

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE BOROVO 2015.-2022.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	4
1.1. Što je Strategija razvoja i čemu služi.....	5
1.2. Konceptija Strategije razvoja.....	6
1.3. Politika regionalnog razvoja, EU fondovi i priprema Općine za programsko razdoblje 2014.-2020.	6
1.3.1. EUROPA 2020 i novi programski ciklus EU 2014.-2020.....	7
2. ANALIZA STANJA.....	8
2.1. Smještaj, klima, prirodni resursi	8
2.1.1. Položaj i osnovne prostorne karakteristike Općine	8
2.1.2. Klima.....	10
2.1.3. Osnovne geološke osobine, te karakteristike tla, vegetacije i faune	10
2.1.4. SWOT analiza smještaja, klime i prirodnih resursa.....	11
2.1.5. Razvojni problemi i potrebe	12
2.2. Stanovništvo	13
2.2.1. Republika Hrvatska.....	13
2.2.2. Vukovarsko-srijemska županija	14
2.2.3. Općina Borovo	15
2.2.4. SWOT analiza stanovništva.....	25
2.2.5. Razvojni problemi i potrebe	25
2.3. Infrastruktura Općine.....	26
2.3.1. Prometna infrastruktura	26
2.3.2. Javne telekomunikacije.....	28
2.3.3. Opskrba energijom	29
2.3.4. Vodoopskrba i odvodnja	32
2.3.5. Gospodarenje otpadom	36
2.3.6. SWOT analiza infrastrukture Općine	41
2.3.7. Razvojni problemi i potrebe	43
2.4. Prirodna i kulturno-povijesna baština	43
2.4.1. Prirodne vrijednosti	43
2.4.2. Kulturna dobra	45
2.4.3. SWOT analiza kulturno-povijesne baštine	48
2.4.4. Razvojni problemi i potrebe	48
2.5. Gospodarstvo.....	49
2.5.1. Gospodarske značajke područja Općine Borovo	49

2.5.2. Poduzetništvo	61
2.5.3. Turizam.....	66
2.5.4. Poljoprivreda.....	73
2.6. Društvene djelatnosti.....	83
2.6.1. Obrazovanje	83
2.6.2. Zdravstvo i socijalna skrb	88
2.6.3. Civilno društvo	90
2.6.4. SWOT analiza društvenih djelatnosti	92
2.6.5. Razvojni problemi i potrebe	94
2.7. Institucionalni okvir i financijski izvori za upravljanje razvojem.....	94
2.7.1. Djelatnost i ovlasti općinske uprave.....	94
2.7.2. Upravna tijela.....	95
2.7.3. Javne službe.....	95
2.7.4. Prostorni planovi	96
2.7.5. Izvori financiranja.....	96
2.7.6. Proračunska sredstva Općine Borovo	97
2.7.7. SWOT analiza Institucionalnog okvira i financijskih izvora za upravljanje razvojem.....	103
2.7.8. Razvojni problemi i potrebe	104
3. RAZVOJNA VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE	105
3.1. Vizija i Misija	105
3.2. Strateški ciljevi	106
3.3. Prioriteti i mjere	109
3.3.1. Ciljane skupine prioriternih mjera.....	151
4. HORIZONTALNI CILJEVI.....	153
5. BAZA PROJEKTNIH IDEJA	154
5.1. Projekti od iznimne važnosti.....	155
6. PROVEDBENI MEHANIZMI	160
6.1. Institucionalni okvir provedbe programa.....	161
6.2. Financijski okvir Strategije.....	165
6.3. Plan provedbe i slijed aktivnosti u ostvarenju ciljeva.....	167
6.4. Praćenje provedbe programa i mjerenje učinka	168
7. USKLAĐENOST PROGRAMA S NACIONALNIM RAZVOJNIM PROGRAMIMA I POLITIKAMA	178
8. ZAKLJUČAK	183
9. POPIS TABLICA	187
10. POPIS SLIKA.....	189
11. POPIS GRAFIKONA	190

1. UVOD

Strategija razvoja je temeljni dokument za utvrđivanje i provedbu gospodarskog i društvenog razvoja. Polazeći od razvojnih potreba, ali i mogućnosti Općine, ovom se strategijom utvrđuju vizija, strateški i posebni ciljevi i mjere, što predstavlja okvir i neophodnu osnovu za pripremu, financiranje i provedbu razvojnih projekata, koji su ključni pokretač promjena u gospodarstvu i društvu u cjelini. Budući da Strategija razvoja nije samo dokument nego je to proces, način mišljenja i djelovanja svih uključenih u razvoj Općine, usvajanje ovog dokumenta nije završetak jednog pothvata, nego tek prvi korak u zajedničkom naporu prema ostvarivanju ciljeva koje želimo, koje možemo i koje trebamo ostvariti.

Osnovna polazišta

Pri izradi ove strategije korišten je sljedeći zakonski okvir i planski/programski dokumenti:

- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14)
- Strategija regionalnog razvoja RH 2011.-2013. (SRR)
- Strateški dokumenti Republike Hrvatske 2014.-2020.
- Program prostornog uređenja RH, 1999.
- Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.
- Nacionalni strateški okvir za razvoj 2006.-2013. (NSOR)
- Razvojna strategija Vukovarsko-srijemske županije 2011.-2013.
- Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije (2002., Izmjene i dopune, 2014.)
- Prostorni plan uređenja Općine Borovo (2004., Izmjene i dopune, 2013.)
- Program ukupnog razvoja Općine Borovo (2007.)

Osim navedenih planskih/programskih dokumenata s kojima je ova Strategija povezana, neophodno je da ista svoje postavke ima uporište u **Strategiji Europa 2020**. Strategija Europa 2020 iznosi viziju europske socijalne tržišne ekonomije tijekom idućeg desetljeća te počiva na tri međusobno povezana područja prioriteta koja se međusobno podupiru:

- ✓ pametan rast (čime se potiču znanje, inovacije, obrazovanje i digitalno društvo)
- ✓ održiv rast (čime će naša proizvodnja postati učinkovitija u iskorištavanju resursa, uz istovremeno povećanje konkurentnosti)
- ✓ uključiv rast (povećanjem sudjelovanja na tržištu rada, stjecanjem vještina te borbom protiv siromaštva).

Osnovna pretpostavka izrade ove Strategije je uključivanje navedenih programskih/planskih dokumenata u strateško planiranje, a u svrhu napretka i razvoja Općine Borovo.

1.1. Što je Strategija razvoja i čemu služi

Izrada Strategije razvoja omogućava Općini Borovo:

- ✓ pravovremen odgovor na procese promjena koje je donio ulazak Hrvatske u Europsku uniju,
- ✓ „strateško razmišljanje“ - postupno ispunjavanje dugoročnih ciljeva i razvojne vizije,
- ✓ donošenje odluka unutar predstavničkih tijela Općine u okviru šireg razvojnog koncepta,
- ✓ koordinaciju interesa i aktivnosti različitih razvojnih dionika Općine te učinkovito korištenje njihovih mogućnosti i resursa, kako bi se postigli zajednički razvojni ciljevi,
- ✓ potporu javnih interesa, te izravno uključivanje javnosti u razvoj Općine,
- ✓ pripremu kvalitetnih smjernica za planove održivog korištenja prostora i sektorske projekte.

Strategija razvoja definira realan put za postizanje napretka i pozitivno okruženje, dok uvažava i razvija vrijednosti.

Slika 1. Hijerarhijski prikaz metodologije izrade Strategije razvoja

Izvor: Općina Borovo

1.2. Konceptija Strategije razvoja

Strategija razvoja ima četiri osnovna koraka koji su okrenuti prema trenutnoj situaciji te koraci i postupci okrenuti prema budućem razdoblju:

1. korak - Analiza postojeće situacije
2. korak - Identifikacija ključnih problema i SWOT analiza
3. korak - Utvrđivanje vizije i ključnih razvojnih ciljeva
4. korak - Oblikovanje potrebnih mjera i prioritetnih područja djelovanja za realizaciju razvojnih ciljeva.

Nakon provedbe temeljite strukturne analize, dobiva se jasna slika postojeće situacije, te se izrađuje SWOT analiza za svaki segment okruženja. SWOT analiza daje detaljan uvid u postojeću situaciju i omogućava ispravnu kategorizaciju strukturnih čimbenika i vanjskih utjecaja na snage, slabosti, prilike i prijetnje. Temeljeno na ovim rezultatima, prepoznati su i ključni problemi u različitim sektorima.

Slijedi prepoznavanje vizije, kao opisa zamišljenog sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju Općine te izrada strateških ciljeva i prioriteta koji sadrže konzistentan i sažeti opis namjeranih ishoda. Prethodno postavljeni ciljevi i prioriteti raščlanjeni su dodatno u razvojne mjere kroz koje se može operativno djelovati konkretnim projektima. Razvojne mjere služe kao smjer razvoja, koje su na snazi dok se u cijelosti ne postignu postavljeni ciljevi. Općenito rečeno, mjere su aktivnosti, koraci za postizanje prioritetnih ciljeva, a njima se također omogućava iskorištavanje resursa. Mjere su, u tehničkom smislu, premostnica između strateških ciljeva i konkretnih razvojnih projekata.

Mjere definiraju prioritetni projekti razvoja Općine Borovo kao i drugi razvojni projekti Općine. U procesu pripreme strategije, kao prioritetna razvojna područja pokazala su se: komunalna opremljenost, društvo, zaštita okoliša te gospodarstvo.

1.3. Politika regionalnog razvoja, EU fondovi i priprema Općine za programsko razdoblje 2014.-2020.

EU svoje razvojne politike donosi na javnoj, transparentno platformi gdje se formuliraju strateški ciljevi sudjelovanjem svih zemalja članica. To ne znači da nema prepreka i sukoba različitih interesa, no takvim pristupom osigurava se da sve zemlje i interesne grupacije mogu vidjeti i sudjelovati u nastajanju strategije razvoja EU, zato EU obvezuje svoje članice na odgovornu provedbu razvojnih strategija. Razlika Hrvatske u odnosu na EU praksu je činjenica da se u Hrvatskoj strategije još uvijek

donose samo deklarativno, dok je u EU to provedbeni mehanizam kojim se želi doći do postavljenih ciljeva.

1.3.1. EUROPA 2020 i novi programski ciklus EU 2014.-2020.

Europa 2020 je temeljni desetogodišnji strateški dokument predložen od Europske komisije 2010. godine kako bi se unaprijedila ekonomija Europske unije. Njegov cilj zahtjeva „pametna, održiva i uključiva rast“ s većom koordinacijom nacionalne i Europske politike. Budući da u EU strategije ne predstavljaju samo formalnost, nego dokument prema kojemu se sav razvoj EU-a usmjerava (financira), za Hrvatsku kao novu članicu pa tako i za Općinu Borovo važno je stalno imati na umu temeljne odrednice razvoja EU.

Tablica 1. Pregled ciljeva i indikatora strategije Europa 2020

TEMELJNI INDIKATORI UČINKA		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povećati stopu zaposlenosti stanovništva od 20-64 sa sadašnjih 69% na najmanje 75%. ✓ 3% EU BDP-a treba biti investiran u R&D. ✓ Smanjiti emisije stakleničkih plinova za najmanje 20% u usporedbi s 1990. godinom. Udio obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji energije mora biti povećan na 20%. Energetska efikasnost se treba povećati za 20%. ✓ Udio onih koji rano napuštaju školu treba biti ispod 10%, a najmanje 40% stanovništva u dobi od 30 do 34 godine treba imati završeno tercijarno obrazovanje ili ekvivalent tome. ✓ Siromaštvo treba smanjiti smanjenjem rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti za najmanje 20 milijuna ljudi. 		
PAMETNI RAST	ODRŽIVI RAST	„UKLJUČIVI“ RAST INOVACIJE
<u>INOVACIJE</u> EU prioritet „Inovativna Unija“ je unaprjeđenje uvjeta i pristupa financijskim sredstvima za istraživanje i razvoj.	<u>KLIMA, ENERGIJA I MOBILNOST</u> EU prioritet „Energetski efikasna Europa“ pomaže ekonomski rast učinkovitim upotrebom resursa.	<u>ZAPOŠLJAVANJE I VJEŠTINE</u> EU prioritet „Agenda za nove vještine i poslove“ za modernizaciju tržišta rada.
<u>EDUKACIJE</u> EU prioritet „Mladi u pokretu“ je unaprjeđenje efikasnosti obrazovnog sustava i zapošljivosti mladih.	<u>KONKURENTNOST</u> EU prioritet „Industrijska politika u eri globalizacije“ za unaprjeđenje poslovnog okruženja.	<u>BORBA PROTIV SIROMAŠTVA</u> EU prioritet „Europska platforma protiv siromaštva“ za osiguranje teritorijalne i socijalne kohezije koji će osigurati da se koristi od rasta ravnomjerno rasporede.
<u>DIGITALNO DRUŠTVO</u> EU prioritet „Digitalna agenda za Europu“ je unaprjeđenje iskorišćivanja potencijala IKT.		

Izvor: http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm#map

2. ANALIZA STANJA

Analizom stanja provedene su aktivnosti za analizu postojećeg stanja u kojem se Općina Borovo nalazi. Pod navedenim se podrazumijeva prikupljanje informacija o sadašnjem stanju i poziciji Općine u namjeri da te informacije posluže kao oslonac za donošenje odluka o tome koje će mjere poduzeti i u kojem smjeru Općina Borovo treba djelovati.

2.1. Smještaj, klima, prirodni resursi

2.1.1. Položaj i osnovne prostorne karakteristike Općine

Općinu Borovo danas, kao ustrojenu jedinicu lokalne samouprave, čini mjesto Borovo. Prostor Općine se prostire na 2.813 ha na kojemu, prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, živi 5.056 stanovnika, od čega radno sposobno stanovništvo čini 69,6%, a postotak zaposlenog stanovništva prema radno sposobnom stanovništvu je 84,34% (na temelju podataka HZZ - Ispostava Vukovar, o broju zaposlenih/nezaposlenih osoba u travnju 2015. godine). Iako su naselja na području VSŽ međusobno povezana, svaka jedinica lokalne samouprave ima svoje posebitosti po kojima je prepoznatljiva, a koje bi u jednom zajedničkom organiziranju proizvodnih, uslužnih djelatnosti i civilnog sektora putem udruga, mogle imati kvalitetnu turističku ponudu, što je značajno za ruralni razvoj cijele Županije.

Mjesto ima kvalitetne prirodne resurse, što je u konačnici rezultiralo tradicionalnom ratarsko-stočarskom proizvodnjom, razvitkom male privrede i trgovine te veoma bogatom tradicionalnom kulturom.

Općina Borovo bi sve napore trebala usmjeriti k provedbi mjera i aktivnosti kojima bi utjecala na sprječavanje iseljavanja stanovništva sa svog područja te na njihovo osviještenje i prihvaćanje „novih“ pravila ponašanja koje donosi novo vrijeme globalizacije. Treba djelovati individualno, ali povezano, u svrhu stvaranja zajedničkog proizvoda, prepoznatljivog, pod zaštićenom markom (brendom), vizualnim identitetom, bilo da se radi o obiteljskoj poljoprivrednoj proizvodnji, obrtničkoj djelatnosti, o etno običajima, o kulturnim, crkvenim i drugim sadržajima ili o manifestacijama vezanim za narodne i crkvene običaje i dr.

Tablica 2. Geografsko-prostorna obilježja Općine Borovo

Lokacija	Smještaj	Površina	Stanovništvo 2011./Gustoća naseljenosti
45°23'N 18°58'E	<ul style="list-style-type: none"> – 22. svibnja 1997. godine Borovo po IV puta u svojoj povijesti stiže status Općine (dan Općine) – Općina je smještena u Vukovarsko-srijemskoj županiji – Općina je udaljena 7 km od Vukovara, 20 km od Vinkovaca, 45 km od Iloka i 50 km od Županje – Smještena je na desnoj obali Dunava, pograničnom pojasu sa Republikom Srbijom, cestovnim pravcem od graničnog prijelaza Erdut-Bogojevo udaljena cca 25 km 	28,13 km ²	5.056 st. 179,74 st/km ²

Izvor: <http://opcina-borovo.hr/geoprometni-polozaj/>, <https://hr.wikipedia.org/wiki/Borovo>

Slika 2. Geografski smještaj Općine Borovo

Izvor: <http://opcina-borovo.hr/geoprometni-polozaj/>

Općina Borovo je smještena u Vukovarsko-srijemskoj županiji, tj. u istočnoj Slavoniji, 7 km od grada Vukovara, a čini jujedno istoimeno naselje Borovo. Površina Općine Borovo iznosi 28,13 km² (od čega je 30% stambeni prostor, a 70% ostalo), što iznosi 1,15% od ukupne površine Vukovarsko-srijemske županije.

Općina Borovo locirana je u sjeveroistočnom dijelu Vukovarsko-srijemske županije te pripada području državne skrbi I. skupine. Općina Borovo graniči unutar Vukovarsko-srijemske županije s dvije jedinice lokalne samouprave i to: Općinom Trpinja na istoku i Gradom Vukovarom na jugu. Sjeverna, istočna i južna granica Općine Borovo ujedno je i državna granica prema Republici Srbiji koja je ujedno i prirodna granica toka Dunava.

Prometno, područjem Općine Borovo prolazi državna cesta D519 Osijek – Vukovar – Erdut koja osigurava povezanost mjesta sa svim dijelovima županije.

2.1.2. Klima

U klimatskom pogledu prostor Općine Borovo ima osobine umjerenih klima kontinentalnog tipa. Prosječna godišnja količina padalina iznosi 750-800 mm. Ovo je prijelazno područje umjereno semihumidne u stepskoaridnu panonsku klimatsku zonu gdje se osim utjecaja opće cirkulacije karakteristične za ove geografske širine, osjeća jak modifikatorski utjecaj niske Panonske ravnice i velikog planinskog sustava, Alpa i Dinarida, koji donekle slabe utjecaj Atlantskog oceana, a osobito Sredozemnog mora.

Čitave zime ovdje je prisutan hladan zrak, tako da ovdje dolazi do izražaja svježja umjereno kontinentalna klima s dosta izraženim ekstremnim vrijednostima pojedinih klimatskih elemenata. Padaline se kontinuirano javljaju kroz cijelu godinu. Često se javljaju godine s malim brojem dana sa snježnim pokrivačem i s malim količinama snijega. Mjesec s najmanje padalina je veljača.

2.1.3. Osnovne geološke osobine, te karakteristike tla, vegetacije i faune**Reljefna obilježja**

Općina Borovo smještena je u sjeveroistočnom dijelu Vukovarsko-srijemske županije uz rijeku Dunav. Nadmorska visina područja kreće se u pojasu između 79-91 m. Nizine zauzimaju čitavu površinu Općine Borovo.

Geološko-pedološke karakteristike tla

Površinski dijelovi područja Općine Borovo izgrađeni su od kvartalnih taložina koje se dalje mogu razdvojiti na starije (pleistocenske) i mlađe (holocenske). Nastale su sedimentacijom u vodenim okolišima (jezera, močvare, rijeke, potoci) i na kopnu tijekom zadnjih nekoliko stotina tisuća godina pod snažnim utjecajem izmjena hladnih i suhih glacijalnih s toplim i vlažnim interglacijalnim razdobljima te intenzivnih tektonskih pokreta.

Kao prvi član pleistocenske starosti izdvojeni su pjeskoviti prahovi, prahovi, prašinsti i glinoviti pijesci. Boje su sive, sivo-smeđe, smeđe i žućkasto-smeđe. Moguće ih je prepoznati u svakom novije izrađenom kanalu ili glinokopu. U litološki član holocenske starosti uključene su sitno-zrnate taložine nastale u poplavnim i barskim okolišima, a također i u mrtvajama. Radi se o glinovitim prahovima, prahovima, prašinastom pijesku i pretaloženom lesu. Boje su sive, smeđe i sivo-smeđe ili su

šarene. U mineralnom sastavu prevladava kvarc, uz kojeg još ima feldspata, muskolita i čestica stijena.

Prema granicama potresnih zona područje Općine Borovo nalazi se na kontaktnom području VI i VII potresne zone.

Općina Borovo ima površinu od 28,13 km², od čega najviše otpada na poljoprivredne i šumske površine. Zemljište je najveća vrijednost nekog prostora i zbog toga njegovo korištenje treba planirati racionalno.

Na prostoru Općine Borovo prema pogodnosti za obradu izdvojene su dvije skupine tla. Prva najpogodnija skupina obuhvaća osobito vrijedno obradivo tlo koje zauzima najveći dio područja Općine. To je tipični seniglejni černozen na praporu, eutrično smeđe tlo, aluvijalno (fluvisol) tlo obranjeno od poplava. Karakterizira ih slaba osjetljivost prema kemijskim polutantima. Druga skupina ograničeno obradivog tla nalazi se na istočnom dijelu Općine Borovo u pojasu uz tok rijeke Dunav.

Na području Općine Borovo u zoni toka rijeke Dunav nalaze se šume gospodarske namjene. Osnovno obilježje hidrografije je rijeka Dunav, duljina čijeg toka uz Općinu Borovo iznosi 9.100 m, dok je prosječna širina cca 350 m.

2.1.4. SWOT analiza smještaja, klime i prirodnih resursa

Tablica 3. Swot analiza smještaja, klime i prirodnih resursa područja Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none">– Dobar prometni položaj – pogranično područje s Republikom Srbijom– Državna cesta D519 osigurava povezanost mjesta sa svim dijelovima županije– Područje povoljnih klimatskih uvjeta– Kvalitetni prirodni resursi– Pogodnosti za obradu/prisutnost obradivih tala– Rodne poljoprivredne površine– Razvijena tradicionalna ratarsko-stočarska proizvodnja– Rijeka Dunav– Šumske površine
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none">– Nedovoljno iskorištene prirodne i klimatske prednosti područja– Opasnost od minski sumnjivih područja– Nerazvijena svijest o očuvanju i održivom korištenju biološke i krajobrazne raznolikosti područja– Nedostatak financijskih sredstava za očuvanje i zaštitu prirodne baštine– Ugrožena bio-raznolikost zbog neodgovarajućeg sustava upravljanja zaštitom– Nedovoljno hortikulturno uređenje
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none">– Rastući interes šire domaće i međunarodne javnosti o potrebi zaštite okoliša i očuvanja krajobrazza– Fondovi za zaštitu okoliša i prirode kao izvori financiranja projekata– Postojanje izvora financiranja projekata valorizacije i očuvanja pitkih voda

PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Klimatske promjene – Elementarne nepogode – Zagađivanje i devastiranje okoliša – Prekomjerno i nekontrolirano korištenje i uništavanje resursa – Nediscipliniranost i neurednost stanovništva pri odlaganju otpada – Neusklađenost zakonske regulative s praksom u zaštiti okoliša – Nedovoljno provedenih studija, odnosno analiza potencijala (tala, voda) za izradu investicijskih i poslovnih planova
------------------	---

Izvor: Općina Borovo

2.1.5. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 4. Razvojni problemi i potrebe smještaja, klime i prirodnih resursa područja Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Prisutnost minski sumnjivih područja otežava ili onemogućuje pristup pojedinim površinama – Nedovoljna iskorištenost gospodarskog potencijala šuma – Neuređena odlagališta otpada – Sporo provođenje mjera zacrtanih Planom gospodarenja otpadom zbog nedostatka financijskih sredstava 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dodatna ulaganja u mjere za razminiranje, pogotovo poljoprivredno obradivih površina ○ Jačati gospodarski potencijal šuma uz poticanje ekološki odgovornog, društveno korisnog i ekonomski održivog gospodarenja šumama ○ Jačati prekograničnu suradnju s Republikom Srbijom ○ Jačati razvoj lovnog i ruralnog turizma ○ Sanirati/zatvoriti neuređena odlagališta otpada

Izvor: Općina Borovo

2.2. Stanovništvo

2.2.1. Republika Hrvatska

Stanovništvo ima dvostruku ekonomsku funkciju; s jedne strane je temeljni činitelj gospodarstva jer formira ponudu rada, a s druge je cilj i svrha svake ekonomske aktivnosti koja se sastoji u potrošnoj funkciji stanovništva i funkciji rasta standarda stanovništva, koji je jedan od najvažnijih pokazatelja uspješnosti gospodarskih aktivnosti.

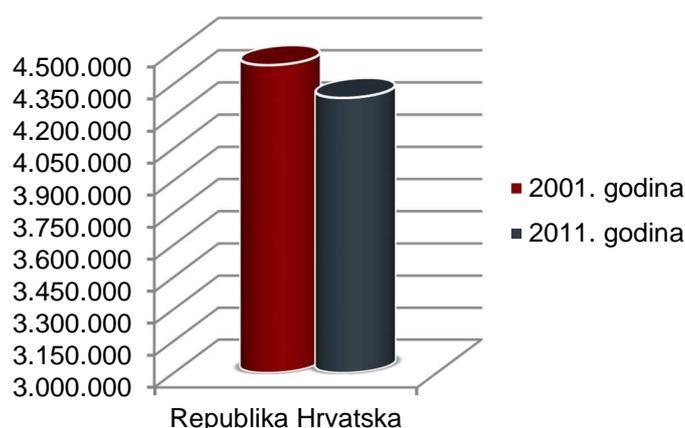
Osnovni pokazatelji promjena stanovništva pokazuju kako je ukupno stanovništvo u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2001. – 2011. godine smanjivano po prosječnoj godišnjoj stopi od -0,34% godišnje (smanjeno za ukupno 152.571 u desetogodišnjem razdoblju). U isto vrijeme aktivno je stanovništvo povećano za 45.196 ili prosječno godišnje po stopi 0,16%. Tendencija pada broja stanovnika s gospodarskog motrišta na dugi rok višestruko je nepovoljna, dok je strukturno povećanje aktivnog stanovništva (osobito ako se može i želi zapošljavati) povoljna tendencija.

Tablica 5. Ukupan broj stanovnika u Republici Hrvatskoj

Stanovništvo Republike Hrvatske		
2001.	2011.	Indeks (2011./2001.)
4.437.460	4.284.889	96,56

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

Grafikon 1. Usporedba broja stanovnika RH 2001. i 2011. godine

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

2.2.2. Vukovarsko-srijemska županija

Vukovarsko-srijemska županija smještena je na krajnjem sjeveroistoku Republike Hrvatske. Leži u međurječju, između Dunava i Save, i zauzima dijelove povijesnih pokrajina istočne Slavonije i zapadnog Srijema.

Geoprometni položaj Županije je izuzetno povoljan, odnosno Županija se nalazi na raskrižju prometnica koje povezuju Istok sa Zapadom te Srednju Europu s izlaskom na more. Sve to je rezultiralo tradicionalnom ratarsko-stočarskom proizvodnjom i šumarstvom, razvitkom industrije i trgovine te konačno veoma bogate kulture.

Ako se gleda struktura naselja na području Vukovarsko-srijemske županije vidljiva je asimetričnost: centralno-mjesne funkcije obavljaju manji gradovi i općine koji su relativno dobro raspoređeni u prostoru županije, ali su nedovoljno snažni kao razvojni centri.

Površinom je dvanaesta, a naseljenošću sedma po veličini hrvatska županija. Vukovarsko-srijemska županija ima 85 naseljena mjesta, koja u organizacijskom pogledu čine 5 gradova (Vukovar, Ilok, Vinkovci, Županja i Otok) i 26 općina. Osobitost ovog kraja jesu mnoga velika sela sa po više tisuća stanovnika.

Na području Vukovarsko-srijemske županije živi 179.521 stanovnika (Popis stanovništva 2011.godine), odnosno oko 4,19% ukupne hrvatske populacije. Gustoća naseljenosti iznosi 73,15 st./km² što je malo manje od prosjeka Republike Hrvatske (75,71 st./km²). Na području Županije izražena je neravnomjerna naseljenost koja se očituje u gustom naseljenosti gradskih sredina Županije, dok je u pojedinim seoskim naseljima sve jače izražena depopulacija stanovništva.

Takav problem neravnomjerne naseljenosti uzrokuje i razlike u razvijenosti pojedinih dijelova Županije. Ukupno demografsko kretanje Vukovarsko-srijemske županije jenegativno, tj. broj stanovnika Županije sesmanjujeiz popisa u popis, pa je tako između dva posljednja popisa broj stanovnikamanji za 12,33%.

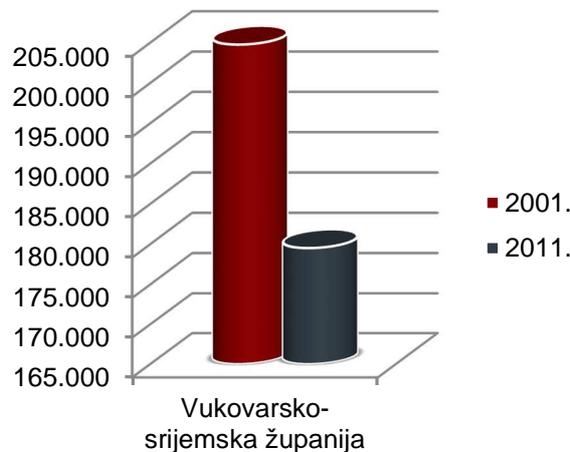
Tablica 6. Ukupan broj stanovnika u Vukovarsko-srijemskoj županiji

Stanovništvo Vukovarsko-srijemske županije		
2001.	2011.	Indeks (2011./2001.)
204.768	179.521	87,67

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

S obzirom na podatke prikazane iz prethodne tablice očigledan je pad broja stanovnika u Vukovarsko-srijemskoj županiji, što je vidljivo i u dolje prikazanom grafikonu.

Grafikon 2. Usporedba broja stanovnika VSŽ 2001. i 2011. godine

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

2.2.3. Općina Borovo

Na području Općine Borovo, a na temelju podataka Popisa stanovništva iz 2011. godine popisano je 5.056 osoba što čini udio od 2,82% u ukupnom broju stanovnika u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Na prostoru Općine Borovo živjelo je prema Popisu stanovništva 2001. godine 5.360 stanovnika. Usporedba Popisa stanovništva iz 2001. godine s Popisom iz 2011. godine pokazuje da područje Općine Borovo karakterizira pad broja stanovnika, kao i Vukovarsko-srijemske županije.

Ruralna područja Županije (među njima i Općina Borovo) većinom bilježe pad ili stagnaciju u gustoći naseljenosti, depopulaciju stanovništva, deagrarizaciju, proces starenja stanovništva, niži stupanj obrazovanja, manji dohodak per capita, veću stopu nezaposlenosti i sukladno tome, niži Indeks razvijenosti.

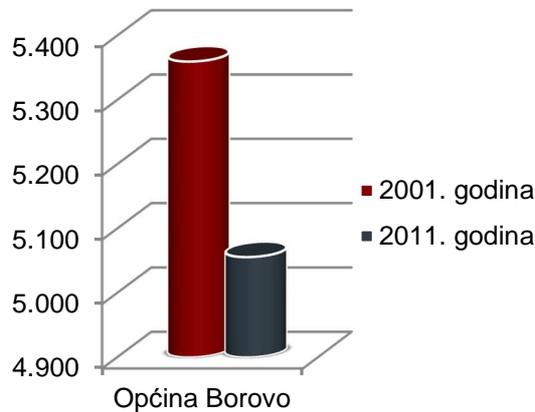
Tablica 7. Ukupan broj stanovnika u Općini Borovo

Općina Borovo / Naselje Borovo	Stanovništvo		
	2001.	2011.	Indeks (2011./2001.)
Ukupno	5.360	5.056	94,33
<i>m</i>	2.524	2.391	94,73
<i>ž</i>	2.836	2.665	93,97

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

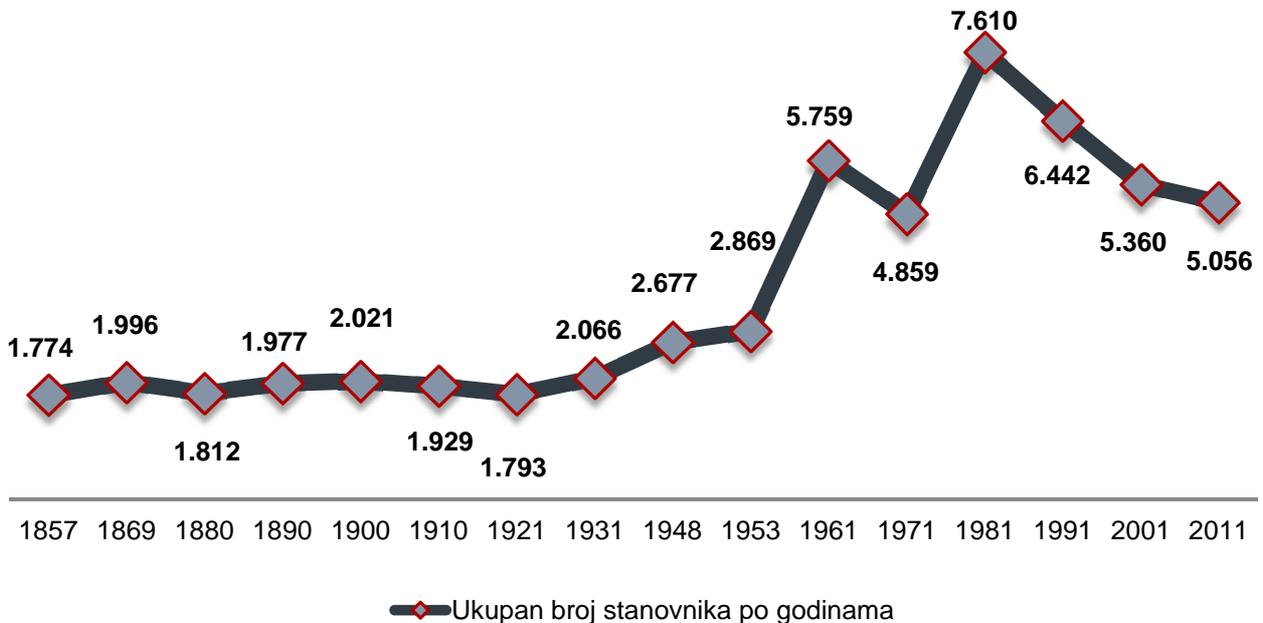
S obzirom na podatke prikazane u prethodnoj tablici očigledno je da je u Općini Borovu razdoblju od 10 godina došlo do smanjenja broja stanovnika za 304 stanovnika, što je vidljivo i u prikazanim grafikonima.

Grafikon 3. Usporedba broja stanovnika Općine Borovo 2001. i 2011. godine

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. godine

Grafikon 4. Kretanje broja stanovnika u Općini Borovo kroz povijest

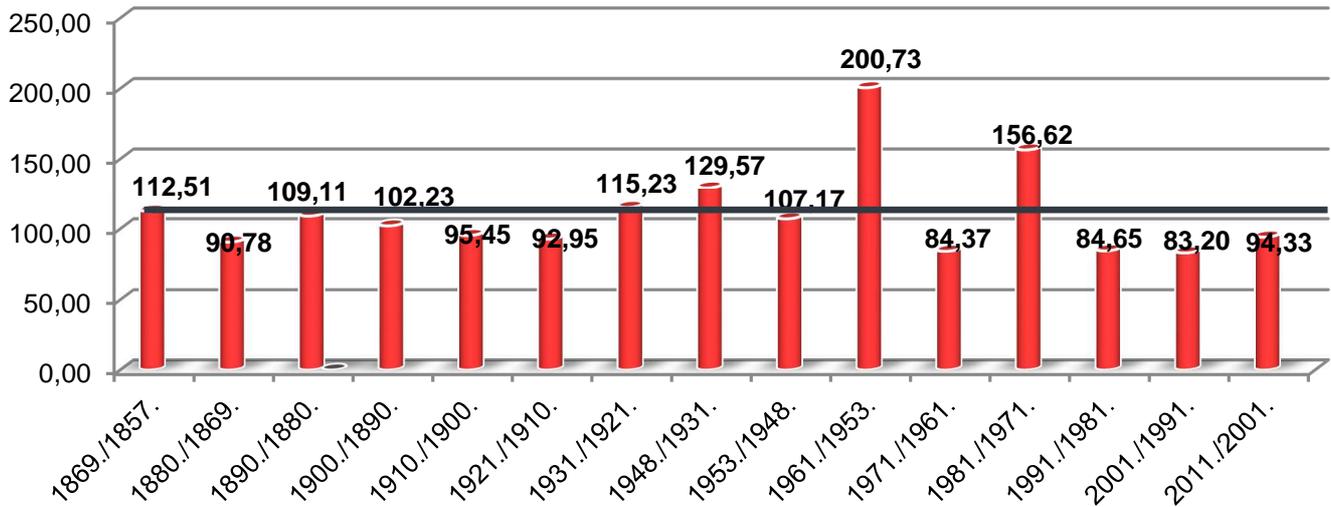

*Općina Borovo je nastala od stare Općine Vukovar. U 1991. smanjena je izdvajanjem dijela područja koji je pripojen gradu Vukovaru, za koji sadrži dio podataka do 1961.

Izvor: www.dzs.hr

U prethodnom grafikonu se uočava da se povećanje broja stanovnika na području Općine Borovo realiziralo u periodima od 1857.-1869. godine, od 1880.-1900. godine, od 1921.-1961. godine, te u razdoblju od 1971.-1981. godine. Smanjenje broja stanovnika na području Općine Borovo se uočava među popisanim razdobljima: 1869./1880., 1900./1921., 1961./1971., 1981.-2011., što je i vidljivo iz prikaza broja stanovnika i indeksa kretanja stanovnika Općine Borovo u sljedećem grafikonu.

Grafikon 5. Indeksi kretanja stanovnika Općine Borovo

Izvor: www.dzs.hr

Kretanje broja stanovnika i gustoća naseljenosti područja Općine Borovo povezani su s gospodarskim mogućnostima njezine prirodne osnove i s društvenim zbivanjima u prošlosti, ali i sadašnjosti. U ukupnom broju od 5.056 stanovnika u Općini, po Popisu stanovništva 2011. godine, na 28,13 km² (179,74 stanovnika na km²), kriju se razlike u naseljenosti koje ne odražavaju samo suvremene procese nego su dobrim dijelom posljedica složenih kretanja stanovništva.

Od početka mjerenja (dostupnih podataka) Općina Borovo je imala blagoporast broj stanovnika. Prema popisu stanovništva od 1921. godine pa sve do 1961. godine što je 40-godišnji period, može se primjetiti stalni porast stanovništva. Razvoj poljoprivrede i povoljna prirodna sredina u uvjetima tradicionalne gospodarske strukture uvjetovale su porast broja stanovnika.

Međutim, u posljednjem desetljeću stanovništvo Općine se brojem nešto smanjuje jer je zahvaćeno suvremenim migracijama. Dolazi do gospodarske stagnacije na ovim područjima (slična situacija odvija se po cijelom području RH). Stanovništvo se koncentriira na urbane sredine, ali i u drugim zemljama. Kao što je istaknuto, osamdesetih godina 20. st. dolazi do blagog pada broja stanovnika koji traje sve do danjašnjih dana. U periodu 1991./2001. bilježi se pad broja stanovnika za 1.082 osobe, što je rezultat, odnosno posljedica ratnih zbivanja na tom području.

Kretanje broja stanovništva ukazuje na razne društvene i gospodarske promjene. Emigracija je na ovom području dugo prisutna. Proces demografske tranzicije je također izražen. Kao posljedica patrijarhalnosti i ekonomske zaostalosti prije otprilike 100-tinjak godina mortalitet, ali i natalitet, bili su izrazito visoki, za razliku od danas što u kombinaciji s mehaničkim kretanjem stanovništva u konačnici daje negativan prirodni prirast.

2.2.3.1. Prirodni prirast stanovništva Općine Borovo

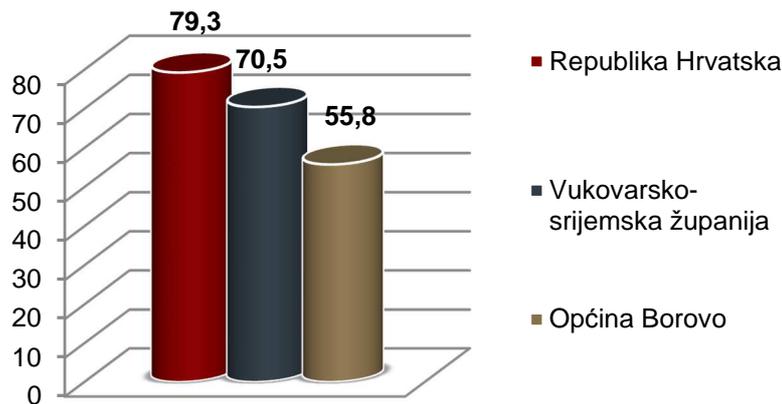
Osnovne odrednice populacijske dinamike su priraštaj (prirodno kretanje) i migracije (prostorna pokretljivosti) stanovništva, kao rezultat prirodnih i društvenih čimbenika prostora.

U pogledu prirodnog prirasta stanovništva u sljedećem grafikonu i tablici vidljiv je negativan prirodni prirast kako u Republici Hrvatskoj i u Vukovarsko-srijemskoj županiji, tako i u Općini Borovo.

Analiza prirodnog prirasta stanovništva u 2013.godini pokazuje da Vukovarsko-srijemska županija ima negativan trend što znači da je više ljudi umrlo nego što se rodilo. Prirast u Županiji je iznosio -668.

Prirodni prirast Općine Borovo je također bio negativan i iznosio -23, pa je tako i indeks živorođenih u odnosu na umrle bio manji od 100 i iznosio 55,8.

Grafikon 6. Prikaz vitalnih indeksa (živorođeni/10 umrlih) po pojedinim područjima

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2014/07-01-01_01_2014.htm

Tablica 8. Prirodno kretanje stanovništva u 2013. godini

PODRUČJE	ROĐENI		UMRLI	UMRLA DOJENČAD		PRIRODNI PRIRAST	BRAKOVI		VITALNI INDEKS (ŽIVOROĐENI NA 100 UMRLIH)
	Živorodeni	Mrtvorodeni		Ukupno	Do 6 dana starosti		Sklopljeni	Razvedeni	
Republika Hrvatska	39.939	144	50.386	162	92	-10.447	19.169	5.992	79,3
Vukovarsko-srijemska županija	1.593	4	2.261	7	4	-668	939	269	70,5
Općina Borovo	29	-	52	-	-	-23	17	6	55,8

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2014/07-01-01_01_2014.htm

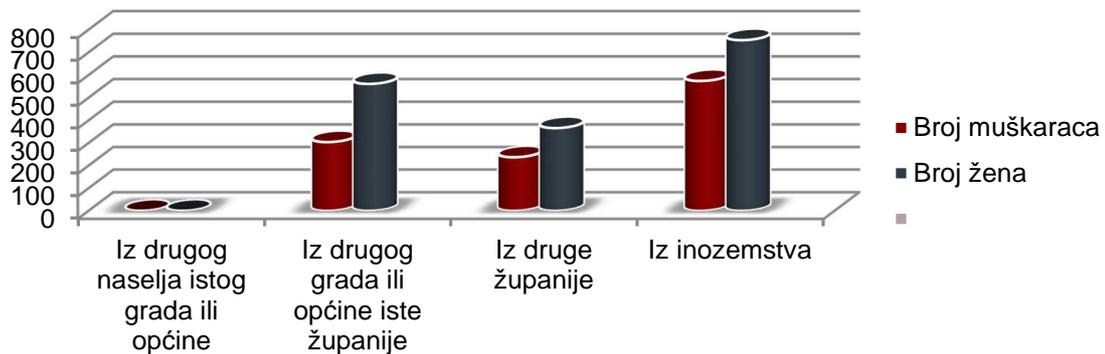
2.2.3.2. Migracijska obilježja stanovništva

Tablica 9. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu

Područje	Spol	Ukupan broj stanovnika	Od rođenja stanuju u istom naselju	Doseljeni u naselje stanovanja												Nepoznato
				s područja Republike Hrvatske					iz inozemstva							
				svoga	iz drugog naselja istog grada ili općine	iz drugog Općine/Grada ili općine iste županije	iz druge županije	nepoznato mjesto u RH	svoga	Bosna i Hercegovina	Njemačka	Srbija	Slovenija	Kosovo	ostale zemlje	
VSŽ	sv.	179.521	78.208	71.180	3.760	36.345	31.022	53	30.094	17.220	4.946	4.509	275	153	2.991	39
Općina Borovo	sv.	5.056	2.259	1.469	-	865	603	1	1.328	926	48	278	5	1	70	-
	m	2.391	1.275	542	-	304	237	1	574	387	27	120	4	1	35	-
	ž	2.665	984	927	-	561	366	-	754	539	21	158	1	-	35	-

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.

Grafikon 7. Doseljene osobe prema spolu u ukupnom broju stanovništva Općine Borovo

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.

2.2.3.3. Stanovništvo Općine Borovo prema jeziku, vjeri i narodnosti

Jezik kojim se koristi većina stanovništva Općine Borovo je srpski, odnosno za srpski kao materinji jezik izjasnilo se 4.298 osoba ili 85,01% stanovništva, dok za hrvatski kao materinji jezik se izjasnilo 652 osobe ili 12,90% stanovništva Općine.

Pravoslavci čine 4.568 osoba ili 90,35%, da su katolici izjasnilo se 329 osoba ili 6,51% stanovništva, dok se 41 osoba ili 0,81% stanovništva izjasnilo da nisu vjernici, a nije se izjasnilo 44 osobe ili 0,87%. Za ostale kršćane deklariralo se 25 osoba ili 0,49%, dok muslimani čine 20 osoba ili 0,40%. Preostali dio postotka od 0,57% čine ostale regije, pokreti i svjetonazori. Navedeno je prikazano i u sljedećoj tablici.

Tablica 10. Stanovništvo Općine Borovo prema vjeri

Područje	Ukupno	Katolici	Pravoslavci	Protestanti	Ostali kršćani	Muslimani	Židovi	Istočne religije	Ostale religije, pokreti i svjetonazori	Agnostici i skeptici	Nisu vjernici i ateisti	Ne izjašnjavaju se	Nepoznato
VSŽ	179.521	142.066	27.870	1.917	560	2.619	2	22	35	308	1.933	1.905	284
Općina Borovo	5.056	329	4.568	21	25	20	-	1	3	2	41	44	2
%	100,00	6,51	90,35	0,42	0,49	0,40	-	0,02	0,06	0,04	0,81	0,87	0,04

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011. godine

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine nacionalni sastav stanovništva Općine Borovo u najvećem postotku čine:

- Srbi: 4.537 (89,73%),
- Hrvati: 332 (6,57%),
- Slovaci: 23 (0,45%) i
- Mađari: 22 (0,44%).

Tablica 11. Stanovništvo Općine Borovo prema narodnosti

Područje	Ukupno	Hrvati	Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj															Ostali	Izjasnili se u smislu vjerske pripadnosti	Ne izjašnjavaju se/Nepoznato
			Albanci	Bošnjaci	Crnogorci	Česi	Mađari	Makedonci	Nijemci	Poljaci	Romi	Rusi	Rusini	Slovaci	Slovenci	Srbi	Ukrajinci			
Općina Borovo	5.056	332	5	14	11	3	22	2	4	2	12	2	10	23	2	4.537	8	9	1	57
%	100,00	6,57	0,10	0,28	0,22	0,06	0,44	0,04	0,08	0,04	0,24	0,04	0,20	0,45	0,04	89,73	0,16	0,18	0,02	0,13

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011. godine

2.2.3.4. Dobna i spolna struktura stanovništva

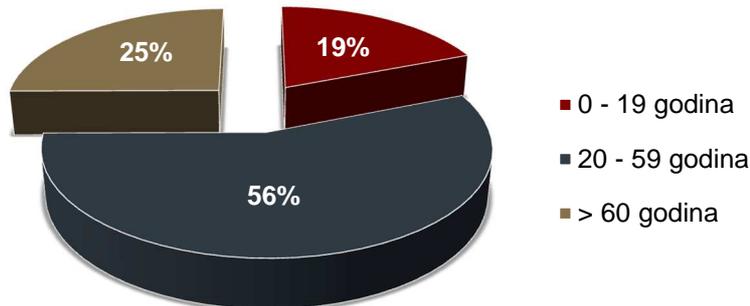
Tablica 12. Ukupan broj stanovnika prema dobi i spolu u Općini Borovo

Spol	Ukupno	0-6 godina	0-14 godina	0-17 godina	0-19 godina	Radno sposobno st. (15-64 godine)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost
Ukupno	5.056	352	747	891	961	3.519	1.269	790	340	42,6
<i>m</i>	2.391	172	379	445	477	1.716	527	296	107	40,6
<i>ž</i>	2.665	180	368	446	484	1.803	742	494	233	44,3

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011. godine

Prosječna starost stanovnika Općine Borovo, na temelju podataka iz 2011. godine je 42,6 godina, Vukovarsko-srijemske županije 40,6 godina, dok je u Republici Hrvatskoj prosječna starost 41,7 godina, te se može zaključiti da stanovništvo Općine Borovo stari nešto brže od Vukovarsko-srijemske županije i RH. Prosječna starost stanovnika Općine je iznad prosjeka uspoređujući ga s prosjekom županije i prosjekom RH, pa je tako stanovništvo Općine starije za 2 godine od stanovništva Županije, a 0,9 godina od prosjeka RH.

Grafikon 8. Dobna struktura stanovništva Općine Borovo

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.godine

Najviše stanovnika Općine Borovo pripada kontingentu stanovnika od 20-59 godina (56%), a najmanji broj stanovnika kontingentu od 0-19 godina (19%), prema čemu se može zaključiti kako Općina Borovo ima relativno povoljan postotak mlade populacije koja čini oko jednu petinu stanovništva Općine. Kao i većina mjesta (općina i gradova u RH) i Općina Borovo ima sve većih problema s emigracijama i iseljavanjem mladih ljudi.

2.2.3.5. Školska sprema stanovništva

Podaci iz Popisa 2011. godine prema školskoj spremi stanovništva starijeg od 15 godina ukazuju da je:

- ukupan broj osoba starijih od 15 godina 4.309
- bez školske spreme ukupno 144 osobe, što je 3,34%
- nepotpuno osnovno obrazovanje imalo je 252 osobe, tj. 5,85% osoba
- čak 31,65% stanovništva Općine završilo samo osnovnu školu ili je uopće nije ni završilo, što je u skladu sa tradicijom poljoprivredne djelatnosti koja se obiteljski nasljeđuje u ruralnim područjima i sve većim udjelom starijeg stanovništva koje je u pravilu i niže obrazovano
- neki stupanj obrazovanja (osnovno, srednje, više i visoko) imalo je ukupno 3.912 osoba, što je 90,77% osoba (najbrojniji su oni sa srednjoškolskim obrazovanjem – 52,17%)
- svega 6,96% stanovnikaje visoko obrazovano

Tablica 13. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu

Područje	Spol	Ukupno	Bez škole	1 - 3 razreda osnovne škole	4 - 7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola ¹	Visoko obrazovanje				Nepoznato
								Svega	Stručni studij ²	Sveučilišni studij ³	Doktorat znanosti	
Općina Borovo	sv.	4.309	144	22	230	1.364	2.248	300	145	153	2	1
	m	2.012	17	7	55	571	1.238	124	62	62	-	-
	ž	2.297	127	15	175	793	1.010	176	83	91	2	1

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011.

¹ Obuhvaćene su sve srednje škole – industrijske i obrtničke strukovne škole, škole za zanimanje, škole za KV i VKV radnike, tehničke i srodne strukovne škole i gimnazije.

² Obuhvaćeni su sve više škole, I. (VI.) stupnjevi fakulteta te stručni studij po Bologni.

³ Obuhvaćene su svi fakulteti, umjetničke akademije, svi sveučilišni studiji po Bologni te magistarski znanstveni, stručni i umjetnički studij.

2.2.3.6. Obilježja kućanstava

Broj kućanstava (prema Popisu stanovništva 2011. godine) u Općini Borovo iznosi 1.663, iz čega proizlazi da je prosječan broj osoba u kućanstvu **3,04**, a prevladavaju kućanstva s dva člana (25,62%), zatim samačka kućanstva (20,32%), kućanstva s tri člana čiji je udio u postotku 19,54%, te kućanstva s četiri člana (15,99%). Prema Popisu stanovništva 2001. godine u Općini Borovo je zabilježeno 1.739 domaćinstava što je u usporedbi s Popisom 2011. godine pad od cca4,37%. Pad broja domaćinstava padao je zajedno s brojem stanovnika.

Tablica 14. Privatna kućanstva prema broju članova

Općina Borovo	Ukupno	Broj članova kućanstava											Prosječan broj osoba u kućanstvu
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
Broj kućanstava	1.663	338	426	325	266	147	97	39	8	6	7	4	3,04
Broj osoba	5.056	338	852	975	1.064	735	582	273	64	54	70	49	

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011. godine

2.2.4. SWOT analiza stanovništva

Tablica 15. Swot analiza stanovništva Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – 70% radno aktivnog stanovništva Općine – Multikulturalnost – Veliki broj mlađe obrazovane populacije – Više od 50% stanovništva Općine ima stečeno srednješkolsko obrazovanje
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Mali broj visoko obrazovanog stanovništva – Odumiranje ruralnih zajednica zbog preseljenja, odnosno koncentriranje stanovništva u urbanijim sredinama – Izrazito izražen trend odlaska mladih iz Općine – Veliki udio stanovništva starijeg od 60 godina (nepovoljna dobna struktura stanovništva) – Razjedinjena zajednica (domicilni Hrvati i Srbi, doseljeni Hrvati i Srbi) – Nedostatak menadžmenta i stručnjaka u području razvoja ljudskih potencijala
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> – Fondovi i programi za razvoj ljudskih resursa – Razvoj sustava cjeloživotnog obrazovanja – Mogućnost korištenja sredstava iz fondova EU (koji se tiču financiranja projekta u sektoru razvoja ljudskih potencijala i zapošljavanja) – Bolje korištenje drugih oblika zapošljavanja (nepotpuno radno vrijeme, privremeni i povremeni poslovi) – Smanjenje poreznog opterećenja na lokalnoj razini
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Pomanjkanje novih tehnologija i stručnih kadrova koji znaju upravljati novim tehnologijama – Socijalna isključenost ugroženih skupina društva – Deruralizacija i depopulacija te migracija mladih i obrazovanih osoba – Nedostatno ulaganje u razvoj kadrova

Izvor: Općina Borovo

2.2.5. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 16. Razvojni problemi i potrebe stanovništva Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Nepovoljno ukupno demografsko kretanje stanovništva Općine – Kontinuiran proces starenja stanovništva – Nedovoljan broj razvojnih projekata za obrazovanje te zapošljavanje mlađe populacije – Visoka stopa nezaposlenosti – Niži životni standard – Odljev visokoobrazovanog stanovništva 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kontinuirano provoditi mjere poticanja nataliteta ○ Izraditi i provoditi programe, projekte i mjere zapošljavanja mlađeg stanovništva kako bi ih se zadržalo u Općini ○ Razvijati programe doškoloovanja i usavršavanja teže zapošljivih osoba (nezaposlene radno sposobne starije osobe, mladi bez radnog iskustva, slabije obrazovani), odnosno provoditi projekte cjeloživotnog obrazovanja ○ Smanjiti visoku stopu nezaposlenosti kroz poticanje gospodarskog razvitka ○ Sustavno pratiti potrebe tržišta rada i prema tome uskladiti obrazovni sustav (stipendirati deficitarne programe, olakšati zapošljavanje traženih stručnih profila)

Izvor: Općina Borovo

2.3. Infrastruktura Općine

2.3.1. Prometna infrastruktura

2.3.1.1. Cestovni promet

Cestovni promet u Općini planiran je na dvije razine i to na: državnoj razini i na općinskoj razini. Prometni sustav na državnoj razini određen je *Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske*. Navedenim dokumentima određeni su glavni smjerovi cestovnih komunikacija u Republici Hrvatskoj, a temeljem toga uvršteni su u *Strategiju prometnog razvitka Republike Hrvatske* koja je odredila i prioritete prema značenju pojedinog smjera u cestovnoj mreži.

Na području Općine Borovo ima približno 26 km prometnica. Od toga na ceste otpada oko 20 km, od čega većina čini mrežu nerazvrstanih cesta. Vezano za razvrstane ceste, sustav prometnica u Općini je prema *Odluci o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste* (NN 66/13 i 13/14) zastupljen sa Državnom cestom D 519 (DC 512 pravac Vukovar – Borovo - Dalj), a koja prolazi kroz naselje u smjeru sjever – jug na pravcu Erdut – Vukovar, a njom upravljaju „Hrvatske ceste“ d.o.o., dok cesta županijskog značaja na području Općine nema. Prometni sustav cesta na lokalnoj razini sastoji se od prometnice LC 46003 koja ide pravcem istok – zapad u središnjem dijelu Općine, te njome upravlja i održava Županijska Uprava za ceste. Za održavanje državne cestovne prometnice, na području Općine, zaduženo je poduzeće Cesting d.o.o. Vukovar.

Sukladno Odluci o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima (NN 57/07.) na području Općine Borovo nisu utvrđeni prometni pravci po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari. U slučaju opskrbe gospodarskih objekata i stanovništva prijevoz je dopušten na svim državnim, županijskim lokalnim i neraspoređenim cestama. Duljine, udio i gustoća mreže javnih cesta na području Općine Borovo prikazane su u sljedećim tablicama:

Tablica 17. Duljina cesta prema skupinama razvrstanih cesta

Kategorija javne ceste	Duljina cesta (km)	Asfalt	Zemlja
<i>Državne ceste (DC 512)</i>	5,85	5,85	-
<i>Županijske ceste</i>	-	-	-
<i>Lokalne ceste (LC 46003)</i>	3,146	1,385	1,761
UKUPNO	8,996	7,235	1,761

Izvor: Uprava za ceste Vukovarsko-srijemske županije

Tablica 18. Udio pojedinih vrsta ceste

Kategorija javne ceste	Udio pojedinih vrsta cesta u ukupnoj dužini na području Općine Borovo(%)
Državne ceste	64,80
Županijske ceste	-
Lokalne ceste	35,20

Izvor: Uprava za ceste Vukovarsko-srijemske županije

Tablica 19. Cestovna gustoća

Kategorija javne ceste	Cestovna gustoća (duljina cesta/površina teritorija Općine Borovo) – (km/km ²)
Državne ceste	0,21
Županijske ceste	-
Lokalne ceste	0,11

Izvor: Uprava za ceste Vukovarsko-srijemske županije

Ukupna duljina javnih cesta (razvrstanih) na području Općine Borovo je 9,028 km, od toga je 5,85 km duljina državnih cesta, 3,178 km duljina lokalnih cesta, dok županijskih cesta na području Općine nema.

Udio državnih cesta u mreži javnih cesta je 64,80%, a udio lokalnih cesta 35,20%. Cestovna gustoća javnih cesta na području jedinice lokalne samouprave je za državne ceste 0,21, dok je za lokalne ceste 0,11.

Nerazvrstane ceste

Nerazvrstane ceste su ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste.

Nerazvrstanu cestu čini:

- cestovna građevina
- građevinska čestica
- zemljišni pojas s obiju strana ceste
- prometna signalizacija
- javna rasvjeta i ostala oprema ceste.

Nerazvrstana cesta bi trebala biti javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine Borovo, no međutim u stvarnosti to nije tako, jer pretežiti dio nerazvrstanih cesta nije u vlasništvu Općine Borovo, što će u narednom periodu trebati realizirati.

2.3.1.2. Željeznički promet

Prometni sustav na državnoj razini određen je *Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske*. Navedenim dokumentima su određeni glavni smjerovi željezničkih komunikacija u Republici Hrvatskoj, a temeljem toga uvršteni su u *Strategiju prometnog razvitka Republike Hrvatske* koja je odredila i prioritete po značenju u željezničkoj mreži pojedinog željezničkog smjera.

Željeznička prometnica proteže se u pravcu Vukovar – Dalj – Erdut (magistralna željeznička pruga II. reda), a postavljena je rubnim dijelom građevinske zone u dužini od cca 6 km. Na njoj se trenutno ne odvija željeznički prijevoz. Unutar granica obuhvata Općine Borovonalaži se stajalište Borovo – Trpinja. Iako se trenutno Općinom Borovo ne odvija željeznički prijevoz, „Hrvatske željeznice“ zadržavaju sadašnju trasu pruge, koja je uvrštena u Prostorni plan Općine Borovo.

2.3.1.3. Riječni i zračni promet

Područjem Općine Borovo teče rijeka Dunav. Najbliža luka je u Vukovaru. Uprava za sigurnost plovidbe održava, označava i čisti plovni put. Lučka kapetanija Vukovar regulira i nadzire promet. Na području Grada Vukovara planira se izgraditi nova luka Vukovar koja će postati najznačajnija riječna luka i jedina na plovnom putu VI. klase.

Riječne i zračne luke te prometnih čvorišta na području Općine Borovo nema. Izgradnja manje riječne luke u svrhu sportsko-turističkog korištenja bi bila jako značajna za područje Općine, s obzirom da je rijeka Dunav plovna čitavim tokom uz granice Općine te isto tako samom izgradnjom se otvaraju opcije za proširenje turističke ponude.

2.3.2. Javne telekomunikacije

Na području Općine postoji poštanski ured 32227 i to u jedinom općinskom naselju Borovo. Poštanski sandučići nalaze se u svim dijelovima Općine.

Na području Općine postoji telekomunikacijska mreža koja se sastoji od uređaja za komutaciju (centrala), prijenosnog puta (telekomunikacijska mreža) i krajnjih korisnika u smislu telefonskih priključaka. Telekomunikacijska mreža na području Općine je kvalitetno izvedena i u potpunosti zadovoljava sadašnji stupanj razvijenosti.

Za potrebe izrade ovog Izvješća poslan je upit Hrvatskoj agenciji za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) temeljem upute iz Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN, 117/12).

U odgovoru na upit HAKOM je naveo da na području Općine Borovo nema instaliranih baznih postaja u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija.

2.3.3. Opskrba energijom

2.3.3.1. Opskrba električnom energijom

Državno poduzeće Hrvatska elektroprivreda objedinjuje na području čitave Republike Hrvatske osnovne djelatnosti na području elektroenergetike: proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije. Temeljni cilj djelovanja Hrvatske elektroprivrede je dugoročno osiguranje pouzdane opskrbe električnom energijom što je jedan od preduvjeta za planirani gospodarski i društveni razvitak kako Republike Hrvatske u cjelini, tako i Vukovarsko-srijemske županije i Općine Borovo. Područje Općine Borovo električnom energijom opskrbljuje HEP ODS d.o.o. Elektra Vinkovci.

Od elektroenergetskih na području Općine Borovo postoje objekti:

- TS 10/04 kV
- KDV 10 kV
- ZDV 10 kV, koji je u budućim planovima predviđen za postupnu zamjenu podzemnim kabelskim dalekovodima 10 (20) kV do izlaska na cestu Borovo – Dalj na kojoj se nalaze preostale tri TS 04kV
- DV i KB 35 kV

Planira se izgradnja elektroenergetskog objekta DV 110 kV TE Tenja (alternativa TE Dalj) – TS Vukovar. Navedeni elektro-energetski objekti spadaju u ingerenciju DP "Elektra" Vinkovci.

Na području Općine nalazi se trafostanica 10(20)/0,4 kV u Bulićevoj ulici, u vlasništvu HEP ODS d.o.o., Elektra Vinkovci, i podzemni kabelski dalekovod KB 10(20)kV duž Glavne ulice. Za potrebe povećanja snage električne energije za nove korisnike, koje ne bi mogla osigurati postojeća trafostanica, biti će potrebno osigurati građevinsku česticu za novu trafostanicu, koja će imati pristup sa javne prometne površine. Novu trafostanicu trebat će priključiti na srednje naponski podzemni kabelski vod KB 10(20)kV. Potrebno je planirati zamjenu postojeće niskonaponske mreže po krovnim stalcima sa podzemnim kabelima, SKS-om po krovnim stalcima i/ili na samostojećim stupovima. Niskonaponsku podzemnu mrežu (KB NN) također je potrebno isplanirati i izvesti podzemno elektroenergetskim kablom, kroz javnu površinu. Isto tako, potrebno je postaviti samostojeće ormariće iz kojih će se priključivati građevine na građevnim česticama.

Javna rasvjeta je postavljena na području Općine Borovo.

2.3.3.2. Opskrba plinom

Prirodni plin kao ekološki i najjeftiniji energent zastupljen je sve više kao glavni energent u kućanstvima i industriji u istočnom dijelu Hrvatske. Na području naselja Borovo projektirana je i većim dijelom izgrađena plinovodna mreža, koja je u potpunosti ucrtana na katastarskim podlogama. U Općini je prirodni plin doveden do svih postojećih mogućih potrošača. Za možebitno novo planirane veće sadržaje i namjene trebat će provjeriti mogućnosti danas postojećih plinoopskrbnih kapaciteta.

Do početka 90-ih godina jedino plinificirano naselje u širem okruženju su bili Vinkovci, opskrbljeni zemnim plinom s polja Đeletovci – Privlaka – Ilača. Domovinski rat je označio prekretnicu po pitanju opskrbe zemnim plinom. Osnovna prepreka širenja plinifikacije bila je neizgrađena magistralna mreža, jer se područje Istočne Slavonije, a time i Vukovarsko-srijemske županije, trebalo opskrbljivati plinom iz pravca Slavanskog Broda (plinovod Slavonski Brod – Vinkovci) te iz Osijeka (Osijek – Vukovar).

Po okončanju Domovinskog rata krenule su značajne investicije u plinoopskrbni sustav tako da je plinificirano cijelo područje Vukovarsko-srijemske županije, koje nije bilo okupirano te veći dio i okupiranog područja do konca 2003. godine. Produktovod Bosanski Brod – Opatovac prenamjenjen je u magistralni plinovod Slavonski Brod – Vinkovci – Vukovar i postao je temelj plinifikacije cijele Županije.

Plinifikacija naselja je izvršena visoko i srednje tlačnim plinovodima, a distribuciju prirodnog zemnog plina kućanstvima i drugim potrošačima, vrši Plinara Istočne Slavonije Vinkovci i Prvo plinarsko društvo Vukovar. Plinovodi su na više mjesta međusobno odvojeni ventilima kako bi se mogli raditi popravci i prepravke na distributivnoj mreži.

Radi regulacije tlaka i segmentiranja distribucijske mreže na području Općine Borovo se nalazi regulacijska stanica.

Duljina distributivnog plinovoda na području Općine Borovo, a na temelju podataka PPD d.o.o. Vukovar, prikazana je u sljedećoj tablici.

Tablica 20. Duljina distributivnog plinovoda u Općini Borovo

Dimenzija plinovoda (mm)	Duljina plinovoda (m)
<i>d 63 mm</i>	30.742
<i>d 90 mm</i>	5.886
<i>d 110 mm</i>	6.763
<i>d 225 mm</i>	6.058
Ukupna duljina	49.449

Izvor: Prvo plinarsko društvo d.o.o., Vukovar

Plinovod koji dopijeva do Općine Borovo je magistralni plinovod radnog tlaka 50 bar. Ukupna duljina magistralnog plinovoda radnog tlaka 50 bar je 1.710 km, dok magistralni plinovod radnog tlaka 75 bar je 952 km. Ukupna dužina plinovoda na području Republike Hrvatske iznosi 2.662 km, dok ukupna duljina plinovoda u Općini Borovo je 49,45 km što čini 1,85% od ukupnog plinovoda u RH, a 2,89% duljine magistralnog plinovoda radnog tlaka 50 bar.

„Republika Hrvatska se kao članica Europske unije obvezala uskladiti hrvatski energetske sektor i energetske zakonodavstvo s Trećim paketom energetske propisa Europske unije. Osnovni zahtjevi Trećeg paketa energetske propisa su: transparentnost, razdvajanje operatora sustava, povećanje ovlasti i koordinacija regulatora, zaštita potrošača, tretmani dugoročnih ugovora, investicije u infrastrukturu, pristup skladištu te strateško skladištenje.

U cilju izvršavanja navedene obveze Vlada Republike Hrvatske donijela je paket energetske zakona: Zakon o tržištu plina (NN 28/13 i 14/14), Zakon o energiji (NN 120/12 i 14/14) i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12).

Navedenim zakonima se u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenijela pravna stečevina Europske unije iz područja energetike, a posebice Direktiva 2009/73/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. godine o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina (L 211, 14.08.2009.).

Zakonom o tržištu plina uređena je organizacija tržišta, prava, dužnosti i odgovornosti sudionika tržišta, zaštita kupaca, koncesije u distribuciji prirodnog plina, razdvajanje djelatnosti, organizacija pristupa plinskom sustavu te prekogranični transport prirodnog plina.“⁴

2.3.3.3. Opskrba naftom

Područjem Vukovarsko-srijemske županije prolazi nekoliko značajnih cjevovoda. U prvom redu radi se o međunarodnom naftovodu - JANAF-u (Jadranski naftovod) koji transportira sirovu naftu od naftnog terminala u Omišlju na Krku do rafinerije u Sloveniji, Hrvatskoj, BiH i Srbiji. Paralelno sa ovim vodom je i naftovod Đeletovci – Ruščica kojim se prikupljena sirova nafta s naftnih polja Đeletovci, Privlaka i Ilača transportira do naftnog terminala u Ruščici, odakle se dalje transportira (riječno ili cestovno) do rafinerije u Sisku.

Duljina naftovoda (svih profila) u Vukovarsko-srijemskoj županiji je 222,897 km. Kroz Županiju prolazi JANAF u duljini od 51,66 km.

⁴ Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava RH 2014.-2023., Zagreb, 2014.

2.3.4. Vodoopskrba i odvodnja

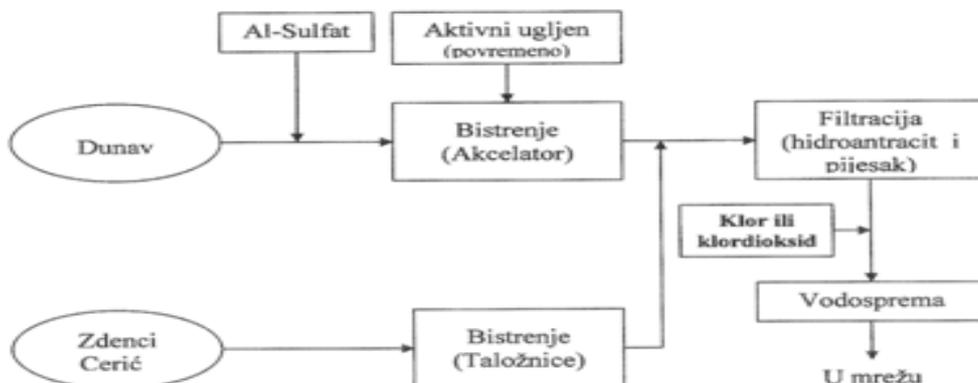
2.3.4.1. Vodoopskrba

Vodoopskrbni sustav Općine Borovo temelji se na crpilištu Cerić i vodozahvatu rijeke Dunav u krugu kombinata Borovo. Pogon za proizvodnju pitke vode u mogućnosti je prerađivati površinsku vodu iz Dunava kao i podzemnu vodu iz zdenaca koji se nalaze na crpilištu "Cerić". Crpilište Cerić, smješteno u istočnom dijelu Općine Trpinja, sastoji se od 7 bušenih zdenaca. Zdenci kaptiraju aluvijalne vodonosne slojeve u dubinskom intervalu od 30 do 130 m.

U cilju zaštite od zagađivanja vode za piće i drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost ili njezinu izdašnost, Odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta "Cerić" utvrđene su zone sanitarne zaštite izvorišta, koju je donijela Skupština bivše Općine Vukovar 1988. godine.

Trenutno se na postrojenju istovremeno koriste dunavska i podzemna voda, koje se miješaju, uglavnom s većim udjelom dunavske vode, obrađuju i šalju potrošačima. Dezinfekcija pitke vode obavlja se klorom, uz mogućnost korištenja i klor-dioksida.

Slika 3. Tehnološki proces pripreme pitke vode

Izvor: Izvješće o kakvoći vode za ljudsku potrošnju za 2014. godinu

Dunavska voda se crpkama transportira iz vodozahvata uz samo postrojenje do akcelatora u kojem se odvija proces bistrenja uz dodatak aluminijevog sulfata. Miješanje koagulanta vrši se u samom dovodnom vodu i pomoću recirkulacijske pumpe u centralnoj cijevi akcelatora. Budući da analize dunavske vode pokazuju znatno organsko opterećenje, pogotovo u ljetnim mjesecima, ako postoji potreba dozira se i aktivni ugljejn u prahu. Prema potrebi u sirovu vodu se dozira i otopina bakra sulfata radi sprečavanja rasta algi. Pročišćena voda se na vrhu akcelatora preljeva u odvod i odvodi na filtraciju.

Podzemna voda na crpilištu „Cerić“ se podvodnim crpkama dobavlja na taložnici gdje se odvija proces bistrenja. Količina podzemne vode sa crpilišta „Cerić“ koja se koristi za pripremu pitke vode iznosila je prosječno 6% ukupno zahvaćene sirove vode.

Voda iz Dunava i voda iz zdenaca se miješa ispred multimedijalnih filtera. Filtracija vode obavlja se u jednom stupnju, procesom filtracije eliminiraju se sve zaostale flokule i ostale nečistoće. Poslije filtracije, voda se dezinficira klorom te se transportira u vodospremu zapremnine 660 m³ koja se nalazi ispod filtera polja i dalje transportira u razvodnu mrežu.

Maksimalni kapacitet prerade je 300 l/s. Spremnik pitke vode ne postoji pa se trenutna potrošnja pokriva proizvodnjom pitke vode. Potrošnja se kreće od 42 l/s u noćnim satima do 270 l/s za vrijeme povećane potrošnje u ljetnom periodu.

Vodopskbnj sustav čine: tlačni cjevovod sirove vode od crpilišta do uređaja za kondicioniranje vode u Borovu naselju, distribucijska vodosprema, vodotoranj (devastiran za vrijeme rata, novom koncepcijom razvoja vodoopskrbe napušten) i vodoopskrbna mreža. Vodoopskrbna mreža Općine Borovo sastoji se od postojećih vodoopskrbnih cijevi AC DN 100. Hidratanska mreža osim u Glavnoj i Školskoj ulici postavljena je u ostalim ulicama u mjestu (većinom podzemni). Na području Općine ukupno ima 48 hidratanata, 28 nadzemnih i 20 pozemnih. Cjevovod hidrantske mreže je od cijevi PE-HD DN 225. Duž Glavne i Školske ulice nalaze se vanjski nadzemni hidranti na međusobnom razmaku cca 80m. Podzemni hidranti nalaze se na kraju ulica Trga palih boraca i Dunavske ulice. Sve postojeće građevine imaju priključak na mrežu vodoopskrbe, a za novoplanirane građevine se Prostornim planom uređenja treba osigurati neposredni priključak.

"Vodovod grada Vukovara" koji je organiziran kao trgovačko društvo je u većinskom vlasništvu grada Vukovara kao osnivača, te isti opskrbljuje vodom i održava vodovodnu mrežu naselja Borovo. Postotak opskrbljenosti je 98%.

U 2014. godini "Vodovod grada Vukovara" isporučio je ukupno proizvedene vode za ljudsku upotrebu i isporučeno u vodoopskrbnu mrežu 2.528.302m³.

Kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće obavlja se svakodnevno u laboratoriju "Vodovoda grada Vukovara", na temelju 504 uzorka pitke vode nakon procesa proizvodnje i 882 uzorka pitke vode iz razvodne mreže. Dobiveni rezultati analiza uzoraka za ljudsku potrošnju u granicama su maksimalno dozvoljenih koncentracija pojedinih parametara navedenih u Pravilniku o parametrima i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13). Uveden je HACCP sustav kontrole procesa proizvodnje i distribucije pitke vode za koji je "Vodovod grada Vukovara" dobio certifikat 2010. godine.

Prosječne mjesečne parametre možemo vidjeti u sljedećoj tablici:

Tablica 21. Srednje mjesečne fizikalno-kemijske vrijednosti analiza pitke vode za 2014. godinu Vodovoda Grada Vukovara

Vrsta analize	MDK	JM	mjesec/2014.											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Temperatura vode	25	°C	6,19	5,47	9,9	13,7	16,6	19,4	23,4	21,6	17,8	15,5	10,8	7,01
Boja	20	mg/PtCoskale	3,1	3,9	3,1	3	4,05	3,56	3,35	3,1	3,09	3	2	3,1
Mutnoća	4	NTU	0,34	0,89	0,08	0,11	0,2	0,09	0,19	0,53	0,25	0,56	0,47	0,6
Miris	bez		bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez
Okus	bez		bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez	bez
Koncentracija vodikovih iona	6,5-9,5	pH jedinica	7,6	7,56	7,24	7,61	7,48	7,49	7,6	7,6	7,59	7,56	7,55	7,61
Vodljivost	2500	µS/cm/20°C	490	461	473	415	342	322	317	334	363	425	420	461
Ukupna tvrdoća		CaCO ₃ mg/l	225	224	226	202	178	161	157	178	187	221	220	231
Kalcij		mg/l	61,7	59,9	59,6	56,1	49,9	48	47,4	50,9	54,8	59,6	59,1	59,4
Magnezij		mg/l	18,0	18,0	18,5	14,9	13	10	9,29	12,3	12,1	17,9	18,0	19,9
Alkalitet m	>30	HCO ₃ mg/l	656	597	604	560	429	419	422	493	543	629	648	684
Alkalitet p		HCO ₃ mg/l	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Otopljeni kisik		mg/l	8,16	9,05	7,68	6,77	6,57	5,59	5,59	5,39	5,07	4,58	5,3	6,07
Utrošak KMnO ₄	5	O ₂ mg/l	1,36	1,43	1,56	1,35	1,38	1,1	1,05	1,41	1,73	1,68	1,7	1,53
Kloridi	250	mg/l	32,9	33,9	33,4	24,4	20,2	19,2	20,3	18,1	18,5	22,6	21,4	24,6
Sulfati	250	mg/l	41,2	42,0	44,1	35	28,7	23,7	24,4	23,2	22,4	29,4	25,6	28,3
Nitrati	50	mg/l	7,86	7,87	6,08	4,19	4,78	3,13	2,29	2,32	2,39	2,62	2,63	3,38
Nitriti	0,50	mg/l	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amonijak	0,50	mg/l	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Silikiti	20	mg/l	2,5	3,13	2,5	1,67	2,5	2,25	2,5	1,5	2,25	3,13	3,44	2,92
Željezo	200	µg/l	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mangan	50	µg/l	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isparni ostatak 105°C	<1000	mg/l/105°C	441	405	429	383	302	286	288	254	324	368	378	388
TDS (uk. otopljene tvari)		mg/l	427	403	419	365	306	285	276	259	317	371	367	401
Salinitet			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arsen	10	µg/l	-	7,59	6,05	5,07	4,98	4,37	3,58	1,96	4,08	3,1	3,52	2,91
Aluminij	200	µg/l	63,7	48,8	46,5	53,9	56,8	56,5	55,3	48,2	31,9	35	41,3	27,7
Slobodni klor	0,50	mg/l	0,42	0,41	0,41	0,42	0,41	0,42	0,43	0,42	0,41	0,4	0,42	0,41

Izvor: Izvješće o kakvoći vode za ljudsku potrošnju za 2014. godinu

2.3.4.2. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda

Na području Općine Borovo ne postoji kanalizacijska mreža.

Otpadne vode ispuštaju se u najbliže otvorene vodotoke ili se putem septičkih jama upuštaju u podzemlje. Prostornim planom uređenja se predviđa razdjelni sustav odvodnje. Na nivou šireg područja, izgradit će se sabirna kanalizacija, tj. kanalizacija onečišćenih otpadnih voda sa uređajem za pročišćavanje i ispuštanje pročišćenih otpadnih voda u rijeku Dunav. Oborinske vode sa kolnih i parkirališnih površina odvodit će se slivnicima uz rubove kolnika.

Trenutno se otpadne vode iz objekata odvede, osim u kanalizacijski sustav, i u septičke jame od kojih je dosta njih izgrađeno kao propusne (propuštaju sadržaje u okolni teren), a ne po propisima – nepropusne, pa prijete opasnost od štetnog utjecaja na podzemne vodonosne slojeve.

Privremena rješenja odvodnje otpadnih voda naselja vide se na dobro izvedenim septičkim jamama i njihovom urednom održavanju. Konačno rješenje treba predvidjeti u skladu sa smjernicama Studije zaštite voda Vukovarsko-srijemske županije. Po izgradnji kanalizacijskog sustava naselja potrebno je izvesti priključak svake građevine na javnu kanalizaciju, a zatečene septičke jame isključiti iz kanalizacijskog sustava.

U Vukovarsko-srijemskoj županiji je izgrađen i uporabi samo jedan uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (u gradu Vinkovcima) kapaciteta 45.000 ES, u gradu Otoku kapaciteta 8.500 ES, u Ivankovu kapaciteta 8.000 ES, u Cerni i u Nuštru kapaciteta 6.000 ES.

Za Grad Vukovar je izrađen idejni projekt za uređaj za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta 42.000 ES i u tijeku je postupak Izmjene i dopune lokacijske dozvole, za uređaj za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta 858 ES u Sotinu, idejni projekt te je u tijeku ishodaenje lokacijske dozvole. U izgradnji su uređaji za pročišćavanje otpadnih voda u Iloku kapaciteta 8.000 ES i u Mohovu kapaciteta 550 ES.

Na temelju suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo poljoprivrede je 23. svibnja 2014. godine donijelo Odluku o financiranju iz fondova Europske unije (KLASA: 900-02/09-01/107, URBROJ: 525-12/0927-14-55) kojom se odobrava Projekt „Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture grada Vukovara“.

Dana 28. listopada 2014. godine u Vukovaru potpisani su Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, Ugovor o sufinanciranju i Ugovor o partnerstvu za projekt „Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture grada Vukovara“.

Predmet projekta:

1. projekt Vukovar obuhvaća izgradnju 7 km spojnih cjevovoda za naselja Vera i Pačetin, čime se omogućuje priključenje 951 stanovniku na novu vodoopskrbnu mrežu kao i izgradnju vodospreme kapaciteta 3.000 m³ te smanjenje gubitaka rehabilitacijom i rekonstrukcijom 21 km vodoopskrbne mreže grada Vukovara što će imati indirektan efekt na ukupno 42.376 priključenih stanovnika u 2018. godini na Vukovarskom distribucijskom području;
2. izgradnja 66,6 km novog sustava odvodnje sa priključenjem na centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV) za naselja Lipovača (4,2 km), Bogdanovci (9,8 km) i Borovo (42,8 km) te proširenje 9,8 km sustava odvodnje grada Vukovara čime se omogućuje priključenje 8.419 stanovnika na novu mrežu odvodnje;
3. rekonstrukcija 28 km mreže odvodnje sa potrebnom pratećom infrastrukturom (pumpe i sl.) u gradu Vukovaru imati će indirektan efekt na priključenje 31.518 stanovnika na sustav odvodnje u 2018. godini;
4. izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda trećeg stupnja pročišćavanja čime će se omogućiti priključenje stanovnika na uređaj kapaciteta 42.100 ES (ekvivalent stanovnika).

Izgradnja novog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda trećeg stupnja pročišćavanja na području grada Vukovara, tj. Vukovarsko-srijemske županije, u skladu s propisima Republike Hrvatske i direktivama Europske Unije, za osnovni cilj ima osigurati zdravstvenu zaštitu stanovnika.

Primarno je osigurati dostatne količine kvalitetne vode za piće za opskrbu stanovništva te poboljšanje uvjeta života postojećih i novopriključenih stanovnika na projektnom području kao i zaštita okoliša.

„Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture grada Vukovara“ je projekt koji će riješiti probleme odvodnje otpadnih voda te problem ekološkog očuvanja Dunava samom implementacijom sustava pročišćavanja voda na području Općine Borovo (i drugih okolnih mjesta).

2.3.5. Gospodarenje otpadom

Temelji politike zaštite okoliša sadržani su u Zakonu o zaštiti okoliša. Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj određeno je: Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. te nizom podzakonskih akata. Strategijom gospodarenja otpadom RH zacrtan je cilj u gospodarenju otpadom u skladu s politikom gospodarenja otpadom u EU.

Uspostavljen je okvir unutar kojega će Hrvatska morati smanjiti količinu otpada koji proizvodi, a otpadom koji je proizveden održivo gospodariti.

Pod gospodarenjem otpadom u Vukovarsko-srijemskoj županiji se danas podrazumijeva djelatnost sakupljanja, prijevoza i odlaganja komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada sa niskim ili nikakvim stupnjem odvojenog prikupljanja korisnih dijelova otpada i opasnog otpada ili uporabe otpada na nesanitarna odlagališta diljem županije. Na području Vukovarsko-srijemske županije otpad organizirano sakuplja 20 komunalnih poduzeća i koncesionara registriranih za sakupljanje i odlaganje komunalnog otpada. Danas se sakupljeni otpad odlaže na 6 službenih odlagališta.

Izrađen je osnovni planski dokument gospodarenja otpadom, Plan gospodarenja otpadom u Vukovarsko-srijemskoj županiji, (PGO VSŽ) koji prikazuje postojeće stanje te utvrđuje mjere izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada, iskorištavanja vrijednih osobina otpada, sanacije otpadom onečišćenog tla i brojne druge aktivnosti. Plan gospodarenja otpadom u Vukovarsko-srijemskoj županiji usvojen je 10. srpnja 2008. godine od strane Županijske skupštine i nalazi se objavljen na Internet stranici Vukovarsko-srijemske županije. Plan predviđa izgradnju županijskog centra za gospodarenje otpadom kao centralnog i konačnog elementa u cjelokupnom sustavu zbrinjavanja otpada uz prethodnu mehaničko-biološku obradu te iskorištavanje vrijednih sastojaka iz otpada. Plan nije predvidio broj i raspored pretovarnih stanica te će ga po izradi prethodne studije izvodljivosti sa detaljnom analizom transporta biti potrebno revidirati.

Problematika zbrinjavanja otpada obuhvaća zbrinjavanje komunalnog i posebnog otpada i ima osobitu važnost s gledišta zaštite okoliša i prirodnih resursa, ali nedovoljno sagledano gospodarsko-razvojno značenje. Mjere za organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom obuhvaćaju: smanjenje nastanka otpada, mjere korištenja otpada i sigurno odlaganje neiskoristivog otpada sa svim prethodnim i pratećim mjerama i postupcima osiguranja od bilo koje vrste štetnog djelovanja.

U ovom trenutku problemi u sustavu upravljanja otpadom u Općini Borovo su višestruki. Na području Vukovarsko-srijemske županije ne postoji odlagalište komunalnog otpada koje bi u potpunosti udovoljavalo hrvatskim i EU propisima za uređenje odlagališta i odlaganje komunalnog otpada, tako da se otpad trenutno neadekvatno odlaže. Kao privremenu lokaciju za odlaganje otpada do cjelovitog rješenja sustava gospodarenja otpadom Općina Borovo koristi odlagalište na području Grada Vukovara („Petrovačka dola“).

Navedeno odlagalište ne udovoljava hrvatskim i EU zakonskim propisima i preporukama za uređenje odlagališta i odlaganje komunalnog otpada, ali je trenutno jedina i najbolja opcija za zbrinjavanje komunalnog otpada s područja Grada Vukovara i okolnih općina. Za to odlagalište predviđeno je postepeno zatvaranje i

saniranje. Preduvjet za to je izgradnja i stavljanje u funkciju regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

Izgradnjom regionalnog centra u Starim Jankovcima, Vukovarsko-srijemska županija, a time i Općina Borovo, kvalitetno bi na duži niz godina riješili problem gospodarenja komunalnim otpadom. Osim toga, izgradnjom centra stvorit će se preduvjeti za zatvaranje i sanaciju postojećeg službenog odlagališta u Vukovaru.

Općina Borovo je trenutno uključena u sustav organiziranog prikupljanja i odvoza otpada koje obavlja općinsko komunalno poduzeće EKO-DUNAV d.o.o.. Prikupljeni otpad odvozi se i odlaže na službeno odlagalište u Gradu Vukovaru. Otpad se prikuplja u nerazvrstanom stanju, u plastičnim posudama od 120 l i plastičnim vrećama 100-120 l ili kontejnerima od 1.100 l.

Važno je napomenuti da sastav komunalnog otpada ovisi o sredini u kojoj nastaje, te stoga ovisi o mnoštvu čimbenika kao što su: standard stanovništva, tip naselja, dostignuta razina komunalne higijene i sl. Općina Borovo ima postavljena 3 Eko otoka te će uskoro biti postavljena još četiri. Pokrenut je i postupak izrade projektne dokumentacije za reciklažno dvorište.

Iako je još prije desetak godina osigurano i razminirano zemljište od 42 hektara kod Starih Jankovaca na kojemu se trebalo graditi suvremeno županijsko odlagalište otpada, zbog blokiranja pripremljenih radova prije dvije godine, upitno je kada će se otpad iz cijele Vukovarsko-srijemske županije ovdje dovoziti. Vukovarsko-srijemska županija je s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sklopila 04. travnja 2009. godine Ugovor o zajedničkom ulaganju u istražne radove i izradu projektno-tehničke dokumentacije Županijskog centra za gospodarenje otpadom "Stari Jankovci".

Sadašnji deponij kod Vukovara neće još dugo moći primati otpad pa će to biti veliki problem za istok Slavonije. Planovima gospodarenja otpadom u Vukovarsko-srijemskoj županiji iz 2008. planirana je izgradnja odlagališta kod Starih Jankovaca i tri godine prije izrađena je studija utjecaja na okoliš, a sa svih 26 općina i pet gradova je potpisan ugovor o odvozu smeća.

Predviđena investicija kod Starih Jankovaca vrijedna je oko 43 milijuna eura i bila bi financirana iz strukturnih fondova EU.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (Fond) zajedno sa županijom i svim jedinicama lokalne samouprave Vukovarsko-srijemske županije provodi Program sanacije službenih i divljih odlagališta komunalnog otpada te sudjeluje i u drugim programima zaštite okoliša u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Fond, također, sudjeluje i u izgradnji županijskog centra za gospodarenje otpadom "Stari Jankovci".

Program sanacije službenih odlagališta komunalnog otpada provodi se uz privremeno korištenje istih do konačnog zatvaranja, a divlja odlagališta se saniraju i odmah zatvaraju.

2.3.5.1. Divlja odlagališta otpada⁵

Osim službenih odlagališta, u Vukovarsko-srijemskoj županiji postoje zabilježena i mjesta divljeg odlaganja, tzv. "divlja odlagališta". Uglavnom su to odlagališta na koje stanovništvo odvozi građevinski, glomazni, biootpad i u manjim količinama druge vrste otpada.

U Vukovarsko-srijemskoj županiji nalazi se 85 divljih odlagališta s procijenjenom ukupnom količinom odloženog otpada od oko 1.000.000 m³. Većina navedenih divljih odlagališta se povremeno saniraju odvozom otpada na službena odlagališta, međutim neodgovornim ponašanjem pojedinaca ponovno nastaju divlja odlagališta na istim ili drugim lokacijama.

Uz navedeno, posljedica stvaranja divljih odlagališta je i neobuhvatnost pojedinih naselja organiziranim sakupljanjem i odvozom komunalnog otpada. Također se to odnosi na područja koja pripadaju općinama, koje nemaju u blizini određenih lokacija za odlaganje, sakupljanje, predobradu ili obradu otpada kao što su to građevinski otpad, glomazni otpad i sl.

Tablica 22. Popis divljih odlagališta na području Vukovarsko-srijemske županije

Red. br.	Grad/Općina	Naziv
1.	Andrijaševci	Rokovci – oranica Livade
2.	Babina Greda	Gornja Rastovica, Dorovo, Jasinjice, Stanić
3.	Bogdanovci	Bogdanovci – Pašnjak, Petrovci, Svinjarevci
4.	Drenovci	Krčevine, Bratkovci, pašnjak Grea, Široki
5.	Ivankovo	Ivankovo – stara ciglana
6.	Jarmina	Jarmina – Pašnjak
7.	Lovas	Ciglana, Ružino brdo, Svinjski dol
8.	Markušica	Markušica, Gaboš, Karadžičevo, Ostrovo, Podrinje
9.	Negoslavci	Negoslavci – Grabovo
10.	Nijemci	Apševci, Mrcinište, Nijemci – Stara ciglana, Nova ciglana, Donje Novo Selo, Banovci, Banovci Vinkovački, Lipovac, Podgrađe, Đeletovci
11.	Nuštar	Marinci, Nuštar, Cerić
12.	Otok	Penave – Komletinci, Otok
13.	Privlaka	Zvirinac, Krvava, Lovakovice, Kozara, Brestovac
14.	Stari Jankovci	Srijemske Laze, Slakovci – Šipovača, Orolik, Strmečica, Gatina, Panjik, Utvaji
15.	Stari Mikanovci	Stara ciglana
16.	Tompojevci	Beraki – Donji Salaš, Bokšić, Čakovci – Bariševac, Tompojevci – Đakra, Mikluševci – Mirkovača
17.	Tordinci	Antin, Korođ, Tordinci – Bara Vrbica

⁵ Plan gospodarenja otpadom u VSŽ, ožujak, 2008.

18.	Tovarnik	Ilača, Zagrebačke rupe
19.	Trpinja	Trpinja – Cerić, Čelije, Ludvinci – Topolik, Rupe, Bršadin – Ledine, Pačetin – Keveždin, Vera – Josipovac
20.	Vinkovci	Papuk, Zvonarska – budući konjički klub, Zvonarska – budući arboretum, Mirkovci (na dva mjesta), Vinkovci, Žankovac – uz prugu Vinkovci – Osijek, depresija Županija iza policije, iza Vojnih zgrada, šljunčara iza trafo stanice prema Nuštru na potoku Ervenica, groblje – kod Privlačke ulice i kraj ulice B.Jelačića
21.	Vođinci	Vođinci – Blato i Poljanice, Vođinci – Belilo
22.	Vukovar	Vukovar – Sajmište, Borovo naselje – Trpinjskacesta, Sotin – dr. Ante Starčevića
23.	Županja	Štitar – Dvorište Štitar

Izvor: Plan gospodarenja otpadom u VSŽ, ožujak, 2008.

Iz prethodne tablice možemo uočiti da se divlja odlagališta nalaze širom Vukovarsko-srijemske županije, točnije u 23 grada/općine.

Na području Općine Borovo ne postoji divlje odlagalište, zato mještani proizvedeni otpad odlažu na obližnja divlja odlagališta. Najbliža divlja odlagališta na koja Općina Borovo odlaže nerazvrstani otpad su Vukovar, Negoslavci, Bogdanovci te druga.

2.3.5.2. Centar za gospodarenje otpadom

Planom gospodarenja otpadom u RH predviđeno je upravljanje sustavom gospodarenja otpadom po modelu javno-privatnog partnerstva (JPP), prema kojem Županija, u dogovoru s gradovima i općinama osniva županijsku komunalnu tvrtku (ŽKT) u javnom vlasništvu koja s privatnim partnerom (PP) sklapa ugovor o JPP-u o ulaganju u ŽCGO i upravljanju ŽCGO-om.

U takvom sustavu, ŽKT vodi gradnju Županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) do uspostave sustava, upravlja sustavom gospodarenja otpadom u Županiji, koordinira rad lokalnih komunalnih tvrtki te organizira dovoz otpada od pretovarnih stanica do ŽCGO, a PP financira gradnju postrojenja za obradu komunalnog otpada (MBO) i nakon gradnje upravlja ŽCGO-om na dogovoreno vremensko razdoblje. PP, osim upravljanja, ima obvezu financiranja rada i daljnje gradnje ŽCGO-a iz ostvarenih prihoda.

Temeljem navedenog Plana Vukovarsko-srijemska županija je putem Izjave o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću za gospodarenje otpadom obavila postupak registracije trgovačkog društva s ograničenom odgovornošću EKO-SUSTAV d.o.o. za gospodarenje otpadom na području Vukovarsko-srijemske županije.

Uvidom u dugogodišnju komunalnu aktivnost i potrebu osnivanja komunalnog poduzeća na teritoriju Općine Borovo, Odlukom Općinskog Vijeća Općine Borovo 2013. godine osnovano je komunalno poduzeće EKO-DUNAV d.o.o. sa ciljem

pružanja usluga komunalnih i drugih djelatnosti pravnim i fizičkim licima na području Općine Borovo, ali i drugim zainteresiranim subjektima izvan teritorija Općine.

Komunalno poduzeće će u budućem razdoblju obavljati i poslove koji su vezani za gospodarenje otpadom na području Općine, a oni su:

- otvaranje deponije za biološki razgradivi otpad (lišće, trava i grane),
- izgradnja dodatna četiri „zelena otoka“ (do danas izgrađena 3 zelena otoka),
- izrada projektne dokumentacije za otvaranje reciklažnog dvorišta.

EKO-SUSTAV d.o.o. obavlja sve pripremne aktivnosti na uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u VSŽ, odnosno izgradnji Županijskog centra sa pogonom za mehaničko-biološku obradu otpada te daljnje upravljanje Centrom. Trenutno je u postupku natječaj za usluge izrade projektne i tehničke dokumentacije za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom u Vukovarsko-srijemskoj županiji nakon čije provedbe će se pristupiti izgradnji Centra.

2.3.6. SWOT analiza infrastrukture Općine

Tablica 23. Swot analiza infrastrukturne opremljenosti područja Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> - Državna cesta D 519 (DC 512 pravac Vukovar – Borovo – Dalj) - Povezanost željezničkom prometnicom (pravac Vukovar – Dalj – Erdut (magistralna željeznička pruga II. reda) - Mogućnost iskorištavanja potencijala rijeke Dunav koja teče područjem Općine Borovo - Blizina riječne luke Vukovar - Kvalitetno izvedena telekomunikacijska mreža na području Općine koja u potpunosti zadovoljava sadašnji stupanj razvijenosti Općine - Postavljena javna rasvjeta na području Općine Borovo - Projektirana je i većim dijelom izgrađena plinovodna mreža na području naselja Borovo - 100% pokrivenost prirodnim plinom (u Općini je prirodni plin doveden do svih postojećih mogućih potrošača) - Plinovod koji dopire do Općine Borovo je magistralni plinovod radnog tlaka 50 bar - Područjem Vukovarsko-srijemske županije prolazi nekoliko značajnih cjevovoda (međunarodni naftovod – JANAF – Jadranski naftovod i naftovod Đeletovci – Ruščica) - Crpilište Cerić i rijeka Dunav čine temelj vodoopskrbnog sustava Općine Borovo (pogon za proizvodnju pitke vode u mogućnosti je prerađivati površinsku vodu iz Dunava kao i podzemnu vodu iz zdenaca koji se nalaze na crpilištu "Cerić") - Sve postojeće građevine imaju priključak na mrežu vodoopskrbe - Postotak opskrbljenosti Općine vodoopskrbom je 98% - EKO-SUSTAV d.o.o. (obavlja sve pripremne aktivnosti na uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u VSŽ)
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Većina prometnica na području općine čini mrežu nerazvrstanih cesta - Problem postojeće cestovne mreže – modernizacija (asfaltiranje) svih razvrstanih lokalnih cesta - Nepostojanje cesta županijskog značaja na području Općine

	<ul style="list-style-type: none"> – Neiskorištenost željezničke prometnice (Općinom Borovo se ne odvija željeznički prijevoz) – Na području Općine Borovo nema riječne i zračne luke te prometnih čvorišta – Neiskorištenost geoprometnog položaja i mogućnosti pograničnih područja – Na području Općine Borovo nema instaliranih baznih postaja u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija – 2% područja Općine nije vodoopskrbljeno – Nepostojanje kanalizacijske mreže na području Općine – Neregularnost sustava odvodnje otpadnih voda (otpadne vode se ispuštaju u najbliže otvorene vodotoke ili se putem septičkih jama upuštaju u podzemlje) – Na području Vukovarsko-srijemske županije ne postoji odlagalište komunalnog otpada koje bi u potpunosti udovoljavalo hrvatskim i EU propisima za uređenje odlagališta i odlaganje komunalnog otpada – Velik broj divljih odlagališta na području Županije (85 divljih odlagališta s procijenjenom ukupnom količinom odloženog otpada od oko 1.000.000 m³) – Laka dostupnost i teža kontrola divljih odlagališta otpada – Neadekvatno gospodarenje otpadom i otpadnim vodama ugrožava biološku raznolikost i vode
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> – Rastući interes ulagača u obnovu infrastrukture – Fondovi za razvoj infrastrukture, zaštitu okoliša i prirode – Izgradnja manje riječne luke u svrhu sportsko-turističkog korištenja – Proširenje elektorenergetskog sustava kroz razne projekte – Uskladiti hrvatski energetske sektor i energetske zakonodavstvo s Trećim paketom energetske propisa Europske unije – Opskrbiti pojedine ulice u naselju Borovo vodovodnom mrežom – Prostornim planom uređenja osigurati neposredni priključak za novoplanirane građevine – Provođenje intenzivnih aktivnosti na rješavanju sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda – Izgraditi kanalizacijski sustav naselja u skladu sa smjernicama Studije zaštite vode VSŽ – Provesti projekt „Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture grada Vukovara“ – Ulaganje u izgradnju cjelovitog sustava postupanja s otpadom sa što manje štetnih utjecaja na zdravlje i okoliš, uz što bolje gospodarsko korištenje otpada i uz što manje trajno odlaganje neobrađenog otpada – Kroz izradu cjelovite studije odrediti lokaciju za postupanje s otpadom na području cijele Županije – Suradnja s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, sa županijom i svim jedinicama lokalne samouprave Vukovarsko-srijemske županije radi provedbe Programa sanacije službenih i divljih odlagališta komunalnog otpada
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Nesređeno i nejasno zakonodavstvo i preklapanje nadležnosti različitih institucija – Nerazmjerna ulaganja u infrastrukturu s obzirom na broj korisnika

Izvor: Općina Borovo

2.3.7. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 24. Razvojni problemi i potrebe razvoja infrastrukture na području Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Zastarjelost cestovne mreže – Neiskorištenost željezničke prometnice – Nedovoljno iskorištena prednost geoprometnog položaja i mogućnosti pograničnih područja – Nepostojanje kanalizacijske mreže na području Općine – Nepostojanje odlagališta komunalnog otpada koje bi u potpunosti udovoljavalo hrvatskim i EU propisima – Neriješeni imovinsko-pravni odnosi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Upotpuniti pojedine ulice u naselju Borovo vodovodnom mrežom ○ Unapređenje vodoopskrbe na području Općine kroz kompletiranje vodoopskrbnog sustava grada Vukovara ○ Posvetiti veću pažnju na izradu prostorno-planske dokumentacije i realizaciju određenih projekata ○ Osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom ○ Sustavno podizati ekološku svijest građana širenjem kulture odgovornog postupanja s otpadom

Izvor: Općina Borovo

2.4. Prirodna i kulturno-povijesna baština

2.4.1. Prirodne vrijednosti

Na području Općine Borovo nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode. Prema bazi evidentiranih područja Državnog zavoda za zaštitu prirode na području Općine Borovo nema područja predviđenih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode. Na području obuhvata PPUO Borovo utvrđeno je postojanje prirodnih vrijednosti za koje Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije predlaže donošenje odgovarajućih mjera zaštite od strane tijela nadležnog za poslove zaštite prirode, a u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13).

Prostornim planom uređenja Općine Borovo zaštićeni su sljedeći lokaliteti prirodne baštine:

- ✓ Područje rijeke Dunav i
- ✓ Arheološko nalazište na području Gradac.

Područja ekološke mreže Republike Hrvatske

U Hrvatskoj je Ekološka mreža propisana Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13), a proglašena Uredbom o proglašenju ekološke mreže (NN 124/13) te predstavlja sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja važnih

za ugrožene vrste i staništa, koja uravnoteženom bio-geografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti, odnosno predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000 u Republici Hrvatskoj. Uredbom o proglašenju ekološke mreže propisane su i smjernice za mjere zaštite čija provedba osigurava postizanje i održavanje povoljnog stanja ciljeva očuvanja svakog područja ekološke mreže.

Područja ekološke mreže sukladno EU ekološkoj mreži NATURA 2000 podijeljena su na područja važna za divlje svojte i stanišne tipove (potencijalna "SAC" područja – Special Areas of Conservation) te međunarodno važna područja za ptice (potencijalna "SPA" područja – Special Protection Areas). Unutar ekološke mreže njezini dijelovi povezuju se prirodnim ili umjetnim koridorima. Ekološki koridor je ekološka sastavnica ili niz takvih sastavnica koje omogućuju kretanje populacijama živih organizama od jednog lokaliteta do drugog. Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove koja su uz šifru područja označena s #, kao i sva međunarodno važna područja za ptice, predstavljaju potencijalna područja NATURA 2000.

Sukladno mehanizmu EU Direktive o staništima, Zakon o zaštiti prirode propisuje da se dijelovi ekološke mreže mogu štiti kao posebno zaštićena područja ili provedbom planova upravljanja, kao i kroz postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu svakog ugrožavajućeg zahvata. Negativno ocijenjen zahvat se može odobriti samo u slučajevima prevladavajućeg javnog interesa i uz Zakonom utvrđene kompenzacijske uvjete. Važan mehanizam je i mogućnost sklapanja ugovora s vlasnicima i ovlaštenicima prava na područjima ekološke mreže, uz osiguranje poticaja za one djelatnosti koje doprinose očuvanju biološke raznolikosti. Ekološka mreža na području Općine Borovo obuhvaća sljedeće:

Tablica 25. Ekološka mreža na području Općine Borovo

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH (EU EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000)			
R.b.	Vrsta područja	Naziv područja	Oznaka
3.	<i>Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Predložena Područja od značaja za Zajednice – pSCI)</i>	Dunav – Vukovar	HR2000372
UKUPNO:		1 područje; 1.311,89 ha**	

**površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja Područja očuvanja značajnih za ptice i Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove

Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode

Područje ekološke mreže HR2000372 Dunav – Vukovar proglašeno je sa ciljem očuvanja sljedećih divljih svojti: bolen (*Aspiusaspius*), ukrajinska paklara (*Eudontomyzonmariae*), prugasti balavac (*Gymnocephalusschraetser*), sabljarka (*Pelecuscultratus*), mali vretenac (*Zingelstreber*) i stanišnih tipova: priobalne

poplavne šume vrba i topola (NKS šifra: E.1.). Sukladno Pravilniku o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama očuvanja stanišnih tipova (NN 7/06) navedeni stanišni tip zahtijeva provođenje mjera očuvanja.

Smjernice za provedbu mjera zaštite:

- ✓ Pažljivo provoditi regulaciju vodotoka
- ✓ Osigurati pročišćavanje otpadnih voda
- ✓ Očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju, a prema potrebi izvršiti revitalizaciju
- ✓ Osigurati povoljnu količinu vode uvedenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
- ✓ Očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
- ✓ Očuvati raznolikost staništa navodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljanje rukavaca i dr.)
- ✓ Očuvati povezanost vodnoga toka
- ✓ Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
- ✓ Izbjegavati regulaciju vodotoka i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja
- ✓ Ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova
- ✓ Gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma
- ✓ Prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine
- ✓ Pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodni bliske metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju

2.4.2. Kulturna dobra

Kulturna dobra bez obzira na vlasništvo, preventivnu zaštitu ili registraciju uživaju zaštitu prema odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 66/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15).

Sva Zakonom zaštićena kulturna dobra, kao i ona evidentirana PPUO Borovo i Planovima višeg reda, moraju biti na stručno prihvatljiv način uključena u budući razvitak područja Općine.

Za poduzimanje radnji na nepokretnom kulturnom dobru, kao i na području prostornih

međa kulturnog dobra potrebno je pribaviti posebne uvjete zaštite kulturnog dobra od strane nadležnog Konzervatorskog odjela. Ako izvođač radova poduzme radnju na kulturnom dobru, za koju je potrebno prethodno odobrenje ili je poduzme protivno tom odobrenju, nadležni će Konzervatorski odjel privremeno obustaviti rješenjem takvu radnju.

Dobro za koje prema Zakonu nije utvrđeno da je pod zaštitom kao kulturno dobro (dobro lokalnog značenja), predstavničko tijelo Općine može proglasiti zaštićenim ako se nalazi na području Općine, a način njegove zaštite utvrđuje se uz prethodnu suglasnost nadležnog Konzervatorskog odjela.

Prikaz stanja kulturne baštine Općine Borovo sa utvrđenim sustavom mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara temelji se na konzervatorskoj podlozi koju je izradilo Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine – Konzervatorski odjel u Vukovaru. Na području Općine utvrđeno je postojanje arheološkog lokaliteta "Gradac" za koje Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije određuje definiranje zone zaštite od strane nadležnog Konzervatorskog odjela, a u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Arheološki lokalitet Gradac predstavlja jedini registrirani arheološki lokalitet na području Općine iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja. Arheološko nalazište Gradac iz 8. stoljeća obuhvaća prostor koji je 2 km udaljen od naselja. Pronađen je veliki broj predmeta kao što su drške od grnčarije, keltski novac iz 1762. godine, a koji su pohranjeni u Gradskom muzeju Vukovar. Na području Općine Borovo nema zaštićenih nasebinskih cjelina.

U sljedećoj tablici je prikazan popis kulturno-povijesnih dobara na području Općine Borovo, kao i njihov postojeći status zaštite.

Tablica 26. Popis kulturno-povijesnih dobara na području Općine Borovo

R.b.	Kulturno dobro (naziv/opis)	Postojeći status zaštite
A	Crkve i kapele	
1.	Parohijska crkva Arhiđakona Stefana	registrirano
B	Arheološki lokaliteti	
1.	Gradac	registrirano
C	Spomen objekti	
1.	Spomen ploča poginulim braniteljima	evidentirano PPUO
2.	Spomenik palim borcima i ŽFT u mjestu	preventivno zaštićeno
3.	Spomenik palim borcima i ŽFT na školi „Borovo“	preventivno zaštićeno
4.	Spomenik palim borcima i ŽFT i član NK „Sloga“, spremište NK	preventivno zaštićeno
5.	Spomen ploča na kući u kojoj je održan I. sastanak KP Borovo, 1941. Željeznička ulica 26	preventivno zaštićeno
D	Pokretna kulturna dobra	
1.	Inventar parohijske crkve arhiđakona Stefana	registrirano

Izvor: II. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Borovo; Konzervatorski odjel u Vukovaru, Uprava za zaštitu kulturne baštine

Tablica 27. Popis obnovljenih i ugroženih zaštićenih (registriranih) kulturnih dobara na području Općine Borovo

R.b.	Vrste kulturnih dobara	Broj obnovljenih kulturnih dobara	Broj ugroženih kulturnih dobara
A	Sakralna	0	0
B	Profana	-	-
C	Tradicijska	-	-
D	Arheološka	0	1
Zbog specifičnosti arheoloških nalazišta kao vrste kulturnog dobra, arheološka nalazišta se ne obnavljaju, već je radi njihove zaštite potrebno osigurati njihovo istraživanje, prevenciju ili izuzimanje od daljnje poljoprivredne obrade, jer su nalazišta u građevinskim područjima ugrožena izvođenjem građevinskih radova, nalazišta na poljoprivrednim površinama ugrožena poljoprivrednom obradom, a nalazišta pod šumskim područjima ugrožena djelovanjem vegetacije te sječom šuma. Općenito sam položaj ostataka prošlosti u tlu dovodi do njihovog polaganog propadanja.			
E	Memorijalna (NOB i Domovinski rat)	-	-

Izvor: Konzervatorski odjel u Vukovaru, Uprava za zaštitu kulturne baštine

Mjere zaštite evidentiranih kulturnih dobara

Po pitanju mjera zaštite zaštićenih (registriranih) kulturnih dobara potrebno je pridržavati se Odredbi za uspostavu i provođenje mjera zaštite i obnove kulturnog naslijeđa koje proizlazi iz Zakona i Uputa koji se na nju odnose:

- ✓ Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15);
- ✓ Zakon o gradnji (NN 153/13);
- ✓ Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13);
- ✓ Obvezna uputa o zoniranju zaštićenih povijesnih cjelina gradova i ostalih naselja (Ministarstvo kulture – Uprava za zaštitu kulturne baštine, 1995., 1998.).

Svaka dodatna aktivnost Općine u pogledu kulture, bilo u vidu manifestacije ili stalnedjelatnosti povećava psihološki standard stanovništva Općine te je i vid promocijenaselja i prirodne baštine. Potencijal razvoja Općine Borovo jednim velikim djelom leži iu kulturnoj baštini koja se može koristiti kao jedan od resursa za razvoj ruralnogturizma.

2.4.3. SWOT analiza kulturno-povijesne baštine

Tablica 28. Swot analiza kulturno-povijesne baštine područja Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Postojanje prirodnih vrijednosti, odnosno lokaliteta prirodne baštine (područje rijeke Dunav i arheološko nalazište na području Gradac) – Područje ekološke mreže HR2000372 Dunav – Vukovar – Lokalno stanovništvo – poznavatelji kulturno-povijesne i tradicijske baštine – Tradicijska multikulturalna gastronomija
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Nepostojanje kulturne strategije – Slaba kulturna suradnja na EU i nacionalnoj razini – Nedostatak financijskih sredstava za očuvanje i zaštitu prirodne i kulturno povijesne baštine – Nedostatno valorizirana i nezaštićena materijalna i nematerijalna baština – Na području Općine Borovo nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode niti područja predviđenih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode – Na području Općine Borovo nema zaštićenih naseobinskih cjelina – Nedovoljno iskorištena kulturno-povijesna i tradicijska baština u svrhu razvoja turističke ponude – Nedostatno proučavanje predane baštine (mitovi i legende)
PRIJLIKE	<ul style="list-style-type: none"> – Rastući interes šire domaće i međunarodne javnosti o potrebi očuvanja krajobraza te valorizacije, očuvanja i održivog korištenja kulturno-povijesne i tradicijske baštine – Članstvo u EU otvara mogućnost korištenja fondova specijaliziranih za valorizaciju, očuvanje i održivo korištenje kulturno-povijesne baštine (materijalne i nematerijalne) – Razvoj ruralnog turizma kroz promociju kulturne baštine
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Neefikasno upravljanje kulturno-povijesnom baštinom

Izvor: Općina Borovo

2.4.4. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 29. Razvojni problemi i potrebe kulturno-povijesne baštine Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Nedovoljna provedba mjera zaštite okoliša – Nedovoljna uključenost kulturno-povijesne baštine u turističku ponudu – Manjak financijskih sredstava za ulaganja u obnovu, zaštitu i sprječavanje propadanja spomenika kulture 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sustavnom provedbom mjera zaštite okoliša, prirodne i kulturne baštine djelovati u smjeru osiguranja održivog razvoja Općine ○ Očuvanje i obnova estetske vrijednosti krajobraza ○ Poljoprivredno zemljište potrebno zaštititi od prenamjene, a proizvodnju prilagoditi biološkim ciklusima ○ Provoditi mjere zaštite arheoloških lokaliteta i prezentacije njihove vrijednosti i značaja ○ Provoditi mjere zaštite, konzervacije, obnove, rekonstrukcije i revitalizacije kulturnih dobara

Izvor: Općina Borovo

2.5. Gospodarstvo

2.5.1. Gospodarske značajke područja Općine Borovo

Na osnovi raspoloživih prirodnih resursa u Vukovarsko-srijemskoj županiji su se razvili proizvodno-prerađivački kapaciteti u prehrambenoj, drveno-prerađivačkoj, opekarskoj, metalo-prerađivačkoj, tekstilnoj te industriji gume, kože i obuće.

Kako bi gospodarstvo Županije steklo komparativnu prednost, potrebna su dodatna ulaganja u implementaciju suvremene tehnologije, jer je stručni kadar prijeko potreban. Isto tako, u poljoprivredi treba poseban naglasak dati na poticanju i razvitku proizvodnje prirodno uzgojene (eko i bio) hrane, za koju postoje odlični uvjeti, a očituju se u obilju obradivih površina, nezagađenoj zemlji, vodi i zraku.

Gospodarske djelatnosti na području Općine Borovo, vezane su za prirodne resurse i njihovo iskorištavanje kao što su mineralne sirovine, nafta i plin te šumsko i poljoprivredno zemljište. Gospodarstvo je sa svojim segmentima od presudnog značaja za rast budućeg razvoja Općine Borovo, a naglasak ipak treba staviti na razvoj malog i srednjeg poduzetništva.

Malo i srednje poduzetništvo je jedan od značajnijih čimbenika razvoja regionalnog gospodarstva koje intenzivno potiče lokalna uprava i samouprava. S tim u vezi, Županija je donijela Program poticaja razvoja malog i srednjeg poduzetništva, prije svega kako bi se stvorile financijske, prostorne, institucionalne i druge pretpostavke za razvoj poduzetništva. Osim kreditnih linija za poduzetnike, kao dodatnu institucionalnu podršku za razvoj malog i srednjeg poduzetništva, Županija je osnovala županijsku Razvojnu agenciju „Hrast“, a isto tako djeluje i agencija „Tintl“ za grad Ilok i 4 susjedne općine te „Vura“ za grad Vukovar, a očekuje se i osnivanje još ponekih agencija.⁶

2.5.1.1. Ekonomski razvoj i socijalno gospodarska struktura

Postupak ocjenjivanja indeksa razvijenosti i stupnja razvijenosti provodi se temeljem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14) koji je stupio na snagu 01.siječnja 2015.godine i Uredbe o indeksu razvijenosti (NN 63/10 i 158/13). Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 158/13) ostaje na snazi pet godina od stupanja na snagu navedenog Zakona.

⁶ Procjena ugroženosti VSŽ, Vukovar, veljača, 2009.

Indeks razvijenosti izračunava se na temelju pet pokazatelja (stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovništva i stope obrazovanosti) koji u različitim omjerima utječu na njegovu vrijednost. Stupanj razvijenosti izračunava se na temelju indeksa razvijenosti svake 3 godine.

Prema Odluci o razvrstavanju, na županijskoj razini, jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti i to prema prosjeku RH u: I. skupinu <75% prosjeka RH, II. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, III. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i IV. skupinu >125% prosjeka RH.

Na lokalnoj razini, jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti prosjeka RH u: I. skupinu <50% prosjeka RH, II. skupinu od 50% do 75% prosjeka RH, III. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, IV. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i V. veća >125% prosjeka RH.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14) i Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 158/13) Vukovarsko-srijemska županija je uvrštena u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave.

Općina Borovo je uvrštena u II. skupinu jedinica lokalne samouprave. Indeks razvijenosti Vukovarsko-srijemske županije iznosi 18,73%, a indeks razvijenosti Općine Borovo iznosi 53,42%. Uspoređujući stupanj razvijenosti Općine Borovo s drugim JLS na području županije može se uočiti da je stupanj razvijenosti relativno ujednačen, ali je prilično veći od prosjeka Vukovarsko-srijemske županije.

Tablica 30. Pokazatelji razvijenosti Općine Borovo

Općina Borovo	<i>Vrijednosti osnovnih pokazatelja</i>	Prosječni dohodak per capita	2010.-2012.	15.901
		Prosječni izvorni prihodi per capita	2010.-2012.	424
		Prosječna stopa nezaposlenosti	2010.-2012.	33,7%
		Kretanje stanovništva	2010.-2001.	95,3
		Udio obrazovanog stanovništva 16-65 godina	2011.	68,17%
	<i>Vrijednosti standardiziranih pokazatelja</i>	Prosječni dohodak per capita	2010.-2012.	40,6%
		Prosječni izvorni prihodi per capita	2010.-2012.	7,3%
		Prosječna stopa nezaposlenosti	2010.-2012.	54,5%
		Kretanje stanovništva	2010.-2001.	93,0%
		Udio obrazovanog stanovništva 16-65 godina	2011.	79,2%
	<i>Indeks razvijenosti i skupine</i>	Indeks razvijenosti		53,42%
		Skupine		50-75%
				II.

Izvor: <http://www.mrrfeu.hr/default.aspx?id=405>

2.5.1.2. Gospodarska osnova Općine Borovo

U vremenskom periodu od 1991. godine pa do danas značajno se izmijenila osnovagospodarstva, kako na području Općine Borovo tako i na području cijele Vukovarsko-srijemske županije. Budući da je stanovništvo osnovne izvore prihoda ostvarivalo osobnim radom u različitim granama gospodarstva (kombinat "Borovo", "Vuteks" Vukovar, VUPIK Vukovar i dr.), po završetku ratnih zbivanja na ovim prostorima dolazi do nužne orijentiranosti na poljoprivrednu proizvodnju. Manji dio stanovništva usmjeren je na malagospodarstva i obrtništvo.

Zemljoradnja i stočarska proizvodnja mahom se odvija na privatnim posjedima čiji su vlasnici udruženi u Poljoprivrednu zadrugu "Brestove međe", a temeljem članstva ostvaruju značajne mjere poticaja kao i afirmaciju svojih proizvoda.

Općina kao jedinica lokalne samouprave, osiguranjem sredstva za kreditiranje malih gospodarstava i obrtništva, nastoji poticajima djelovati kako na unaprjeđenje proizvodnje tako i na umanjenje posljedica nezaposlenosti.

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore, na području Općine Borovo registrirano je 17 aktivnih poduzeća (d.o.o., j.d.o.o.), 44 obrta u radu, 3 ustanove te 1 udrugakoj je vezana uz gospodarsku djelatnost.

Prema veličini poduzeća, najveći dio čine male tvrtke, dok srednja i velika poduzeća ne posluju na području Općine. Prema vrsti djelatnosti, temeljenih na Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, gotovo većina poslovnih subjekata se bavi tercijarnim djelatnostima, odnosno trgovinom na malo i veliko. Preostali, manji dio poduzeća, bavi se prerađivačkom industrijom, poljoprivredom, šumarstvom i ribarstvom, prijevozom i skladištenjem, građevinarstvom i ostalim uslužnim djelatnostima.

Tablica 31. Popis poduzeća na području Općine Borovo

Vrsta	R.b.	Matični broj	Naziv tvrtke	Adresa
Društvo s ograničenom odgovornosti	1.	02719452	VIGOR d.o.o.	Školska 136 , 32227 Borovo
	2.	02922088	ALTOM d.o.o.	Gajićeva 1, 32227 Borovo
	3.	01378414	RAPSODIJA d.o.o.	Glavna 45, 32227 Borovo
	4.	02134551	MUHADRI d.o.o.	Glavna 37, 32227 Borovo
	5.	01303627	MATURUS d.o.o. u stečaju	Ozrenska 80, 32227 Borovo
	6.	01309145	KANURIĆ d.o.o.	Gajićeva 31, 32227 Borovo
	7.	02057107	MIRO-CONSULTING d.o.o.	Vukovarska 6, 32227 Borovo
	8.	01316079	DAMOCLES d.o.o.	Školska 126, 32227 Borovo
	9.	01348981	IGLA-TRANSPORT d.o.o.	Ozrenska 56, 32227 Borovo
	10.	01298810	KRSTONOŠIĆ d.o.o.	Ive Lole Ribara 22, 32227 Borovo

	11.	01319922	PRAETER COMMERCE d.o.o.	Lenjinova 34, 32227 Borovo
	12.	04341716	MARAL d.o.o.	Sremska 29, 32227 Borovo
	13.	04347463	FIDOLAND d.o.o.	Školska 136, 32227 Borovo
	14.	04160479	EKO - DUNAV d.o.o.	Glavna 3, 32227 Borovo
	15.	04234260	M.K. AGRO-PELET d.o.o.	Bulićeva 37/A, 32227 Borovo
	16.	04386701	ČIGRA d.o.o.	Trg Palih Boraca 21, 32227 Borovo
	17.	03007626	VELEPROMET VUKOVAR d.o.o.	Školska 2A, 32227 Borovo
	18.	030004245	BOSO d.o.o.	Glavna 57, 32227 Borovo
Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću	1.	04377044	VODOSTROJ j.d.o.o.	Sremska 28, 32227 Borovo
Ustanova	1.	02563274	Ljekarne LJEKARNE KOJIN	Glavna 23, 32227 Borovo
	2.	01462199	Dječji vrtić ZLATOKOSA BOROVO	Nikole Tesle bb, 32227 Borovo
	3.	03007987	Osnovna škola BOROVO	Trg Palih Boraca 30, 32227 Borovo
Zadruga	1.	01455672	P.Z. BRESTOVE MEĐE	Bulićeva 31/A, 32227 Borovo

Izvor: <http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/fullSearchPost>

Tablica 32. Popis obrta koji djeluju na području Općine Borovo (obrta u radu)

R.b.	Naziv obrta	Adresa
1.	AGITA pekarski obrt, vl. Armend Muhadri	Glavna 37, Borovo
2.	AS, obrt za ribarstvo, vl. Aleksandra Šujica	Školska ulica 45, Borovo
3.	AUTO ERCEG, obrt za automehaničarsku djelatnost, vl. Bojan Erceg	Đuke Jakšića 7, Borovo
4.	AUTO SERVIS-SPEED, obrt za održavanje i popravak motornih vozila, vl. Miodrag Stojanović	Željeznička 85, Borovo
5.	AUTOMEHANIČARSKO-TRGOVAČKI OBRT PSC „GREBIĆ“, vl. Goran Grebić	Partizanska 90, Borovo
6.	BAJA, obrt za trgovinu, vl. Milan Lončar	Božidara Maslarića 29, Borovo
7.	CETA, sezonski obrt za tetovažu, vl. Milan Cetić	Školska ulica 125, Borovo
8.	DUJKOVIĆ ARMATUREN, obrt za građevinarstvo, vl. Mirko Dujković	Ozrenska 102, Borovo
9.	DVA KOTLIĆA, obrt za iznajmljivanje, vl. Veljko Petričević	Glavna 88C, Borovo
10.	ELEKTROINSTALATERSKI OBRT „MARKO“, vl. Marko Gostović	Sremska 53, Borovo
11.	ERCEG, obrt za održavanje i popravak motornih vozila, vl. Dušan Erceg	Đure Jakšića 4, Borovo
12.	FRIZERSKI OBRT "TANJA", vl. Tanja Janjić	Vladimira Nazora 23, Borovo
13.	FRIZERSKI OBRT FRIZERSKI SALON "JASENKA", vl. Ružica Sremac	Željeznička 33, Borovo
14.	GORAN, obrt za trgovinu, vl. Vlatko Huskić	Željeznička 64, Borovo

15.	GORICA, obrt za kozmetičke usluge, vl. Gorica Bogdanović	Glavna 21, Borovo
16.	GRAĐEVINSKI OBRT "MIĆANOVIĆ", vl. Jelenko Mićanović	Školska 175, Borovo
17.	GRAĐEVINSKI OBRT "NIGRA", vl. Brano Nikolić	Ozrenska 41, Borovo
18.	GRAFIČKI OBRT "FIST", vl. Goran Coha	Glavna 128, Borovo
19.	IMPALA KLESARSTVO, obrt za klesarske usluge, vl. Dejan Bošnjak	Ratarska 1B, Borovo
20.	KLESARSKO - KAMENOREZAČKI OBRT "MERMER", vl. Dujko Ivančević	Bulićeva 48, Borovo
21.	KRNJAJIĆ, obrt za automehaničarske usluge, vl. Dragan Krnjajić	Željeznička 9B, Borovo
22.	KUŽETA, obrt za prijevoz, vl. Zoran Kužeta	Školska ulica 151, Borovo
23.	MAKI, obrt za građevinske usluge, vl. Ranko Nedić	Ozrenska 23, Borovo
24.	MIKI, obrt za uslužno fotografiranje i snimanje kamerom, vl. Bogdanka Jeremić	Glavna 9, Borovo
25.	NJ24, obrt za promidžbu, vl. Nemanja Jovičić	Gajićeva 23, Borovo
26.	OBRT ZA PROIZVODNJU, PRERADU I KONZERVIRANJE MESA I MESNIH PROIZVODA "BOĐIRKOVIĆ", vl. Živojin Bođirković	Školska 14, Borovo
27.	PEKARSKO-TRGOVAČKI OBRT "ŽIVKOVIĆ", vl. Zoran Živković	Ratarska 22, Borovo
28.	PERJAR, obrt za trgovinu, vl. Rudi Barbulj	Božidara Maslarića 46, Borovo
29.	PROIZVODNI OBRT ALU I PVC STOLARIJA "OSTOJIĆ", vl. Srđan Ostojić	Đorđa Sremca 1, Borovo
30.	PROIZVODNO USLUŽNI OBRT "AL I PVC STOLARIJA OBRADOVIĆ", vl. Slavko Obradović	Trg Palih Boraca 16, Borovo
31.	PROIZVODNO-TRGOVAČKI OBRT "SLATKA KUĆA", vl. Ružica Ostojić	Nova 9, Borovo
32.	RIBARSKI OBRT "SMUĐ", vl. Jovica Ostojić	Nova 10, Borovo
33.	SAVIČIĆ, obrt za prijevoz, vl. Saša Savičić	Ozrenska 78A, Borovo
34.	SPORT, obrt za ugostiteljstvo, caffe bar, vl. Ilija Gačić	Školska 2A, Borovo
35.	TRGOVAČKI OBRT "BIJELI LABUD", vl. Milovan Borić	Osječka 5, Borovo
36.	TRGOVAČKI OBRT "FLAMINGO", vl. Slađana Nikić	Ratarska 1A, Borovo
37.	TRGOVAČKI OBRT "NEVEN", vl. Dragan Poznanović	A. Cesarca 1, Borovo
38.	TRGOVAČKI OBRT CVJEČARA "MIMOZA", vl. Svetlana Ostojić	Đorđa Sremca 1, Borovo
39.	TRGOVAČKI OBRT "DAVID", vl. Borislav Vuković	Trg Palih Boraca 19, Borovo
40.	TRGOVAČKO-USLUŽNI OBRT "AUTOSTART", vl. Ana Simić	Glavna 153, Borovo
41.	UGOSTITELJSKI OBRT CAFFE BAR "ARMANI", vl. Velibor Nedić	Glavna 2A, Borovo
42.	USLUŽNI OBRT "DK VIDEO", vl. Darko Kovač	Osječka 15, Borovo
43.	USLUŽNO-UGOSTITELJSKI OBRT "MILINKOVIĆ", vl. Aleksandar Milinković	Glavna 24, Borovo
44.	5 PLUS, obrt za frizerske usluge, vl. Sava Ivančević	Dunavska 1B, Borovo

Izvor: <http://or.minpo.hr/pretraga.htm>

2.5.1.3. Vanjskotrgovinska razmjena

Što uspješnije uključivanje u međunarodnu robnu razmjenu, zasnovano na ekonomskim načelima tržišne ekonomije, predstavlja stratešku zadaću svakog gospodarstva. To podrazumijeva izvoz konkurentnih, tržištu prihvatljivih proizvoda i usluga na profitabilnoj osnovi sa stalnim nastojanjima da se u konačnici ostvari pozitivna bilanca u vanjskotrgovinskoj razmjeni. Gospodarski rast nije moguć ako su

proizvođači ograničeni samo na domaće tržište, što se posebno odnosi na zemlje s malim tržištem kao što je Republika Hrvatska. S tim u vezi, gospodarski rast RH, pa tako i Vukovarsko-srijemske županije i Općine Borovo, kao i izgledi za otvaranje radnih mjesta vezani su za proizvodnju roba i usluga, a time i više nego ikada prije, za izvoz odnosno globalnu ekonomiju.

U sljedećim tablicama su prikazani podaci o izvozu i uvozu Vukovarsko-srijemske županije i Općine Borovo ostvarenim u 2011. i 2012. godini.

Tablica 33. Ostvareni izvoz u VSŽ i Općini Borovo (u tisućama kuna)

OSTVARENI IZVOZ					
Županija/gradovi i općine	Godine				Indeksi
	2009.	2010.	2011.	2012.	12/11
Republika Hrvatska	55.272.198	64.870.443	71.234.060	72.233.613	101,4
Vukovarsko-srijemska županija	812.686	1.501.391	1.152.291	1.195.575	103,8
Općina Borovo	-	31	5.987	6.194	103,4

*Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2010/04-02-02_04_2010.htm;
http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/04-02-02_04_2012.htm*

U 2012. godini u Vukovarsko-srijemskoj županiji ostvaren je izvoz u iznosu od 1.195.575.000,00 kn što je za 3,76% više u odnosu na prethodnu godinu, te je udio izvoza Županije u izvozu RH iznosio 1,66%. Istodobno 2012. godine je iz RH izvezeno roba u iznosu od 72.233.613.000,00 kn što je povećanje za 1,4% u odnosu na 2011. godinu.

Općina Borovo je 2012. godine izvezla robe u vrijednosti 6.194.000,00 kn, što je uspoređujući s prethodnom 2011. povećanje od 3,46%. Općina Borovo u 2012. godini sudjeluje sa svega 0,52% u ukupnom izvozu Vukovarsko-srijemske županije.

Tablica 34. Ostvareni uvoz u VSŽ i Općini Borovo (u tisućama kuna)

OSTVARENI UVOZ					
Županija/gradovi i općine	Godine				Indeks
	2009.	2010.	2011.	2012.	12/11
Republika Hrvatska	111.751.098	110.224.500	121.036.155	121.504.191	100,4
Vukovarsko-srijemska županija	1.416.972	1.040.087	1.345.824	1.592.351	118,3
Općina Borovo	298	520	7.536	8.438	112,0

*Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2010/04-02-02_04_2010.htm;
http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/04-02-02_04_2012.htm*

U 2012. godini u Vukovarsko-srijemskoj županiji ostvaren je uvoz u iznosu od 1.592.351.000,00 kn što je za 18,32% više u odnosu na prethodnu godinu, te je udio uvoza Županije u uvozu RH iznosio 1,31%. Istodobno 2012. godine je u RH uvezeno roba u iznosu od 121.504.191.000,00 kn što je za 0,4% više u odnosu na 2011. godinu.

Općina Borovo je 2012.godine uvezla robe u vrijednosti 8.438.000,00 kn, što je uspoređujući sa prethodnom 2011. porast od 11,97%. Općina Borovo sudjeluje sa 0,53% u ukupnom uvozu Vukovarsko-srijemske županije.

Tablica 35. Bilanca vanjskotrgovinske razmjene (u tisućama kuna)

Elementi	Vukovarsko-srijemska županija		Općina Borovo	
	2011.	2012.	2011.	2012.
1. Izvoz	1.152.291	1.195.575	5.987	6.194
2. Uvoz	1.345.824	1.592.351	7.536	8.438
3. Bilanca	-193.533	-396.776	-1.549	-2.244
4. Pokrivenost uvoza izvozom	85,62%	75,08%	79,45%	73,41%

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/04-02-02_04_2012.htm

Vežano za vanjskotrgovinsku razmjenu na razini Općine Borovo svakako treba nastaviti djelovati u dosadašnjem smjeru, a prije svega, orijentirati se na izvoz onih roba koje kvalitetom odskaču od uvezenih te na taj način djelovati u smjeru još jačeg razvoja domaće proizvodnje s ciljem očuvanja radnih mjesta. Na razini Općine u 2011. godini je pokrivenost uvoza izvozom bila 79,45%, dok je u 2012.godini taj postotak smanjen za 6,04%. Općina Borovo, po pitanju pokrivenosti uvoza izvozom, ostvaruje negativnu vanjskotrgovinsku bilancu.

2.5.1.4. Zaposlenost i nezaposlenost

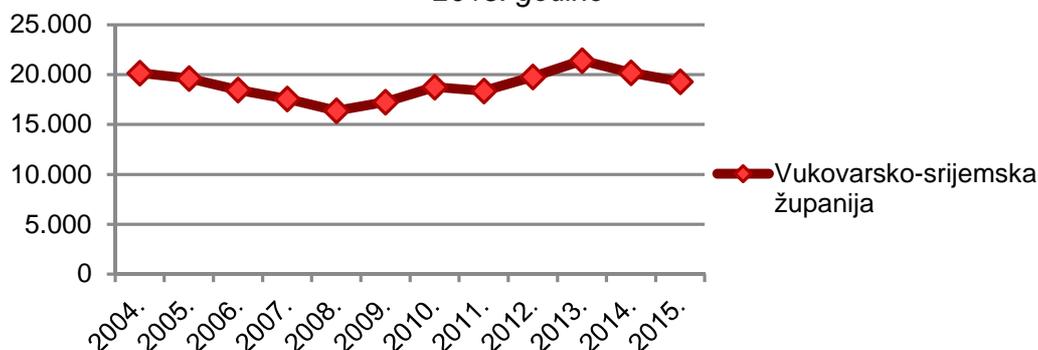
Tablica 36. Prosječna nezaposlenost u Vukovarsko-srijemskoj županiji i Općini Borovo u razdoblju od 2004.-2015. godine

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
VSŽ	20.183	19.611	18.477	17.590	16.380	17.269	18.748	18.377	19.768	21.404	20.189	19.319
Općina Borovo	872	870	813	701	606	582	664	597	664	735	632	589

*2015.godina obuhvaća mjeseci – siječanj, veljaču, ožujak i travanj

Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

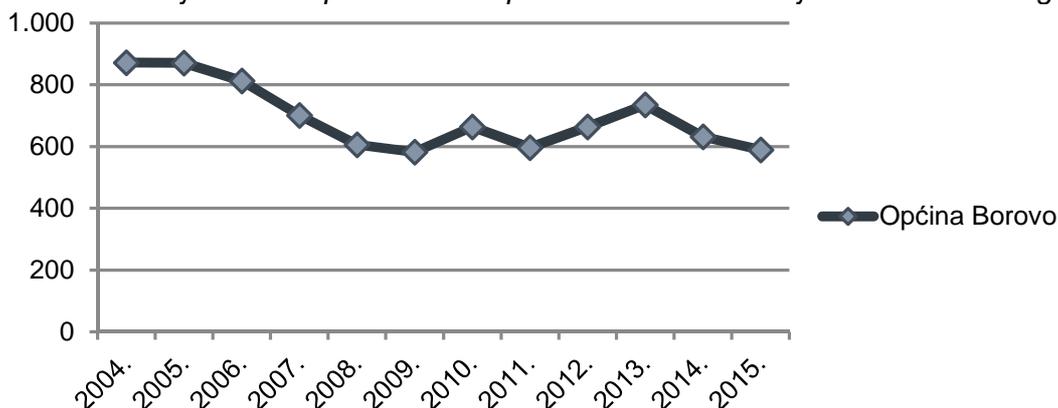
Grafikon 9. Prosječna nezaposlenost u Vukovarsko-srijemskoj županiji u razdoblju od 2004.-2015. godine

*2015.godina obuhvaća mjeseci – siječanj, veljaču, ožujak i travanj

Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

Grafikon 10. Prosječna nezaposlenost u Općini Borovo u razdoblju od 2004.-2015. godine

*2015.godina obuhvaća mjeseci – siječanj, veljaču, ožujak i travanj

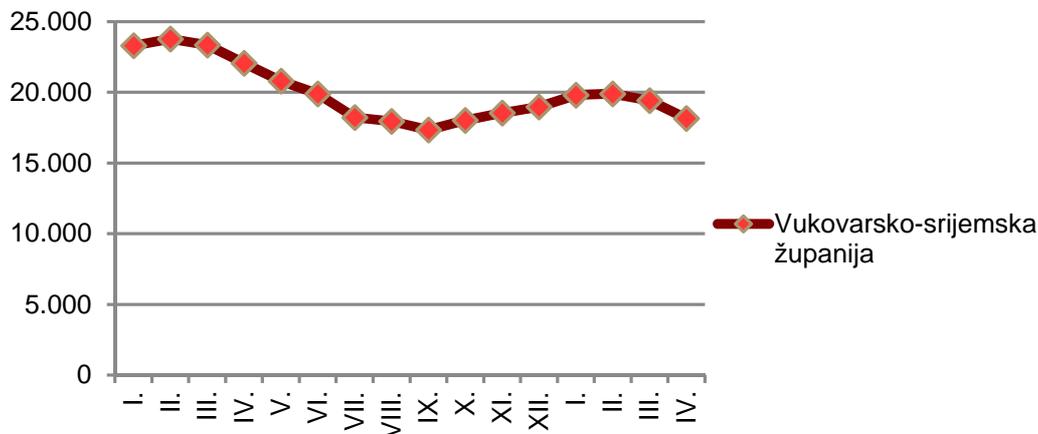
Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

Tablica 37. Nezaposlenost u RH, Vukovarsko-srijemskoj županiji i Općini Borovo u razdoblju od siječnja – prosinca 2014. godine i siječnja – travnja 2015. godine (stanje krajem mjeseca)

Nezaposlenost		RH	Vukovarsko-srijemska županija		Općina Borovo	
godina	mjesec	broj	broj	udio u nezaposlenosti RH	broj	udio u nezaposlenosti Županije
2014.	siječanj	378.284	23.314	6,16%	794	3,41%
	veljača	384.376	23.780	6,19%	785	3,30%
	ožujak	376.866	23.352	6,20%	756	3,24%
	travanj	354.449	22.057	6,22%	716	3,25%
	svibanj	327.508	20.791	6,35%	658	3,16%
	lipanj	304.925	19.891	6,52%	569	2,86%
	srpanj	296.094	18.233	6,16%	551	3,02%
	kolovoz	289.889	17.944	6,19%	539	3,00%
	rujan	290.584	17.353	5,97%	536	3,09%
	listopad	306.170	18.021	5,89%	552	3,06%
	studeni	312.330	18.551	5,94%	565	3,05%
	prosinac	316.763	18.978	5,99%	568	2,99%
2015.	siječanj	329.230	19.803	6,01%	599	3,02%
	veljača	329.751	19.900	6,03%	609	3,06%
	ožujak	319.211	19.425	6,09%	596	3,07%
	travanj	297.088	18.149	6,11%	551	3,04%

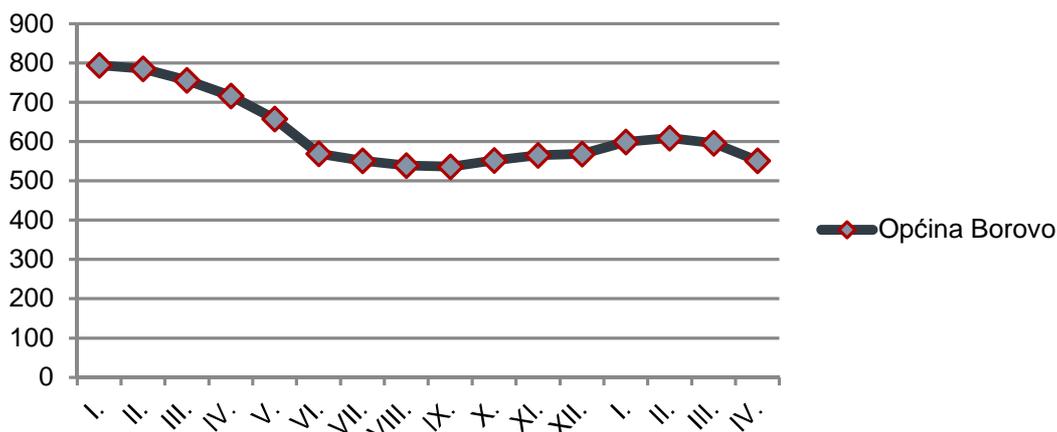
Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

Grafikon 11. Kretanje broja nezaposlenih osoba Vukovarsko-srijemske županije po mjesecima u 2014. i 2015. godini

Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

Grafikon 12. Kretanje broja nezaposlenih osoba Općine Borovo po mjesecima u 2014. i 2015. godini

Izvor: <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

Prema podacima prikazanim u prethodnoj tablici, u Općini Borovo u travnju 2015. godine prosječna nezaposlenost u ukupnom broju radno aktivnog stanovništva (3.519 osoba – prema popisu stanovništva iz 2011. godine) je bila cca 15,66%, te se može zaključiti da je stopa nezaposlenosti na području Općine relativno velika.

Prema podacima za travanj 2015. godine u Vukovarsko-srijemskoj županiji je bilo 18.149 registriranih nezaposlenih osoba, čime je Općina sa registriranom 551 osobom imala udio od 3,04% u ukupnoj nezaposlenosti Vukovarsko-srijemske županije. Uspoređujući stopu nezaposlenosti u travnju 2014. godine koja je tada iznosila 3,25% sa stopom u travnju 2015. godine, uočava se tendencija smanjenja broja nezaposlenih osoba.

Mjesečne stope nezaposlenosti nam govore o dinamici kretanja nezaposlenosti uspoređujući stanje tekućeg mjeseca s prethodnim te nam naglašavaju promjene u nezaposlenosti s obzirom na pozitivne i negativne stope (rasta i pada nezaposlenosti), što uzrokuje povećanje ili smanjenje nezaposlenosti u odnosu na prethodni mjesec.

Tako možemo zaključiti da nezaposlenost u Općini Borovo u razdoblju protekle dvije godine uglavnom opada (neuzimajući u obzir male oscilacije), između čega se izdvaja siječanj 2014.godine kada je u navedenom razdoblju broj nezaposlenih osoba bio najveći (794 osoba), a stopa nezaposlenosti je iznosila čak 22,56%.

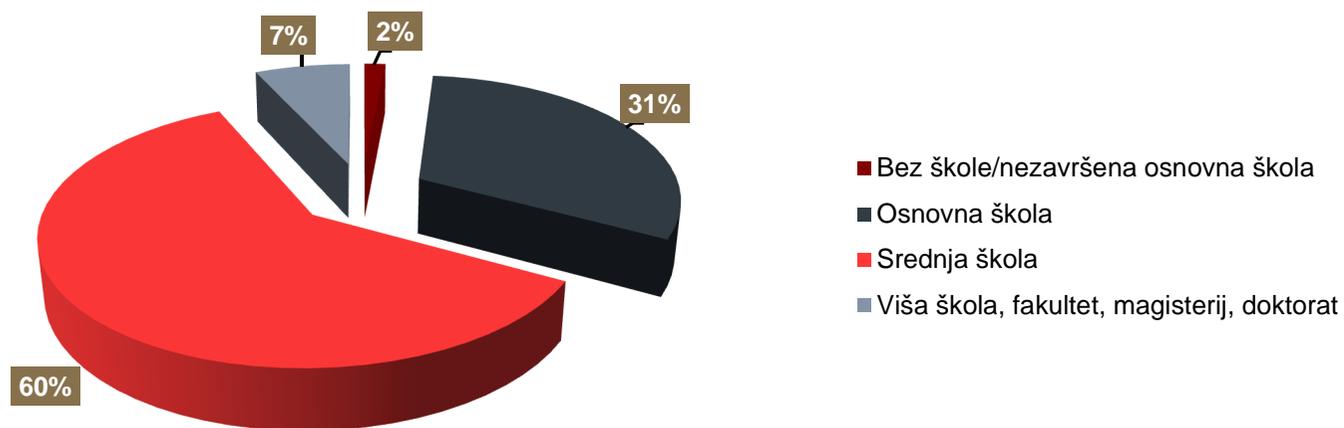
U obrazovnoj strukturi nezaposlenih osoba u ožujku 2015. godine, na području Općine Borovo najbrojnije su bile osobe sa završenom srednjom školom u trajanju od 3 godine i škola za KV i VKV radnike (231 osoba ili 38,76%), potom osobe sa završenom osnovnom školom (187 osoba ili 31,38%), osobe sa završenom srednjom školom za zanimanje u trajanju od 4 i više godina (125 osoba ili 20,97%), zatim osobe s višom školom, prvim stupnjem fakulteta i stručnim studijem (21 osoba ili 3,52%), osobe s fakultetom, akademijom, magisterijem, doktoratom (20 osoba ili 3,36%), osobe bez škole i s nezavršenom osnovnom školom (9 osoba ili 1,51%), te osobe sa završenom gimnazijom (3 osobe ili 0,50%), a što je prikazano i u sljedećoj tablici i grafikonu.

Tablica 38. Pregled broja nezaposlenih VSŽ i Općine Borovo po razini obrazovanja, ožujak 2015. godine (stanje krajem mjeseca)

Jedinica lokalne samouprave	Ukupno			Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina	Gimnazija	Viša škola, I. stupanj fakulteta i stručni studij	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat
	Uk.	ž	m							
VSŽ	19.425	10.558	8.867	516	5.042	7.039	2.722	7.039	3.406	5.006
Općina Borovo	596	296	300	9	187	231	125	3	21	20

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje (Područni ured Vukovar); http://www.hzz.hr/UserDocsImages/VU_stat_bilten_03_2015.pdf

Grafikon 13. Nezaposlene osobe Općine Borovo prema razini obrazovanja u ožujku 2015. godine (stanje krajem mjeseca)

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje (Područni ured Vukovar); http://www.hzz.hr/UserDocsImages/VU_stat_bilten_03_2015.pdf

2.5.1.5. SWOT analiza gospodarskih obilježja

Tablica 39. Swot analiza gospodarskih obilježja područja Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Prirodni resursi – velika prisutnost mineralnih sirovina, nafte i plina, te šumskih i poljoprivrednih zemljišta – Značajni udio u gospodarstvu otpada na poljoprivrednu proizvodnju – Povoljan prometni položaj Općine za daljnji razvoj industrije te za plasiranje proizvoda na tržište EU-a – Značajan broj registriranih aktivnih poduzeća na području Općine – Općina Borovo je 2012. godine izvezla više robe nego 2011. za 3,46% – U ukupnoj nezaposlenosti Općine Borovo 2015. godine uočava se postupno smanjenje broja nezaposlenih osoba – Raspoloživi ljudski resursi (obrazovana mlada populacija)
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Postepeno nestajanje izvora mineralnih sirovina postaje neizbježno – Nedostatak proizvodnih i prerađivačkih kapaciteta – Prema veličini poduzeća, najveći dio čine male tvrtke, dok velika i srednja poduzeća ne posluju na području Općine – Zastarjela tehnologija malog gospodarstva – Nedostatak poduzetničkog duha – Slaba prilagodljivost promjenama na tržištu – Porast uvoza 2012. godine u usporedbi s 2011. za 11,97% na području Općine – Općina Borovo u 2012. godini sudjeluje sa svega 0,52% u ukupnom izvozu Vukovarsko-srijemske županije – Relativno velika stopa nezaposlenosti na području Općine (15,66%, 4/2015.) – Najviše nezaposlenih osoba u ožujku 2015. godine na području Općine su bile osobe sa završenom srednjom školom u trajanju od 3 godine i škola za KV i VKV radnike (38,76%) – Nedostatak ljudi s razvijenim menadžerskim i marketinškim vještinama – Nedovoljna ponuda institucija koje nude prekvalifikaciju radne snage – Nedovoljne poticajne mjere za razvoj gospodarstva
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> – Uvođenje novih tehnologija te razvoj informatičke i telekomunikacijske mreže – Osvremenjivanje obiteljskih gospodarstava radi daljnjeg razvoja poljoprivrednih gospodarstava i jačanja kupovne moći i financijske samostalnosti stanovništva Općine – Uključivanje u međunarodnu robnu razmjenu zasnovanu na ekonomskim načelima tržišne ekonomije – Izvoz konkurentnih, tržištu prihvatljivih proizvoda i usluga radi ostvarivanja pozitivne bilance u vanjskotrgovinskoj razmjeni – Poticanje i razvoj globalne ekonomije kroz širenje na nova tržišta – povezivanje s partnerima iz EU radi lakšeg pristupa EU fondovima – Usklađivanje sa zakonskim normama razvijenog EU tržišta i veća spremnost na usvajanje novih znanja i tehnologija – Orijentacija na izvoz onih roba koje kvalitetom odskaču od uvezenih radi jačanja razvoja domaće proizvodnje s ciljem očuvanja radnih mjesta – Podizanje kvalitete radne snage – Izrada novih programa poticanja zapošljavanja i njihova provedba
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Inozemna konkurencija – Visoka reguliranost EU zakonodavstva – Nedovoljna povezanost obrazovnih institucija – Odljev kvalificiranih kadrova sa područja Općine – Nepostojanje sustava identifikacije i praćenja potrebnih kompetencija na tržištu rada – Manjak ponude pojedinih programa te nedostatna kvaliteta već postojećih programa – Visoka nelikvidnost u uvjetima otežanog poslovanja

Izvor: Općina Borovo

2.5.1.6. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 40. Razvojni problemi i potrebe razvoja gospodarstva na području Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Visoka stopa nezaposlenosti – Neusklađenost ponude i potražnje na tržištu rada – Zastarjela tehnologija – Nedostatak stručnih kadrova – Nedovoljna ponuda institucija koje nude prekvalifikaciju radne snage – Nedovoljne poticajne mjere za razvoj gospodarstva 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Smanjenje stope nezaposlenosti kroz jačanje i razvoj gospodarskih potencijala ○ Povećanje izvoza ○ Sustavno pratiti potrebe tržišta rada i prema tome uskladiti obrazovni sustav (stipendirati deficitarne programe, olakšati zapošljavanje traženih stručnih profila i sl.) ○ Sprječavanje odlaska mladih obrazovnih kadrova ○ Usklađivanje sa zakonskim normama EU

Izvor: Općina Borovo

2.5.2. Poduzetništvo

Prema parametirima veličine i broja pravnih oblika, na području Općine Borovo registrirano je 55 pravnih oblika, od toga aktivnih 21. Podaci o gospodarskoj aktivnosti na općinskom nivou, mjereno u odnosu na registrirane gospodarske subjekte, pokazuje visoki udio malih poduzeća.

Tablica 41. Klasifikacija pravnih oblika prema veličini na području Općine Borovo

Pravni oblici	Općina Borovo				
	Malo	Srednje	Veliko	Neodređeno	Ukupno
Aktivne tvrtke	13	0	0	8	21
Aktivne tvrtke koje su predale GFI	11	0	0	0	11
Sve tvrtke upisane u sudski registar	24	0	0	31	55

Izvor:

<http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/extlogon.jsessionid=D371E05AC1FDFB95C4222FBEBEC936153>

Na području Općine Borovo, najveći broj poduzeća za glavnu djelatnost ima trgovinu na malo i veliko, popravak motornih vozila i motocikala, točnije njih 5, što čini 24% od ukupnog broja aktivnih poduzeća. 4 poduzeća, ili 19%, se bavi prerađivačkom industrijom, dok se po 3 poduzeća bave poljoprivredom, šumarstvom i ribarstvom te prijevozom i skladištenjem, što iznosi 14% od svake djelatnosti. Navedeni podaci su vidljivi iz sljedeće tablice.

Tablica 42. Klasifikacija aktivnih pravnih oblika prema djelatnosti na području Općine Borovo

Djelatnost prema NKD-u	Broj subjekata
(G) Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	5
(C) Prerađivačka industrija	4
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3
(H) Prijevoz i skladištenje	3
(F) Građevinarstvo	2
(P) Obrazovanje	2
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1
(J) Informacije i komunikacije	1
Ukupan broj aktivnih tvrtki	21

Izvor:

<http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/extlogon.jsessionid=D02306E6306347E8B970DEB2FEDE71FD>

2.5.2.1. Trgovina i obrtništvo⁷

Osnovne poteškoće iz sredine 90-ih godina prošlog stoljeća (tekuća nelikvidnost, pad kupovne moći potrošača, realan pad prometa roba, nedovoljna zaštita domaće proizvodnje (naročito prehrambenih proizvoda, nelojalna konkurencija, pretjeran uvoz robe, previsoke cijene i dr.), zbog čega je dolazilo do značajnog deviznog odljeva kupovinom građana u Mađarskoj, Austriji i Italiji, su uglavnom nadvladane tako da trgovina zauzima sve značajnije mjesto kao izvor prihoda.

Na području Vukovarsko-srijemske županije je, u određenom razdoblju, došlo do prave „eksplozije“ prodavaonica mješovite robe čiji se broj znatno povećava od 1997. godine nakon mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja.

Obrtništvo ima dugu tradiciju u Vukovarsko-srijemskoj županiji i ono je uistinu stvarna preteča poduzetništva, budući je sa svojim poduzetničkim sposobnostima poslovalo i u sustavu društvenog vlasništva kada nisu bili najbolje prihvaćeni. Nepovoljna struktura obrtništva se očituje u najvećoj zastupljenosti djelatnosti trgovine i uslužnih djelatnosti, pa tek nakon njih proizvodnih djelatnosti.

2.5.2.2. Prerađivačka industrija⁸

Industrija je najznačajnija gospodarska grana u Vukovarsko-srijemskoj županiji, a najznačajnije vrste su: prehrambena industrija, metaloprerađivačka industrija, drvnoprerađivačka industrija, industrija nemetala i graditeljstvo (opekarska industrija). Osim već spomenutih gospodarskih grana, na području Županije su razvijene i druge

⁷ Procjena ugroženosti VSŽ, Vukovar, veljača, 2009.

⁸ Procjena ugroženosti VSŽ, Vukovar, veljača, 2009.

gospodarske djelatnosti ili imaju realne perspektive za uspješan i brz razvoj (eksploatacija nafte i plina, obrtništvo, trgovina, turizam, lovstvo).

S obzirom na prirodne predispozicije područja i tradicionalno iskustvo u proizvodnji, prehrambena industrija ima nedvojbeno najveću perspektivu jer se očekuju znatne investicije u više faze prerade poljoprivrednih proizvoda.

Iako su krajem 80-ih godina prošlog stoljeća i tijekom rata prevladavali negativni trendovi, metaloprerađivačka industrija ima bogatu i dugu tradiciju na području Vukovarsko-srijemske županije. Nakon revitalizacije u poratnom razdoblju, danas se u Županiji proizvode poljoprivredni strojevi i uređaji uz aktiviranje većeg broja malih kooperanata sa područja Županije.

Drvnoprerađivačka industrija se tijekom proteklih desetljeća u Vukovarsko-srijemskoj županiji razvila na bazi bogatih stoljetnih šuma slavonskog hrasta. Drvni proizvodi na bazi hrasta su iznimno visoke kvalitete i lako nalaze svoje tržište, tako da postoji trend otvaranja malih i srednje velikih drvnoprerađivačkih tvrtki na ovom području.

Veliko bogatstvo čine očuvane stare šume koje pokrivaju površinu od 70.072 ha, dok je raspoložive drvene mase oko 20 milijuna m³, a godišnji sječivi etat iznosi oko 290.000 m³. Iako je bogatstvo šuma središnjeg i jugoistočnog dijela Županije obilježje ovog prostora (cca 28% površine županije pod šumama), iste su ugrožene građenjem – širenjem građevinskih područja naselja, infrastrukturnim koridorima, velikim promjenama vodnog režima (Spačvansko-studvanska depresija uz nizvodni tok Bosuta), te odlaganjem komunalnog otpada na šumskim površinama.

Na osnovi bogatih nalazišta gline došlo je do razvoja opekarstva, a zastupljena je i značajna eksploatacija šljunka, pijeska i sl. Obzirom na bogata nalazišta gline i pijeska ovo područje djelatnosti je potrebno intenzivno razvijati poglavito u izradi proizvoda na bazi gline (opeka, crijep), te proizvoda građevinskih elemenata na bazi šljunka i pijeska.

Važni prirodni resursi kojima obiluje Vukovarsko-srijemska županija su nafta i zemni plin čija se eksploatacijska polja nalaze u istočnom dijelu Županije. Eksploatacijska polja nafte i plina su kod Đeletovaca, Privlake i Ilača na području općina Nijemci i Tovarnik.

Značajniji industrijski objekti na području Općine Borovo su: mlin za preradu žitarica, mesna industrija te veći broj manjih pogona i obrta te poduzeća uslužnih djelatnosti. Industrija se treba intenzivirati i nastojati potencirati razvitak malog i srednjeg poduzetništva.

2.5.2.3. Poduzetničke zone

Poduzetničke zone su infrastrukturno opremljena područja definirana prostornim planovima, namijenjena obavljanju određenih vrsta poduzetničkih, odnosno gospodarskih aktivnosti. Osnovna karakteristika poduzetničkih zona je zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organiziranog prostora od strane poduzetnika kojima se poslovanjem unutar poduzetničke zone omogućuje racionalizacija poslovanja i korištenje raspoloživih resursa poduzetničke zone zajedno s ostalim korisnicima poduzetničke zone.

Razvoj gospodarstva, odnosno poduzetništva na određenom području će se postići poticanjem izgradnje poduzetničkih zona. Na taj način će se riješiti prostorni problemi poduzetnika te potaknuti buduće poduzetnike na ulaganje. Ulaganjima i razvojem poduzetničkih zona na dugoročan način se stvaraju uvjeti za nesmetani rad kroz korištenje zajedničke infrastrukture i povezivanje poduzetnika smještenih na istom prostoru te kroz korištenje različitih povlastica ulaganja na tim prostorima, kao jezgri razvoja gospodarstva na određenom prostoru.

„Industrijske zone i pripadajući infrastrukturni objekti su poglavito vezani za gradske sredine Županije, a cjelokupni gospodarski razvoj usko je vezan za valorizaciju prostora. Upravo fizionomija prostora, gdje je prostor lokacijski faktor za obavljanje djelatnosti, i njegove karakteristike te povoljan geoprometni položaj su opredijelili gospodarski razvoj Županije.

Izrazita koncentracija izgrađenih gospodarskih i industrijskih kapaciteta, koja datira iz prethodnog sustava (u 100%-om državnom vlasništvu), je u Vukovaru i Vinkovcima, a u manjoj mjeri u Županji, Iloku i Otoku. Međutim, neučinkovito proveden postupak pretvorbe i privatizacije, u kojem je izostao model dokapitalizacije, odigrao je presudnu ulogu pri rekonstrukciji privatiziranih poduzeća i nesnalaženju u novim uvjetima tržišnoga gospodarstva.“⁹

Osnovna namjena osnivanja i razvoja poduzetničkih zona kroz razna ulaganja na području Općine Borovo jest poticanje razvoja poduzetništva kao pokretačke snage lokalnog gospodarskog razvoja, a isto tako racionalnijim korištenjem resursa (prostora, energije, infrastrukture) nastojat će se u potpunosti iskoristiti potencijali povoljnog geostrateškog položaja Općine.

Jači razvoj industrije očekuje se realizacijom zona industrije male privrede za koje je predviđena izrada Detaljnog urbanističkog plana. Predviđena zona smještena je na istočnom dijelu općinskog središta Borovo, a zauzima površinu od 11,80 ha. Takva lokacija neće ugrožavati kvalitetu življenja u ostalim područjima naselja, s obzirom na

⁹ Procjena ugroženosti VSŽ, Vukovar, veljača, 2009.

dominantnost sjevernih vjetrova na tom području. Odabir upravo tog lokaliteta determinirana je razvijenom infrastrukturom (uz postojeću željezničku prugu).

2.5.2.4. SWOT analiza poduzetništva

Tablica 43. Swot analiza poduzetništva na području Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Visok broj pravnih oblika na području Općine – Oko 1/4 ukupno aktivnih tvrtki na području Općine se bavi trgovinskom djelatnošću – Razvijeno obrtništvo – Industrija kao najznačajnija gospodarska grana u VSŽ – S obzirom na prirodne predispozicije područja i tradicionalno iskustvo u proizvodnji, prehrambena industrija ima najveću perspektivu za daljnji razvoj i preradu poljoprivrednih proizvoda – Razvijena drvoprerađivačka industrija na bazi bogatih stoljetnih šuma slavonskog hrasta – Visokokvalitetni drveni proizvodi na bazi hrasta – Razvoj opekarstva na osnovi bogatih nalazišta gline – Područje zastupljeno značajnom eksploatacijom šljunka, pijeska i sl. – Eksploatacijska polja nafte i plina – Dobra prometna povezanost – Mogućnosti sufinanciranja razvoja poduzetničkih zona od strane RH i Županije – Poticajne mjere Općine za ulaganja u zone
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Nepostojanje srednjih i velikih poduzeća na području Općine – Slabija zastupljenost poduzeća koja se bave prerađivačkom industrijom (oko 1/5) na području Općine – Mali broj OPG-a na području Općine zbog needuciranosti stanovništva i nepostojanje/nepružanje adekvatnih poticajnih mjera za razvoj OPG-a – Nepovoljna struktura obrtništva zbog velike zastupljenosti djelatnosti trgovine i uslužnih djelatnosti, – Ugroženost šumskih površina (širenje građevinskih područja naselja, infrastrukturnih koridora, velikih promjena vodnog režima, odlaganje komunalnog otpada na šumskim površinama itd.) – Nepostojanje poduzetničkih zona na području Općine – Slaba razvijenost poduzetničke infrastrukture kao posljedica niskih investicijskih ulaganja i slabe umreženosti poduzetnika
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> – Usklađivanje poslovanja poduzetnika s međunarodnim standardima i zahtjevima međunarodnog tržišta – Jačanje izvozne orijentacije glavnih izvoznih djelatnosti, prerađivačke i prehrambene industrije – Prilika za otvaranje malih i srednje velikih drvoprerađivačkih tvrtki – Kreiranje i provedba programa poticanja poduzetničke umreženosti – Razvoj suradnje s poduzetničkim institucijama – Realizacija zone industrije male privrede na području Općine kroz izradu Detaljnog urbanističkog plana – Stabilan bankarski sustav olakšava investicije i trgovinu – Poticanje kreiranja regionalnih brandova – Jedinstveno tržište EU sa slobodom kretanja (roba, osoba, usluga i kapitala)
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Trend pogoršanja pokazatelja produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti – Vrijeme potrebno poduzećima za usklađivanje s normama i standardima EU – Administrativni problemi (neplaćanja, prisilne provedbe ugovora i sl.) – Poduzeća iz EU stvaraju konkurenciju poduzećima na domaćem tržištu – Propadanje obrtništva i trgovine zbog nekontroliranog ulaska na tržište velikih trgovačkih lanaca

Izvor: Općina Borovo

2.5.2.5. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 44. Razvojni problemi i potrebe razvoja poduzetništva na području Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Ugroženost šumskih površina što može dovesti do smanjenja drvoprerađivačke industrije – Nepostojanje poduzetničkog inkubatora – Nepostojanje poduzetničkih zona na području Općine – Nedovoljan broj kreativno-edukativnih radionica za mlade poduzetnike – Propadanje obrtništva i trgovine zbog nekontroliranog ulaska na tržište velikih trgovačkih lanaca 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Osmišljavanje radionica za poticanje mladih poduzetnika (kreativne radionice, vikend škole, posjete uspješnih poduzetnika) ○ Uskladiti poslovanje obrtnika s međunarodnim standardima i zahtjevima međunarodnog tržišta ○ Poticati kreiranje regionalnih brandova kao način sprječavanja zatvaranja i propasti obrta ○ Jačati izvoznu orijentaciju glavnih izvoznih djelatnosti, prerađivačke i prehrambene industrije ○ Realizacija zone industrije male privrede na području Općine

Izvor: Općina Borovo

2.5.3. Turizam

¹⁰Turizam i ugostiteljstvo su prateće djelatnosti u gospodarskom razvoju Vukovarsko-srijemske županije, a turistički potencijali se temelje na prirodnim ljepotama, arheološkim lokalitetima i kulturnim dobrima te očuvanom ruralnom prostoru.

Dodatne pogodnosti razvoju turizma su prometni smjerovi koji prolaze područjem Županije omogućujući dostupnost gotovo svim lokalitetima. Bogatstvo turističkih resursa (zaštićena područja, vodene površine, šume, rekreacijski lokaliteti, vinogradarska područja, stare građevine, kulturne manifestacije, istraživački programi i dr.), uz sve veći razvoj ruralnog i lovnog turizma, čine Županiju destinacijom s značajnim turističkim potencijalima.

Uvažavajući neke od odrednica projekta županijskog odbora za turizam te sagledavajući realne mogućnosti turističke ponude Općine, *Prostornim planom uređenja Općine Borovo* predloženo je jače afirmiranje seoskog i izletničkog turizma, lovnog i ribolovnog turizma te sportsko-rekreacijskog turizma.

Kao najznačajniji turistički resurs Općine Borovo je pojas uz rijeku Dunav sa svojim rukavcima. Područje uz rijeku Dunav ima zbog svojih ekoloških vrijednosti međunarodno značenje. Prostornim planom uređenja Općine Borovo zacrtane su početne točke u realizaciji razvitka turizma na tom području, a to su: područja oko Lovačkog doma te sportsko-rekreacijska zona uz Dunav.

¹⁰ Procjena ugroženosti VSŽ, Vukovar, veljača, 2009.

Lovstvo, odnosno lovni turizam jedan je od potencijala ove Općine, posebice u dijelovima Općine koji su nepristupačni i zato pogoduju divljači.

2.5.3.1. Posjećenost

Podaci o ostvarenim dolascima i noćenjima turista na području Općine Borovo nisu poznati, stoga su prikazani podaci Grada Vukovara, koji je najbliži Općini, točnije Vukovar je udaljen svega 7 km od Općine Borovo.

Usporedbom podataka o dolascima turista i ostvarenim noćenjima u 2013. i 2014. godini uočljiva je pozitivna promjena na području Vukovarsko-srijemske županije, dok je na području Grada Vukovara uočen pad broja turista.

Na području Vukovaraje u 2014. godini došlo do smanjenja ukupnog broja dolazaka za 23,9%, te do smanjenja ukupno ostvarenih noćenja za 21,9%. U idućim tablicama su prikazani navedeni rezultati.

Tablica 45. Ostvareni dolasci turista (razdoblje 2013. i 2014. godine)

Destinacija	Dolasci turista 2013.			Dolasci turista 2014.			Indeks 2014./2013.		
	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani
VSŽ	41.148	25.655	15.493	43.709	29.309	14.400	106,2	114,2	92,9
Grad Vukovar	9.217	5.665	3.552	7.017	4.423	2.594	76,1	78,1	73,0

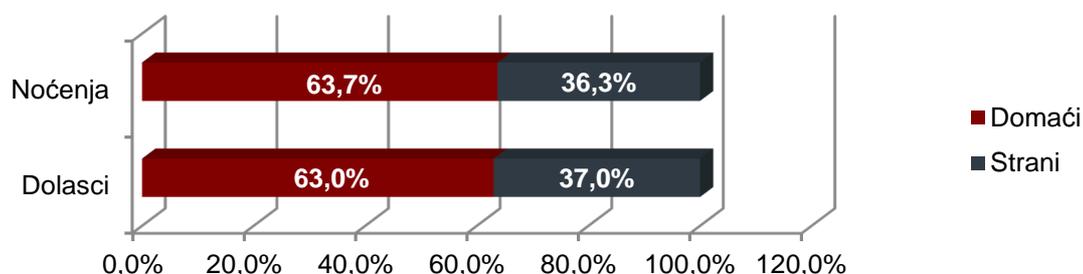
Izvor: www.dzs.hr (Prema statističkim područjima; Dolasci i noćenja turista u 2014.; Turizam, kumulativni podaci u 2013.)

Tablica 46. Ostvarena noćenja turista (razdoblje 2013. i 2014. godine)

Destinacija	Noćenja turista 2013.			Noćenja turista 2014.			Indeks 2014./2013.		
	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani
VSŽ	75.606	48.115	27.491	83.159	59.262	23.897	110,0	123,2	86,9
Grad Vukovar	18.679	10.501	8.178	11.923	7.597	4.326	63,8	72,3	52,9

Izvor: www.dzs.hr (Prema statističkim područjima; Dolasci i noćenja turista u 2014.; Turizam, kumulativni podaci u 2013.)

Grafikon 14. Struktura dolazaka i noćenja turista u Gradu Vukovaru tijekom 2014. godine

Izvor: www.dzs.hr

Udio domaćih turista u ukupnom broju dolazaka u 2014. godini je 63,0% te je i u broju noćenja zabilježen sličan udio, odnosno 63,7%.

Iz sljedeće tablice se vidi da je u 2013.godini najveći broj turista u Vukovarsko-srijemsku županiju došao iz Njemačke, njih 13,46% te da su ujedno ostvarili i najviše noćenja (10,70%). Osim iz Njemačke, značajan broj turista je došao iz Italije, čak 9,34% od ukupnog broja dolazaka stranih turista (udio u noćenjima je 10,24%) te iz Bosne i Hercegovine, čak 6,78% (udio u noćenjima je 6,40%).

Tablica 47. Dolasci i noćenja stranih turista prema zemlji prebivališta u 2013. godini u VSŽ

VSŽ	Strani turisti iz:														Ukupno
	Austrije	BiH	Češke	Francuske	Italije	Mađarske	Nizozemske	Njemačke	Poljske	Slovačke	Slovenije	Ujedinjene Kraljevine	SAD	Ostalih zemalja	
<i>Dolasci</i>	812	1.050	266	703	1.447	366	444	2.086	368	237	762	359	178	6.415	15.493
<i>Noćenja</i>	1.416	1.759	880	1.293	2.816	781	858	2.942	614	558	1.578	785	293	10.918	27.491
Ukupno	2.228	2.809	1.146	1.996	4.263	1.147	1.302	5.028	982	795	2.340	1.144	471	17.333	42.984

Izvor: <http://www.dzs.hr> (Statistički ljetopis RH 2014.)

2.5.3.2. Turistički smještajni kapaciteti

Pansiona, hostela, soba u privatnom smještaju, kampova ili kamp odmorišta na području Općine Borovo nema.

Prema podacima Turističke zajednice grada Vukovara, na području Grada se nalazi niz smještajnih kapaciteta, od hotela do privatnih smještaja, što se može vidjeti iz sljedeće tablice.

Tablica 48. Ponuda smještajnih kapaciteta u gradu Vukovaru

Naziv smještaja	Kapaciteti
Hotel Lav****	<ul style="list-style-type: none"> - 38 soba i 6 apartmana (ukupno 88 kreveta), - kongresni centar i 4 svečane kongresne dvorane (Ružička, Eltz, Bauer i Strossmayer - dvorane su opremljene odgovarajućom tehničkom opremom), - restoran kapaciteta 80 sjedećih mjesta, kavana kapaciteta 50 sjedećih mjesta, cigar klub i terasa te fitness centar
Vila Vanda	<ul style="list-style-type: none"> - 13 soba (6 duplih kreveta, 1 dvokrevetna, 1 trokrevetna, 5 „bračnih“ kreveta), - besplatno privatno parkiralište te besplatni brzi optički internet (Wi-Fi), - u sklopu pansiona nalazi se restoran Megaron
Vila Rosa	<ul style="list-style-type: none"> - 5 moderno opremljenih dvokrevetnih soba
Prenočište Zara	<ul style="list-style-type: none"> - 6 dvokrevetnih soba s balkonom s TV-om sa satelitskim programima i besplatanim Wi-Fi pristupom internetu, - blagovaonica i kuhinja opremljena svim potrebnim kućanskim aparatima (pećnica, mikrovalna pećnica, perilica posuđa, itd.), - parkiralište za osobna vozila i motore, kao i garaža za bicikle
Sobe Biser Dunava	<ul style="list-style-type: none"> - 6 opremljenih soba s kupaonicama, blagovaonom za doručak, - besplatan Wi-Fi, - garaža za smještaj bicikala i pripadajuća radionica za popravak bicikala, parkiralište, - voćnjak uz rijeku Dunav sa raznovrsnim sezonskim voćem te ljetna terasa
Apartman Jasna	<ul style="list-style-type: none"> - 5 dvokrevetnih soba, 2 kuhinje i 2 kupaonice
Vila Bonaca	<ul style="list-style-type: none"> - 4 jednokrevetne sobe i jednom dvokrevetnom, svaka sa mogućnošću dodavanja trećeg ležaja
Sobe Nada	<ul style="list-style-type: none"> - 3 dvokrevetne i 5 jednokrevetnih soba, ukupnog kapaciteta 11 kreveta, - u sklopu ovog objekta nalazi se i restoran Nada
Apartmani Martini	<ul style="list-style-type: none"> - 1 soba sa 2 ležaja, - kuhinja opremljena u cjelosti sa kompletnom aparaturom, kupaonica s perilicom za rublje, dnevni boravak s pomoćnim ležajem, TV-om i Wi-Fi-om
Apartman Maraton	<ul style="list-style-type: none"> - 2 jednokrevetne i 1 dvokrevetna soba s terasom, TV-om i besplatnim Wi-Fi pristupom internetu, - teretana, sauna, parking i garaža za bicikle
Hostel Zurich	<ul style="list-style-type: none"> - sobe za noćenje, od jednokrevetnih do šest-krevetnih soba te sobom sa francuskim ležajem s kupaonicama sa zasebnim toaletima - kafić, dječja igraonica, solarij, veliki parking čak i za autobuse

Izvor: <http://www.turizamvukovar.hr/index.php?stranica=27>

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, na području Vukovarsko-srijemske županije zabilježeno je 877 smještajnih kapaciteta. U sklopu kolektivnih smještajnih objekata najviše se iznajmilo soba, odnosno 758 soba ili 86,4% od ukupnog broja smještajnih kapaciteta Županije, dok je u sklopu privatnih smještajnih objekata iznajmljeno 46 soba, odnosno samo 5,2% od ukupnih smještajnih kapaciteta.

Tablica 49. Smještajni kapaciteti u Vukovarsko-srijemskoj županiji 2013. godine

Županija	Ukupno	Od ukupnoga:					
		U kolektivnim smještajnim objektima			U privatnim smještajnim objektima		
		sobe	apartmani	mjesta za kampiranje	sobe	apartmani	mjesta za kampiranje
VSŽ	877	758	19	50	46	4	-

Izvor: <http://www.dzs.hr> (Turizam u 2013.; Statistička izvješća 1515/2014.)

2.5.3.3. Ugostiteljstvo

Ugostiteljska ponuda grada Vukovara obuhvaća 15-tak ugostiteljskih objekata čija se ponuda temelji na autohtonim namirnicama i tradicionalnoj gastronomskoj ponudi. Osim tradicionalnih slavonskih jela (jela od riječne ribe – paštete, fiš paprikaš i sl.) i pića, u ponudi se može pronaći i „brza“ hrana (pizze, jela s roštilja itd.).

Osim restorana, na području Grada se nalazi i niz caffe-barova te nekoliko slastičarnica i noćnih klubova.

Sveukupno bi se moglo reći da je kvaliteta ponuđene hrane na području grada Vukovar zadovoljavajuća, kao i ugostiteljske usluge općenito.

Na području Općine Borovo nema ugostiteljskih objekata, odnosno objekata koji nude hranu (restorani) nego samo 3 caffe-bara zbog čega je stanovništvo Općine prisiljeno odlaziti u obližnje gradove koji imaju širu ugostiteljsku ponudu.

Polazeći od važnosti koju ugostiteljska ponuda ima za posjetitelje u njihovoj ocjeni turističkog boravka, može se ustvrditi da Općini Borovo nedostaje raznolikosti u ugostiteljstvu, posebice ugodni i ambijentalni manji restoran i/ili bistro, s kvalitetnom ponudom jela čak i ako je riječ o „brzoj“ prehrani, dobra slastičarnica koja bi mogla biti čak i motivom dolaska u Borovo te inovacije u ugostiteljskoj ponudi (tipa posebne kave, čaja ili likera, koktela i sl., možda dostupnost malih zalogaja u caffe-barovima itd.).

2.5.3.4. Turističke agencije i ponuda incoming programa

Na području Općine Borovo ne postoji niti jedna turistička agencija, ali zato u gradu Vukovaru se nalaze 3 putničke agencije, i to Danubium Tours, Kompakt i Vuka.

Turisti, kao i lokalno stanovništvo, prilikom posjeta gradu i okolnim mjestima mogu svoje slobodno vrijeme provoditi na razne načine. U turističkoj ponudi se mogu pronaći mnoge aktivnosti, od vožnje turističkim vlakićem, šetnje gradom, vožnje fижakerom, jahanje, vožnja mnogim biciklističkim rutama, vožnja kajakom, ribolov do paintball-a. Kroz navedene aktivnosti i programe, znatiželjni posjetitelji i oni željni avanture na taj način mogu bolje upoznati atraktivnosti grada Vukovara, a i obližnjih naselja.

2.5.3.5. Dionici turističkog razvoja

Dionici predstavljaju gospodarski subjekt, organizaciju, ustanovu (uključujući razne državne odjele), pojedince (građanin/građanka) ili skupinu pojedinaca čije djelovanje pridonosi uspjehu ili neuspjehu određene inicijative ili akcije. Dionici su također oni koji su direktno ili indirektno zainteresirani za aktivnosti ili odluke donesene u okviru neke inicijative, procesa ili akcije. Dionici su i svi oni subjekti na čije živote određene inicijative, odnosno akcije mogu imati pozitivan ili negativan učinak. Transparentan odnos svih dionika stvara klimu dugoročnog povjerenja i pridonosi uspjehu inicijative ili akcije.

Tablica 50. Dionici turističkog razvoja Općine Borovo

<i>Dionici</i>
Općinska uprava
Turistička zajednica Grada Vukovara
Sportska dvorana
Sportski klubovi
Udruge
Lokalna akcijska grupa Srijem (Lag Srijem)

Izvor: Općina Borovo

2.5.3.7. SWOT analiza turizma

Tablica 51. Swot analiza turizma na području Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Prometna dotupnost – Potencijal za razvoj turizma – pojas uz rijeku Dunav sa svojim rukavcima (najznačajniji turistički resurs Općine Borovo) – Lovni turizam (dijelovi Općine su nepristupačni i zato pogoduju divljači) – Ugostiteljska ponuda Grada Vukovara se temelji na autohtonim namernicama i tradicionalnoj gastronomskoj ponudi – Raspoloživ prostor za nove projekte – Malo mjesto – ugodan život – Postojanje manifestacija s turističkim potencijalom
--------------	---

SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Dobro očuvana priroda, bioraznolikost – Slikovitost mjesta i okolice – Trenutno dostatni smještajni kapaciteti na području grada Vukovara – Gostoljubivost
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Gospodarstvo se ne temelji na novim tehnologijama i kreativnim industrijama – Loša infrastrukturna opremljenost – Nejasna razvojna usmjerenja – Nezaštićeni određeni prirodni potencijali – Mrtvilo – nema stalnih događanja u centru – Nedovoljna suradnja s razvojnim agencijama i LAG-om – Zapuštenost, neuređenost i nedovoljna turistička valorizacija – Nedovoljna valorizacija poljskih puteva i staza – Nedovoljna aktivnost Turističke zajednice – Smanjenje dolazaka i noćenja turista u 2014. u odnosu na 2013. u gradu Vukovaru – Nezainteresiranost stanovništva za sudjelovanje – Nepostojanje strateškog upravljanja i brendiranja destinacije – Nedovoljno kvalitetna i neinventivna ugostiteljska ponuda – Nedovoljna diverzifikacija ugostiteljske ponude – Nedotatak kamping ponude – Nema suradnje s incoiming agencijama – Narušeni odnosi dionika, loša suradnja – Uništena tradicija malog obrta
PRIJEME	<ul style="list-style-type: none"> – Suradnja s inozemnim institucijama kroz provođenje projekata promocije turizma područja – Jačanje interesa za ruralne destinacije – Raspoloživi novi izvori informacija – Poticanje na razvoj kontinentalnih destinacija s nivoa Ministarstva turizma – Poticanje na cjelogodišnji turizam s nivoa Ministarstva turizma – Novi strateški plan HTZ-a
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Gospodarska kriza – Nepovoljna investicijska klima u Hrvatskoj – Promjena političkog okruženja nakon izbora – Potrebna politička podrška za rad – nedostatak iste – Nedostatak institucionalne i stručne podrške u pristupanju izvorima financiranja – Brži razvoj konkurentne ponude u okruženju – Nedostatak kvalitetnog kadra u turizmu – Prespori razvoj brenda

Izvor: Općina Borovo

2.4.3.8. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 52. Razvojni problemi i potrebe turističkog razvoja Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Nedovoljna iskorištenost svih turističkih potencijala Općine – Nepostojanje turističke atrakcije – Slaba orijentiranost poljoprivrednih domaćinstava za turizam – Smanjen broj dolazaka i noćenja turista 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Stvaranje zanimljivih turističkih proizvoda ○ Aktiviranje obiteljskih posjeda ○ Jačati uključivanje izvornih proizvoda (tradicionalnih i autohtonih jela i pića) kao dijela kulturnog naslijeđa u turističku ponudu ○ Razvoj seoskog turizma ○ Razvoj izletničkog turizma ○ Izgradnja i povećanje turističkih smještajnih kapaciteta

Izvor: Općina Borovo

2.5.4. Poljoprivreda

Poljoprivreda je jedna od najznačajnijih gospodarskih djelatnosti u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Razvijeni su ratarstvo, stočarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo i povrtlarstvo, a vina proizvedena u Iločkim podrumima poznata su u cijeloj Hrvatskoj i inozemstvu. Budući je Vukovarsko-srijemska županija pretežito poljoprivredni kraj, veliki broj stanovništva egzistira od same poljoprivrede.

Prije rata u Županiji je poljoprivreda organizirana putem poljoprivrednih kombinata koji su poslovali na državnom poljoprivrednom zemljištu (na površini većoj od 63.000 ha), te na velikom broju poljoprivrednih gospodarstava. Nakon rata, vezano za pretvorbu i privatizaciju, kombinati se raspadaju, a poljoprivreda je organizirana najvećim dijelom putem poljoprivrednih zadruga, poduzeća i, poglavito, obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava kojih je preko 9.000 tisuća.¹¹

Poljoprivreda je jedna od osnovnih gospodarskih djelatnosti na području Općine Borovo. Iako nije najprofitabilnija i veliki dio stanovništva radi u prerađivačkoj industriji, poljoprivreda je najvažnija grana kojom je ovdašnje stanovništvo preživljavalo od najstarijih vremena. Mogućnosti za njezin razvoj su velike, s obzirom na znatne površine pogodnih tala, klimu i geografski položaj te blizinu i dobru prometnu povezanost s potencijalnim tržištem.

Poljoprivreda, zajedno s proizvodno-poslovnim te eko/etno turističkim djelatnostima, trebala bi biti okosnica razvoja Općine Borovo. Za to postoje i određeni pozitivni preduvjeti:

- veliki dio Općine čine kvalitetna, obradiva tla;
- rijeka Dunav kao potencijal za razvoj sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina;
- područje umjerenih klima kontinentalnog tipa, područje umjereno semihumidne u stepskoaridnu panonsku klimatsku zonu gdje se osim utjecaja opće cirkulacije karakteristične za ove geografske širine, osjeća jak modifikatorski utjecaj niske Panonske ravnice i velikog planinskog sustava, Alpa i Dinarida, koji donekle slabe utjecaj Atlantskog oceana, a osobito Sredozemnog mora;
- područjem prolazi Državna cesta D 519 (DC 512 pravac Vukovar – Borovo – Dalj), magistralna željeznička pruga II. reda (Vukovar – Dalj – Erdut);
- luka u Vukovaru na rijeci Dunav predstavlja poveznicu s domaćim i stranim tržištem.

¹¹ Procjena ugroženosti VSŽ, Vukovar, veljača, 2009.

U sljedećoj tablici vidimo ukupan broj poljoprivrednih kućanstava, poslovnih subjekata i korišteno poljoprivredno zemljište u Vukovarsko-srijemskoj županiji 2003. godine, gdje je ukupan broj poljoprivrednih kućanstava 26.316, a broj registriranih poslovnih subjekata bio 130, dok na ukupno korišteno poljoprivredno zemljište otpada 21.077,65 ha, a na poljoprivredna kućanstva se odnosi 84.820,65 ha, dok su poslovni subjekti koristili ukupno 36.257,00 ha obradive površine.

Tablica 53. Ukupan broj poljoprivrednih kućanstava, poslovnih subjekata i korištenog poljoprivrednog zemljišta u Vukovarsko-srijemskoj županiji

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA				
Broj poljoprivrednih kućanstava	Broj poslovnih subjekata	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha		
		Ukupno	Poljoprivredna kućanstva	Poslovni subjekti
26.316	130	21.077,65	84.820,65	36.257,00

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Tablica 54. Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu, površini ukupno raspoloživoga zemljišta, korištenoga poljoprivrednog zemljišta, ostalog zemljišta i broja parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Broj kućanstava	Ukupno raspoloživa površina zemljišta, ha (3+7)	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha				Ostalo zemljište, ha	Broj parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta
			ukupno korišteno (4+5-6)	u vlasništvu	uzeto u zakup	dano u zakup		
	1	2	3	4	5	6	7	8
Vukovarsko-srijemska županija	26.316	89.674,59	84.820,65	56.438,86	38.330,89	9.949,10	4.853,94	68.742
Općina Borovo	1.058	1.180,32	1.085,29	979,12	236,79	130,62	95,03	1.773

Izvor: www.dzs.hr; POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Tablica 55. Površina korištenoga poljoprivrednog i ostalog zemljišta po kategorijama

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha												
	ukupno (2+3+4+5+6+8+10)	oranice i vrtovi	povrtnjaci (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe)	livade	pašnjaci	voćnjaci		vinogradi		rasadnici i košaračka vrba i dr.	Ostalo zemljište, ha		
						ukupno	od toga: plantažni	ukupno	od toga: plantažni		ukupno	od toga: neobrađeno poljoprivredno zemljište	od toga: šumsko zemljište
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Vukovarsko-srijemska županija	84.820,65	82.193,34	555,05	504,82	316,25	915,43	215,57	324,02	276,06	11,74	4.853,94	1.652,02	598,78
Općina Borovo	1.085,29	1.050,88	21,76	0,43	1,00	9,86	2,07	1,21	-	0,15	95,03	25,80	1,32

Izvor: www.dzs.hr; POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Poljoprivredna kućanstava Vukovarsko-srijemske županije ukupno raspolažu sa 89.674,59 ha zemljišta, od čega stvarno koriste 84.820,65 ha, a u vlasništvu imaju 56.438,86 ha korištenog poljoprivrednog zemljišta.

Na temelju Popisa poljoprivrede 2003. godine, ukupno raspoloživa površina zemljišta Općine Borovo iznosi 1.180,32 ha, tj. 1,32% od ukupno raspoložive površine zemljišta cijele Vukovarsko-srijemske županije, dok ukupno korišteno poljoprivredno zemljište Općine Borovo iznosi 1.085,29 ha, tj. 1,28% od ukupno obradivog poljoprivrednog zemljišta cijele Vukovarsko-srijemske županije. Udio obradivog poljoprivrednog zemljišta od ukupne raspoložive površine zemljišta Općine čini 91,95%.

Korišteno poljoprivredno zemljište Općine je u većini u vlasništvu kućanstava. Od toga se najviše zemljišta nalazi pod oranicama i vrtovima, čak 96,83%, a zatim slijede površine pod povrtnjacima (2,00%) i voćnjaci (0,91%). Livade, pašnjaci, vinogradi i rasadnici zajedno čine 0,26% od ukupnog zemljišta. Šumsko zemljište pokriva samo 1,32ha, a 25,80ha je površina neobrađenog poljoprivrednog zemljišta, što bi se različitim mjerama trebalo također staviti u funkciju.

Iduća tablica prikazuje podatke o prosječnoj količini zemljišta kojim raspolaže poljoprivredno kućanstvo, kao i prosječnoj veličini parcele u Vukovarsko-srijemskoj županiji i Općini Borovo, a koji ukazuju na relativnu usitnjenost i fragmentiranost poljoprivrednih površina u Županiji, a osobito na području Općine.

Tablica 56. Prosječna količina i broj parcela zemljišta po kućanstvu te prosječna veličina parcele u Vukovarsko-srijemskoj županiji i Općini Borovo

	<i>Ha poljoprivrednog zemljišta po poljoprivrednom kućanstvu</i>	<i>Prosječan broj parcela po poljoprivrednom kućanstvu</i>	<i>Prosječna veličina parcele</i>
Vukovarsko-srijemska županija	3,22	2,61	1,23
Općina Borovo	1,03	1,68	0,61

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

2.5.4.1. Stočarstvo - govedarstvo i svinjogojstvo

Stočarska proizvodnja je tradicionalno prepoznatljiva gospodarska grana, kako na području Općine Borovo, tako i u cijeloj Vukovarsko-srijemskoj županiji. Stočarska proizvodnja obuhvaća uzgoj goveda, svinja, ovaca, peradi i kunića, ali je ograničavajući faktor razvoja smanjena kupovna moć stanovništva, gubitak tržišta, nedjelotvornost prateće industrije te povećan uvoz stoke i stočnih proizvoda.

Prema zadnjem Popisu, od sve vrste stoke na području Općine Borovo najbrojnije je svinjogojstvo sa čak više od 4.000 svinja (4.271 prema Popisu poljoprivrede 2003.), zatim ovčarstvo s 1.435 grla ovaca te govedarstvo s 780 grla goveda.

Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine Državnog zavoda za statistiku, broj grla stoke na području Općine Borovo je prikazan u sljedećoj tablici.

Tablica 57. Stanje grla stoke na području Općine Borovo

Grlo	Ukupan broj grla; Općina Borovo	Vukovarsko- srijemska županija
goveda	780	21.829
svinje	4.271	187.497
ovce	1.435	20.583
koze	300	8.888
konji	5	369
magarci, mazge i mule	-	84
kunići	371	25.202
perad	27.801	581.001
pčelinje zajednice - košnice	70	4.755

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Tablica 58. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupnom broju goveda

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Broj kućanstava										
	ukupno	s 1 govedom	2	3	4	5	6	7-10	11-15	16-20	više od 20 goveda
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vukovarsko- srijemska županija	3.005	403	441	294	294	237	204	524	296	146	166
Općina Borovo	132	31	25	23	5	4	9	18	7	6	4

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Tablica 59. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupnom broju svinja

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Broj kućanstava									
	ukupno	s 1 svinjom	2	3	4	5	6-10	11-20	21-50	više od 50 svinja
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Vukovarsko- srijemska županija	16.915	851	2.062	2.128	2.015	1.530	3.550	2.751	1.573	455
Općina Borovo	636	63	148	133	63	52	83	70	18	6

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Iz prethodno navedenih tablica vidljivo je da na području Općine Borovo najviše kućanstava ima po jedno govedo, dok 4 kućanstava ima više od 20 goveda. Na području Općine najveći broj poljoprivrednih kućanstava ima po dvije svinje, a samo 6 kućanstava ima više od 50 svinja.

Stočarstvo, isto kao i poljoprivreda, je jako bitna grana, ali je i dalje nekomercijalizirana i nema je u dovoljnom obujmu (nije masovna) za gospodarsku proizvodnju, nego se više bazira na osobnu upotrebu i jedan mali dio završava na lokalnom tržištu. Općina Borovo ima potencijala za masovan uzgoj goveda, ovaca, svinja itd. zbog dobrog geoprometnog položaja.

Na području Općine Borovo se uzgajaju i pčele. Trebalo bi obnoviti pčelarstvo, jer osim gospodarskog iskorištavanja (dobivanja meda, voska, matične mliječi i propolisa, tvari ljekovitih svojstava i dr.), pčele pomažu oprašivanju cvjetova mnogih biljaka, što je od iznimne važnosti za jedan ovakav poljoprivredni kraj.

2.5.4.2. Voćarstvo

Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine Državnog zavoda za statistiku, broj stabala voćaka na području Općine Borovo je prikazan u sljedećoj tablici.

Tablica 60. Stanje voćaka na području Općine Borovo

Voćnjak	Ukupan broj stabala voćaka; Općina Borovo		Vukovarsko-srijemska županija
	Ukupan broj stabala	Od toga: broj stabala na plantaži	
šljive	5.729	854	363.932
jabuke	1.793	105	184.759
kruške	1.735	1.050	46.678
trešnje	290	-	15.845
višnje	688	-	27.695
breskve i nektarine	585	529	40.962
marelice	264	-	11.458
smokve	12	-	885
citrusi	-	-	184
orasi	513	10	38.992
bademi	17	-	150
lješnjaci	131	-	12.945
masline	-	-	12

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Na području Općine Borovo, u uzgoju voća najviše su zastupljene šljive, a zatim jabuke i kruške te višnje, breskve i nektarine.

Tablica 61. Broj poljoprivrednih kućanstava prema vrstama voćnih stabala

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Broj kućanstava												
	sa šljivama	s jabukama	s kruškama	s trešnjama	s višnjama	s breskvama i nektarinama	s marelicama	sa smokvama	s citrusima (mandarinke i ostalo južno voće)	s orasima	s bademima	s lješnjacima	s maslinama
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Vukovarsko-srijemska županija	18.536	14.598	11.298	8.053	9.890	6.187	4.977	595	93	13.085	89	1.958	2
Općina Borovo	593	523	307	191	367	190	166	11	-	294	4	60	-

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Na području Općine Borovo, najveći je broj poljoprivrednih kućanstava koja uzgajaju stabla šljiva, a zatim stabla jabuka. Stanovništvo Općine ne uzgaja masline, dok na području Županije ima 12 stabala, odnosno 2 poljoprivredna kućanstva uzgajaju masline.

Vinogradarstvo ima vrlo dugu tradiciju proizvodnje vrhunskih vina, a najveći dio površina vinograda se nalazi na području gradova Iloka i Vukovara.

Prema obrađenim podacima DZS, u sljedećoj tablici prikazan je i broj kućanstava prema prodaji poljoprivrednih proizvoda u 2002. godini. U navedenom popisnom periodu od ukupnog broja poljoprivrednih kućanstava Općine 580 kućanstava je ostvarilo profit prodajom određenih pojedinačnih poljoprivrednih kultura. Ovaj segment razvoja trebao bi se dodatno povećati kroz strategiju razvoja na lokalnom nivou u suradnji s višim institucijama na državnoj razini te bi trebalo razraditi program jačanja razvoja lokalnog stanovništva kako bi se stvorila pozitivna klima u razvoju oblasti zasebnih poljoprivrednih kultura.

Tablica 62. Broj kućanstava koji je ostvario prihod od prodaje u Općini Borovo

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Žitarica	204
	Industrijsko, aromatsko i ljekovito bilje	17
	Krmno bilje	17
	Povrće	8
	Cvijeće i ukrasno bilje	1
	Voće i grožđe	2
	Vino i rakija te maslinovo ulje i ostale prerađevine	13
	Goveda i kravlje mlijeko	108
	Svinje	148
	Ovce i koze te ovčje i kozje mlijeko	14
	Perad i jaja	37
	Dopunske djelatnosti i ostalo	11
	UKUPNO	580

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Uz nekoliko komercijalnih proizvođača, poljoprivredna proizvodnja je uglavnom individualna i ima pretežno samoopskrbni karakter pri čemu se manji viškovi prodaju na lokalnom tržištu. Za postizanje boljih rezultata, bilo bi potrebno razmotriti interesno udruživanje poljoprivrednika po uzoru na slična udruženja u razvijenim zemljama (npr. Italije i Španjolske). Općina Borovo ima 1.058 registriranih poljoprivrednih kućanstava, a više od pola kućanstava, odnosno 580 (54,82%) je ostvarilo profit od prodaje.

Male posjede, koliko je to moguće, dok je u tijeku katastarska izmjera, potrebno je okrupniti kako bi se dobile veće površine prikladnije za obradu. Okrupnjavanjem poljoprivrednih parcela stječe se mogućnost postavljanja sustava navodnjavanja bez kojeg sad i u budućnosti nema dobre proizvodnje niti kvalitetne robe.

Treba se orijentirati na poljoprivrednu proizvodnju koja je pogodna na pojedinom području. Važno je napomenuti da novom shemom pristupa bavljenja poljoprivredom obavezno treba započeti s osnivanjem grupe poljoprivrednika koji bi bili u mogućnosti svojim proizvodima biti konkurenti raznim uvoznicima i cijeni pojedine kulture. Ovakvim novim načinom postoje velike mogućnosti za nabavkom hladnjača, sortirnica, struke i drugih noviteta kroz praćenje poljoprivredne proizvodnje i u drugim zemljama EU.

Razvojem poljoprivredne proizvodnje otvara se mogućnost bavljenja stočarstvom koje može dati priličnu količinu mlijeka i mesa. Neobrađene poljoprivredne površine su dostatne za nabavku kvalitetne hrane, sijena za tov stoke, dok bavljenje drugim vrstama ne bi imalo koristi jer pašnjaci lagano prerastaju u obradive površine i tako smanjuju mogućnosti bavljenja uzgojom sitne stoke. Najveći problem sektora poljoprivrede je usitnjena struktura poljoprivrednih površina, s prosječnom parcelom veličine svega 0,61 ha, a potom i zastarjela tehnološka proizvodnja i infrastruktura, neiskorištenost poljoprivrednih površina, nesređeni imovinsko-pravni odnosi, neorganiziranost i nekonkurentnost, depopulacija ruralnih područja, katastarska pitanja i dr.

Na području Općine ima potencijala i mogućnosti razvoja kontinentalnog turizma u okviru seoskih gospodarstava, koja bi se kroz svoju osnovnu djelatnost – poljoprivredu, dopunski uključila u različite oblike pružanja usluga turistima (smještaj u okviru seoskog gospodarstva, plasiranje vlastitih poljoprivrednih proizvoda, hrane i napitaka, poticanje razvitka ekološki proizvedene hrane za potrebe turizma, sudjelovanje u aktivnostima i radovima na seoskim gospodarstvu, kao npr. berba, žetva itd., očuvanje i njegovanje tradicijskih seoskih običaja, obnova i razvoj starih zanata i izrada autohtonih predmeta i suvenira, organiziranje rekreacije i izleta u okviru seoskog gospodarstva, kao npr. jahanje, vožnja seoskim zapregama i sl.).

Kroz navedene oblike aktiviranja seoskih gospodarstava te njihovog uključivanja u obiteljska turistička gospodarstva, omogućilo bi se očuvanje i revitalizacija seoskih gospodarstava, kao i ukupnog ruralnog prostora Općine.

2.5.4.3. SWOT analiza poljoprivrede

Tablica 63. Swot analiza poljoprivrede na području Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Veliki dio Općine čine kvalitetna, obradiva tla (poljoprivredni kraj) – Rijeka Dunav kao potencijal za razvoj sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina – Povoljni pedološki i klimatski uvjeti za poljoprivrednu proizvodnju – Dobra prometna povezanost – područjem prolazi Državna cesta D 519 temagistralna željeznička pruga II. reda – Luka u Vukovaru na rijeci Dunav – poveznica s domaćim i stranim tržištem – Veliki udio obradivog poljoprivrednog zemljišta Općine (čak 91,95%) – Iskustvo i tradicija u poljoprivrednoj proizvodnji – Razvijene značajnije grane poljodjelstva (stočarstvo, pčelarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo) – Više od pola kućanstava Općine je ostvarilo profit od prodaje poljoprivrednih proizvoda – Općina Borovo ima potencijala za masovan uzgoj goveda, ovaca, svinja – Potencijal za razvoj kontinentalnog turizma u okviru seoskih gospodarstava
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Veliki dio stanovništva radi u prerađivačkoj industrijii jer poljoprivreda nije najprofitabilnija djelatnost – Poljoprivredna proizvodnja je uglavnom individualna i ima pretežno samoopskrbni karakter – Poljoprivredna proizvodnja ne prati promjene na tržištu – Biološki potencijal područja nije dovoljno iskorišten – Stočarska proizvodnja je i dalje nekomercijalizirana i nema je u dovoljnom obujmu, odnosno nema masovne gospodarske proizvodnje, nego se više bazira na osobnu upotrebu i jedan mali dio završava na lokalnom tržištu – Usitnjena struktura poljoprivrednih površina, s prosječnom parcelom veličine svega 0,61 ha – Zastarjela tehnološka proizvodnja i infrastruktura – Neiskorištenost i zapuštenost poljoprivrednih površina – Nesređeni imovinsko-pravni odnosi – Neorganiziranost i nekonkurentnost – Depopulacija ruralnih područja – Katastarska pitanja – Nedovoljno aktivnih seoskih gospodarstava – Nedovoljno iskorišten potencijal kontinentalnog seoskog turizma – Nedovoljna zaštita izvornog proizvoda i zemljopisnog podrijetla s certifikatom koji omogućava prodaju – Nedostatak odgovarajućih skladišnih i preradbenih kapaciteta – Nedostatak zadruga i vodećih udruga i nedovoljno razvijeni kooperantski odnosi – Nepovoljna starosna struktura i razina obrazovanja poljoprivrednika – Nedostatak vlastitih sredstava za kapitalna ulaganja
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> – Suradnja s institucijama na državnoj razini radi povećanja poljoprivredne proizvodnje kroz izradu strategije razvoja na lokalnom nivou – Kroz razrađen program jačanja razvoja lokalnog stanovništva stvoriti pozitivnu klimu u razvoju oblasti zasebnih poljoprivrednih kultura – Osnivanje poljoprivrednih zadruga, udruga i klastera

	<ul style="list-style-type: none"> – Širenjem na EU tržište povećati mogućnosti plasmana poljoprivrednih proizvoda – Zdrav okoliš kao razvojni potencijal – Korištenje obnovljivih izvora energije – Racionalno korištenje vodnih resursa za navodnjavanje te daljnje ulaganje u modernizaciju sustava za navodnjavanje – Poticajnim mjerama u poljoprivredi poticati na maksimalno iskorištavanje poljoprivrednog zemljišta – Poticajne mjere za razvoj voćarstva i vinogradarstva te za razvoj stočarstva i povećanje stočnog fonda – Mogućnost razvoja ekološke proizvodnje i tradicionalne tržnice eko proizvoda na EU tržištu – Brendiranje lokalnih poljoprivrednih proizvoda
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Prisutnost velike inozemne konkurencije – Visoka reguliranost normi i zakona u EU – Potreba za prilagođavanjem proizvodnje i proizvoda standardima i zahtjevima EU – Teža dostupnost povoljnih kreditnih linija za male poljoprivrednike – Nepredvidivost plaćanja/problemi s naplatom potraživanja zbog opće nelikvidnosti

Izvor: Općina Borovo

2.5.4.4. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 64. Razvojni problemi i potrebe razvoja poljoprivrede na području Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Deruralizacija – Neriješenost imovinsko-pravnih odnosa i katastarskih pitanja – Usitnjenost poljoprivrednih parcela – Mali postotak obradivih poljoprivrednih površina u funkciji robne proizvodnje – Ograničena gospodarska proizvodnja – Zastarjela tehnološka proizvodnja i infrastruktura – Nedovoljno poticajnih mjera za razvoj poljoprivredne proizvodnje 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poticajnim mjerama u poljoprivredi poticati maksimalno iskorištavanje poljoprivrednog zemljišta ○ Davanjem u zakup i prodajom riješiti problem poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu ○ Uspostaviti i provoditi integriran pristup rješavanja imovinsko-pravnih odnosa poljoprivrednog zemljišta ○ Raznim mjerama poticati udruživanje poljoprivrednika u udruge i zadruge ○ Ulagati u modernizaciju i proširenje sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina ○ Intenzivirati razvoj voćarstva i vinogradarstva ○ Poticati razvoj stočarstva i povećanje stočnog fonda

Izvor: Općina Borovo

2.6. Društvene djelatnosti

Jedna od temeljnih funkcija JLP(R)S, pa tako i Općine Borovo jeste zadovoljavanje javnih potreba u društvenim djelatnostima. Za izvršenje ove obveze u proračunu Općine se osiguravaju potrebna financijska sredstva, a temeljem programa javnih potreba koji se utvrđuju svake godine.

Društvene djelatnosti se odnose na brigu o djeci, posebno organizirani predškolski odgoj, odgoj i obrazovanje, posebno osnovnoškolsko, kulturu, uključivo umjetničko stvaralaštvo, amaterizam, zabavne i promotivne aktivnosti, zaštitu i očuvanje kulturnih dobara, sport, tehničku kulturu, zaštitu zdravlja i socijalnu skrb.

Pregledom postojeće mreže društvenih djelatnosti na području Vukovarsko-srijemske županije, pa tako i same Općine Borovo, može se zaključiti da je u nekim segmentima ona dovoljno disperzirana u prostoru, no međutim mrežu pojedinih usluga je potrebno proširiti po cijeloj Županiji. Prednost svakako trebaju imati zdravstvene usluge i obrazovanje.

2.6.1. Obrazovanje

Sustav obrazovanja ima veliku važnost ako se uzmu u obzir potrebe stanovništva i gospodarstva. Razvoj ljudskih potencijala u Vukovarsko-srijemskoj županiji od presudne je važnosti po pitanju zaposlenosti, usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada te smanjenja nejednakosti i nezaposlenosti gdje je obrazovanje ključni faktor.

2.6.1.1. Predškolski odgoj

Na području Općine Borovo djeluje Dječji vrtić „Zlatokosa“ koji je osnovan 1999. godine. Osnivač vrtića je Općina Borovo. 1998. godine Općina Borovo je osigurala lokaciju i svu potrebnu dokumentaciju za izgradnju novog vrtića. UN je svojim sredstvima financirao izgradnju cijele zgrade, opremu i igračke na dvorištu osigurao je C.R.I.C., dok je namještaj osigurala USAID.

Vrtić se financira sredstvima osnivača, uplatama roditelja te sredstvima MZOS-a za Program namijenjen za djecu nacionalnih manjina.

U vrtiću se realiziraju redovni programi Odgojno-obrazovnog rada namijenjeni djeci uzrasta od 1-7 godina. Program rada realizira se na srpskom jeziku i ćirilicom pismu te na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu u trajanju od 2 sata dnevno u svakoj grupi.

Pedagoška 2013./2014. godina započela je sa tri skupine i 81 djetetom. Broj djece u skupinama varira tijekom godine.

Budući da je veoma mali broj roditelja djece koja pohađaju vrtić zaposlena, ne postoji potreba za zbrinjavanjem dok su roditelji na poslu. Dio roditelja se bavi poljoprivrednom proizvodnjom što dovodi do toga da se u zimskim mjesecima značajno smanji broj djece koja pohađaju vrtić. Ovakva situacija otežava planiranje broja zaposlenih odgojitelja i broj skupina.

U vrtiću je zaposleno 7 stalno zaposlenih radnika i dvoje na određeno vrijeme. Povremeno su zapošljavaju pripravnici i osobe iz programa HZZ-a.

2.6.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Osmogodišnje osnovno školovanje u Republici Hrvatskoj regulirano je Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14). Osnovno obrazovanje počinje upisom u prvi razred osnovne škole, obvezno je za svu djecu, u pravilu od šeste do petnaeste godine života. To se odnosi na svu djecu koja imaju boravište u Republici Hrvatskoj bez obzira na njihovo državljanstvo. Za osobe starije od petnaest godina koje zbog raznih razloga nisu završile osnovnoškolsku naobrazbu ustrojen je sustav osnovnog obrazovanja odraslih.

Osnovna škola „Borovo“ je jedina osnovna škola na području Općine Borovo i naselja Borovo.

Erdutskim sporazumom i mirnom reintegracijom ratom zahvaćenih područja, 22.05.1997. godine Borovo po četvrti put u povijesti dobiva status Općine, a škola dobiva današnji naziv OŠ „Borovo“. Nakon skoro 40 godina neulaganja, škola je 2006. godine detaljno obnovljena i rekonstruirana, a sredstva su osigurana iz Europskih fondova i proračunskih sredstava Republike Hrvatske u iznosu od 7,5 milijuna kuna (milijun Eura). Tada je uređen cjelokupni školski prostor i okoliš, tako da škola danas ima 14 učionica, 4 za razrednu nastavu i 10 specijaliziranih učionica za predmetnu nastavu, moderno uređenu zbornicu, knjižnicu, dobro opremljenu kuhinju i sportsku dvoranu s gledalištem. Ispred škole je lijepo uređen park, a u neposrednoj blizini škole nalaze se sportski tereni za mali nogomet i rukomet, košarku i odbojku na pijesku, kao i veliko nogometno igralište NK „Sloga“.

Osnovnu školu Borovo, školske 2014./2015. godine, pohađalo je 313 učenika, dok je školske 2015./2016. godine pohađalo 300 učenika u 16 razrednih odjela. Nastava je organizirana u dvije smjene i izvodi se na srpskom jeziku i ćirilichnom pismu, osim nastave hrvatskog i stranih jezika, što predstavlja najveću osnovnu školu u Republici Hrvatskoj u kojoj se nastava izvodi na jeziku i pismu nacionalne manjine.

2.6.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje

Srednjoškolskim obrazovanjem se svakome pod jednakim uvjetima i prema njegovim sposobnostima, nakon završetka osnovnog školovanja, omogućava stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja.

Na području Općine Borovo ne djeluje niti jedna srednja škola te je stanovništvo koje želi pohađati srednju školu orijentirano na srednje škole koje se nalaze u gradu Vukovaru, a koje su udaljene tek nekoliko kilometara od Borova. Srednje škole na području grada Vukovara su:

- Gimnazija Vukovar,
- Ekonomska škola Vukovar,
- Strukovna škola Vukovar te
- Tehnička škola Nikole Tesle Vukovar.

Gimnazija Vukovar ostvaruje odgojno-obrazovne programe gimnazije općeg, prirodoslovno-matematičkog i jezičnog smjera. Škola ima odjeljenja koja nastavu prate na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i odjeljenja koja nastavu prate na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu.

Ukupno je u školsku godinu 2014./2015. upisano 384 učenica i učenika. Formirana su 23 razredna odjela (nastava na hrvatskom jeziku s 12 razrednih odjela i nastava na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu s 11 razrednih odjela), a nastava se odvija u dvije smjene. U Gimnaziji je zaposleno 49 profesora te pedagog i psiholog koji obrazuju učenike i utječu na njihov razvoj.

Gimnazija ima opremljenu informatičku učionicu, kabinete za kemiju, biologiju i fiziku, bogato opremljenu knjižnicu te sportsku dvoranu u kojoj se svakodnevno odvijaju razne aktivnosti. U podrumu škole nalazi se kantina za sve djelatnike i učenike škole.

Pored redovne nastave, učenici mogu sudjelovati u raznim humanitarnim manifestacijama kroz suradnju s udrugama na lokalnoj i županijskoj razini, pruža im se mogućnost volontiranja, organiziranja priredbi povodom blagdana te odlazaka na izlete u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

Ekonomska škola Vukovar se nalazi u Vukovaru, točnije u Borovu naselju koje predstavlja gradsku četvrt u sustavu grada Vukovara. Nastava i ostali oblici obrazovnog rada unutar školskog programa se odvijaju na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Za učenike srpske nacionalne manjine nastava se izvodi u razrednim odjelima na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu. U sklopu škole se nalazi knjižnica i igralište.

Školu pohađa 377 učenika u 14 razrednih odjela nastave na hrvatskom jeziku i 12 razrednih odjela nastave na srpskom jeziku. U Ekonomskoj školi je zaposlen 61 nastavnik i 5 stručnih suradnika koji obrazuju učenike kroz četverogodišnje programe za zanimanja ekonomist, upravni referent i komercijalist.

Strukovna škola Vukovar se također nalazi u vukovarskoj gradskoj četvrti Borovo Naselje te obrazuje kadrove za malo i srednje poduzetništvo kroz programe u trogodišnjem i četverogodišnjem trajanju te i u obrazovanju odraslih. Nastava se izvodi na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu i na srpskom jeziku i ćirilicom pismu. Zanimanja, odnosno smjerove koji se mogu upisati su arhitektonski tehničar, hotelijersko-turistički tehničar, turističko-hotelijerski komercijalist, poljoprivredni tehničar – fitofarmaceut, kuhar, konobar, pekar, frizer, kozmetičar, keramičar, prodavač, pomoćni krojač te pomoćni kuhar – slastičar.

Nastavu izvodi 57 profesora, 23 stručna učitelja i 3 stručna suradnika. Škola raspolaže s 13 učionica, 6 praktikuma, knjižnicom, krojačkom radionicom, frizerskim i kozmetičkim salonom, slastičarnicom, kuhinjom te je za javnost otvoren i frizerski salon i školski restoran „AKADEMAC“.

Tehnička škola Nikole Tesle nalazi se u vukovarskoj gradskoj četvrti Borovo Naselje. Smještena je u živopisnom parku, uz glavnu cestu prema Osijeku. U njezinoj neposrednoj blizini su kino, bazen, teniski tereni te je uz školu izgrađen i đlački dom.

Nastava u školi se izvodi na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, a za učenike srpske nacionalne manjine na srpskom jeziku i ćirilicom pismu. Smjerovi koji se mogu upisati su ekološki tehničar, elektrotehničar, tehničar za računalstvo, autoelektričar, tehničar za vozila i vozna sredstva, automehaničar, vodoinstalater te plinoinstalater.

Nedostatak određenih srednjoškolskih smjerova na području grada Vukovara, nadoknađuje se ostalim srednjim školama na području grada Vinkovaca, Iloka i Županje koji nude raznovrsniji izbor smjerova u srednjoškolu, a to su¹²:

- *U Vinkovcima:*
 - Drvodjelska tehnička škola Vinkovci
 - Ekonomska i trgovačka škola Ivana Domca Vinkovci
 - Gimnazija Matije Antuna Reljkovića Vinkovci
 - Glazbena škola Josipa Runjanina Vinkovci
 - Poljoprivredno šumarska škola Vinkovci
 - Srednja strukovna škola Vinkovci
 - Tehnička škola Ruđera Boškovića Vinkovci
 - Zdravstvena i veterinarska škola Dr. Andrije Štampara Vinkovci

¹²http://www.skole.hr/skole/popis?mod_instance=229_1150_0&pu_zupanija=Vukovarsko-srijemska&x=23&y=12

- *U Iloku:*
 - Srednja škola Ilok
- *U Županji:*
 - Gimnazija Županja
 - Obrtničko-industrijska škola Županja
 - Tehnička škola Županja

Jedan od osnovnih problema u području osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja je stalno opadanje broja učenika, uzrokovano negativnim demografskim trendovima.

Prema niti jednom Županijskom planu niti drugim planovima Općine ne postoji inicijativa za pokretanje pitanja o otvaranju podružnice srednjih škola na samom teritoriju Općine Borovo. Prednost otvaranja podružnice srednjih škola pridonosi većem kulturološkom i obrazovnom razvoju Općine, tako da i ovo pitanje treba biti pokrenuto i otvoreno kao ideja za buduće naraštaje.

Dom učenika Vukovar

Na području grada Vukovara, točnije Borova Naselja, se nalazi dom za one učenike koji žive na udaljenim mjestima od mjesta gdje žele pohađati srednju školu i kojima prijevoz do škole predstavlja problem.

Dom je mješovit i osnovna djelatnost mu je odgojno-obrazovni rad, smještaj i prehrana učenika. 01. siječnja 2004. Dom učenika Vukovar postaje samostalna ustanova. Unatoč izrazito lošim materijalno-tehničkim uvjetima, Dom funkcionira i broj korisnika raste iz godine u godinu. 2011. godine završena je obnova doma i kapacitet mu je 120 učenika i 54 sobe. Dom se sastoji od muške i ženske zgrade koje su spojene hodnikom i blagovaonicom.

2.6.1.4. Visokoškolsko obrazovanje

Na području Općine Borovo ne postoji visokoobrazovna ustanova. Za one koji se žele dodatno obrazovati, na području Vukovarsko-srijemske županije djeluje samojedna ustanova visokog školstva i to Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru. U sklopu Veleučilišta se nude smjerovi fizioterapije, upravnog studija i trgovine.

Ostale najbliže ustanove koje nude visokoškolsko obrazovanje se nalaze u susjednoj Osječko-baranjskoj županiji, uglavnom u Osijeku i to Sveučilište u Osijeku, Ekonomski fakultet, Pravni fakultet u Osijeku, Medicinski fakultet Osijek, Evanđeoski teološki fakultet, Elektrotehnički fakultet u Osijeku, Građevinski fakultet Osijek, Poljoprivredni fakultet Osijek, Umjetnička akademija Osijek, Filozofski fakultet Osijek, Učiteljski fakultet Osijek te Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek.

2.6.1.5. Cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje

Cjeloživotno obrazovanje podrazumijeva stjecanje i osuvremenjivanje svih vrsta sposobnosti, interesa, znanja i kvalifikacija od predškolske dobi do razdoblja nakon umirovljenja. Promicanje razvoja znanja i sposobnosti koje će omogućiti građanima prilagodbu “društvu znanja” i aktivnom sudjelovanju u svim sferama društvenog i gospodarskog života te na taj način utjecanje na vlastitu budućnost. U kontekstu cjeloživotnog obrazovanja uvažavaju se svi oblici obrazovanja: formalno obrazovanje (npr. tečaj na fakultetu), neformalno obrazovanje (npr. usavršavanje vještina potrebnih na radnom mjestu), i informalno obrazovanje, međugeneracijsko učenje (razmjena znanja u obitelji, među prijateljima).

Učilište Studium

Učilište Studium je ustanova za obrazovanje odraslih koja predstavlja vodeću instituciju u ovoj grani obrazovanja i kao takva omogućuje svojim polaznicima vrhunske stručnjake i uvjete rada na područjima programa obrazovanja koje provodi.

Učilište djeluje na području grada Vukovara i Osijeka i obuhvaća sljedeće programe obrazovanja:

- Osnovna škola,
- Osposobljavanja/Usavršavanja,
- Informatičko obrazovanje,
- Tečajevi stranih jezika,
- Prekvalifikacija (III. stupanj) te
- Prekvalifikacija (IV. stupanj).

Dugogodišnjim radom na područjima prekvalifikacije, dokvalifikacije, osposobljavanja i usavršavanja polaznika obrazovnim programom ustanove kontinuirano se mijenja kvalitativna struktura radnog stanovništva i potencijalne radne snage na području Republike Hrvatske.

2.6.2. Zdravstvo i socijalna skrb

„Na osnovi odredaba članka 24. Zakona o zdravstvenoj zaštiti zdravstvena djelatnost obavlja se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda. Zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja na primarnoj razini osigurane osobe Zavoda ostvaruju na osnovi slobodnog izbora doktora medicine i doktora stomatologije, u pravilu, prema mjestu stanovanja, a prema odredbama općih akata Zavoda. Zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja na sekundarnoj i tercijarnoj razini osigurane osobe Zavoda ostvaruju osnovom uputnice izabranog ugovornog doktora primarne zdravstvene zaštite. Zdravstvena zaštita iz

obveznog zdravstvenog osiguranja na razini zdravstvenih zavoda provodi se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, te putem posebnih programa.

Zdravstvena zaštita na primarnoj razini pruža se kroz djelatnosti:

- opće/obiteljske medicine,
- zdravstvene zaštite predškolske djece,
- zdravstvene zaštite žena,
- patronažne zdravstvene zaštite,
- zdravstvene njege u kući bolesnika,
- stomatološke zdravstvene zaštite (polivalentne),
- higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite,
- preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata,
- laboratorijske dijagnostike,
- ljekarništva te
- hitne medicinske pomoći.

Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu i bolničku zdravstvenu zaštitu. **Zdravstvena djelatnost na tercijarnoj razini** obuhvaća obavljanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzilijarnih i bolničkih djelatnosti.¹³

S obzirom na navedeno utvrđuje se potreban broj zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika s kojima Zavod sklapa ugovor o provođenju primarne zdravstvene djelatnosti, što je prikazano u sljedećim tablicama, a za područje Vukovarsko-srijemske županije i Općine Borovo.

Tablica 65. Mreža potrebnih timova na razini primarne zdravstvene djelatnosti na području Vukovarsko-srijemske županije i Općine Borovo

	Potreban broj timova opće/obiteljske medicine	Potreban broj pedijatrijskih timova	Potreban broj timova dentalne medicine	Potreban broj ginekoloških timova	Potreban broj medicinskih sestara u djelatnosti zdravstvene njege u kući bolesnika
Područje Doma zdravlja	Dom zdravlja Vukovarsko-srijemske županije				
Vukovarsko-srijemska županija	100	16	91	13	56
Općina Borovo	3	1	3	-	2

Izvor: <http://www.hlk.hr/ObjavljenaNovaMreza>; <http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/ugovoreni-sadrzaji-zdravstvene-zastite-u-rh/>

¹³ <http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/ugovoreni-sadrzaji-zdravstvene-zastite-u-rh/>

Na području Vukovarsko-srijemske županije djeluju Opća bolnica Vukovar (sa smještajnim kapacitetom od 126 postelja) i Opća bolnica Vinkovci (sa smještajnim kapacitetom od 257 postelja)¹⁴, te Dom zdravlja Vukovar i Dom zdravlja Županja.

Stanovništvo Općine Borovo primarnu zdravstvenu zaštitu može potražiti u najbližoj ispostavi Doma zdravlja Vukovar, točnije u Domu zdravlja Borovo Naselje.

Tablica 66. Zdravstvena infrastruktura na području Općine Borovo

Zdravstvena skrb
Ordinacija opće med. Bogoljub Bančić, Borovo
Ordinacija opće med. Branka Beatović-Macut, Borovo
Ljekarna Ljiljane Kojin, Borovo
Stomatološka ordinacija Petko Tomić, Borovo
Stomatološka ordinacija Vesna Obradović, Borovo
Veterinarska stanica Vukovar d.d. Borovo
Dom za stare i nemoćne „Šupica“, Borovo

Izvor: <http://www.ordinacija.hr/adresar/sve-djelatnosti/borovo/?query=>

Na području Općine Borovo postoje dvije ambulante koje nude primarnu zdravstvenu zaštitu, jedna ljekarna te dvije stomatološke ordinacije. Sukladno navedenom potrebno je planirati poboljšanje kvalitete usluge i zdravstvene zaštite.

Također na području Općine Borovo nalazi se Dom za stare i nemoćne „Šupica“ koji u sklopu svoje djelatnosti pruža osnovne usluge o brizi nad starijim bolesnim ljudima. Kapaciteti i usluge koje pruža su sasvim zadovoljavajuće te ispunjavaju potrebe stanovništva Općine.

2.6.3. Civilno društvo

2.6.3.1. Sport i rekreacija

U oblasti sporta i rekreacije treba povećati broj sportskih objekata i sadržaja koristeći se prednostima prostora. Posebno je važno istaknuti komparativne prednosti prostora, osobito za sportove kao što su: lov, ribolov, edukacijska i orijentacijska organizirana boravišta u očuvanim šumskim zajednicama, jahanje, biciklizam i drugo. Općina Borovo mora spremno dočekati jačanje međunarodnog tranzitnog prometa i

¹⁴<http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/ugovoreni-sadrzaji-zdravstvene-zastite-u-rh/>

pokušati privući tranzitnog putnika da se zaustavi i upozna ljepote i posebnosti ovog područja što je ujedno važno i za razvoj turizma.

Tablica 67. Popis sportskih udruga i klubova na području Općine Borovo

Sport i rekreacija
1. Nogometni klub SLOGA Borovo
2. KUGLAČKI KLUB „BOROVO“ BOROVO
3. Šahovski klub „Sloga“ Borovo
4. Lovačko društvo „Borovo“ Borovo
5. Sportsko ribolovno društvo „SLOGA“ Borovo

Izvor: Registar udruga u RH

2.5.3.2. Kultura

U oblasti kulture treba poticati utemeljenje područnih kulturnih centara u općinskom središtu koji će omogućiti izravno učešće stanovništva u suvremenim umjetničkim kulturnim zbivanjima.

Uz postojeće objekte namijenjene za kulturne djelatnosti u centru Borova planira se na Trgu palihboraca broj 1 i 2 izgradnja polivalentne kino dvorane s prostorima za ostala kulturnazbivanja i funkcioniranje društava i udruga građana.

Povećanjem kulturološke ponude na području Općine Borovo pridonosi se i povećanju kvalitete življenja i poboljšanju turističke ponude.

Tablica 68. Popis kulturoloških udruga na području Općine Borovo

Udruge u kulturi
1. ZAVIČAJNA UDRUGA SRBA OZRENA I POSAVINE
2. SKD Prosvjeta, Pododbor Borovo
3. UDRUGA ZA OČUVANJE PRIRODE, TRADICIJE, OBIČAJA I TURIZMA „PLAVI DUNAV“ BOROVO
4. Kulturno umjetnička udruga BRANISLAV NUŠIĆ Borovo

Izvor: Registar udruga u RH

2.6.3.3. Udruge građana, političke stranke i druge organizacije

Udruge postaju sve važnijim čimbenicim arazvitka društva, a njihov broj i aktivnosti se povećavaju i o tome treba voditi računa kod izrade Prostornih planova niže razine.

Tablica 69. Popis građanskih i drugih udruga na području Općine Borovo

Civilno društvo
1. PROJEKT CENTAR BOROVO
2. UDRUGA UMIROVLJENIKA „BOROVO“ BOROVO
3. UDRUGA ZA UZGOJ I ZAŠTITU ŽIVOTINJA „FENIKS“ BOROVO
4. UDRUGA POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA GRADAC BOROVO
5. Pčelarska udruga „Milena“ Borovo
6. SRPSKI NARODNI FORUM
7. Udruga antifašističkih boraca i antifašista općine Borovo
8. BOROVSKA UDRUGA MLADIH
9. Dobrovoljno vatrogasno društvo BOROVO Borovo

Izvor: Registar udruga u RH

2.6.4. SWOT analiza društvenih djelatnosti

Tablica 70. Swot analiza društvenih djelatnosti Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Dobro organiziran sustav predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja na području Općine – Mogućnost dvojezičnog obrazovanja (na latiničnom i ćirilicnom pismu) – Sufinanciranje prijevoza i stipendiranje studenata – Postojeća infrastruktura zadovoljava potrebe OŠ „Borovo“ (uređen park, sportski tereni za mali nogomet i rukomet, košarku i odbojku na pijesku, veliko nogometno igralište) – Dom učenika Vukovar – Blizina visokoobrazovne ustanove (Veleučilište u Vukovaru) – Blizina ustanove za obrazovanje odraslih (cjeloživotno obrazovanje) – Dom za stare i nemoćne na području Općine uslugom i kapacitetima zadovoljava potrebe stanovništva – Relativno dobra teritorijalna mreža zdravstvenih i institucija socijalne skrbi – Postojanje stomatološke ambulante i ljekarne na području Općine – Postojeći kapaciteti unutar dijela organizacija civilnog društva: znanja, vještine, iskustvo, infrastruktura, informacije – Razvijenost civilnog društva – brojne kulturne, športske i dr. udruge s obzirom na veličinu Općine – Adekvatan stručni kadar u ustanovama kulturnih djelatnosti – Multikulturalnost, tradicija i povijesno naslijeđe
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Cijene usluge vrtića – Otežano financiranje pomoćnika u nastavi – Nedostatak zdrave prehrane – Nedostatak psihologa i socijalnih radnika u OŠ – Nedostatci srednjoškolskih obrazovnih programa ili njihova nedostupnost uzrokuje odlazak mnogih učenika na školovanje u druga mjesta RH – Stalno opadanje broja učenika u obrazovnim ustanovama, uzrokovano negativnim demografskim trendovima – Nedostatak kulturnih sadržaja i programa u kulturi – Nedovoljna financijska sredstva u proračunu za pružanje pomoći osobama u socijalnim potrebama – Manjak timova zdravstvene zaštite žena i fizikalne terapije u kući

	<ul style="list-style-type: none"> - Djelomičan nedostatak opreme u zdravstvenim ambulantama na području Općine - Prisutnost sve veće socijalne ugroženosti stanovništva Općine koja je posljedica rastućeg broja korisnika socijalne pomoći - Visok udio radno sposobnih nezaposlenih osoba među stalnim korisnicima socijalne skrbi - Velik broj socijalno izoliranih staračkih samačkih domaćinstava - Ne postoji organizirani oblik kontinuiranog pružanja socijalnih usluga - Nedovoljno uključeni građani u proces odlučivanja - Ratne posljedice koje se negativno odražavaju na duševno zdravlje stanovništva - Nedovoljna financijska sredstva za financiranje rada udruga - Nemogućnost stalnog zapošljavanja djelatnika udruga civilnog društva - Neadekvatni prostori i zastarjela oprema koju koriste udruge - Nedovoljna suradnja sa civilnim sektorom - Slaba regionalna i međunarodna suradnja, nema sudjelovanja u međunarodnim EU projektima - Nedovoljna suradnja sa Županijom i državnim institucijama - Nedostatak timskog rada i neuvažavanje civilnih inicijativa
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje kapaciteta i opremljenosti postojećih vrtića te izgradnja novih - Poticanje osnivanja vjerskih i privatnih vrtića - Daljnji razvoj i usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama gospodarstva - Poticanje osnivanja novih učeničkih domova kao najboljeg načina sprječavanja odlaska mladih ljudi na školovanje izvan Općine, Grada i Županije - Povećanje kapaciteta i opremljenosti postojećih knjižnica sukladno standardu - Poticanje osnivanja privatnih visokoškolskih obrazovnih ustanova s pravom javnosti - Kroz razne programe i prezentacije razvijati svijest stanovništva o važnosti cjeloživotnog učenja - Podržavanje i razvijanje izvannastavnih programa i aktivnosti (radionica, tečajeva, smotri, natjecanja) - Unaprjeđenje zdravstvenog standarda hitne pomoći - Povećanje ulaganja u opremljenost i širenje kapaciteta bolnica - Jačanje preventivnih zdravstvenih programa - Smanjenje udjela nezaposlenih osoba među korisnicima socijalne skrbi kroz provođenje politike zapošljavanja - Širenje mreže izvaninstitucionalne socijalne skrbi, osobito pružanjem njege u kući starijim i nemoćnim osobama - Djelovanje u smjeru jačanja sustavnog angažmana cijele zajednice u radu s ovisnicima, ratnim stradalnicima i žrtvama nasilja, te poticanja njihove uključenosti u društvene aktivnosti - Poticanje kulturno-sportskog života mladih - Stalan rad na edukaciji udruga o mogućnostima financiranja iz raznih fondova - Razvoj sustava umrežavanja udruga - Povezivanje kulture i turizma
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> - Slaba zainteresiranost građana u projektima od javnog interesa - Neusklađenost obrazovanja s potrebama gospodarstva - Neadekvatna organizacija sustava socijalne skrbi - Financijska ovisnost o državnom proračunu - Nedostatno financiranje društvenih djelatnosti

Izvor: Općina Borovo

2.6.5. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 71. Razvojni problemi i potrebe društvenih djelatnosti Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Nепristupačne cijene vrtića s obzirom na standard stanovništva – Stalno opadanje broja učenika u obrazovnim ustanovama, uzrokovano negativnim demografskim trendovima – Nedostatci srednjoškolskih obrazovnih programa ili njihova nedostupnost – Nedostatak kulturnih sadržaja i programa u kulturi – Manjak timova zdravstvene zaštite žena i fizikalne terapije u kući – Visok udio radno sposobnih nezaposlenih osoba među stalnim korisnicima socijalne skrbi – Nedovoljna financijska sredstva za financiranje rada udruga – Slaba regionalna i međunarodna suradnja, nema sudjelovanja u međunarodnim EU projektima 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Povećati kapacitete postojećih vrtića te izgraditi nove ○ Daljnji razvoj i usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama gospodarstva ○ Utjecati na pad broja učenika kroz proširenje i unaprjeđenje obrazovnog sustava ○ Kroz razne programe i prezentacije razvijati svijest stanovništva o važnosti cjeloživotnog obrazovanja ○ Unaprjeđenje zdravstvenog standarda hitne pomoći ○ Smanjenje udjela nezaposlenih osoba među korisnicima socijalne skrbi kroz provođenje politike zapošljavanja ○ Razvoj sustava umrežavanja udruga ○ Povezivanje kulture i turizma

Izvor: Općina Borovo

2.7. Institucionalni okvir i financijski izvori za upravljanje razvojem

2.7.1. Djelatnost i ovlasti općinske uprave

Tijela Općine Borovo su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi akte u okviru prava i dužnosti Općine, te obavlja poslove u skladu sa Zakonom i Statutom. Općinsko vijeće ima 15 članova. Ako u predstavničko tijelo Općine Borovo, ne bude izabran bar jedan član pripadnik hrvatskog naroda koji u stanovništvu općine sudjeluju sa više od 5% a manje od 15%, broj članova predstavničkog tijela će se povećati za jednog člana. Općinsko vijeće mora imati najmanje 13 članova iz redova srpske nacionalne manjine.

Općinsko vijeće osniva stalne ili povremene Odbore i druga radna tijela u svrhu pripreme Odluka iz njihova djelokruga. Sastav, broj članova, djelokrug i način rada

tijela utvrđuju se Poslovníkom o radu Općinskog vijeća, ili Odlukom o osnivanju radnog tijela.

Izvršno tijelo općine, odnosno izvršne poslove u općini obavlja općinski načelnik.

2.7.2. Upravna tijela

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Borovo, kao i poslova državne uprave prenijetih na općinu, osniva se Jedinostveni upravni odjel. Unutarnji ustroj Jedinostvenog upravnog odjela uređuje se posebnim aktom Općinskog vijeća. Jedinostvenim upravnim odjelom upravlja pročelnik, kojega temeljem javnoga natječaja imenuje Općinski načelnik. Pročelnik je za svoj rad odgovoran Načelniku. Službenici jedinstvenog upravnog odjela dužni su se trajno stručno osposobljavati i usavršavati putem tečajeva, seminara i školovanja što će se urediti posebnim aktom Općinskog vijeća kojim se uređuje unutarnji ustroj Jedinostvenog upravnog odjela. Načelnik usmjerava djelovanje upravnog odjela i službi i nadzire njihov rad.

2.7.3. Javne službe

Objektima izgrađenim sredstvima iz mjesnog samodoprinosu građana područja ranije mjesne zajednice te komunalnim objektima i javnim površinama na svom području upravlja Općina u okviru samoupravnog djelokruga. Programom rada koje donosi vijeće mjesnog odbora uz suglasnost načelnika općine, utvrđuju se zadatci Mjesnog odbora kao i način njihove provedbe. Sredstva za provedbu programom utvrđenih zadataka odbora, osiguravaju se u proračunu Općine iz sredstava Općine namijenjenih financiranju komunalnih djelatnosti iz doprinosa građana, odnosno drugih prihoda.

Tablica 72. Popis općinskih poduzeća i ustanova

Vlasništvo/suvlasništvo Općine	
Vlasništvo	EKO-DUNAV d.o.o.
Suvlasništvo	RADIO BOROVO (25% udjela u vlasništvu)
	VODOVOD GRADA VUKOVARA d.o.o. (0,81% udjela)
Koncesije	DIMNJAČARSKO-USLUŽNI OBRT EKO-DIM
OPĆINSKE USTANOVE	
1. DJEČJI VRTIĆ „ZLATOKOSA“ BOROVO	

Izvor: <http://opcina-borovo.hr/> (Pravni subjekti)

2.7.4. Prostorni planovi

Prostorni plan uređenja Općine Borovo („Službeni vjesnik“ Vukovarsko-srijemske županije broj 5/04), odnosno II. ciljne Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Borovo temelje se na članku 100. stavak 6. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12), Odluke o izradi II. Ciljnih izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Borovo ("Službeni vjesnik" Vukovarsko-srijemske županije 04/12) i članka 34. Statuta Općine Borovo ("Službeni vjesnik" Vukovarsko-srijemske županije 04/11).

2.7.5. Izvori financiranja

Nakon ulaska Hrvatske u punopravno članstvo EU, postali su dostupni strukturni instrumenti kohezijske politike EU: Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond i Kohezijski fond, i instrumenti zajedničke poljoprivredne politike EU: Europski fond za garancije u poljoprivredi, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za ribarstvo.

Dakle, kao mogući izvori financiranja razvojnih projekata i programa Općine Borovo, mogu se predvidjeti:

- sredstva proračuna Županije i jedinica lokalne samouprave i sredstva lokalnih komunalnih poduzeća,
- sredstva državnog proračuna, odnosno resornih ministarstava i fondova, sredstva javnih poduzeća,
- sredstva dostupna temeljem fondova EU - strukturni, kohezijski i poljoprivredni fondovi,
- sredstva na temelju bilateralne, multilateralne i regionalne suradnje,
- sredstva domaćih i međunarodnih financijskih institucija – domaće financijske institucije, Hrvatska banke za obnovu i razvoj, Svjetska banke, Europska banka za obnovu i razvoj, Europska investicijska banka,
- sredstva iz privatnih izvora,
- sredstva investitora: trgovačka društva, razne ustanove, udruge, pojedinci itd.

Na području Općine Borovo je osnovana Udruga Projekt centar Borovo. „Udruga ima svojstvo građanskopravne osobe, neprofitna je, nepolitička i nezavisna udruga. Otvorena je 22. svibnja 2014. godine u zgradi Općine Borovo.

Razlog osnivanja Udruge je stvaranje uvjeta za lokalno održiv razvoj i identificiranje poljoprivrednika, poduzetnika, obrtnika i zadruga kao potencijalnih sektora za daljnji

razvoj gospodarstva kroz stvaranje funkcionalnih, efikasnih i održivih oblika i metoda unutarnje organizacije i rada u sastavu Mreže Centara za razvoj poduzetništva i prekograničnu suradnju. Osnivanje udruge Projekt Centar Borovo je omogućeno sredstvima EU IPA prekograničnog programa 2007.-2013. Projekt centar Borovo trebao bi biti važna karika u razvoju općine, kao i cjelokupne Mreže centara.¹⁵

2.7.6. Proračunska sredstva Općine Borovo

2.7.6.1. Prihodi i primici u proračunu

Općina Borovo ima prihode kojima u okviru svoga samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže. Prihodi Općine Borovo su:

1. općinski, gradski, odnosno županijski porezi, prirez, naknade, doprinosi i pristojbe,
2. prihodi od stvari u njezinom vlasništvu i imovinskih prava,
3. prihodi od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u njezinom vlasništvu, odnosno u kojima ima udio ili dionice,
4. prihodi od naknada za koncesiju koje daje njezino predstavničko tijelo,
5. novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje sama propiše u skladu sa zakonom,
6. udio u zajedničkim porezima s Republikom Hrvatskom,
7. sredstva pomoći i dotacija Republike Hrvatske predviđena u državnom proračunu,
8. drugi prihodi određeni zakonom.

Procjena godišnjih prihoda i primitaka te utvrđeni iznosi izdataka i drugih rashoda Općine Borovo iskazuju se u proračunu Općine Borovo. Svi prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu i iskazni po izvorima iz kojih potječu. Svi izdaci proračuna moraju biti utvrđeni u proračunu i uravnoteženi s prihodima i primicima.

¹⁵<http://pcborovo.hr/o-nama/>

Tablica 73. Ostvareni prihodi/primici Općine Borovo za razdoblje 2011.-2014. godine

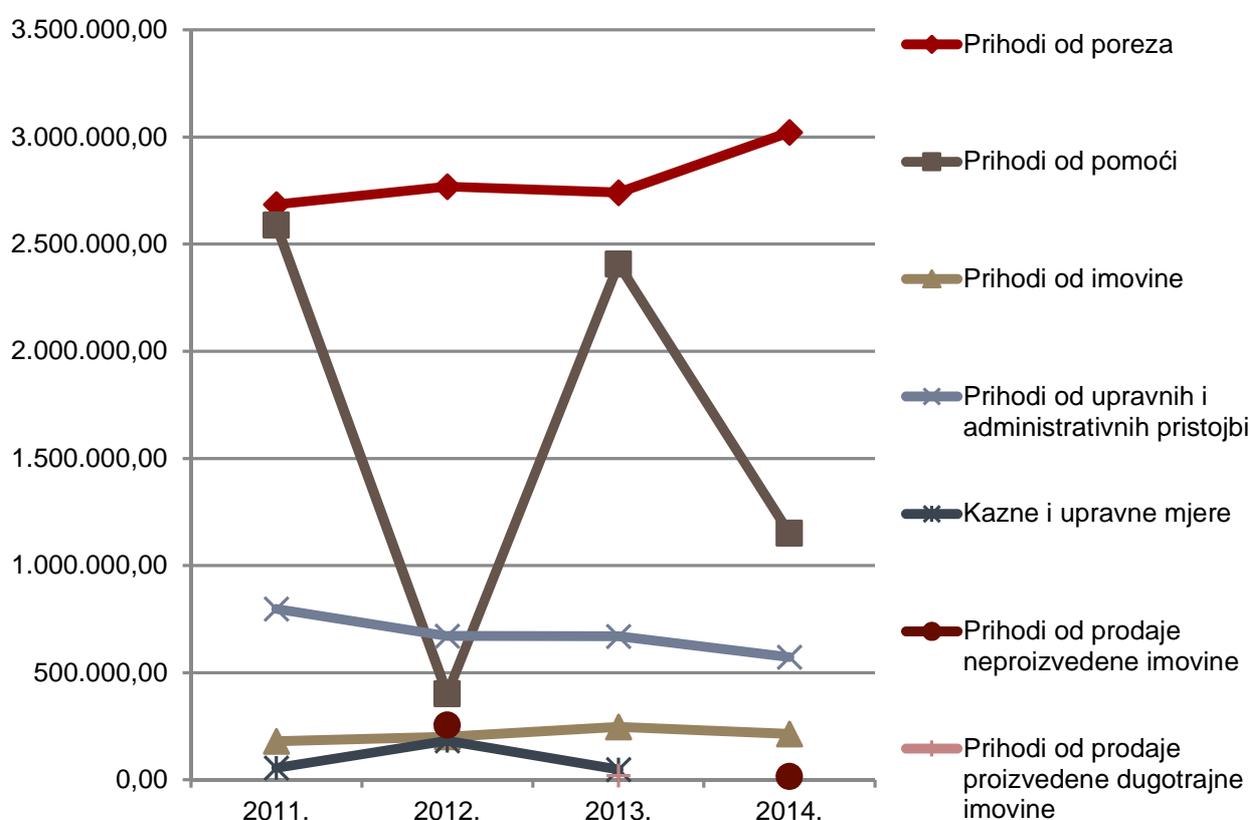
Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011. (kn)	Ostvareno za 2012. (kn)	Ostvareno za 2013. (kn)	Ostvareno za 2014. (kn)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Prihodi od poreza	2.684.827,39	2.768.912,20	2.740.289,13	3.022.797,20	110,31
2.	Pomoći	2.589.157,75	401.867,90	2.406.607,87	1.150.142,93	47,79
3.	Prihodi od imovine	179.405,37	200.117,95	247.001,51	213.306,33	86,36
4.	Prihodi od administrativnih pristojbi po posebnim propisima	797.337,09	670.218,44	669.535,84	572.090,53	85,45
5.	Kazne i upravne mjere	55.121,44	181.851,86	47.648,63	0,00	-
Ukupni prihodi poslovanja		6.305.849,04	4.222.968,35	6.111.082,98	4.958.336,99	81,14
1.	Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	0,00	254.866,97	0,00	14.924,00	-
2.	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	0,00	0,00	19.150,00	0,00	-
Ukupni prihodi od prodaje nefinancijske imovine		0,00	254.866,97	19.150,00	14.924,00	77,93
Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja		0,00	0,00	0,00	0,00	-
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI		6.305.849,04	4.477.835,32	6.130.232,98	4.973.260,99	81,13

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine Borovo za 2011./2012./2013 i 2014. godinu

Prihodi/primici u 2014. godini su ostvareni u iznosu od 4.973.260,99 kn, što je za 1.156.971,99 kn ili 18,87% manje u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno, najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 3.022.797,20 kn ili 60,78%, prihodi od administrativnih pristojbi po posebnim propisima u iznosu od 572.090,53 kn ili 11,50% te prihodi od imovine u iznosu od 213.306,33 kn ili 4,29% od ukupnih prihoda/primitaka.

Općina Borovo je u 2014. godini ostvarila prihode/primitke i po osnovi pomoći u iznosu od 1.150.142,93 kn ili 23,13%.

Grafikon 15. Kretanje glavnih izvora prihoda/primitaka u proračunu Općine Borovo 2011.-2014. godine, u kunama

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine Borovo za 2011./2012./2013 i 2014.godinu

2.7.6.2. Rashodi i izdaci u proračunu

Tablica 74. Ostvareni rashodi/izdaci Općine Borovo za razdoblje 2011.-2014. godine

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2011. (kn)	Ostvareno za 2012. (kn)	Ostvareno za 2013. (kn)	Ostvareno za 2014. (kn)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rashodi za zaposlene	1.460.481,16	1.521.458,43	1.520.585,00	1.319.664,16	86,79
2.	Materijalni rashodi	1.240.253,33	1.244.412,83	1.537.921,95	1.350.889,91	87,84
3.	Financijski rashodi	12.352,30	9.310,48	14.148,02	12.221,20	86,38
4.	Subvencije	4.266,02	2.289,24	676,60	26.978,70	3.987,39
5.	Naknade građanima i kućanstvima	366.975,31	343.298,26	378.727,87	334.529,79	88,33
6.	Donacije i ostali rashodi	827.373,20	749.589,12	975.408,25	908.368,69	93,13
Ukupni rashodi poslovanja		3.911.701,32	3.870.358,36	4.427.467,69	3.952.652,45	89,28
Višak prihoda poslovanja (tekuća godina)		2.394.147,72	352.609,99	1.683.615,29	1.005.684,54	59,73
7.	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.868.274,66	235.591,36	249.748,13	557.913,63	223,39
8.	Rashodi za nabavu pohranjene vrijednosti	0,00	16.551,72	0,00	0,00	-
9.	Rashodi za dodatna ulaganja na imovini	503.390,30	351.047,6	383.879,82	111.159,62	28,96
Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine		3.371.664,96	603.190,68	633.627,95	669.073,25	105,59
Manjak prihoda od nefinancijske imovine (tekuća godina)		-3.371.664,96	-348.323,71	-614.477,95	-654.149,25	106,46
Ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova		0,00	0,00	0,00	0,00	-
UKUPNO RASHODI/IZDACI		7.283.366,28	4.473.549,04	5.061.095,64	4.621.725,70	91,32
Višak prihoda i primitaka (tek. godina)		0,00	4.286,28	1.069.137,34	351.535,29	32,88
Manjak prihoda i primitaka (tek. godina)		-977.517,24	0,00	0,00	0,00	-
Preneseni višak/manjak prihoda i primitaka		737.310,55	-240.206,69	-235.920,41	833.216,93	-353,18
Višak/manjak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju		-240.206,69	-235.920,41	833.216,93	1.184.752,22	142,19

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine Borovo za 2011./2012./2013. i 2014. godinu

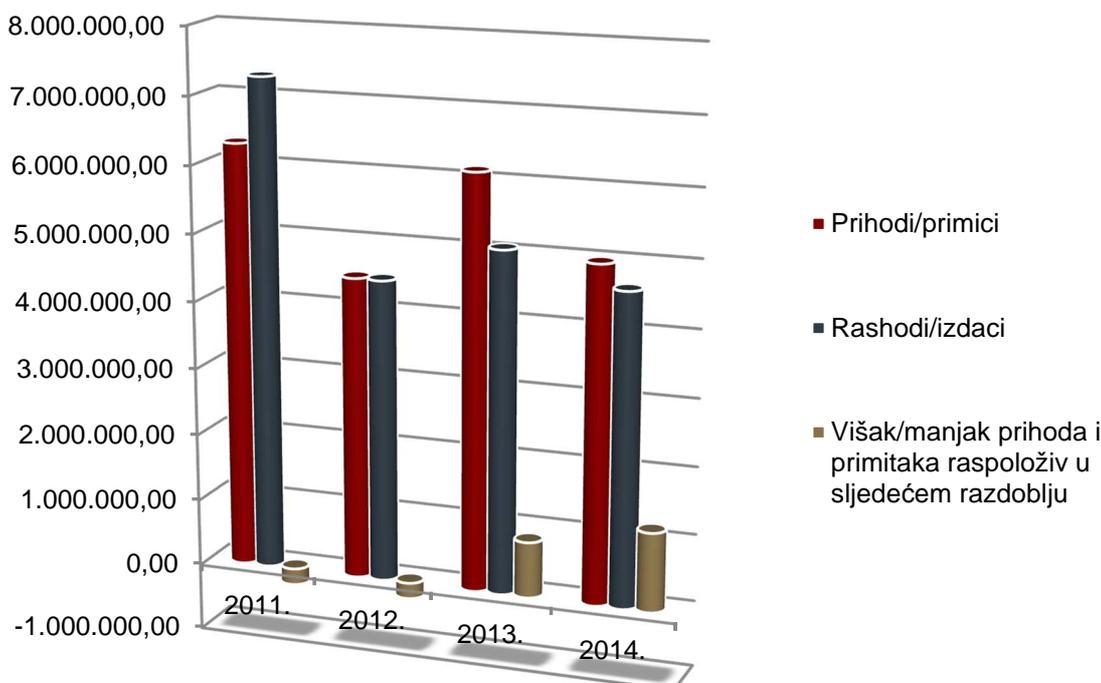
Na temelju provedene analize Izvještaja o prihodima i primicima, rashodima i izdacima za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2014. godine utvrđuje se da je Općina Borovo na dan 31.12.2014. godine ostvarila poslovni rezultat po sljedećim kategorijama, i to :

- višak prihoda poslovanja u iznosu od 1.005.684,54 kn
- manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 654.149,25 kn
- ukupan višak prihoda/primitaka u iznosu od 351.535,29 kn

Ukupno ostvareni rashodi/izdaci u 2014. godini iznose 4.621.725,70 kn, što je za 439.369,94 kn ili 8,68% manje u odnosu na prethodnu godinu. Višak prihoda/primitaka nad rashodima/izdacima tekuće godine iznosi 351.535,29 kn, a preneseni višak prihoda/primitaka iz prethodnih godina 833.216,93 kn, temeljem čega dobivamo iznos 1.184.752,22 kn viška prihoda i primitaka raspoloživih za pokriće u sljedećem razdoblju.

Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, a vrijednosno najznačajniji rashodi/izdaci su ostvareni kroz materijalne u iznosu od 1.350.889,91 kn ili 29,23%, zatim rashode za zaposlene u iznosu od 1.319.664,16 kn ili 28,55% te donacije i ostale rashode u iznosu od 908.368,69 kn ili 19,65% od ukupno ostvarenih rashoda/izdataka.

Grafikon 16. Prikaz ukupno ostvarenih prihoda/primitaka i rashoda/izdataka u razdoblju od 2011.-2014.

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine Borovo za 2011./2012./2013 i 2014. godinu

2.7.6.3. Bilanca 2013. i 2014. godine

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava, nefinancijske imovine te druge imovine.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva, potraživanja za prihode poslovanja (za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, općinske poreze, potrošnju vode, grobnu naknadu, iznajmljivanje prostora i drugo) te na depozite, dionice i udjele u glavnici.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja, obveze za nabavu nefinancijske imovine i obveze za primljene zajmove.

Tablica 75. Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora – usporedba 2013. i 2014. godine

Redni broj	Opis	2013.	2014.	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	21.149.787,00	20.858.359,00	98,62
2.	Financijska imovina	2.333.129,00	2.892.347,00	123,97
2.1.	Novac u banci i blagajni	833.217,00	1.184.752,00	142,19
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	0,00	0,00	-
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	0,00	0,00	-
2.4.	Vrijednosni papiri	0,00	0,00	-
2.5.	Dionice i udjeli u glavnici	727.200,00	727.200,00	100,00
2.6.	Potraživanja za prihode poslovanja	772.712,00	980.395,00	126,88
2.7.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0,00	0,00	-
2.8.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	0,00	-
Ukupno imovina		23.482.916,00	23.750.706,00	101,14
3.	Obveze	0,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	23.482.916,00	23.750.706,00	101,14
Ukupno obveze i vlastiti izvori		23.482.916,00	23.750.706,00	101,14

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine Borovo za 2011./2012./2013 i 2014.godinu

U 2013. godini dugotrajna imovina Općine sudjeluje sa 90,06%, dok kratkotrajna imovina sudjeluje sa 9,94% u ukupnoj imovini. U 2014. godini dugotrajna imovina u ukupnoj imovini sudjeluje u manjem postotku u odnosu na 2013. godinu, tj. udio dugotrajne imovine u ukupnoj imovini iznosio je 87,82%. U financijskim vrijednostima vidljivo je povećanje od 559.218,00 kn. Uspoređujući ova dva razdoblja kroz indekse, uočava se smanjenje dugotrajne imovine u 2014. godini u odnosu na 2013. za 1,38% te povećanje kratkotrajne imovine za 23,97%.

U 2013. i 2014. godini Općina nije zabilježila nikakve obveze. Što se tiče vlastitih izvora, u 2014. godini su se povećali za 1,14%, odnosno u novčanim vrijednostima za 267.790,00 kn.

Na koncu 2014. potraživanja iznose 980.395,00 kn i čine 19,71% ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu su veća za 207.683,00 kn ili 26,88%. Ostvarena potraživanja se odnose na potraživanja za prihode poslovanja.

2.7.7. SWOT analiza Institucionalnog okvira i financijskih izvora za upravljanje razvojem

Tablica 76. Swot analiza institucionalnog okvira i financijskih izvora za upravljanje razvojem Općine Borovo

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> – Otvorenost Općine za međuzupanijsku, međuregionalnu, prekograničnu i međunarodnu suradnju – Općina osigurava obavljanje djelatnosti kojima se zadovoljavaju svakodnevne potrebe građana na području komunalnih, društvenih i drugih djelatnosti kroz osnivanje trgovačkih društava, javnih ustanova i sl. – Projekt centar Borovo
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Nedovoljna aktivnost mjesnog odbora – Nedovoljno sudjelovanje upravnog tijela (JUO) u strateškom planiranju, u izradi razvojnih programa, u pripremi, provedbi i praćenju razvojnih projekata – Nedostatak kapaciteta za provedbu razvojnih programa – Manjak stručnih kadrova – Nedostatna koordinacija i međusobna suradnja među nositeljima razvoja u Županiji, odnosno u radu tijela uprave Županije i Općine – Nedovoljna učinkovitost – Prevelik udio za plaće u proračunu – Smanjenje ukupnih prihoda i primitaka u 2014. u odnosu na 2013. godinu – Nedovoljna uključenost privatnog sektora u razvoj javnog sektora i ukupnog gospodarskog razvoja
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> – Edukacija upravnog tijela Općine i ostalih nositelja razvoja radi stjecanja znanja i kompetetnosti u pripremi, provedbi, praćenju i vrednovanju projekata – Uvođenje strateškog planiranja te sustavna primjena – Informiranje privatnog sektora, osobito vodećih poduzeća da se uključe u osmišljavanje, pripremu i realizaciju razvojnih projekata – Veća orijentiranost prema EU tržištu – Razvoj i apliciranje projekata na otvorene natječaje EU fondova
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjeni financijski kapaciteti – Nemogućnost financiranja pojedinih projekata – Nedovoljan broj ciljanih projekata kojima se želi postići ravnomjeran razvoj cijele Županije – Nizak BDP „per capita“ na razini Općine, Županije i RH

Izvor: Općina Borovo

2.7.8. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 77. Razvojni problemi i potrebe institucionalnog okvira i financijskih izvora za upravljanje razvojem Općine Borovo

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> – Nепрепознате могућности гоподарске сурадње – Smanjenje prihoda iz državnog proračuna i poreza – Ostvareni niski postotak vlastitih prihoda – Nedovoljan broj razvojnih projekata spremnih za financiranje iz fondova EU – Nezainteresiranost za prijenos znanja i iskustava – Slaba informiranost o mogućnostima suradnje i članstva u međunarodnim institucijama 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Poboljšati koordinaciju i protok informacija između JUO i institucija ○ Dodatno razvijati suradnju dionika koji sudjeluju u izradi i provedbi zajedničkih razvojnih programa ○ Uspostaviti jedinstvenu bazu podataka o projektima u Općini te educirati zaposlenike o korištenju iste ○ Osigurati prekograničnu i međuregionalnu suradnju dionika kroz provedbu strategije

Izvor: Općina Borovo

3. RAZVOJNA VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

3.1. Vizija i Misija

Proces strateškog planiranja razvoja identificiranjem strateških pitanja započinje određivanjem prioriteta, tj. pitanja koja su važna za postizanje željene buduće vizije Općine Borovo i pokazala su se važnima u analizi. Strateško pitanje traži načine da se utječe na slabe strane, gradi na jakim stranama, reagira na prijetnje i iskoriste mogućnosti kako bi se postigla vizija.

MISIJA

Osigurati uvjete za održivi i ugodan život stanovnika, ali i novih generacija težeći za stalnim unaprjeđenjem gospodarstva i cjelokupne zajednice.

VIZIJA

Vizija razvoja Općine bazirana je na postojećim kapacitetima, i to u prvom redu poljoprivrednoj proizvodnji i djelatnostima povezanim s poljoprivredom i stočarstvom te na utvrđivanju osnovnih smjernica za razvoj turizma sa prioritarnom namjerom iskorištenja postojećeg prirodnog resursa rijeke Dunav.

Vizija nam ukazuje na nužnost vrednovanja ljudskih i materijalnih potencijala radi stvaranja bogatstva i blagostanja i to ne samo kroz ostvareno u obliku ekonomskih koristi, već i kroz stvaranje novih mogućnosti u okviru društvenog života područja prilikom čega iznimno značenje ima

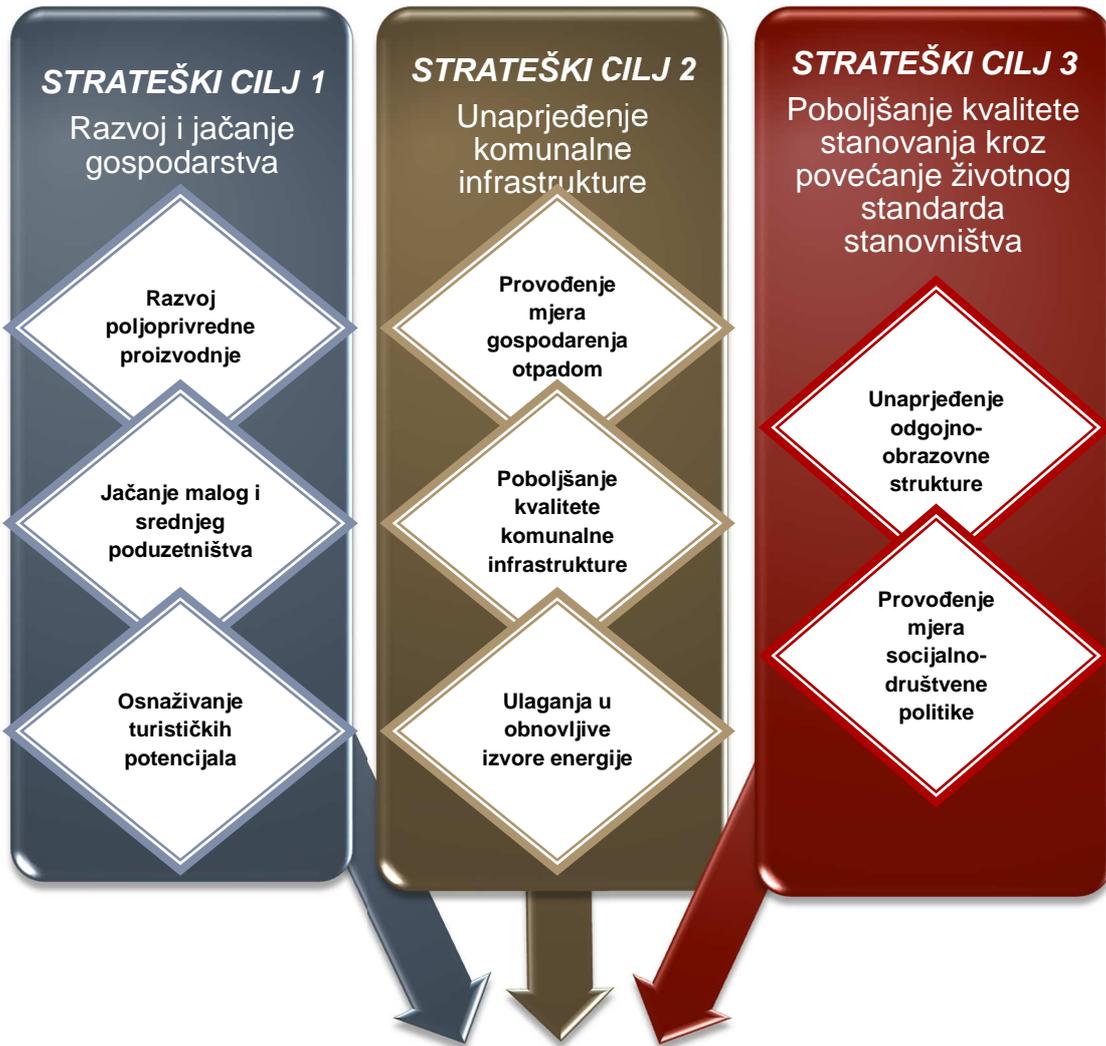
uključivanje lokalnog stanovništva, institucija i privrednih subjekata te njihovo upoznavanje i simultano prilagođavanje novim uvjetima poslovnog djelovanja, jačanje konkurentnosti na lokalnom, regionalnom i globalnom tržištu, poticanje nove kvalitete turističke ponude i kulturni rast Općine Borovo.

3.2. Strateški ciljevi

Na temelju provedene analize stanja/okruženja definiraju se strateški ciljevi koji predstavljaju izjavu o tome što se namjerava postići u narednih sedam godina, odnosno određuje se jasan smjer kretanja i djelovanja u navedenom vremenskom razdoblju, a njegova realizacija pridonijeti će ostvarenju vizije, ali i misije Općine. Strateški razvojni ciljevi u navedenom razdoblju definirani su na temelju vizije koja je izvedena iz razvojnih mogućnosti, ali i problema s kojima se susreće Općina na području gospodarstva, društvenih djelatnosti, prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Strateški ciljevi, prioriteti i mjere Općine u skladu su s prioritetima Strategije razvoja Vukovarsko-srijemske županije 2011.-2013. godine. Ciljevi su usmjereni na gospodarski razvoj, unaprjeđenje komunalne infrastrukture te kvalitete života, kao i na zaštitu okoliša, te iz njih proizlaze prioritetni ciljevi.

Dugoročni strateški ciljevi nastali su kao rezultat vizije razvoja, analize stanja, ključnih problema i SWOT analize. Radni tim je raspravljao koje snage Općina treba pojačati i bolje iskoristiti, koje ključne probleme i slabosti treba prevladati te na koji način će se navedeno postići. Kao prvi korak konkretizacije, ali i realizacije vizije predložena su 3 strateška cilja. Strateški ciljevi razvoja Općine sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije, a vremenski su povezani s razdobljem trajanja strategije. Kvaliteta strateških ciljeva ovisi o tome koliko oni odražavaju trendove i procese u Općini i široj regiji.

VIZIJA razvoja Općine bazirana je na postojećim kapacitetima, i to u prvom redu poljoprivrednoj proizvodnji i djelatnostima povezanim s poljoprivredom i stočarstvom, te na utvrđivanju osnovnih smjernica za razvoj turizma s prioritarnom namjerom iskorištenja postojećeg prirodnog resursa rijeke Dunav.

Strateški cilj 1	Strateški cilj 2	Strateški cilj 3
Razvoj i jačanje gospodarstva	Unaprjeđenje komunalne infrastrukture	Poboljšanje kvalitete stanovanja kroz povećanje životnog standarda stanovništva
<p>Jedan od važnijih segmenata razvoja konkurentnog i održivog gospodarstva na području Općine Borovo se odnosi na ruralni razvoj. Daljnji razvoj Općine počiva na unaprjeđenju poljoprivredne i stočarske proizvodnje. Od iznimne važnosti za Općinu je provođenje mjera zaštite i poticanja proizvodnje tradicijskih proizvoda. Poduzetništvo je jedan od ključnih pokretača hrvatskog gospodarstva, koje ima važnu ulogu u restrukturiranju industrije, konkurentnosti i inovacija te smanjenju stope nezaposlenosti. Kroz ulaganja u izgradnju poduzetničkih zona otvorit će se nova radna mjesta te će se dodatno unaprijediti malo i srednje poduzetništvo. Stvaranjem prepoznatljive turističke atrakcije gospodarstvo Općine će se dovesti na višu razinu.</p>	<p>Unaprjeđenje infrastrukturne opremljenosti predstavlja iznimnu važnost za Općinu. Zacrtni cilj će se postići kroz provedbu mjera gospodarenja otpadom, kroz poboljšanje same kvalitete komunalne infrastrukture te, kao važna stavka, kroz ulaganja u obnovljive izvore energije. Prometnu infrastrukturu treba konstantno razvijati kroz obnovu lokalne cestovne mreže radi bolje dostupnosti i povezanosti. Energetska učinkovitost sve više postaje pokretač održivog gospodarskog razvoja jedinice lokalne i regionalne samouprave te je neophodno sustavno provoditi mjere zaštite okoliša kako bi se smanjio negativni utjecaj, kako na okoliš, tako i na zdravlje stanovnika. Potrebno je educirati stanovništvo o važnosti recikliranja, odnosno odvojenog prikupljanja otpada kako bi se smanjio stupanj zagađenosti voda i okoliša. Sukladno Zakonu, Općina mora raditi na sustavnom provođenju mjera kako bi se djelovalo u skladu sa navedenim.</p>	<p>Osiguranje visokog stupnja standarda stanovanja i zadovoljstva stanovnika kvalitetom života jedno je od važnijih opredjeljenja Općine. Ovaj cilj obuhvaća cijeli spektar društvenih potreba kao što su odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, kultura, sport i rekreacija te razvoj institucija i razvoj civilnog društva. Obrazovni sustav je potrebno uskladiti sa Zakonom te je potrebno provoditi programe obrazovanja za deficitarna zanimanja kako bi se podigla kvaliteta sveukupnog obrazovanja na području. Prioritet predstavlja i preuzimanje osnivačkih prava za Osnovnu školu Borovo. Cilj povećanja životnog standarda stanovništva će se postići i kroz provođenje mjera socijalne politike, točnije kroz provođenje mjera stambenog zbrinjavanja mladih bračnih parova. Na taj način će se zadržati mlada populacija na području.</p>

3.3. Prioriteti i mjere

Razvoj i jačanje gospodarstva C 1		
Razvoj poljoprivredne proizvodnje C1 – P1	Jačanje malog i srednjeg poduzetništva C1 – P2	Osnaživanje turističkih potencijala C1 – P3
C1 – P1 – M1	C1 – P2 – M1	C1 – P3 – M1
Udruživanje u zadruge	Izgradnja poduzetničke zone	Razvoj etno turizma
C1 – P1 – M2	C1 – P2 – M2	C1 – P3 – M2
Poticanje plasteničke proizvodnje	Poticanje malih i srednjih poduzetnika na obavljanje djelatnosti proizvodnje i prerade sirovina	Izgradnja biciklističkih staza i puteva
C1 – P1 – M3		C1 – P3 – M3
Poticanje sadnje dohodovno isplativijih kultura		Afirmacija zaštićenog kulturnog dobra „Gradac“
		C1 – P3 – M4
		Praćenje Dunavske strategije

Unaprjeđenje komunalne infrastrukture C 2		
Provođenje mjera gospodarenja otpadom C2 – P1	Poboljšanje kvalitete komunalne opremljenosti C2 – P2	Ulaganja u obnovljive izvore energije C2 – P3
C2 – P1 – M1	C2 – P2 – M1	C2 – P3 – M1
Usklađivanje stanja sa zakonskim odredbama	Izgradnja sustava odvodnje te uređenje kanalizacijske mreže	Izgradnja pogona za proizvodnju peleta i drugih izvora toplinske energije
C2 – P1 – M2	C2 – P2 – M2	C2 – P3 – M2
Postavljanje Eko otoka	Modernizacija lokalnih prometnica i staza	Postavljanje sunčanih kolektora
C2 – P1 – M3	C2 – P2 – M3	C2 – P3 – M3
Izgradnja reciklažnog dvorišta	Modernizacija javne rasvjete	Iskorištavanje snage vjetra kao oblika energije

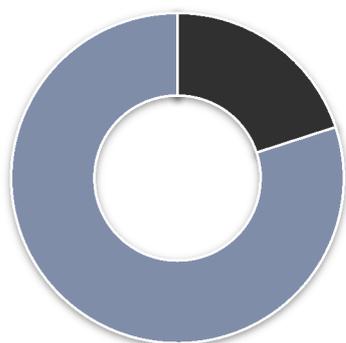
Poboljšanje kvalitete stanovanja kroz povećanje životnog standarda stanovništva C 3	
Unaprjeđenje odgojno-obrazovne strukture C3 – P1	Provođenje mjera socijalno-društvene politike C3 – P2
C3 – P1 – M1	C3 – P2 – M1
Usklađivanje sa Zakonom	Stambeno zbrinjavanje mladih bračnih parova
C3 – P1 – M2	C3 – P2 – M2
Preuzimanje osnivačkih prava za OŠ Borovo	Poboljšanje društvenog aktivizma i djelovanja mladih
C3 – P1 – M3	
Ciljano obrazovanje za deficitarna zanimanja	

I. Razvoj i jačanje gospodarstva

Cilj C1	Razvoj i jačanje gospodarstva
Prioritet C1 – P1	Razvoj poljoprivredne proizvodnje
Mjera C1 – P1 – M1	Udruživanje u zadruge
Svrha i cilj mjere	
<p>Glavna djelatnost poljoprivrednih zadruga je razvoj poljoprivredne proizvodnje na lokalnoj razini. Zadaća im je unaprijediti djelatnosti bilinogojstva, stočarstva, šumarstva, lovstva ili s njima povezane uslužne djelatnosti, odnosno pomoćne djelatnosti u poljoprivredi ili djelatnosti proizvodnje proizvoda bilinogojstva i stočarstva i prvoga stupnja njihove prerade.¹⁶</p> <p>Provođenjem navedene mjere želi se poticati razvoj učinkovite povezanosti poljoprivrednika, zadruga i potrošača, ali isto tako i povećati konkurentnost domaćih proizvoda na domaćem i inozemnom tržištu, ostvariti uvjete za proširenje tržišta, bolje i efikasnije koristiti domaće resurse (prirodne, proizvodne i kadrovske), inicirati i podržati kooperaciju među dionicima (poduzeća, obrazovne i razvojne institucije), povezati se s fondovima za financiranje novih projekata te provoditi aktivnosti obuke i obrazovanja poljoprivrednika i svih zainteresiranih za unaprjeđenje poljoprivrede. Potrebno je planirati i realizirati projekte u kojima je izražena suradnja/partnerstvo između gospodarskih subjekata i jedinice lokalne samouprave. Provedbom takvih projekata ostvarit će se zajednički cilj te će se podići svijest o važnosti lokalnog partnerstva i međusobnoj povezanosti.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Stvaranje uvjeta za bolje poslovanje postojećih zadruga i osnivanje novih – Održavanje edukativnih radionica i seminara o potrebi i koristima povezivanja poljoprivrednih proizvođača – Financijsko poticanje projekata/programa usmjerenih k razvoju partnerstva i poslovnog povezivanja 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Povećan broj osnovanih poljoprivrednih zadruga ○ Povećanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača ○ Povećan broj i vrsta provedenih edukacijskih programa ○ Povećan broj poljoprivrednika uključenih u partnerstva s lokalnom jedinicom i/ili drugim gospodarstvima i udrugama ○ Povećan broj dodijeljenih financijskih potpora 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Poljoprivredne zadruge, udruge ✓ LAG Srijem 	

¹⁶ Zakon o zadrugama

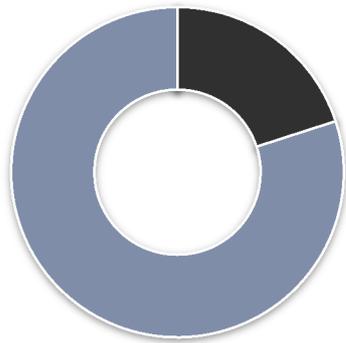
Struktura financiranja u %

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C1	Razvoj i jačanje gospodarstva
Prioritet C1 – P1	Razvoj poljoprivredne proizvodnje
Mjera C1 – P1 – M2	Poticanje plasteničke proizvodnje
Svrha i cilj mjere	
<p>Plasteničku proizvodnju karakterizira intenzivan način uzgoja biljaka, što znači da se na maloj površini nalazi veliki broj biljaka koje daju prilično veće prinose od drugih vrsta proizvodnje. Svrha zaštićenih prostora je privremena zaštita od mraza (produžuje se razdoblje uzgoja pojedine kulture), proizvodnja sadnog materijala (presadnice povrća i cvijeća, ukorjenjivanje reznica) te proizvodnja povrća i ukrasnog bilja od sjetve ili sadnje do berbe. Kako bi se ostvarila navedena mjera, Općina će poticati plasteničku proizvodnju te na taj način utjecati na cjelokupni razvoj poljoprivredne proizvodnje.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Stvaranje uvjeta za plasteničku proizvodnju kroz omogućavanje otkupa obradivog zemljišta poljoprivrednicima po pristupačnim cijenama ili davanjem u zakup – Poticanje i sufinanciranje nabavke plastenika – Sufinanciranje nabavke sadnica – Edukacija poljoprivrednika i svih zainteresiranih strana o prednostima i nedostacima plasteničke proizvodnje – Informiranje poljoprivrednika i svih zainteresiranih strana o mogućnostima financiranja plasteničke proizvodnje – Plasiranje poluproizvoda i gotovih proizvoda, odnosno poljoprivrednih kultura na tržište 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Povećan udio obrađenih poljoprivrednih površina ○ Povećan broj poljoprivrednika koji su uložili vlastita sredstva i znanje u plasteničku proizvodnju ○ Povećan broj nabavljenih plastenika sufinanciranih od strane Općine ○ Povećan broj nabavljenih sadnica sufinanciranih od strane Općine ○ Povećanje broja sajмова na kojima su predstavljeni lokalni proizvodi radi poboljšanja njihove prepoznatljivosti ○ Povećana količina lokalnih proizvoda plasiranih na tržište ○ Povećan broj zaštićenih i brendiranih proizvoda na području Općine ○ Povećan broj izdanih promotivnih brošura i letaka ○ Povećan broj marketinških, informativnih i edukacijskih programa 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Poljoprivredne zadruge ✓ Obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG) ✓ Poljoprivrednici/poduzetnici ✓ Razvojna agencija Vukovar d.o.o. (VURA) ✓ LAG Srijem 	

Struktura financiranja u %

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C1	Razvoj i jačanje gospodarstva
Prioritet C1 – P1	Razvoj poljoprivredne proizvodnje
Mjera C1 – P1 – M3	Poticanje sadnje dohodovno isplativijih kultura
Svrha i cilj mjere	
<p>Kako bi se dodatno unaprijedila poljoprivredna proizvodnja na području Općine Borovo, Općina je odlučila potpomoći sadnju onih poljoprivrednih kultura koje su dohodovno isplativije. Sadnja takvih kultura prvenstveno zahtjeva provedbu analize stanja kako bi se točno znalo proizvodnja kojih poljoprivrednih kultura će doprinijeti povećanju dohotka.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Provedba analize stanja (plodnost tla, klima – koje poljoprivredne kulture najbolje uspijevaju u ovim krajevima, zainteresirane strane za ulaganje u takav način poljoprivredne proizvodnje) – Sufinanciranje nabavke potrebnih/dohodovno isplativijih poljoprivrednih kultura – Edukacija poljoprivrednika o prednostima/nedostacima i važnosti takve vrste bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom – Informiranje poljoprivrednika o mogućnostima financiranja 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Broj provedenih analiza stanja vezanih za potrebe i mogućnosti sadnje isplativijih kultura ○ Povećan broj zainteresiranih strana/poljoprivrednika koji se žele specijalizirati za proizvodnju određene vrste/dohodovno isplativije poljoprivredne kulture ○ Povećan broj i vrsta provedenih edukacijskih seminara ○ Povećan broj dodijeljenih subvencija poljoprivrednicima od strane Općine ○ Postotno povećanje dohotka poljoprivrednika, a samim time i Općine 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Poljoprivredne zadruge ✓ Obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG) ✓ Poljoprivrednici/poduzetnici ✓ Razvojna agencija Vukovar d.o.o. (VURA) ✓ LAG Srijem 	
Struktura financiranja u %	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine ■ Proračun VSŽ ■ Proračun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo

Cilj C1	<i>Razvoj i jačanje gospodarstva</i>
Prioritet C1 – P2	<i>Jačanje malog i srednjeg poduzetništva</i>
Mjera C1 – P2 – M1	<i>Izgradnja poduzetničke zone</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Infrastruktura predstavlja sve one stavke na kojima počiva gospodarstvo nekog područja. Pružanjem financijskih i materijalnih potpora svim zainteresiranim gospodarstvenicima/poduzetnicima koji žele ulagati u daljnji razvoj gospodarstva, odnosno poduzetništva, djelomično će se realizirati navedena mjera.</p> <p>Izgradnjom poduzetničke zone unaprijedit će se infrastrukturna opremljenost Općine Borovo te na taj način privući potencijalne investitore koji bi dodatno uložili u otvaranje svojih poduzeća i tako proširili svoju djelatnost, a samim time i utjecali na stopu nezaposlenosti. Predviđena zona smještena je na istočnom dijelu općinskog središta Borovo, površine od 11,80 ha. Izgradnja zone na spomenutoj lokaciji je pomno izabrana, točnije, na toj lokaciji postoje pozitivni preduvjeti za uspješnu realizaciju projekta izgradnje zone. Neke od prednosti su to što smještaj, odnosno izgradnja zone neće ugrožavati kvalitetu života stanovnikate postoji razvijena infrastruktura, odnosno blizina željezničke pruge.</p> <p>Kako bi se realizirala navedena mjera, potrebno je podignuti razinu inovativnosti i tehnološkog napretka te poticati razvoj poduzetništva koje predstavlja pokretačku snagu lokalnog gospodarskog razvoja. Stvaranjem poduzetništva temeljenog na inovacijama te razvoju i primjeni suvremenih tehnologija i znanja u gospodarstvu, pridonijet će se povećanju konkurentnosti i dohotka cjelokupnog gospodarstva na području Općine.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Ulaganja u izgradnju poduzetničke zone i potporne infrastrukture (prometnica) za razvoj konkurentnijeg gospodarstva – Izrada Detaljnog urbanističkog plana – Omogućiti ostvarenje raznih vrsta olakšica i subvencija kako bi se privukli potencijalni investitori/poduzetnici koji će otvoriti svoja poduzeća unutar poduzetničke zone – Razvoj novih proizvoda i usluga potpore poduzetništvu – Poticanje razvoja poslovnih inkubatora/centara za mlade poduzetnike i poduzetnike početnike – Omogućavanje korištenja poslovnih prostora u okviru realnih financijskih mogućnosti – Pružanje potpora razvoju inovativnih proizvoda i usluga – Promicanje uporabe novih tehnologija (ICT) i uspostave informacijskih centara radi usklađenja sa stanjem na tržištu – Održavanje edukativnih radionica i seminara o primjeni novih tehnologija 	

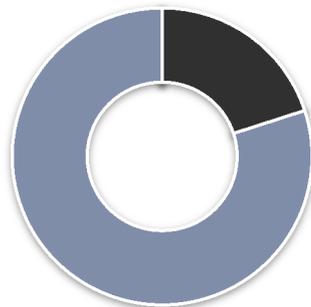
Indikatori/pokazatelji

- Izrađen Detaljni urbanistički plan
- Povećana razina kvalitete infrastrukturne opremljenosti poslovne zone
- Povećan broj poduzetnika u poslovnoj zoni
- Povećan broj novozaposlenih u poslovnoj zoni
- Povećana iskorištenost postojeće poslovne infrastrukture
- Otvoren poduzetnički centar i inkubator
- Povećan broj mladih poduzetnika koji posluju u okviru inkubatora
- Povećan broj osmišljenih novih proizvoda i ideja proizašlih iz poslovanja unutar poduzetničkog inkubatora
- Povećan broj uspostavljenih informacijskih centara kao potpora poduzetništvu
- Povećan broj ugovora o suradnji i partnerstvu između znanstvenih institucija akademske zajednice, inovatora i gospodarskog sektora
- Povećan broj komercijaliziranih inovacija
- Povećan broj edukacija za primjenu novih tehnologija
- Povećan broj polaznika (korisnika) organiziranih edukacija

Nositelji

- ✓ Općina Borovo
- ✓ Vukovarsko-srijemska županija
- ✓ Poduzetnici/investitori
- ✓ Razvojna agencija Vukovar d.o.o. (VURA)
- ✓ Agencija za razvoj Vukovarsko-srijemske županije Hrast d.o.o.

Struktura financiranja u %

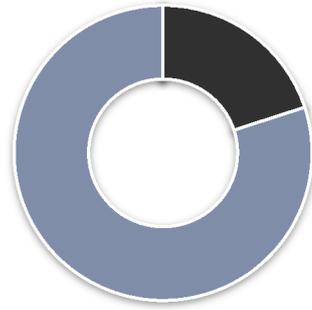
- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C1	Razvoj i jačanje gospodarstva
Prioritet C1 – P2	Jačanje malog i srednjeg poduzetništva
Mjera C1 – P2 – M2	Poticanje malih i srednjih poduzetnika na obavljanje djelatnosti proizvodnje i prerade sirovina
Svrha i cilj mjere	
<p>Čovjek koristi sirovine od početka svog postojanja, a sve od početka industrijske revolucije potreba za sirovinama stalno raste. Sirovine predstavljaju prirodni neobrađeni resurs koji služi izravnoj potrošnji te se koristi kao oprema ili kao materijal za daljnju obradu tijekom proizvodnje. Na području Općine postoje potencijali za proizvodnju i preradu sirovina, od obradivih površina do resursa i kadrova.</p> <p>U nadolazećem periodu Općina planira poticati takvu vrstu bavljenja poljoprivredom, odnosno provodit će mjere poticanja malih i srednjih poduzetnika da proizvode i prerađuju sirovine, i to u skladu s eko standardima. Ekološka proizvodnja, odnosno prerada ekoloških poljoprivrednih proizvoda bi zaokružila cjelokupan proces proizvodnje. Budućnost poljoprivredne proizvodnje i prerade sirovina leži u ekološkoj proizvodnji, ali je potrebno okrupniti zemljišta, odnosno potrebni su veći posjedi jer situacija na ovim područjima je ta da su posjedi rascjepkani. Potrebno je udružiti poljoprivrednike te im omogućiti razne edukacije/seminare/radionice o izvorima financiranja, o novim tehnološkim dostignućima o novim načinima proizvodnje i prerade u skladu s promjenama na tržištu. Osiguranjem uvjeta za uspješno obavljanje i razvoj gospodarskih djelatnosti, odnosno poticanjem uzgoja tradicionalnih sorti i pasmina i ekološke poljoprivrede, postići će se koncept održive poljoprivredne djelatnosti.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Poticanje poljoprivrednika na udruživanje – Sufinanciranje poljoprivrednika/poduzetnika prilikom nabavke repromaterijala – Stvaranje uvjeta za proizvodnju i preradu sirovina kroz omogućavanje otkupa obradivog zemljišta poljoprivrednicima po pristupačnim cijenama ili davanjem u zakup – Provedba edukativnih radionica i seminara povezanih s tematikom zaštite okoliša i važnosti ekološke proizvodnje – Poticanje i razvoj uzgoja tradicionalnih/autohtonih sorti i pasmina te ekološke poljoprivrede 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Povećan broj zainteresiranih poljoprivrednika/poduzetnika za proizvodnju i preradu sirovina ○ Broj dodijeljenih subvencija poljoprivrednicima/poduzetnicima za nabavku repromaterijala ○ Broj dodijeljenih subvencija za otkup/zakup zemljišta ○ Povećan broj održanih edukacijsko/informativnih radionica o provedbi mjera zaštite okoliša i ekološkoj proizvodnji ○ Povećan broj registriranih ekoloških proizvođača i proizvođača autohtonih sorti i pasmina na području Općine ○ Povećan iznos osiguranih sredstava za poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje ○ Povećan broj poljoprivrednika/poduzetnika koji nude poluproizvode i gotove proizvode na domaćem i stranom tržištu 	

Nositelji

- ✓ Općina Borovo
- ✓ Vukovarsko-srijemska županija
- ✓ Poljoprivrednici/poduzetnici
- ✓ Razvojna agencija Vukovar d.o.o. (VURA)
- ✓ LAG Srijem

Struktura financiranja u %

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C1	<i>Razvoj i jačanje gospodarstva</i>
Prioritet C1 – P3	<i>Oснаživanje turističkih potencijala</i>
Mjera C1 – P3 – M1	<i>Razvoj etno turizma</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Etno turizam (seoski/ruralni turizam, agroturizam) čini jedan od mnogih oblika turizma, aspecifičan je po tome što se bazira na motivu "povratak čovjeka prirodi". Gledajući u prošlost, samo imućniji ljudi su provodili odmore na selu, u planinama, dok danas etno turizam postaje pomodna pojava. Ruralni turizam predstavlja značajan element održivog turističkog, ekonomskog i socijalnog razvoja ruralnih područja, ali ipak nailazi na sve veće razvojne, marketinške, menadžerske i ekonomske poteškoće u svom razvoju. Istovremeno, na strani turističke potražnje javlja se sve značajniji interes za ovakvim oblikom turizma.</p> <p>U sljedećem razdoblju, Općina planira uložiti sve napore kako bi dodatno unaprijedila etno turizam na području Borova. S ciljem zaustavljanja iseljavanja stanovništva, gospodarskog razvoja i kvalitete života, potrebno je provoditi mjere poticanja i unaprjeđivanja diversifikacije djelatnosti u ruralnim područjima. Razvoj ruralnog turizmapredstavlja veliku šansu za Općinu Borovo i svi se relevantni čimbenici u toj djelatnosti trebaju uključiti u jačanje infrastrukturnih elemenata koji danas čine ruralni turizam.</p> <p>Kao bitna stavka razvoja turizma je stvaranje mogućnosti kreativnim pojedincima iz malog i srednjeg poduzetništva za uključivanje u turizam. Unaprjeđenje ruralnog turizma određenog područja ne čini samo ruralni način života već i gastro-enološka ponuda, ponuda kulturnih sadržaja te dobra prezentacija, a sve navedeno se uklapa u programe produljenja turističke sezone. Kako bi se navedena mjera uspješno realizirala, potrebno je planirati i provoditi niz projekata vezanih za razvoj ruralnog turizma, a da bi se željeni projekti mogli realizirati, potrebno je raspolagati značajnim sredstvima. Projekti u turizmu se mogu financirati iz domaćih izvora (poput HBOR-a), a također i iz europskih strukturnih fondova te fonda za poljoprivredu i ruralni razvoj.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Unaprjeđivanje postojećih programa, uspostava i primjena programa povećanja specijalizacije/diversifikacije djelatnosti u ruralnim područjima, s daljnjom identifikacijom i valorizacijom resursa – Suradnja i jačanje Lokalnih akcijskih grupa te poticanje programa njihove međusobne suradnje – Poticanje razvoja gospodarskih djelatnosti u ruralnim područjima te druge slične aktivnosti – Poticanje poduzetnika i organizacija civilnog društva na ulaganje u razvoj etno turizma – Uspostavljanje/proširenje suradnje među ključnim dionicima/nositeljima razvoja turizma sa područja Općine i Turističke zajednice Grada Vukovara – Proširenje turističkih kapaciteta te promocija gastro-enološke ponude te ponude kulturnih sadržaja 	

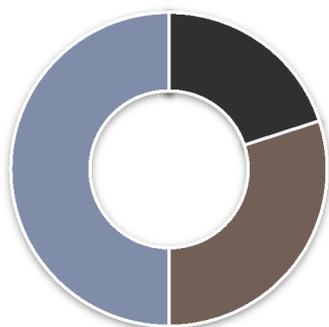
Indikatori/pokazatelji

- Povećan broj programa, projekata i aktivnosti LAG-ova te njihove međusobne suradnje
- Povećan broj novih poduzetničkih aktivnosti u ruralnim područjima
- Povećan prihod od razvoja gospodarskih djelatnosti, odnosno etno turizma u ruralnim područjima
- Visoka kvaliteta svih elemenata integriranog proizvoda ruralnog turizma
- Ostvarena suradnja među nositeljima ruralnog razvoja Općine
- Povećan broj smještajnih kapaciteta
- Uključenost ugostiteljskih objekata u ponudu i prezentaciju tradicionalnih proizvoda
- Povećan broj kulturnih događanja/manifestacija

Nositelji

- ✓ Općina Borovo
- ✓ Poduzetnici
- ✓ Organizacije civilnog društva, udruge
- ✓ Turistička zajednica Grada Vukovara
- ✓ LAG Srijem

Struktura financiranja u %

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C1	Razvoj i jačanje gospodarstva
Prioritet C1 – P3	Oснаživanje turističkih potencijala
Mjera C1 – P3 – M2	Izgradnja biciklističkih staza i puteva

Svrha i cilj mjere

¹⁷Biciklistička ruta Dunav dio je međunarodne Dunavske biciklističke rute kroz Hrvatsku koja je dio puta Eurovelo 6. Ruta povezuje gradove Vukovar i Ilok, odnosno Borovo – Vukovar – Ilok. Ruta je vrlo dinamična, a vodi preko Fruškogorskih obronaka, vinograda i živopisnih sela koji obiluju zanimljivim spomenicima i crkvama.

Slika 4. Biciklističke rute na području VSŽ

Izvor: <http://visitvukovar-srijem.com/hr/vidjeti-dozivjeti/biciklizam/ruta-dunav/>

Kako bi Općina dodatno utjecala na razvoj i osnaživanje turističkih potencijala, sustavno će provoditi mjere izgradnje biciklističke staze koja će činiti sastavni dio međunarodne biciklističke rute Dunav. Isto tako, Općina je izdvojila sredstva za izgradnju tzv. „Crnog puta“ koji je važan za stanovnike Općine jer omogućuje pristup velikom dijelu poljoprivrednog zemljišta koji se nalazi u dijelu naselja Savulja te isti put vodi i prema Lovačkom domu i izletištu Gradac. Tijekom 2014. godine izgrađeno, odnosno asfaltirano je 270 metara ceste širine 3,5 metara s popratnim odvodnim kanalom koji se nalazi sa desne strane ceste i tampon zonom u širini od pola metra sa svake strane. U narednom periodu se planira izgraditi još oko 2 km ceste te će se tako izgradnja „Crnog puta“ privesti kraju na korist svih mještana kojim je put neophodan.

Aktivnosti

- Osiguranje potrebnih financijskih sredstava, kadrova i materijala za uspješnu izgradnju biciklističke staze
- Osiguranje potrebnih financijskih sredstava, kadrova i materijala za završetak izgradnje tzv. „Crnog puta“
- Prikupljanje potrebne prostorno-planske dokumentacije
- Provedba izgradnje biciklističke staze i „Crnog puta“
- Promocija i edukacija lokalnog stanovništva o važnosti bavljenja sportom (kroz biciklizam)
- Uvrštavanje Borova u turističku kartu Europe
- Otvaranje Borova prema potencijalnim turistima

¹⁷<http://visitvukovar-srijem.com/hr/vidjeti-dozivjeti/biciklizam/ruta-dunav/>

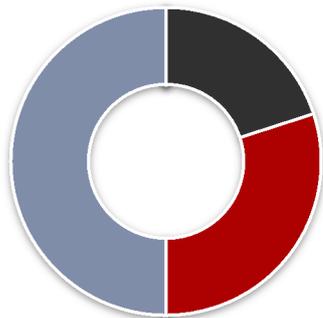
Indikatori/pokazatelji

- Povećana razina kvalitete infrastrukturne opremljenosti Općine
- Povećan broj novozaposlenih
- Povećan broj korisnika „Crnog puta“ što utječe na ekonomičnost i rentabilnost poljoprivredne proizvodnje (mještani ne moraju okolnim putevima do svojih poljoprivrednih zemljišta)
- Povećan broj aktivnih biciklista (probuđena svijest lokalnih stanovnika na bavljenje sportom)
- Povećan broj provedenih promocijskih aktivnosti (izdanih brošura, letaka, edukacijskih radionica)
- Povećan broj turista/biciklista koji prolaze rutom Dunav 6
- Priljev financijskih sredstava/povećanje prihoda od turističke djelatnosti (biciklizma)
- Borovo na turističkoj karti Europe

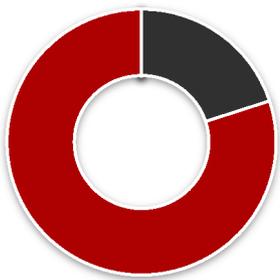
Nositelji

- ✓ Općina Borovo
- ✓ Vukovarsko-srijemska županija
- ✓ Razvojna agencija Vukovar d.o.o. (VURA)
- ✓ Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije Hrast d.o.o.
- ✓ Turistička zajednica Grada Vukovara

Struktura financiranja u %

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C1	<i>Razvoj i jačanje gospodarstva</i>
Prioritet C1 – P3	<i>Osnaživanje turističkih potencijala</i>
Mjera C1 – P3 – M3	<i>Afirmacija zaštićenog kulturnog dobra „Gradac“</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Arheološko nalazište Gradac je nepokretno kulturno dobro koje datira iz 8. stoljeća te je 2 km udaljen od naselja Borovo. Na navedenom arheološkom lokalitetu je pronađen veliki broj predmeta kao što su drške od grnčarije i keltski novac iz 1762. godine koji je pohranjen u Gradskom muzeju Vukovar.</p> <p>Uspješna realizacija navedene mjere će se postići privlačenjem potencijalnih investitora koji bi kroz obavljanje svoje djelatnosti dodatno uložili u razvoj ruralnog turizma kako na prostoru arheološkog nalazišta „Gradac“, tako i na području cijele Općine. Navedeno će se postići kroz organiziranje turističko-ugostiteljske ponude s kvalitetnim sadržajem te kroz angažiranje stručnjaka/arheologa, koji bi vršili iskapanja arheološkog nalazišta Gradac. Promocijom etno vrijednosti, kulturno dobro „Gradac“ će dobiti na vrijednosti.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Promocija arheološkog nalazišta „Gradac“ kroz informiranje o značenju i važnosti navedenog (na internet stranicama, putem brošura) – Angažiranje stručnjaka/arheologa koji bi vršili iskapanja arheološkog nalazišta Gradac – Privlačenje potencijalnih investitora pružajući im razne pogodnosti prilikom ulaganja – Organiziranje turističko-ugostiteljske ponude s kvalitetnim sadržajima u suradnji s ulagačima 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Prepoznata važnost arheološkog lokaliteta „Gradac“ ○ Povećan broj investitora koji utječu na razvoj ruralnog/etno turizma Općine ○ Ostvarena suradnja s potencijalnim investitorima ○ Povećan broj novozaposlenih (arheologa) ○ Povećan broj ponude kulturnih sadržaja ○ Osjećaj zadovoljstva lokalnog stanovništva 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Turistička zajednica Grada Vukovara ✓ Potencijalni investitori ✓ Lokalno stanovništvo 	
Struktura financiranja u %	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine ■ Proračun VSŽ ■ Proračun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo

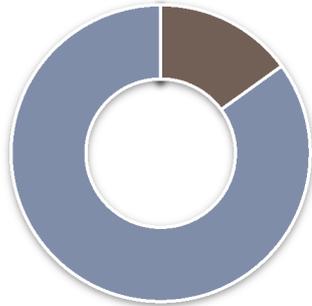
Cilj C1	Razvoj i jačanje gospodarstva
Prioritet C1 – P3	Oснаživanje turističkih potencijala
Mjera C1 – P3 – M4	Praćenje Dunavske strategije
Svrha i cilj mjere	
<p>„Dunavska strategija (Strategija EU za Dunavsku regiju) je program za makroregiju u kojem sudjeluje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osam članica EU-a : Austrija, Bugarska, Češka, Mađarska, Njemačka (Baden – Württemberg), Bavarska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Hrvatska; ✓ države partneri – BiH, Crna Gora, Moldova, Srbija, Ukrajina; ✓ zainteresirane strane – regionalna i lokalna uprava, nevladine udruge, akademske institucije, privatni sektor, financijske institucije. <p>Ovom Strategijom želi se potaknuti bolja suradnja između uključenih zemalja te koordinirano djelovanje na ostvarenju zajedničkih ciljeva. Teži se tome da se poboljšaju cestovni i željeznički transport te plovnost rijeka, a da se pritom pazi i na to da budu upotrijebljeni obnovljivi izvori energije. Jedan od ciljeva je očuvati okoliš, čistu vodu i bioraznolikost te zaštititi cijelu regiju od poplava. Stajalište je i da zemlje dunavske regije trebaju zajednički raditi na ekonomiji, edukaciji, istraživanjima i inovacijama te regiju promovirati kao atraktivnu turističku i kulturnu destinaciju. Jedan od ključnih problema s kojima se trenutno suočava je pitanje sigurnosti i organiziranog kriminala. Dunavskom strategijom predložena su rješenja i za to pitanje. Glavni cilj Strategije je prosperitet i poboljšanje kvalitete života za oko 115 milijuna ljudi.“¹⁸</p> <p>Pošto se Općina Borovo nalazi uz samu rijeku Dunav koja predstavlja ogroman razvojni potencijal, kako za Općinu, tako i za cijelu regiju i šire, od iznimne je važnosti provoditi aktivnosti praćenja programa Dunavske strategije, i u skladu s tim je potrebno provoditi niz projekata koji će doprinijeti razvoju infrastrukture, turističke i kulturne djelatnosti na lokalnom području.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Intenzivno provođenje aktivnosti praćenja Dunavske strategije kroz osnivanje radnih skupina/odjela koji će stalno biti aktivni u praćenju svih promjena vezanih za Strategiju – Ostvarivanje suradnje među ključnim dionicima na lokalnoj, međuregionalnoj i međunarodnoj razini 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Osnovana stručna radna skupina/odjel za praćenje Dunavske strategije ○ Ostvarena/povećana suradnja među ključnim dionicima Dunavske strategije na lokalnoj, međuregionalnoj i međunarodnoj razini ○ Povećan broj provedbenih projekata unaprjeđenja ukupnog razvoja Općine 	

¹⁸<http://www.mppi.hr/default.aspx?id=8298>

Nositelji

- ✓ Općina Borovo
- ✓ Vukovarsko-srijemska županija
- ✓ Razvojna agencija Vukovar d.o.o. (VURA)
- ✓ Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije Hrast d.o.o.

Struktura financiranja u %

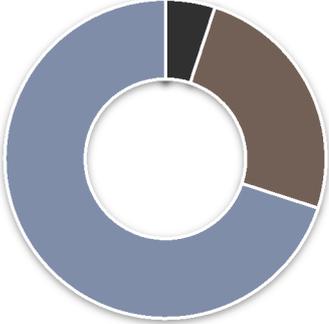
- Proračun Općine
- Proračun SMŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

II. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture

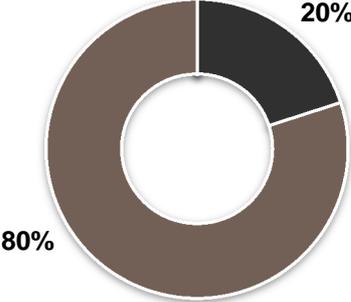
Cilj C2	<i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>
Prioritet C2 – P1	<i>Provođenje mjera gospodarenja otpadom</i>
Mjera C2 – P1 – M1	<i>Usklađivanje stanja sa zakonskim odredbama</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>„Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.</p> <p>Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj propisuje Zakon o održivom gospodarenju otpadom. Tim se Zakonom utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada. Odredbe ovoga Zakona utvrđuju sustav gospodarenja otpadom uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode obavlja sve administrativne i stručne poslove iz područja gospodarenja otpadom.“¹⁹</p> <p>Gospodarenje otpadom je zakonska obaveza jedinica lokalne samouprave. Temeljne odredbe gospodarenja otpadom regulirane su zakonskom regulativom kako slijedi:²⁰</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95, 70/79, 128/99, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15), ✓ Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 17894/13), ✓ Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15), ✓ Zakon o zaštiti zraku (130/11, 47/14) ✓ Plan gospodarenja otpadom RH 2007-2015 (NN 85/07), ✓ Plan gospodarenja otpadom u Vukovarsko-srijemskoj županiji, ✓ Ostala regulativa koja se sastoji od Pravilnika i Uredbi po specifičnim područjima i sadržajima osnovnih skupina otpada. <p>Kroz usklađivanje stanja sa zakonskim odredbama, osnovni cilj Općine je odgovornim gospodarenjem otpadom očuvati okoliš i ljudsko zdravlje.</p>	

¹⁹<http://www.mzoip.hr/hr/otpad/otpadxx.html>

²⁰<http://opcina-borovo.hr/wp-content/uploads/2014/03/IZVJE%C5%A0%C4%86E-O-PLANU-GOSPODARENJA-OTPADOM-2014.pdf>

Aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> – Uspostavljanje stručne radne skupine/odjela za praćenje zakonskih odredbi, odnosno izmjena i dopuna Zakona vezanih za postupanje s otpadom – Utvrđivanje trenutnog stanja vezanog za postupanje s otpadom te utvrđivanje eventualnih odstupanja/nepravilnosti – Usklađivanje te provođenje projekata gospodarenja otpadom sukladno Zakonu, odnosno ispunjavanje zakonskih normi – Izrada Plana gospodarenja otpadom Općine Borovo
Indikatori/ pokazatelji
<ul style="list-style-type: none"> ○ Osnovana radna skupina/odjel koji se bavi provedbom aktivnosti gospodarenja otpadom ○ Usklađenost trenutnog stanja sa zakonskim odredbama, odnosno ispunjene zakonske norme sukladno mogućnostima ○ Donesen Plan gospodarenja otpadom Općine Borovo
Nositelji
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo
Struktura financiranja u %
<div style="display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine ■ Proračun VSŽ ■ Proračun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo </div> </div>

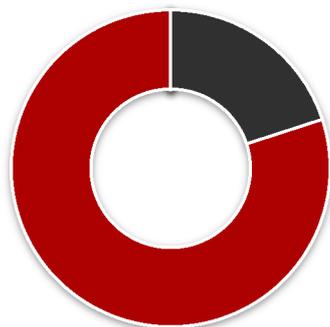
Cilj C2	<i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>
Prioritet C2 – P1	<i>Provođenje mjera gospodarenja otpadom</i>
Mjera C2 – P1 – M2	<i>Postavljanje Eko otoka</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Svaki građanin je dužan odvajati otpad po vrsti i svojstvima, odnosno krenuti sa primarnom selekcijom u svome domu. JLS je dužna omogućiti svakom građaninu vršenje primarne selekcije na način koji je sukladan Planu gospodarenja otpadom pojedine JLS, odnosno postavljanjem odgovarajućih posuda, kanti, kontejnera, vreća u/pred/pored stambenog objekta korisnika usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada.</p> <p>U suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Općina Borovo i komunalno poduzeće EKO-DUNAV d.o.o. su tokom mjeseca svibnja 2014. godine krenuli u realizaciju programa nabave komunalne opreme. Pored nabavljenih kanti i kontejnera za domaćinstva i pravna lica nabavljeni su i kontejneri za Eko otoke. Eko otoci su postavljeni na tri lokacije unutar Općine Borovo. Na svakom Eko otoku postavljeno je 4 kontejnera za razvrstavanje četiri vrste otpada: papir, PET, staklo i tekstil. Nabava kanti (120 l), kontejnera (1.100 l) i kontejnera za Eko otoke je sufinancirana od strane Fonda za zaštitu okoliša (80%) i iz proračuna Općine Borovo (20%). Općina planira postaviti još četiri Eko otoka na području Općine, a cjelokupna izgradnja povjerena je lokalnom komunalnom poduzeću EKO-DUNAV d.o.o..</p> <p>Na području Općine u kućanstvima otpad se ne odvaja, stoga je provedba projekta „Nabava komunalne opreme za odvojeno prikupljanje otpada“ od iznimne važnosti za Općinu i njezine mještane. Uz nabavu komunalnog vozila, nabavom i postavljanjem komunalne opreme na cjelokupnom području Općine stanovnicima se pruža se mogućnost pravilnog odlaganja otpada te na taj način se utječe na njihovo zdravlje i zaštitu okoliša.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Realizacija projekta nabave komunalne opreme kroz ostvarivanje suradnje s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost – Sufinanciranje projekta – Postavljanje nabavljene komunalne opreme (kante, kontejneri) za domaćinstva i pravna lica na području Općine – Povećanje broja Eko otoka na području Općine te postavljanje kontejnera na iste – Ostvarivanje suradnje s lokalnim komunalnim poduzećem – Edukacija/informiranje lokalnog stanovništva o važnosti odvojenog prikupljanja otpada i zaštite okoliša 	

Indikatori/pokazatelji
<ul style="list-style-type: none"> ○ Nabavljena sredstva za uspješnu provedbu projekta/ostvarena suradnja s Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost ○ Ostvarena uspješna suradnja između komunalnog poduzeća i Općine ○ Broj nabavljene komunalne opreme (kanti, kontejnera, vreća i ostalih spremnika otpada) ○ Broj nabavljenih komunalnih vozila ○ Povećan broj postavljenih Eko otoka, odnosno mjesta za odlaganje reciklažnog otpada ○ Probuđena svijest mještana o važnosti recikliranja i zaštite okoliša ○ Povećan broj kućanstava na području Općine koja odvajaju otpad (recikliraju) ○ Smanjena količina nerekiciranog/glomaznog/mješovitog otpada na području Općine ○ Smanjena udaljenost koju stanovnici pojedinih mjesta moraju prijeći od svojih domova do Eko otoka ○ Smanjeni troškovi odvoza otpada
Nositelji
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost ✓ Komunalno poduzeće EKO-DUNAV d.o.o. ✓ Lokalno stanovništvo
Struktura financiranja u %
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine ■ Proračun VSŽ ■ Proračun RH (FZOEU) ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo </div> </div>

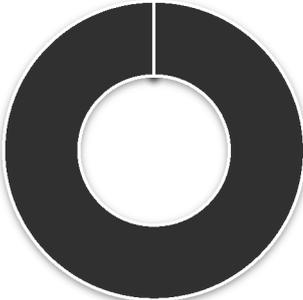
Cilj C2	<i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>
Prioritet C2 – P1	<i>Provođenje mjera gospodarenja otpadom</i>
Mjera C2 – P1 – M3	<i>Izgradnja reciklažnog dvorišta</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.²¹ Reciklažno dvorište ima značajnu ulogu u ukupnom sustavu gospodarenja otpadom, jer služi kao poveznica kojom jedinice lokalne samouprave osiguravaju vezu između građana, ovlaštenih skupljača i ovlaštenih obrađivača. Između ostalih obaveza koje je JLS dužna obavljati radi uspješnog provođenja mjera gospodarenja otpadom, sukladno Zakonu, JLS je obavezna postaviti odgovarajuće spremnike i osigurati gradnju reciklažnih dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada i provođenje drugih mjera za što efikasnije gospodarenje otpadom. U skladu s navedenim, 2014. godine Općina Borovo je pokrenula postupak izrade projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Prikupljanje projektne dokumentacije potrebne za izgradnju reciklažnog dvorišta – Osiguranje prostora gdje će se izgraditi reciklažno dvorište – Izbor projektanta/izvođača radova (natječaj) – Osiguranje sredstava za nabavu potrebnog materijala za izgradnju reciklažnog dvorišta – Iskorištavanje korisnih svojstava otpada – Unaprjeđenje razine zaštite okoliša 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Prikupljena potrebna projektna dokumentacija (lokacijska i građevinska dozvola, razne analize stanja i opravdanosti projekta i slično) ○ Izabran izvođač radova ○ Osigurana financijska sredstva za uspješnu provedbu projekta izgradnje reciklažnog dvorišta (nabava materijala, opreme) ○ Ostvarena suradnja na lokalnoj razini ○ Ukupna količina sakupljenog otpada ○ Povećan broj novozaposlenih ○ Ostvareni prihodi od prodaje sekundarnih sirovina 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Ministarstvo za zaštitu okoliša i prirode ✓ Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ✓ Izvođač radova/komunalno poduzeće 	

²¹ Zakon o održivom gospodarenju otpadom

Struktura financiranja u %

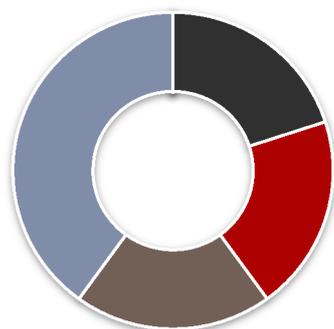

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

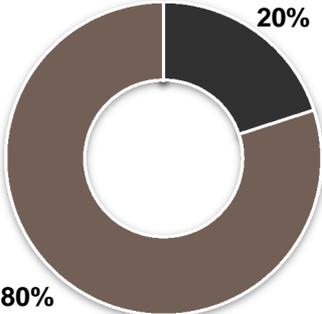
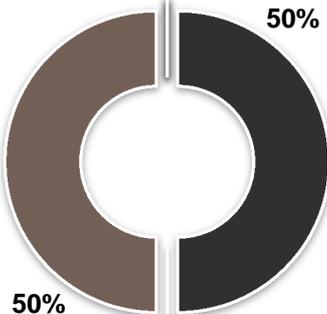
Cilj C2	<i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>
Prioritet C2 – P2	<i>Poboljšanje kvalitete komunalne infrastrukture</i>
Mjera C2 – P2 – M1	<i>Izgradnja sustava odvodnje te uređenje kanalizacijske mreže</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Svrha i cilj mjere odnosi se na unaprjeđenje vodno-komunalne infrastrukture na području Općine. Provedbom projekta koji se odnosi na poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture na području Općine Borovo, poboljšat će se kvaliteta života i zdravlja ljudi, zaštititi će se i očuvati okoliš te unaprijediti usluge odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda prema EU propisima. U Borovu ne postoji izgrađen sustav javne odvodnje nego se koriste septičke jame te je potrebno izgraditi sustav duljine 42.848 metara sa 6 crpnih stanica.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Utvrditi postojeće stanje vodno-komunalne opremljenosti – Prikupljanje sredstava za uspješnu provedbu projekta izgradnje sustava odvodnje te uređenja kanalizacijske mreže na području Općine – Provedba planiranog projekta 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Izgrađen sustav javne odvodnje u planiranom razdoblju ○ Broj novozaposlenih ○ Broj metara izgrađenog sustava odvodnje ○ Broj ugrađenih crpnih stanica ○ Uređena kanalizacijska mreža ○ Povećan broj kućanstava koji su priključeni na kanalizacijsku mrežu ○ Smanjenje broja septičkih jama koje negativno utječu na zdravlje i okoliš 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Komunalna poduzeća 	
Struktura financiranja u %	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine ■ Proračun VSŽ ■ Proračun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo

Cilj C2	<i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>
Prioritet C2 – P2	<i>Poboljšanje kvalitete komunalne infrastrukture</i>
Mjera C2 – P2 – M2	<i>Modernizacija lokalnih prometnica i staza</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Svrha i cilj mjere je unaprijediti prometnu infrastrukturu Općine (cestovnu, željezničku, zračnu i plovidbenu infrastrukturu) kako bi se osigurali uvjeti za daljnji razvoj te bolja povezanost Općine s ostatkom Županije, ali i ostatkom Hrvatske.</p> <p>Provedbom mjere podići će se standard prometne infrastrukture i zaštite okoliša te osigurati veća sigurnost u prometu. Povećanje sigurnosti u prometu (smanjenje broja prometnih nesreća, ozlijeđenih i poginulih – usklađivanje s prosjekom EU) je također jedan od ciljeva izgradnje nove i modernizacije postojeće prometne infrastrukture. Također, osim provođenja aktivnosti modernizacije lokalnih prometnica (nerazvrstanih cesta, željezničke pruge) i staza, potrebno je unaprijediti i ostale oblike prometne infrastrukture kao što je izgradnja ulica, trgova, autobusnih stajališta i sl.</p> <p>Kvalitetan prometni sustav preduvjet je daljnjeg gospodarskog razvoja i kvalitete življenja.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Izrada tehničke dokumentacije – Izgradnja i modernizacija prometnica u fazama – Izgradnja i modernizacija pratećih objekata – Realizacija projekata (nogostupi, ulice, trgovi, autobusna stajališta) – Provedba aktivnosti održavanja infrastrukture – Izrada idejnog i glavnog projekta za izgradnju biciklističkih staza/traka prema cikloturističkim prioritetima – Realizacija projekata za bicikliste 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Broj projekata za koje je pripremljena sva potrebna tehnička dokumentacija ○ Povećanje broja kilometara novoizgrađenih cesta ○ Duljina moderniziranih željezničkih kolosijeka ○ Broj novih implementiranih prometnih rješenja ○ Povećanje kilometara cesta na području Općine po stanovniku ○ Povećanje broja obnovljenih i novoizgrađenih autobusnih stajališta ○ Povećanje broja parkirališnih mjesta ○ Povećanje broja obnovljenih/izgrađenih ulica ○ Povećanje broja saniranih nogostupa ○ Kilometri cesta na kojima su se provele aktivnosti održavanja ○ Dužina izgrađene biciklističke staze ○ Uspostavljanje parkirališta za bicikle 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Hrvatske ceste ✓ HŽ 	

Struktura financiranja u %

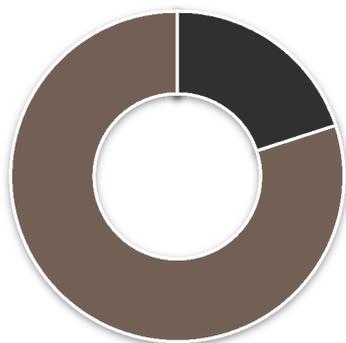

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C2	<i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>
Prioritet C2 – P2	<i>Poboljšanje kvalitete komunalne infrastrukture</i>
Mjera C2 – P2 – M3	<i>Modernizacija javne rasvjete</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Svrha i cilj mjere jest poboljšanje kvalitete, odnosno izgradnja učinkovite i ekološke javne rasvjete na području Općine – ugradnju LED rasvjete – koja će u konačnici rezultirati manjim troškovima i boljim ekološkim standardom osvjetljenosti ulica. Kako bi se uspješno realizirala navedena mjera, Općina je pokrenula projekte pod nazivom „Modernizacija javne rasvjete u Općini Borovo“ te „Energetski pregled javne rasvjete u Općini Borovo“, čija je svrha provesti aktivnosti zamjene postojećeg sustava javne rasvjete novim energetski učinkovitijim i po okoliš manje štetnim sustavom javne rasvjete cjelokupnom dužinom D 519 kroz naseljeni dio Općine Borovo.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Provođenje energetskog pregleda javne rasvjete u vlasništvu Općine – Izrada projektne i druge tehničke dokumentacije za izvođenje radova – Realizacija projekta kroz provedbu svih aktivnosti modernizacije sustava javne rasvjete na području Općine 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Proveden energetski pregled javne rasvjete ○ Postotna realizacija pripremljenosti projektne dokumentacije za provedbu projekta energetske učinkovitosti i ekološke javne rasvjete ○ Postotna realizacija projekta provedbe LED rasvjete ○ Postotno smanjenje godišnjih troškova energije za javnu rasvjetu 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja ✓ Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost ✓ HEP ✓ Komunalno poduzeće 	
Struktura financiranja u %	
<p>"Energetski pregled javne rasvjete u Općini Borovo"</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine ■ Proračun VSŽ ■ Proračun RH (FZOEU) ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo </div> </div>	<p>"Modernizacija javne rasvjete u Općini Borovo"</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine ■ Proračun VSŽ ■ Proračun RH (MGPU) ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo </div> </div>

Cilj C2	<i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>
Prioritet C2 – P3	<i>Ulaganja u obnovljive izvore energije</i>
Mjera C2 – P3 – M1	<i>Izgradnja pogona za proizvodnju peleta i drugih izvora toplinske energije</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Obnovljiva energija je energija stvorena iz prirodnih izvora, odnosno tehnologije obnovljivih izvora energije uključuju sunčevu energiju, snagu vjetra, hidroenergiju, energiju biomase i biogoriva.</p> <p>S obzirom na stupanj razvijenosti i profitabilnosti pojedinih obnovljivih izvora energije u Hrvatskoj, Europi i svijetu, od iznimne je važnosti ulagati u obnovljive izvore energije. U narednom razdoblju, Općina Borovo planira provoditi aktivnosti koje se odnose na realizaciju projekta izgradnje pogona za proizvodnju peleta i drugih izvora toplinske energije.</p> <p>Peleti se mogu praviti od raznih biomasa, ali najčešće korišteni materijali su drvo, trava, slama, pa čak i papir i karton. Prednosti proizvodnje i korištenja peleta su obnovljivost, isplativost, ležernost, udobnost, neutralna emisija CO₂, ekonomska održivost te dugotrajnost. Na području Općine su prisutne relativno velike šumske i poljoprivredne površine koje predstavljaju ogroman potencijal za uspješno realiziranje navedenog projekta.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Uvođenje novih tehnologija, znanja, prijenos iskustava, primjera dobre prakse i promoviranje i uvođenje energetske efikasnosti (obnovljivi izvori energije) – Izrada sveobuhvatne strategije iznalaženja izvora i pokrivanja energetske potreba Općine – Provedba aktivnosti za postizanje održivosti sustava i EU standarda – Provedba sveobuhvatne analize mogućnosti za korištenje energije prirodnih resursa – Implementiranje mjera i aktivnosti za korištenje i primjenu obnovljivih izvora energije – Poticanje izgradnje kapaciteta obnovljivih izvora energije – Edukacija/informiranje stanovnika kroz niz programa/radionica o prednostima korištenja biomase (peleta) 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Povećan broj implementiranih projekata obnovljivih izvora energije ○ Broj novozaposlenih ○ Broj prijedloga za poboljšanje energetske sustava ○ Povećanje broja provedenih mjera poboljšanja energetske sustava ○ Povećanje količine uporabe biomase za grijanje i toplu vodu ○ Povećanje udjela energetske potrošnje iz obnovljivih izvora ○ Smanjenje emisije CO₂ – smanjenje negativnog utjecaja na zdravlje stanovnika i okoliš ○ Povećan broj kućanstava koja koriste pelete kao način grijanja 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Ministarstvo za zaštitu okoliša i prirode/Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 	

Struktura financiranja u %

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C2	<i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>
Prioritet C2 – P3	<i>Ulaganja u obnovljive izvore energije</i>
Mjera C2 – P3 – M2	<i>Postavljanje sunčanih kolektora</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Solarni kolektor (sunčev toplovodni kolektor) je vrlo koristan izvor toplinske energije te čini dio sunčevog toplovdnog sustava koji direktno pretvara sunčevu energiju u toplinsku energiju vode ili neke druge radne tvari. Svi sustavi sa sunčevom koncentriranom snagom mogu znatno povećati svoju učinkovitost i pouzdanost u isporuci električne energije ugradnjom sustava za skladištenje topline. Tako je višak Sunčeve energije tijekom dana, koji ne može biti pretvoren u električnu energiju, potrebno skladištiti u obliku toplinske energije kako bi se ista energija koristila i nakon zalaska Sunca. Za tu svrhu se koriste materijali velike energetske gustoće, tj. toplinskog kapaciteta.²²Sunčani toplinski sustavi u najvećoj mjeri se koriste za grijanje potrošne tople vode, a u nešto manjoj mjeri i kao podrška grijanju, gdje je to tehološki i ekonomski opravdano.</p> <p>Sustavi za korištenje Sunčeve energije predstavljaju značajnu investiciju. Područje Vukovarsko-srijemske županije, pa tako i Općine, ima relativno stalnu razdiobu potencijala Sunčevog zračenja.²³ Stoga će Općina uložiti značajna sredstva kako bi navedeno provela u praksu, odnosno provoditi će sve potrebne aktivnosti kojima će se realizirati i uspješno instalirati sunčani kolektori na području Općine.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Provedba sveobuhvatne analize stanja i mogućnosti za korištenje Sunčeve energije – Uvođenje novih tehnologija, znanja, prijenos iskustava, primjera dobre prakse i promoviranje i uvođenje energetske efikasnosti (sunčani/solarni kolektori) – Provedba aktivnosti za postizanje održivosti sustava u skladu s EU standardima – Implementiranje mjera i aktivnosti za korištenje i primjenu sunčanih kolektora – Poticanje izgradnje kapaciteta za uspješno skladištenje Sunčeve energije – Edukacija stanovnika o mogućnostima i prednostima prelaska na sustav grijanja temeljen na iskorištavanju Sunčeve energije, odnosno instaliranja sunčanih kolektora 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Uspješno proveden energetska pregled isplativosti korištenja sunčanih kolektora ○ Uspješna implementacija projekta postavljanja sunčanih kolektora ○ Izgrađeni kapaciteti potrebni za uspješno instaliranje sunčanih kolektora ○ Broj novozaposlenih ○ Povećanje količine uporabe Sunčeve energije za grijanje i toplu vodu ○ Povećanje udjela energetske potrošnje iz obnovljivih izvora (energija Sunca) ○ Povećan broj polaznika radionica/zainteresiranih strana za iskorištavanje Sunčeve energije kao oblika grijanja ○ Povećan broj kućanstava koja traže financijsku pomoć radi instaliranja/postavljanja sunčanih kolektora ○ Broj postavljenih sunčanih kolektora (na pogon, unutar kućanstava – na obiteljske kuće) 	

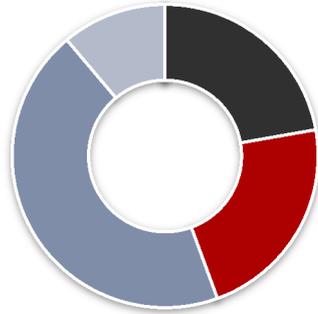
²²https://hr.wikipedia.org/wiki/Sun%C4%8Dev_toplovodni_kolektor

²³ „Potencijal obnovljivih izvora energije u VSŽ“, Zagreb, 2012.

Nositelji

- ✓ Općina Borovo
- ✓ Vukovarsko-srijemska županija
- ✓ Ministarstvo za zaštitu okoliša i prirode/Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- ✓ Komunalna poduzeća

Struktura financiranja u %

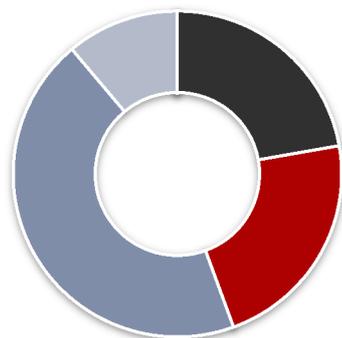
- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C2	<i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>
Prioritet C2 – P3	<i>Ulaganja u obnovljive izvore energije</i>
Mjera C2 – P3 – M3	<i>Iskorištavanje snage vjetra kao oblika energije</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Vjetar je bogat, obnovljiv, lako dostupan, čist i koristan izvor energije. Postrojenja pomoću kojih se energija vjetra pretvara u električnu energiju su vjetroelektrane. Električnom energijom iz vjetra, vjetroelektrane opskrbljuju elektroenergetsku mrežu kao što i pojedinačni vjetroagregati napajaju izolirana mjesta.²⁴</p> <p>Na značajke vjetrova u Vukovarsko-srijemskoj županiji u najvećoj mjeri utječu prolasci fronti ili ciklona u proljeće i ljeto. U ovom razdoblju godine ponekad se javljaju kratkotrajni i olujni vjetrovi. Raspoloživi prirodni potencijal energije vjetra u VSŽ, prema dostupnim podacima, nije znatan, ali najbolji potencijal energije vjetra se može očekivati u sjevernom i krajnjem istočnom dijelu Županije²⁵, a u to područje se ubraja i područje Općine Borovo.</p> <p>Prioritet koji Općina želi realizirati u razdoblju od 2015.-2022. godine se odnosi na ulaganja u obnovljive izvore energije, odnosno na korištenje raspoloživih ekonomičnijih resursa. Mjerom kojom će se realizirati navedeni prioritet je planiranje i provođenje projekta iskorištavanja snage vjetra kao oblika energije.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Provedba temeljitog istraživanja analize stanja i potencijala vjetra – Planiranje i realizacija projekta iskorištavanja snage vjetra kao oblika energije – Uvođenje novih tehnologija te prijenos znanja i iskustava – Poticanje izgradnje kapaciteta za uspješno skladištenje energije vjetra – Provedba aktivnosti za postizanje održivosti sustava u skladu s EU standardima 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Uspješna implementacija projekta iskorištavanja energije vjetra ○ Izgrađeni kapaciteti potrebni za uspješnu obradu/pretvorbu iskladištenje energije vjetra ○ Broj novozaposlenih ○ Povećanje udjela energetske potrošnje iz obnovljivih izvora (energija vjetra) ○ Ukupno smanjenje troškova korištenja električne energije 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Ministarstvo za zaštitu okoliša i prirode/Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ✓ Komunalna poduzeća 	

²⁴https://hr.wikipedia.org/wiki/Energija_vjetra

²⁵ „Potencijal obnovljivih izvora energije u VSŽ“, Zagreb, 2012.

Struktura financiranja u %

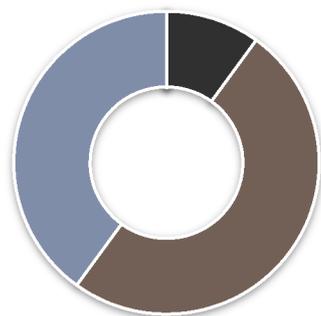

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

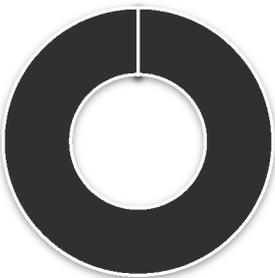
III. Poboljšanje kvalitete stanovanja kroz povećanje životnog standarda stanovništva

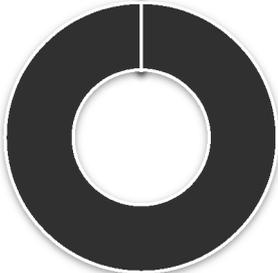
Cilj C3	<i>Poboljšanje kvalitete stanovanja kroz povećanje životnog standarda stanovništva</i>
Prioritet C3 – P1	<i>Unaprjeđenje odgojno-obrazovne strukture</i>
Mjera C3 – P1 – M1	<i>Usklađivanje sa Zakonom</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Unaprjeđenje odgojno-obrazovne strukture postići će se kroz provedbu niza mjera, a jedna od osnovnih je usklađivanje postojećeg stanja obrazovnog sustava na području Općine sa zakonskim odredbama. U skladu s navedenim, potrebno je dodatno unaprijediti i osuvremeniti predškolske i osnovnoškolske programe obrazovanja, poticati na srednješkolno i visokoškolsko obrazovanje kroz provođenje sustava stipendiranja učenika i studenata, razvijati programe cjeloživotnog učenja te provoditi mjere izgradnje, rekonstrukcije i opremanja objekata potrebnih za poboljšanje obrazovnog sustava na području Općine. Također je potrebno stvarati pretpostavke za cjelovit razvoj djece u skladu s mogućnostima, potrebama i interesima djeteta, a kroz odgojno-obrazovne programe, organizaciju i uvjete života i potporu stručnjaka i institucija za ostvarivanje prava djece. Provedbom mjere stvorit će se preduvjeti za dostizanje standarda nacionalnog i EU obrazovnog sustava.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Provedba studije/analize postojećeg stanja odgojno-obrazovne strukture na području Općine Borovo – Nedostatke u odgojno-obrazovnom sustavu ukloniti kroz usklađivanje s zakonskim odredbama – Kroz analizu institucionalnih i edukacijskih potreba, unaprijediti postojeće odgojno-obrazovne ustanove prema pedagoškim standardima i po mjeri djeteta kroz izgradnju novih obrazovnih ustanova – Sanacija građevinskog stanja odgojno-obrazovnih ustanova sa područja Općine – Analizirati edukacijske potrebe i ulaganja u kvalitetnu opremu odgojno-obrazovnih institucija – Obrazovne programe uskladiti s potrebama gospodarstva i zahtjevima tržišta rada – Ravnomjerno rasporediti odgojno-obrazovne ustanove i učiniti ih dostupnima svim stanovnicima 	
Indikatori/ pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ % djece koja završavaju osnovnu školu (u odnosu na broj upisanih) ○ Broj učenika/broj učitelja ○ Broj djece obuhvaćene sustavom odgoja i obrazovanja ○ Povećanje broja novih odgojno-obrazovnih ustanova, polivalentnih objekata, prostora, vježbališta ○ Povećanje broja djece i mladih uključeno u različite programe edukacije 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo 	

Struktura financiranja u %

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C3	<i>Poboljšanje kvalitete stanovanja kroz povećanje životnog standarda stanovništva</i>
Prioritet C3 – P1	<i>Unaprjeđenje odgojno-obrazovne strukture</i>
Mjera C3 – P1 – M2	<i>Preuzimanje osnivačkih prava za OŠ Borovo</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Općinsko vijeće Općine Borovo na 15. redovnoj sjednici održanoj dana 29. siječnja 2015. godine je donijelo Odluku o pokretanju postupka prijenosa osnivačkih prava za Osnovnu školu Borovo, s Vukovarsko-srijemske županije na Općinu Borovo. Kroz razmjenu mišljenja i stavova, provedbom navedenog postupka želi se doći do adekvatnih rješenja za nastalu situaciju, definirati postupke koje je potrebno poduzeti te osigurati podršku za ostvarenje prava na odlučivanje kako bi se ostvario željeni cilj, a to je unaprjeđenje odgojno-obrazovne strukture na području Općine.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Postupanje u skladu sa zakonskim odredbama 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Prenesena osnivačka prava za OŠ Borovo s Vukovarsko-srijemske županije na Općinu Borovo 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ Vukovarsko-srijemska županija 	
Struktura financiranja u %	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine ■ Proračun VSŽ ■ Proračun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo

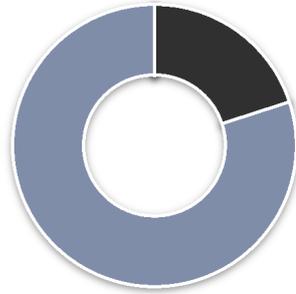
Cilj C3	<i>Poboljšanje kvalitete stanovanja kroz povećanje životnog standarda stanovništva</i>
Prioritet C3 – P1	<i>Unaprjeđenje odgojno-obrazovne strukture</i>
Mjera C3 – P1 – M3	<i>Ciljano obrazovanje za deficitarna zanimanja</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Jedna od prioritetnih mjera Općine je provoditi program ciljanog obrazovanja za deficitarna zanimanja. Cilj programa je uskladiti potrebe tržišta rada s obrazovnom strukturom, kako na području Općine, tako i na području cijele Županije. Osim poticanja mladih da upisuju programe/školske smjerove za ona zanimanja koja su deficitarna, potrebno je provoditi programe koji su namijenjeni i za osobe koje su radno sposobne, a žele se dodatno obrazovati za zanimanja koja su određena kao deficitarna. Poticanjem mladih na obrazovanje za deficitarna zanimanja, povećava se šansa za bržim zapošljavanjem te smanjenjem ukupne stope nezaposlenosti područja.</p> <p>Također je potrebno provoditi aktivnosti poticanja stanovništva na cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje radi postizanja veće konkurentnosti, trajne zapošljivosti, smanjenja neusklađenosti ponude i potražnje za radnom snagom te društvene uključenosti stanovništva kako bi se podigla kvaliteta obrazovanja kao osnovnog preduvjeta za daljnji razvoj.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Provedba analize stanja na tržištu rada – Planiranje i provedba programa obrazovanja te poticanja mladih da upisuju programe koji spadaju u deficitarna zanimanja – Provođenje programa za radno sposobne osobe koje se žele obrazovati za deficitarna zanimanja – Isticanje važnosti cjeloživotnog obrazovanja kroz razne projekte/programe/edukacije/radionice – Usklađivanje postojećih kapaciteta s potrebama na tržištu rada 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Povećan broj odgojno-obrazovnih programa ○ Broj upisanih učenika za smjerove koji se odnose na deficitarna zanimanja ○ Broj polaznika (radno sposobnih osoba) programa obrazovanja za deficitarna zanimanja ○ Broj provedenih programa poticanja cjeloživotnog učenja ○ Broj polaznika edukacijskih radionica na temu cjeloživotnog učenja ○ Smanjenje stope nezapolenosti područja 	
Nositelji	
✓ Općina Borovo	
Struktura financiranja u %	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proračun Općine ■ Proračun VSŽ ■ Proračun RH ■ EU ■ Sredstva iz drugih inozemnih izvora ■ Sredstva iz kreditnih linija ■ Privatna sredstva ■ Ostalo

Cilj C3	<i>Poboljšanje kvalitete stanovanja kroz povećanje životnog standarda stanovništva</i>
Prioritet C3 – P2	<i>Provođenje mjera socijalno-društvene politike</i>
Mjera C3 – P2– M1	<i>Stambeno zbrinjavanje mladih bračnih parova</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Općina Borovo spada pod područje posebne državne skrbi RH te je potrebno učestalo provoditi mjere koje se odnose na obnovu te postizanje ravnomjernog razvitka područja. Navedeno će se postići i kroz poticanje demografskog i gospodarskog napretka, završetka programa obnove, povratka prijeratnog stanovništva te trajnog stambenog zbrinjavanja stanovništva, a posebno mlade populacije. Neki od načina stambenog zbrinjavanja će se provoditi kroz davanje u najam kuće/stana u državnom vlasništvu ili davanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu/građevinskog materijala za izgradnju/obnovu obiteljske kuće.</p> <p>Kroz provođenje programa, odnosno omogućavanje stambenog zbrinjavanja, mlade bračne parove će se potaknuti na ostanak u svom rodnom mjestu te na proširenje obitelji, a isto tako će se provedbom navedenog programa privući mlada populacija sa drugih područja da promijene boravišno mjesto i ostvare pravo na stambeno zbrinjavanje na području Općine i šireg područja. Poticajnim mjerama vezanim za stambeno zbrinjavanje smanjit će se migracije stanovništva, odnosno dovest će do smanjenja stope depopulacije mladih osoba, povećanja stope nataliteta, zadržavanja mlade obrazovane snage što utječe na smanjenje stope nezaposlenosti, i naravno do ukupnog gospodarskog razvoja područja.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Provedba analize demografskih i gospodarskih čimbenika na području Općine – Izrada Plana provedbe programa stambenog zbrinjavanja – Poticanje mladih na ostanak u mjestu prebivališta/boravišta kroz pružanje mogućnosti ostvarenja prava na stambeno zbrinjavanje – Zadržavanje mladih kroz darivanje ili davanje u najam kuće/stana u državnom vlasništvu – Zadržavanje mladih kroz davanje građevinskog zemljišta ili građevinskog materijala za izgradnju ili obnovu obiteljskih kuća – Provođenje mjera zapošljavanja mladih obrazovanih osoba – Provođenje mjera pronatalitetne politike kako bi se zadržala mlada populacija na području Općine 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Broj raspoloživih obnovljenih kuća/stanova u vlasništvu države ○ Broj prijavljenih pojedinaca/obitelji za program stambenog zbrinjavanja ○ Broj ostvarenih prava pojedinaca/obitelji na stambeno zbrinjavanje ○ Broj dodijeljenih kuća/stanova, odnosno broj stambeno zbrinutih pojedinaca/obitelji ○ Broj nositelja zahtjeva stambenog zbrinjavanja kojima je dodijeljeno građevinsko zemljište u vlasništvu države ○ Broj nositelja zahtjeva stambenog zbrinjavanja koji raspolažu sa svojim zemljištem, a kojima je dodijeljen građevinski materijal ○ Smanjenje stope depopulacije ○ Smanjen udio nezaposlenih mladih osoba 	

Nositelji

- ✓ Općina Borovo
- ✓ Vukovarsko-srijemska županija
- ✓ Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje/nadležna ministarstva

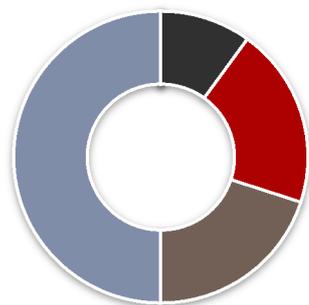
Struktura financiranja u %

- Proračun Općine
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

Cilj C3	<i>Poboljšanje kvalitete stanovanja kroz povećanje životnog standarda stanovništva</i>
Prioritet C3 – P2	<i>Provođenje mjera socijalno-društvene politike</i>
Mjera C3 – P2– M2	<i>Poboljšanje društvenog aktivizma i djelovanja mladih</i>
Svrha i cilj mjere	
<p>Cilj mjere je osmišljavanje i provedba programa koji su usmjereni na mlade i na jačanje njihove pozicije u zajednici u kojoj žive i djeluju. Zbog fokusiranja mladih na svoje slobodno vrijeme koje je prilično neorganizirano i njihove neuključenosti u aktivnosti koje se nalaze izvan okvira formalnog obrazovanja, potrebno je mlade poticati na dodatan razvoj u smislu da se uključe u radionice koje obuhvaćaju cjeloživotno obrazovanje, da više volontiraju te da samoinicijativno pokreću i ostvaruju društveno korisne ideje.</p> <p>Radi ostvarenja navedene mjere, Europski dom je pokrenuo projekt „Mreža mladih u zajednici“ koji sufinancira Općina uz Ministarstvo socijalne politike i mladih. Ostvarenjem navedenog projekta žele se stvoriti uvjeti za povećanjem udjela aktivnosti mladih u lokalnim zajednicama na području Vukovarsko-srijemske županije.</p>	
Aktivnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – Realiziranje projekta „Mreža mladih u zajednici“ – Osmišljavanje i oblikovanje programa poticanja mladih na cjeloživotno učenje – Provođenje edukativnih radionica na temu važnosti volontiranja te poticanje mladih na isto – Ostvarivanje suradnje među mladima na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini 	
Indikatori/pokazatelji	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Uspješno implementiran projekt „Mreža mladih u zajednici“ ○ Broj sastanaka na kojima sudjeluju udruge i partneri projekta ○ Broj sajмова na kojima sudionici projekta sudjeluju u svrhu isticanja važnosti aktiviranja mladih na djelovanje u lokalnim zajednicama ○ Broj provedenih programa cjeloživotnog obrazovanja ○ Broj provedenih radionica o važnosti volontiranja i uključivanja u društvena zbivanja na području Općine, a i Županije ○ Broj radionica na temu pisanja projektnih prijedloga ○ Broj organiziranih studijskih putovanja sa svrhom razvoja i proširenja suradnje među mladima i poticanja umrežavanja ○ Broj kreiranih i distribuiranih promocijskih materijala 	
Nositelji	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Općina Borovo ✓ LAG Srijem ✓ Ministarstvo socijalne politike i mladih ✓ Udruge 	

Struktura financiranja u %

- Proračun Općina
- Proračun VSŽ
- Proračun RH
- EU
- Sredstva iz drugih inozemnih izvora
- Sredstva iz kreditnih linija
- Privatna sredstva
- Ostalo

3.3.1. Ciljane skupine prioriternih mjera

<i>Razvojni ciljevi:</i>	C1			C2			C3	
<i>Razvojni prioriteti:</i>	C1 – P1	C1 – P2	C1 – P3	C2 – P1	C2 – P2	C2 – P3	C3 – P1	C3 – P2
<i>Ciljane skupine:</i>								
Privatni sektor								
OPG-i								
Mikro i mala poduzeća, obrti, zadruge								
Srednja i velika poduzeća								
Javni sektor								
JLS								
Strukovne organizacije/potporne institucije								
Civilni sektor								
Organizacije civilnog društva i građanske inicijative								
Žene								
Osobe s posebnim potrebama								
Mladi								
Umirovljenici								
Nezaposleni								
Ostali								

Ciljane skupine prioriteta mjera su: obiteljska gospodarstva (OPG-i), postojeća i nova poduzeća, obrti i zadruge, jedinica lokalne samouprave, strukovne organizacije i potporne institucije, organizacije civilnog društva i građanske inicijative, stanovnici područja Općine s naglaskom na osjetljive i ugrožene skupine i dr.

Prethodna tablica detaljno prikazuje uključenost ciljanih skupina za svaku grupu prioriteta mjera, odnosno svaki prioritet i cilj. Ciljne skupine strukturirane su u tri sektora, privatni, javni i civilni sektor. Važno je napomenuti kako, u suštini, sve skupine imaju koristi od realizacije svih prioriteta aktivnosti kao krajnji korisnici, no detaljnije će se svaki od prioriteta baviti označenom ciljnom skupinom. Sivom bojom označene su ciljne skupine na koje će se prioritet više koncentrirati.

4. HORIZONTALNI CILJEVI

Osim srednjoročnih programskih ciljeva važni su i tzv. dugoročni, horizontalni, ciljevi, odnosno ciljevi koji bi se trebali prožimati kroz sve ciljeve i prioritete, odnosno promicati u svim programima i projektima implementacije Strategije razvoja, posebno onima financiranim iz fondova Europske unije.

Horizontalni ciljevi su usko povezani i sa horizontalnim strateškim ciljevima ukupne dugoročne razvojne politike Europske unije te se mogu identificirati kao: razvoj informacijskog društva, promocija jednakih mogućnosti i ljudskih prava, održivi razvoj te partnerstvo i učinkovita demokracija.

1. Razvoj informacijskog društva	Ovaj cilj obuhvaća povećanje uporabe informacijske i komunikacijske tehnologije u svim poslovnim, ali i socijalnim grupama u Općini. Cilj uključuje proširenje uporabe informacijske tehnologije i Interneta na svim razinama društva, povećanu konkurentnost poduzetnika, kao i poboljšanu svjesnost o mogućnostima koje nudi informacijsko društvo.
2. Promocija jednakih mogućnosti i ljudskih prava	Promocija jednakih mogućnosti i ljudskih prava stavlja naglasak na nove inicijative i aktivnosti zajednice u svrhu promicanja socijalne integracije, uključenosti i suživot, i to posebno pružanje podrške kod pristupa obrazovanju skupinama s posebnim potrebama, pružanje podrške kod pristupa zapošljavanju skupinama osoba u nepovoljnom položaju te podrška razvoju socijalnih usluga.
3. Održivi razvoj	Koncept ovog cilja obuhvaća tri uzajamno povezana dijela: održivi okoliš, ekonomsku održivost i društveno-političku održivost. Održivi razvoj također uključuje i projekte usmjerene na jačanje i umrežavanje civilnog društva te jačanje koordinacije tijela lokalne samouprave i njihovu suradnju s mještanima.
4. Partnerstvo i učinkovita demokracija	Uz partnerstvo i učinkovitu demokraciju, važan je razvoj volonterstva kao stupa civilnog društva te vrlo važnog ljudskog resursa u mnogim sektorima. Uključuje mjere kojima javni sektor podupire svoje partnere u razvoju (privatni sektor i civilno društvo), a time automatski jača i partnerstvo. Cilj Općine Borovo je kontinuiran razvoj partnerskih odnosa i međusektorska suradnja na svim razinama.

5. BAZA PROJEKTNIH IDEJA

Baza predstavlja objedinjeni pregled projektnih ideja i/ili pripremljenih prijedloga projekata s područja Općine, koja pruža uvid u razvojni smjer Općine za sljedeće programsko razdoblje. Ona predstavlja službeni registar projektnih ideja s područja Općine Borovo. Zaključci analize baze projektnih ideja pomažu odrediti zajedničke potrebe predlagatelja, što je osnova za definiranje Strategije razvoja Općine Borovo. U bazu se unose podaci o razvojnim projektima čiji su korisnici i/ili nositelji i/ili predlagatelji javno-pravne, privatne i civilne organizacije. **Sve ideje i pripremljeni projekti iz baze razvrstavaju se prema definiranim ciljevima, prioritetima i mjerama koje su usuglasile radne skupine za izradu Strategije. Na taj način se dobiva precizan pregled projektnih ideja prema definiranim područjima razvoja.**

Slika 5. Identifikacija i odabir projektnih ideja

Cilj i svrha baze projektnih ideja je učinkovito planiranje i praćenje provedbe politike razvoja Općine Borovo. Sve projektne ideje koje se unose u bazu morale su u potpunosti biti u skladu sa ciljevima, prioritetima i mjerama Strategije razvoja Općine, jer se na taj način automatski osigurala usklađenost s dokumentima više razine (npr. Strategija razvoja RH). Bitno je napomenuti daje Strategija Općine multisektorski dokument, u kojem su ciljevi, prioriteti i mjere postavljeni dovoljno općenito da ne eliminiraju nijedno razvojno područje, ali opet i dovoljno specifično da ne mogu biti primjenjive i na bilo koju drugu Općinu. Zbog toga je većina pristiglih projektnih ideja bila u skladu sa ciljevima, prioritetima i mjerama Strategije.

Sve projektne ideje unesene u bazu prošle su postupak **rangiranja** u ovisnosti o sljedeća tri kriterija:

1. Pripremljenost
2. Relevantnost
3. Financijski kapacitet podnositelja za provedbu projekta.

Projektne ideje su prikupljali djelatnici Općine Borovo, koji su ih intenzivno sakupljali kroz kontinuirani rad s radnim skupinama i izravnim kontaktiranjem predstavnika javnog, privatnog i civilnog sektora. Projektne ideje su dostavljane na standardiziranom obrascu, te su pohranjivane u bazu projektnih ideja. Pristizale su paralelno s izradom Strategije i radom radnih skupina. Budući da pristigle projektne ideje nisu i sve postojeće u Općini Borovo, analiza daje tek približnu informaciju/ocjenu usklađenosti između Strategijom usuglašene i određene hijerarhije vizije/ciljeva/prioriteta/mjera i svih postojećih projektnih ideja u Općini. S druge strane, s obzirom na dužinu trajanja izrade Strategije i izrazita nastojanja ključnih dionika da sudjeluju u njezinoj izradi, moguće je pretpostaviti da se na poziv za prijavu natječaja prijavila većina najkvalitetnijih i najaktivnijih sudionika budućeg razvoja. Stoga zaključci analize ipak mogu poslužiti kao indikatori o tome u kojoj se mjeri sadašnje projektne ideje u Općini Borovo poklapaju sa Strategijom, utvrđenim ciljevima i prioritetima. Analizom su zastupljene samo one projektne ideje koje će se moći realizirati u ovom programskom razdoblju, te su osnova za izradu akcijskog plana Strategije. Analiza baze pokazuje izrazito neravnomjernu raspodjelu projektnih ideja prema prioritetima. Tako je najviše projektnih ideja pokriveno prioritetima koji se odnose na infrastrukturu Općine. Uočena neravnomjerna raspodjela projektnih ideja se odvija po očekivanom obrascu; po kojem znatno odskače razvoj infrastrukture, kao područje s vjerojatno već ranije pripremljenim idejnim projektima koji trajno čekaju sredstva za provedbu.

5.1. Projekti od iznimne važnosti

Razvoj Općine Borovo mora se temeljiti na provedbi planiranih velikih i posebno važnih projekata za Općinu. Upravo će navedeni projekti, odnosno oni koji su ovdje izdvojeni, a pripadaju projektima od gospodarskog i društvenog značaja, potencijalno promijeniti sliku Općine. Izdvojeni gospodarski projekti zaposlit će nove ljude, okrenuti Borovo prema investitorima te biti poticaj novom rastućem gospodarskom ciklusu. Ne smiju se zanemariti ni društveni projekti koji će svakako podignuti kvalitetu života mještana na viši nivo te omogućiti aktivniji razvoj društvenog života Općine Borovo.

Projekt Centar Borovo je udruga osnovana 2014. godine na području Općine Borovo zahvaljujući sredstvima EU. Udruga je osnovana sa ciljem stvaranja uvjeta za lokalno održivi razvoj poljoprivrede te cjelokupnog gospodarstva na području Općine. Kako bi se uspješno ostvario navedeni cilj, Općina Borovo, odnosno udruga Projekt Centar Borovo se aplicirala na nekoliko natječaja, odnosno pokrenula je nekoliko projekata koji su prikazani u sljedećoj tablici.

Tablica 78. Popis aktualnih projekata Općine Borovo

PROJEKT/OPIS	
Nabava komunalne opreme za odvojeno prikupljanje otpada	
<p>Svrha projekta nabave komunalne opreme za odvojeno prikupljanje otpada je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ nabava 1.500 kanti zapremine 120 litara za prikupljanje otpadnog papira za sva kućanstva s područja Općine Borovo, ✓ 16 kontejnera zapremine 600 litara za postavljanje na zelene otoke i ✓ 10 kontejnera zapremine 1.100 litara za postavljanje na javne površine Općine Borovo. <p>Proces javnog, organiziranog odvojenog prikupljanja komunalnog otpada na području Općine Borovo započeo je u listopadu 2014. godine postavljanjem zelenih otoka za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, PET ambalaže, staklene ambalaže i tekstila. Nabava opreme za odvojeno prikupljanje otpada na tim zelenim otocima sufinancirana je sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.</p> <p>Općina Borovo danas raspolaže s tri zelena otoka za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, PET ambalaže, staklene ambalaže i tekstila, a ovim projektom se osiguravaju kontejneri za još četiri otoka. U kućanstvima s područja Općine Borovo otpad se ne odvaja. Mještani će kante za odvojeno prikupljanje otpadnog papira dobiti besplatno. Nabavom komunalne opreme za odvojeno prikupljanje otpada ostvarili bi se sljedeći rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Povećala bi se dostupnost zelenih otoka mještanima; ✓ Smanjila bi se količina reciklabilnog otpada koji se ne odvaja od miješanog komunalnog otpada i na taj način smanjila i količina otpada koji se odlaze na odlagalištu; ✓ Kroz reciklažu otpada pridonijelo bi se smanjenju štetnih utjecaja otpada na okoliš, te bi se povećala financijska samoodrživost gospodarenja otpadom kroz prodaju reciklabilnog otpada; ✓ Povećanjem broja lokacija na kojima se otpad može odložiti smanjuje se rizik od otpada na ulicama i javnim površinama i pridonosi ljepšem i urednijem izgledu mjesta; ✓ Stvorili bi se uvjeti za smanjenje troškova odvoza komunalnog otpada za mještane, kada poduzeće za odvoz komunalnog otpada pređe na obračun usluge odvoza otpada po volumenu. 	<p>Vrijednost ukupne investicije:</p> <p><u>434.290,00 kn</u></p> <p>Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost:</p> <p>347.432,00 kn</p> <p>Vlastita sredstva Općine Borovo:</p> <p>86.858,00 kn</p>

Energetski pregled javne rasvjete u Općini Borovo

Sustav javne rasvjete Općine Borovo pokriva cjelokupan naseljeni dio mjesta i dosada se nije provodio energetski pregled sustava. Energetski pregled sustava javne rasvjete **sufinancira Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.**

Provedbom energetskog pregleda sustava javne rasvjete ispunjava se zakonska obveza energetskog pregleda javne rasvjete i izvještavanja Nacionalnom koordinacijskom tijelu za energetsku učinkovitost. Sukladno rezultatima energetskog pregleda, Općina će pristupiti planiranju i provedbi mjera za smanjenje energetskih troškova sustava javne rasvjete koje će dugoročno doprinijeti energetskom i ekološkom razvoju Općine.

**Vrijednost
ukupne
investicije:**

15.000,00 kn

**Fond za zaštitu
okoliša i
energetsku
učinkovitost:**

12.000,00 kn

**Vlastita
sredstva Općine
Borovo:**

3.000,00 kn

Modernizacija javne rasvjete u Općini Borovo

Projektom je predviđena izrada projektne i druge tehničke dokumentacije za izvođenje radova s ciljem unapređenja sustava javne rasvjete, točnije zamjena postojećeg sustava javne rasvjete novim energetski učinkovitijim i po okoliš manje štetnim sustavom javne rasvjete cjelokupnom dužinom državne ceste 519 kroz naseljeni dio Općine Borovo. Izradu projektne i druge tehničke dokumentacije za izvođenje radova s ciljem unapređenja sustava javne rasvjete **sufinancira Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja.**

Zamjenom postojećeg sustava javne rasvjete novim energetski učinkovitijim postiže se:

- ✓ usklađivanje sustava javne rasvjete s normiranim svjetlotehničkim vrijednostima,
- ✓ zaštita okoliša i stambenih zona od svjetlosnog onečišćenja,
- ✓ uklanjanje štetnih radnih tvari izvora svjetlosti,
- ✓ smanjivanje emisije stakleničkih plinova,
- ✓ povećanje energetske učinkovitosti sustava javne rasvjete i
- ✓ doprinos održivom gospodarenju energijom.

Sa sredstvima ostvarenim uštedom na energetskim troškovima Općina bi nastavila s ulaganjima u povećanje energetske učinkovitosti lokalne infrastrukture.

**Vrijednost
ukupne
investicije:**

8.750,00 kn

**Ministarstvo
graditeljstva i
prostornoga
uređenja:**

4.500,00 kn

**Vlastita
sredstva Općine
Borovo:**

4.250,00 kn

Mreža mladih u zajednici

Projekt „Mreža mladih u zajednici“ nastao je inicijativom Europskog doma Vukovar za stvaranje uvjeta za povećanje udjela aktivnosti mladih u lokalnim zajednicama na području Vukovarsko-srijemske županije, poglavito gradova Ilok i Vukovar, te općina Borovo, Negoslavci, Tompojevci i Trpinja. Mladi koji žive u tim područjima su djeca roditelja koji primaju socijalnu pomoć, djeca pripadnici nacionalnih manjina, djeca branitelja, djeca roditelja koji su nezaposleni. Uz to, i sami mladi nakon završetka školovanja postaju dugotrajno nezaposlene mlade osobe i k tome postaju pasivni i nezainteresirani.

Glavni nositelj projekta je Europski dom Vukovar, a partneri na projektu su Klub mladih Općine Tompojevci i Projekt Centar Borovo. Suradnici u provedbi projekta su gradovi Ilok i Vukovar, LAG Srijem, Projekt Centar Negoslavci, Općina Trpinja i Ured za međunarodnu suradnju TINTL. Projektne aktivnosti će se provoditi u gradovima Ilok i Vukovar, te općinama Borovo, Negoslavci, Tompojevci i Trpinja.

Cilj projekta je podignuti razinu kvalitete života mladih na području VSŽ (grad Vukovar i Ilok, te općine Borovo, Negoslavci, Tompojevci i Trpinja). Konkretno, projekt je usmjeren na poboljšanje društvenog aktivizma i djelovanja mladih u lokalnim zajednicama. Očekivani rezultati projekta su:

- ✓ veća umreženost i uključenost mladih za djelovanje na području gradova Ilok i Vukovar, te općina Borovo, Negoslavci, Tompojevci i Trpinja (kroz različite neformalne oblike djelovanja),
- ✓ osnaženost i (nado)gradnja vještina, znanja i sposobnosti kod mladih za aktivno djelovanje i poboljšanje kvalitete života mladih,
- ✓ otvorenost ka putovanjima (studijskih) i razmjeni mladih radi stjecanja iskustva i praktičnog rada,
- ✓ otvaranje prostora za društveno odgovorno djelovanje mladih kroz savjete mladih na nivou gradova i općina, a koji će biti pokrenuti na inicijativu JLS,
- ✓ suradnički i međusektorski odnos predstavnika JLS, mladih, udruga i drugih dionika koji se mogu uključiti u pojedine aktivnosti poput Policije u zajednici, Vijeća za prevenciju.

Projektne aktivnosti su:

1. Partnerski sastanci udruge prijavitelja i partnera na projektu
2. Okrugli stol s medijima, predstavnicima JLS i mladih s područja 6 zajednica
3. Set edukativnih radionica o aktivnom djelovanju mladih kroz volontiranje i aktivizam
4. Studijska putovanja – primjeri dobre prakse i poticanja umreženosti
5. Edukativna radionica o aktivnom djelovanju mladih – savjeti mladih
6. Radionica o pisanju projektnih prijedloga
7. Kreiranje, izrada i distribucija promotivnih materijala
8. Javno događanje – sajam.

**Projekt
sufinanciraju
Ministarstvo
socijalne
politike i
mladih, grad
Vukovar i
općine Borovo
i Tompojevci.**

Izrada III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Borovo

Na temelju članka 86. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13.) članka 39. Statuta Općine Borovo i članka 33. Poslovnika („Službeni vjesnik Vukovarsko-srijemske županije“ broj 07/13.) Općinsko vijeće Općine Borovo, na 17. sjednici održanoj dana 07. svibnja 2015. godine, donijelo je Odluku o izradi III. Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine Borovo.

Ovom Odlukom započinje izrada III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine (PPUO) Borovo sukladno članku 113. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13.).

Ocjenom stanja unutar obuhvata PPUO Borovo, uočeni su problemi vezani za sljedeće potrebe: određivanje izgrađenih, neizgrađenih i neuređenih dijelova građevinskih područja naselja, usklađivanje sa zahtjevima Ministarstva kulture Uprave za zaštitu kulturne baštine i HAKOM-a, utvrđivanje uvjeta gradnje postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurse koriste obnovljive izvore energije, planiranje lokacije građevine/a za gospodarenje otpadom od lokalnog značaja, u vezi s novijom zakonskom regulativom iz područja održivog gospodarenja otpadom, određivanje namjena za povremeno stanovanje, gospodarske namjene, sportsko-rekreacijske namjene i javne namjene. Navedeni zahtjevi će se na odgovarajući način ugraditi u tekstualni i grafički dio PPUO-a ukoliko ne postoje zapreke u smislu usklađenosti s planom šireg područja i zakonskim propisima, što je nedvojbeno moguće utvrditi samo neposredno kroz proces izrade plana.

Osnovni cilj i programsko polazište je stvaranje prostornih uvjeta za planirani razvoj Općine Borovo. Za potrebe izrade III. Izmjena i dopuna PPUO Borovo nije potrebna izrada stručnih podloga, odnosno koristit će se važeći PPUO Borovo. U okviru izrade III Izmjena i dopuna PPUO Borovo koristiti će se kartografske podloge iz važećeg PPUO Borovo. Nacrt prijedloga III Izmjena i dopuna PPUO Borovo izradit će se u rokovima koji će se utvrditi sa stručnim izrađivačem Plana. Provođenje ove Odluke povjerava se Jedinostvenom upravnom odjelu Općine Borovo.

**Izvori
financiranja za
izradu Plana
osiguravaju se
iz proračuna
Ministarstva
poljoprivrede,
odnosno
proračuna
Općine
Borovo.**

Izvor: Općina Borovo; <http://pcborovo.hr/aktualni-projekti/>

6. PROVEDBENI MEHANIZMI

Strategija razvoja izrađena je na način da je jasno postavljena hijerarhija razvojnih ciljeva počevši od vizije, preko strateških ciljeva, do prioriteta i mjera. Konačna uspješnost i vrijednost programa uvelike ovisi o tome koliko su dobro postavljeni ti osnovni sastavni dijelovi Strategije, odnosno koliko dobro hijerarhija ciljeva strateški usmjerava razvoj na način koji iskorištava snage i prednosti te prevladava i zaobilazi slabosti i prepreke.

Strategija razvoja je „promjenjiv” razvojni plan koji se sastoji od niza razrađenih projekata. U njemu su predložene procedure praćenja i vrednovanja koje imaju važnu ulogu u osiguravanju kako efikasnosti tako i trajne prilagođenosti/ažurnosti Strategije razvoja, u uvjetima okruženja koje se stalno mijenja.

Redovito vrednovanje same Strategije razvoja predviđeno je svake tri godine što je u skladu sa provedbom i realizacijom Strateškog plana. Praćenje Strategije razvoja omogućeno je kroz sustav praćenja i vrednovanja, odnosno evaluacije u Strateškom planu pri čemu postoje i komponente kojima se prate pojedini projekti, skupovi projekata kojima se ostvaruju pojedine mjere i sl. Projekti i njihove faze prate se, vrednuju i adaptivno upravljaju u kraćim razmacima te se na temelju istih donose odluke, odnosno smjer djelovanja za sljedeće razdoblje.

Kako bi se Strategija razvoja mogla provesti, odnosno da bi se operacionalizirao ovaj strateški dokument, potrebno je odrediti određene mehanizme njegove provedbe, navedeni mehanizmi su specificirani u Strateškom planu. Pri tome se prvenstveno misli na definiranje pokazatelja uspješnosti, tj. provedbe koji moraju biti jasni i kvantitativno određeni.

Drugim riječima, u strateškom planu su određene odgovornosti provedbe, način vrednovanja kroz definirane pokazatelje, kao i tijelo koje prati i izvješćuje o provedbi. Također, jedan od izrazito važnih mehanizama predstavlja informiranje i uključivanje javnosti/građana u provedbeni proces. Obzirom da se provedba temelji na projektima i programima, iznimno je važno utvrditi kriterije prema kojima će oni biti usvojeni u Strategiji i prioritetni u realizaciji.

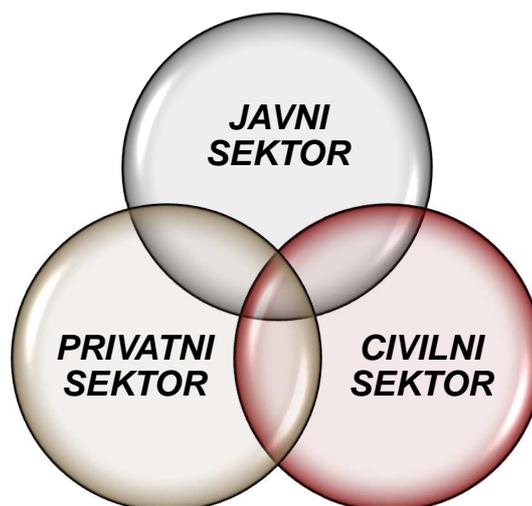
Uspješna provedba znači učinkovito upravljanje koje treba biti zasnovano na dobro osmišljenom i detaljnom te realnom i provedivom planu provedbe. Plan treba sadržavati podjelu odgovornosti, strategiju financiranja i financijske alokacije, vremenski plan te konkretne aktivnosti, kako za provedbu, tako i za praćenje i vrednovanje provedbe. Da bi proces provedbe bio učinkovit i uspješan, njime se moraju osmisliti i osigurati i važni elementi uključujući:

- a) provedbene institucije i mehanizme,
- b) financiranja te
- c) postupke za praćenje i vrednovanje programa i projekta.

Strategija razvoja će pridonijeti i uspješnijem privlačenju i natjecanju za financijska sredstva iz raznih potencijalnih izvora za financiranje razvoja i to od nacionalnih programa i institucija RH, onih u EU, zatim mnogih bilateralnih i multilateralnih, vlastitih izvora do privatnih ulagatelja. Programom se dobiva dobro strukturiran razvojni plan, dobra podloga za utvrđivanje i određivanje prioriternih razvojnih projekata i za njihovo primjereno predstavljanje i kandidiranje za financiranje.

6.1. Institucionalni okvir provedbe programa

Razvoj Općine Borovo je institucijsko razvojni proces. Koordiniranost institucija u procesu provedbe Strategije je ključna. Dobro kapacitirane, lokalno bazirane institucije moraju biti organizirane i dostupne tako da pomognu u identificiranju i mobiliziranju svih resursa kako bi se izvršio strateški plan. Kako bi se Strategija uspješno provela potrebna je suradnja između središnje državne i gradske vlasti, ali i različitih tijela uprave, institucija i poduzeća s javnim ovlastima državne i lokalne razine te svih drugih dionika na lokalnoj razini – iz privatnog sektora i sektora civilnog društva.

Dakle, uspješnost provedbe Strategije ne ovisi isključivo o Općini Borovo i općinskoj upravi, nego jednako tako i o važnim subjektima, prije svega nacionalne razine, ali onda i državnim institucijama kao i o privatnoj inicijativi (investitori). To najviše dolazi do izražaja kod velikih kapitalnih projekata kod kojih se isprepleću nadležnosti državne i lokalne razine u provedbi aktivnosti projekata. Veliki dio predviđenih projekata i mjera strategije financirati će se iz raznih drugih izvora financiranja, pored proračunskih sredstava, stoga je za učinkovitu provedbu Strategije potrebno imati adekvatne apsorpcijske kapacitete.

Partnerski odbor i radni tim

Partnerski odbor, kao i u fazi izrade Strategije, nastavlja imati savjetodavnu ulogu i u fazi provedbe te prihvaća izvješće (polugodišnje, godišnje) o provedbi Strategije razvoja. Zadaće Partnerskog odbora u procesu provedbe su:

- ✓ strateško usmjeravanje razvoja Općine Borovo u skladu s razvojem na području županije,
- ✓ odobravanje razvojnih programa te
- ✓ nadzor provedbe programa i realizacije financijskih sredstava.

Mjerama Strategije su definirani nositelji pojedinih aktivnosti i ostale komponente bitne za provedbu Strategije. U procesu izrade Strategije formirala su se tijela i radne skupine koji su doprinijeli kreiranju ciljeva, prioriteta i mjera razvoja.

Ta tijela/grupe trebaju imati glavnu ulogu i u provedbi Strategije. Za koordinaciju provedbe zadužen je radni tim, koji u fazi provedbe postaje implementacijsko tijelo za provedbu programa. Ovisno o vrsti posla, Implementacijsko tijelo raspoređuje aktivnosti prema dužnostima zaposlenika upravnih odjela. Vrlo je važno osigurati što veći krug dionika koji sudjeluju u implementaciji jer se na taj način stvara osjećaj vlasništva i osigurava podrška u provedbi projekata od strane šireg kruga dionika. To su prije svega ljudi sa radnih skupina te predstavnici različitih institucija, organizacija i gospodarskog sektora.

Upravni odjeli

Ključnu ulogu u provedbi Strategije ima općinsko upravno tijelo (Jedinstveni upravni odjel – JUO) koji u okviru svoga djelokruga koordinira pripremu i provedbu aktivnosti, surađujući s drugim nositeljima aktivnosti i ostalim dionicima koordinirajući njihov rad. JUO Općine Borovo zaduženoje i za praćenje provedbe i izvještavanje o aktivnostima iz svoje nadležnosti.

Javni sektor

Tablica 79. Popis institucija javnog sektora prema ciljevima Strategije

GOSPODARSKI RAZVOJ	INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST	KVALITETA ŽIVOTA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ministarstvo gospodarstva, ✓ Ministarstvo poduzetništva i obrta ✓ Agencija za razvoj Vukovarsko-srijemske županije Hrast d.o.o. ✓ Razvojna agencija Vukovar d.o.o. (VURA) ✓ Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Vukovar ✓ Obrtnička komora Vukovarsko-srijemske županije ✓ Udruženje obrtnika Vukovar ✓ Hrvatska banka za obnovu i razvoj ✓ Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju ✓ Ministarstvo poljoprivrede ✓ Hrvatska poljoprivredna agencija ✓ Hrvatska poljoprivredna komora ✓ Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije ✓ Turistička zajednica Grada Vukovara ✓ Ministarstvo kulture ✓ Ministarstvo zaštite okoliša i prirode ✓ Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Vukovarsko-srijemske županije ✓ Konzervatorski odjel u Vukovaru ✓ Područni ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Vukovar ✓ Lokalno partnerstvo za zapošljavanje i dr. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ministarstvo poljoprivrede ✓ Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja ✓ Zavod za prostorno uređenje Vukovarsko-srijemske županije ✓ Područni ured za katastar Vukovar ✓ Općinska komunalna poduzeća ✓ Gradska komunalna poduzeća ✓ Vukovarsko-srijemska županija ✓ Uprava za ceste Vukovarsko-srijemske županije, ✓ Lučka uprava Vukovar ✓ Hrvatske šume ✓ Hrvatske vode ✓ Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ✓ HEP ✓ Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture ✓ Hrvatske željeznice ✓ Hrvatske autoceste ✓ Hrvatske ceste ✓ Ministarstvo zaštite okoliša i prirode ✓ Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva ✓ Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske ✓ Udruge civilnog društva Općine Borovo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta ✓ Odgojno obrazovne ustanove na području Općine Borovo ✓ Kulturne institucije u vlasništvu Općine kao i ostale kulturne organizacije koje djeluju na području Općine Borovo ✓ Zavod za javno zdravstvo ✓ Ministarstvo zdravlja ✓ Ministarstvo socijalne politike i mladih ✓ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ✓ Centar za socijalnu skrb ✓ Institucije socijalne skrbi ✓ Zavod za javno zdravstvo, zdravstvene institucije (klinike, bolnice, domovi zdravlja) ✓ Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva ✓ Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske ✓ Udruge civilnog društva Općine Borovo

Izvor: Općina Borovo

Civilni sektor

Civilni sektor u Općini Borovo u najvećoj mjeri čine udruge koje djeluju na mnogobrojnim područjima interesa. Ipak, prema područjima glavne grupe djelatnosti najzastupljenije su udruge iz djelatnosti sporta, kulture, gospodarstva, udruge građana, udruge unutar socijalnih i zdravstvenih djelatnosti te udruge mladih. Udruge su važan sudionik razvoja Općine jer pridonose povećanju tolerancije, demokratičnosti i vladavini prava te imaju značajno iskustvo u pripremi i provedbi

projekata te mogu aktivno utjecati na privlačenje sredstava iz nacionalnih i EU fondova.

Privatni sektor

Privatni sektor najznačajniji je pokretač razvoja i zapošljavanja. Cilj je razvojne strategije afirmirati dijalog, posebice s poslovnim asocijacijama te ukloniti zapreke i stvoriti što kvalitetnije okruženje za djelovanje privatnog sektora i afirmaciju poduzetničkih inicijativa kojima se ostvaruje razvoj borovskog gospodarstva i novo zapošljavanje, ali i unapređivanje društva te svih gradskih funkcija. Stoga su Strategijom razvoja definirane mjere koje trebaju osigurati viši stupanj uključenosti privatnog sektora u procesu donošenja odluka važnih za Općinu. Provedbom Strategije treba omogućiti jače sudjelovanje privatnog sektora i u tradicionalno 'javnim' funkcijama: obrazovanju, kulturi, sportu, zdravstvu i socijalnoj skrbi te u razvoju prometno-komunalnih sustava.

Preporuke

Lokalne upravne strukture u pojedinim segmentima razvoja imaju ograničen opseg djelovanja (nedostatak financija i kadrova u nekim sektorskim područjima). Razlog tome su spore organizacijske prilagodbe u javnom sektoru koje ne prate promjene, koje nameću novi razvojni trendovi u upravljanju razvojem. Danas se promjene i problemi u sustavu dešavaju rastućom brzinom, stoga je javni menadžment prisiljen odgovoriti na te organizacijske izazove vještijim i bržim upravljanjem promjenama.

Strategija je identificirala područja koja zahtijevaju dodatne organizacijske napore za efikasnije upravljanje razvojem. Tako je razvojnim mjerama posebno naglašena potreba za snažnijim upravljačkim kapacitetima u području razvoja gospodarstva, poduzetništva i poljoprivrede. Zbog iznimne važnosti, prije svega gospodarske revitalizacije Općine te zbog iznimnih (neiskorištenih) potencijala u turizmu i kulturi, osnaživanje upravljačkih kapaciteta u tim sektorima još je viša nužnost.

Nadležnosti su isprepletene između nacionalne, županijske i lokalne razine, što često dovodi do stanja u kojima neki bitan problem nije riješen zbog nepostojanja odgovorne institucije za rješavanje istog. Sektor turizma sigurno zaslužuje više upravljačkih kapaciteta od sadašnjih koji su isključivo odgovornost jedne TZ te nekoliko djelatnika općinskih odjela, a nije pretenciozno reći da se radi o najvažnijem razvojnom sektoru Općine. Slična je stvar i u kulturi, u kojoj postoji cijeli niz institucija i organizacija koje svojim djelovanjem čine kulturnu ponudu Općine, no ne postoji međusobna koordinacija tih institucija, ili usklađenost njihovih godišnjih programa, kao ni konsenzus o razvojnoj strategiji kulture, premda je mišljenje većine kako je upravo kultura jedan od temeljnih identitetskih elemenata Općine te kako bi upravo kulturno bogatstvo trebalo biti ogledalo u svijet.

Upravljanje gospodarskim procesima, također je svedeno na nekoliko zasebnih institucija koje međusobno surađuju, ali nemaju zajednički konsenzus, niti provode zajedničke aktivnosti na rješavanju aktualnih gospodarskih problema. Da bi izbjegli nastajanje ovakvih stanja, koja su rezultat iznimne kompleksnosti sustava potrebno je prepoznati problem i predložiti organizacijska rješenja koja mogu unaprijediti situaciju. Premda u nekim segmentima postoji cijeli niz institucija koje dobro rade i djeluju u funkciji razvoja, to ne mora značiti da su te institucije koordinirane i da se razvijaju u istom, zadanom smjeru. Kako bi unaprijedili upravljačke kapacitete u tim segmentima preporuka je osnovati tijelo, savjet, odbor ili agenciju koja će preuzeti odgovornost koordinacije na sebe, a samim time unaprijediti upravljačke kapacitete za provedbu ove Strategije.

6.2. Financijski okvir Strategije

Provedivost Strategije Općine Borovo do kraja 2022. godine ovisit će primarno o osiguranju i privlačenju sredstava potrebnih za provedbu mjera. Pribavljanje i održavanje dugoročnih izvora financiranja za lokalnu strategiju je značajan izazov jer lokalna razvojna strategija nije zakonska odgovornost lokalne samouprave.

Važno je imati političku potporu u lokalnoj zajednici kako bi potaknuli alokaciju resursa. Isto tako je važno da lokalna samouprava u potpunosti razumije da lokalni ekonomski razvoj potencijalno doprinosi budućem rastu prihoda i prepoznaje povezanost između uspješnog lokalnog ekonomskog razvoja, povećane lokalne ekonomske aktivnosti i rasta lokalnog proračuna.

Financijski okvir Strategije razvoja Općine Borovo, izrađen je na temelju planiranih projekata, proračuna i planova nabave Općine Borovo, procjene mogućnosti povlačenja sredstava iz fondova nacionalne razine, odnosno na temelju procjene mogućnosti privlačenja sredstava iz fondova EU i drugih međunarodnih izvora. Bitno je napomenuti da su prilikom izrade financijskog okvira, a u svrhu dobivanja što realnijeg okvira, iz procjene isključeni veliki investicijski projekti za čiju implementaciju je odgovorna nacionalna razina.

Također, kod velikih infrastrukturnih projekata kojima je nositelj Općina, u kalkulaciju nisu uzeti čitavi iznosi projekata, već samo onaj dio za koji se pretpostavlja da će se zaista i potrošiti u implementacijskom periodu.

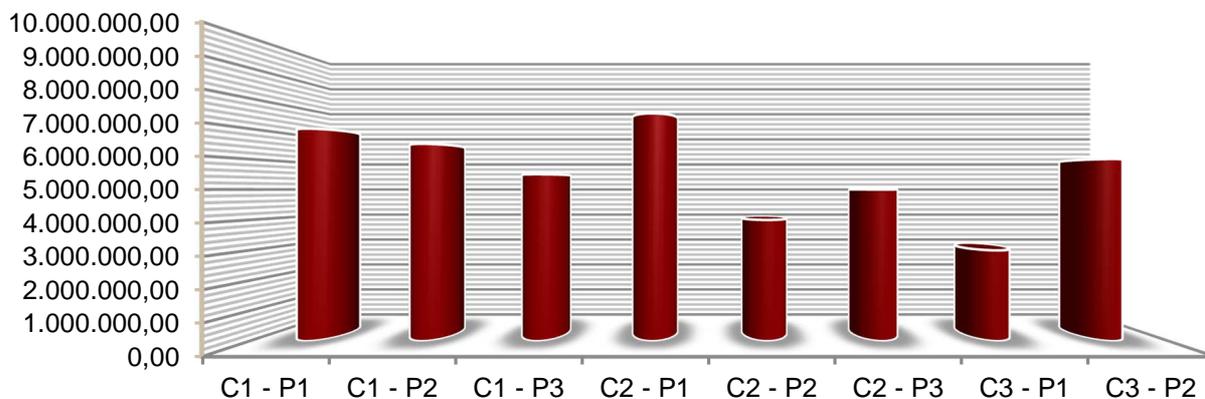
Ukupna planirana financijska sredstva za provedbu osmogodišnje Strategije iznose **XXX.XXX.XXX**,00 kn. Valja naglasiti kako su u financijsku konstrukciju uključeni i ostali izvori financiranja, prije svega sredstva nacionalnih i EU sredstava.

Tablica 80. Financijski okvir izvora financiranja Strategije

Prioritet		Mogući izvori financiranja
C1 – P1	Razvoj poljoprivredne proizvodnje	Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Fondovi EU Vukovarsko-srijemska županija, Općina Borovo, Javna poduzeća i institucije
C1 – P2	Jačanje malog i srednjeg poduzetništva	Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Fondovi EU, Vukovarsko-srijemska županija, Općina Borovo, Javna poduzeća i institucije
C1 – P3	Osnaživanje turističkih potencijala	Ministarstvo kulture, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo turizma, Ministarstvo poljoprivrede, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Fondovi EU, Vukovarsko-srijemska županija, Grad Vukovar, Općina Borovo, Javna poduzeća i institucije
C2 – P1	Provođenje mjera gospodarenja otpadom	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Fondovi EU Vukovarsko-srijemska županija, Općina Borovo
C2 – P2	Poboljšanje kvalitete komunalne infrastrukture	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Fondovi EU, Vukovarsko-srijemske županija, Općina Borovo
C2 – P3	Ulaganja u obnovljive izvore energije	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Fondovi EU, Vukovarsko-srijemska županija, Općina Borovo
C3 – P1	Unaprjeđenje odgojno-obrazovne strukture	Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Fondovi EU, Vukovarsko-srijemska županija, Općina Borovo
C3 – P2	Provođenje mjera socijalno-društvene politike	Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Fondovi EU, Vukovarsko-srijemske županija, Općina Borovo

Izvor: Općina Borovo

Grafikon 17. Financijska alokacija po prioritetima izražena u kunama

Izvor: Općina Borovo

6.3. Plan provedbe i slijed aktivnosti u ostvarenju ciljeva

Tablica 81. Okvirni godišnji operativni plan provedbe prioriternih mjera (aktivnosti) 2015.-2022.

Mjere	Vrijeme provedbe															
	2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
M 1-1-1																
M 1-1-2																
M 1-1-3																
M 1-2-1																
M 1-2-2																
M 1-3-1																
M 1-3-2																
M 1-3-3																
M 1-3-4																
M 2-1-1																
M 2-1-2																
M 2-1-3																
M 2-2-1																
M 2-2-2																
M 2-2-3																
M 2-3-1																
M 2-3-2																
M 2-3-3																
M 3-1-1																
M 3-1-2																
M 3-1-3																
M 3-2-1																
M 3-2-2																

Izvor: Općina Borovo

Prikazana je planirana realizacija aktivnosti prema godinama, odnosno polugodišnja realizacija. Sve prioritete mjere identificirane procesom izrade Strategije razvoja ne počinju u isto vrijeme, no sve imaju sličan slijed. Bojom je označeno prioriteto okvirno vrijeme alokacije ljudskih resursa na provedbu određenih prioriternih mjera, odnosno aktivnosti. Važno je napomenuti da brojne aktivnosti ovise i o natječajima koji će se pojaviti za njihovu moguću provedbu od strane nadležnih tijela, stoga se vrijeme provedbe može promijeniti od planiranog ovim, okvirnim, programom provedbe.

6.4. Praćenje provedbe programa i mjerenje učinka

Tablica 82. Praćenje provedbe programa

<i>Prioritet C1 – P1</i>		<i>Indikatori/pokazatelji</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Završna vrijednost</i>
<i>Mjera</i>				
C1 – P1 – M1	Udruživanje u zadruge	Povećan broj osnovanih poljoprivrednih zadruga		
		Povećanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača		
		Povećan broj i vrsta provedenih edukacijskih programa		
		Povećan broj poljoprivrednika uključenih u partnerstva s lokalnom jedinicom i/ili drugim gospodarstvima i udrugama		
		Povećan broj dodijeljenih financijskih potpora		
C1 – P1 – M2	Poticanje plasteničke proizvodnje	Povećan udio obrađenih poljoprivrednih površina	2 ha	20 ha
		Povećan broj poljoprivrednika koji su uložili vlastita sredstva i znanje u plasteničku proizvodnju	5	30
		Povećan broj nabavljenih plastenika sufinanciranih od strane Općine	0	
		Povećan broj nabavljenih sadnica sufinanciranih od strane Općine		
		Povećanje broja sajмова na kojima su predstavljeni lokalni proizvodi radi poboljšanja njihove prepoznatljivosti		
		Povećana količina lokalnih proizvoda plasiranih na tržište		
		Povećan broj zaštićenih i brendiranih proizvoda na području Općine		
		Povećan broj izdanih promotivnih brošura i letaka		
		Povećan broj marketinških, informativnih i edukacijskih programa		

C1 – P1 – M3	Poticanje sadnje dohodovno isplativijih kultura	Broj provedenih analiza stanja vezanih za potrebe i mogućnosti sadnje isplativijih kultura		
		Povećan broj zainteresiranih strana/poljoprivrednika koji se žele specijalizirati za proizvodnju određene vrste/dohodovno isplativije poljoprivredne kulture		
		Povećan broj i vrsta provedenih edukacijskih seminara		
		Povećan broj dodijeljenih subvencija poljoprivrednicima od strane Općine		
		Postotno povećanje dohotka poljoprivrednika, a samim time i Općine		
Prioritet C1 – P2		<i>Indikatori/pokazatelji</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Završna vrijednost</i>
Mjera				
C1 – P2 – M1	Izgradnja poduzetničke zone	Izrađen Detaljni urbanistički plan		
		Povećana razina kvalitete infrastrukturne opremljenosti poslovne zone		
		Povećan broj poduzetnika u poslovnoj zoni		
		Povećan broj novozaposlenih u poslovnoj zoni		
		Povećana iskorištenost postojeće poslovne infrastrukture		
		Otvoren poduzetnički centar i inkubator		
		Povećan broj mladih poduzetnika koji posluju u okviru inkubatora		
		Povećan broj osmišljenih novih proizvoda i ideja proizašlih iz poslovanja unutar poduzetničkog inkubatora		
		Povećan broj uspostavljenih informacijskih centara kao potpora poduzetništvu		
		Povećan broj ugovora o suradnji i partnerstvu između znanstvenih institucija akademske zajednice, inovatora i gospodarskog sektora		
		Povećan broj komercijaliziranih inovacija		
		Povećan broj edukacija za primjenu novih tehnologija		
Povećan broj polaznika (korisnika) organiziranih edukacija				

C1 – P2 – M2	Poticanje malih i srednjih poduzetnika na obavljanje djelatnosti proizvodnje i prerade sirovina	Povećan broj zainteresiranih poljoprivrednika/poduzetnika za proizvodnju i preradu sirovina		
		Broj dodijeljenih subvencija poljoprivrednicima/poduzetnicima za nabavku repromaterijala		
		Broj dodijeljenih subvencija za otkup/zakup zemljišta		
		Povećan broj održanih edukacijsko/informativnih radionica o provedbi mjera zaštite okoliša i ekološkoj proizvodnji		
		Povećan broj registriranih ekoloških proizvođača i proizvođača autohtonih sorti i pasmina na području Općine		
		Povećan iznos osiguranih sredstava za poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje		
		Povećan broj poljoprivrednika/poduzetnika koji nude poluproizvode i gotove proizvode na domaćem i stranom tržištu		
Prioritet C1 – P3		Indikatori/pokazatelji	Početna vrijednost	Završna vrijednost
Mjera				
C1 – P3 – M1	Razvoj etno turizma	Povećan broj programa, projekata i aktivnosti LAG-ova te njihove međusobne suradnje		
		Povećan broj novih poduzetničkih aktivnosti u ruralnim područjima		
		Povećan prihod od razvoja gospodarskih djelatnosti, odnosno etno turizma u ruralnim područjima		
		Visoka kvaliteta svih elemenata integriranog proizvoda ruralnog turizma		
		Ostvarena suradnja među nositeljima ruralnog razvoja Općine		
		Povećan broj smještajnih kapaciteta		
		Uključenost ugostiteljskih objekata u ponudu i prezentaciju tradicionalnih proizvoda		
Povećan broj kulturnih događanja/manifestacija				

C1 – P3 – M2	Izgradnja biciklističkih staza i puteva	Povećana razina kvalitete infrastrukturne opremljenosti Općine		
		Povećan broj novozaposlenih		
		Povećan broj korisnika „Crnog puta“ što utječe na ekonomičnost i rentabilnost poljoprivredne proizvodnje (mještani ne moraju okolnim putevima do svojih poljoprivrednih zemljišta)		
		Povećan broj aktivnih biciklista (probuđena svijest lokalnih stanovnika na bavljenje sportom)		
		Povećan broj provedenih promocijskih aktivnosti (izdanih brošura, letaka, edukacijskih radionica)		
		Povećan broj turista/biciklista koji prolaze rutom Dunav 6		
		Priljev financijskih sredstava/povećanje prihoda od turističke djelatnosti (biciklizma)		
		Borovo na turističkoj karti Europe		
C1 – P3 – M3	Afirmacija zaštićenog kulturnog dobra „Gradac“	Prepoznata važnost arheološkog lokaliteta „Gradac“		
		Povećan broj investitora koji utječu na razvoj ruralnog/etno turizma Općine		
		Ostvarena suradnja s potencijalnim investitorima		
		Povećan broj novozaposlenih (arheologa)		
		Povećan broj ponude kulturnih sadržaja		
		Osjećaj zadovoljstva lokalnog stanovništva		
C1 – P3 – M4	Praćenje Dunavske strategije	Osnovana stručna radna skupina/odjel za praćenje Dunavske strategije		
		Ostvarena/povećana suradnja među ključnim dionicima Dunavske strategije na lokalnoj, međuregionalnoj i međunarodnoj razini		
		Povećan broj provedbenih projekata unaprjeđenja ukupnog razvoja Općine		

<i>Prioritet C2 – P1</i>		<i>Indikatori/pokazatelji</i>	<i>Početna vrijednost</i>	<i>Završna vrijednost</i>
<i>Mjera</i>				
C2 – P1 – M1	Usklađenje stanja sa zakonskim odredbama	Osnovana radna skupina/odjel koji se bavi provedbom aktivnosti gospodarenja otpadom		
		Usklađenost trenutnog stanja sa zakonskim odredbama, odnosno ispunjene zakonske norme sukladno mogućnostima		
		Donesen Plan gospodarenja otpadom Općine Borovo		
C2 – P1 – M2	Postavljanje Eko otoka	Nabavljena sredstva za uspješnu provedbu projekta/ostvarena suradnja s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost		
		Ostvarena uspješna suradnja između komunalnog poduzeća i Općine		
		Broj nabavljene komunalne opreme (kanti, kontejnera, vreća i ostalih spremnika otpada)		
		Broj nabavljenih komunalnih vozila		
		Povećan broj postavljenih Eko otoka, odnosno mjesta za odlaganje reciklažnog otpada		
		Probuđena svijest mještana o važnosti recikliranja i zaštite okoliša		
		Povećan broj kućanstava na području Općine koja odvajaju otpad (recikliraju)		
		Smanjena količina nerekiciranog/glomaznog/mješovitog otpada na području Općine		
		Smanjena udaljenost koju stanovnici pojedinih mjesta moraju prijeći od svojih domova do Eko otoka		
Smanjeni troškovi odvoza otpada				

C2 – P1 – M3	Izgradnja reciklažnog dvorišta	Prikupljena potrebna projektna dokumentacija (lokacijska i građevinska dozvola, razne analize stanja i opravdanosti projekta i slično)		
		Izabran izvođač radova		
		Osigurana financijska sredstva za uspješnu provedbu projekta izgradnje reciklažnog dvorišta (nabava materijala, opreme)		
		Ostvarena suradnja na lokalnoj razini		
		Ukupna količina sakupljenog otpada		
		Povećan broj novozaposlenih		
		Ostvareni prihodi od prodaje sekundarnih sirovina		
Prioritet C2 – P2		Indikatori/pokazatelji	Početna vrijednost	Završna vrijednost
Mjera				
C2 – P2 – M1	Izgradnja sustava odvodnje te uređenje kanalizacijske mreže	Izgrađen sustav javne odvodnje u planiranom razdoblju		
		Broj novozaposlenih		
		Broj metara izgrađenog sustava odvodnje		
		Broj ugrađenih crpnih stanica		
		Uređena kanalizacijska mreža		
		Povećan broj kućanstava koji su priključeni na kanalizacijsku mrežu		
		Smanjenje broja septičkih jama koje negativno utječu na zdravlje i okoliš		

C2 – P2 – M2	Modernizacija lokalnih prometnica i staza	Broj projekata za koje je pripremljena sva potrebna tehnička dokumentacija		
		Povećanje broja kilometara novoizgrađenih cesta		
		Duljina moderniziranih željezničkih kolosijeka		
		Broj novih implementiranih prometnih rješenja		
		Povećanje kilometara cesta na području Općine po stanovniku		
		Povećanje broja obnovljenih i novoizgrađenih autobusnih stajališta		
		Povećanje broja parkirališnih mjesta		
		Povećanje broja obnovljenih/izgrađenih ulica		
		Povećanje broja saniranih nogostupa		
		Kilometri cesta na kojima su se provele aktivnosti održavanja		
		Dužina izgrađene biciklističke staze		
		Uspostavljanje parkirališta za bicikle		
		C2 – P2 – M3	Modernizacija javne rasvjete	Proveden energetski pregled javne rasvjete
Postotna realizacija pripremljenosti projektne dokumentacije za provedbu projekta energetske učinkovitosti i ekološke javne rasvjete				
Postotna realizacija projekta provedbe LED rasvjete				
Postotno smanjenje godišnjih troškova energije za javnu rasvjetu				
Prioritet C2 – P3		Indikatori/pokazatelji	Početna vrijednost	Završna vrijednost
Mjera				
C2 – P3 – M1	Izgradnja pogona za proizvodnju peleta i drugih izvora toplinske energije	Povećan broj implementiranih projekata obnovljivih izvora energije		
		Broj novozaposlenih		
		Broj prijedloga za poboljšanje energetskog sustava		
		Povećanje broja provedenih mjera poboljšanja energetskog sustava		
		Povećanje količine uporabe biomase za grijanje i toplu vodu		
		Povećanje udjela energetske potrošnje iz obnovljivih izvora		
		Smanjenje emisije CO ₂ – smanjenje negativnog utjecaja na zdravlje stanovnika i okoliš		
		Povećan broj kućanstava koja koriste pelete kao način grijanja		

C2 – P3 – M2	Postavljanje sunčanih kolektora	Uspješno proveden energetska pregled isplativosti korištenja sunčanih kolektora		
		Uspješna implementacija projekta postavljanja sunčanih kolektora		
		Izgrađeni kapaciteti potrebni za uspješno instaliranje sunčanih kolektora		
		Broj novozaposlenih		
		Povećanje količine uporabe Sunčeve energije za grijanje i toplu vodu		
		Povećanje udjela energetske potrošnje iz obnovljivih izvora (energija Sunca)		
		Povećan broj polaznika radionica/zainteresiranih strana za iskorištavanje Sunčeve energije kao oblik grijanja		
		Povećan broj kućanstava koja traže financijsku pomoć radi instaliranja/postavljanja sunčanih kolektora		
		Broj postavljenih sunčanih kolektora (na pogon, unutar kućanstava – na obiteljske kuće)		
C2 – P3 – M3	Iskorištavanje snage vjetra kao oblika energije	Uspješna implementacija projekta iskorištavanja energije vjetra		
		Izgrađeni kapaciteti potrebni za uspješnu obradu/pretvorbu skladištenje energije vjetra		
		Broj novozaposlenih		
		Povećanje udjela energetske potrošnje iz obnovljivih izvora (energija vjetra)		
		Ukupno smanjenje troškova korištenja električne energije		

Prioritet C3 – P1		Indikatori/pokazatelji	Početna vrijednost	Završna vrijednost
Mjera				
C3 – P1 – M1	Usklađivanje sa Zakonom	% djece koja završavaju osnovnu školu (u odnosu na broj upisanih)		
		Broj učenika/broj učitelja		
		Broj djece obuhvaćene sustavom odgoja i obrazovanja		
		Povećanje broja novih odgojno-obrazovnih ustanova, polivalentnih objekata, prostora, vježbališta		
		Povećanje broja djece i mladih uključeno u različite programe edukacije		
C3 – P1 – M2	Preuzimanje osnivačkih prava za OŠ Borovo	Prenesena osnivačka prava za OŠ Borovo s Vukovarsko-srijemske županije na Općinu Borovo		
C3 – P1 – M3	Ciljano obrazovanje za deficitarna zanimanja	Povećan broj odgojno-obrazovnih programa		
		Broj upisanih učenika za smjerove koji se odnose na deficitarna zanimanja		
		Broj polaznika (radno sposobnih osoba) programa obrazovanja za deficitarna zanimanja		
		Broj provedenih programa poticanja cjeloživotnog učenja		
		Broj polaznika edukacijskih radionica na temu cjeloživotnog učenja		
		Smanjenje stope nezapolenosti područja		
Prioritet C3 – P2		Indikatori/pokazatelji	Početna vrijednost	Završna vrijednost
Mjera				
C3 – P2 – M1	Stambeno zbrinjavanje mladih bračnih parova	Broj raspoloživih obnovljenih kuća/stanova u vlasništvu države		
		Broj prijavljenih pojedinaca/obitelji za program stambenog zbrinjavanja		
		Broj ostvarenih prava pojedinaca/obitelji na stambeno zbrinjavanje		
		Broj dodijeljenih kuća/stanova, odnosno broj stambeno zbrinutih pojedinaca/obitelji		
		Broj nositelja zahtjeva stambenog zbrinjavanja kojima je dodijeljeno građevinsko zemljište u vlasništvu države		
		Broj nositelja zahtjeva stambenog zbrinjavanja koji raspolažu sa svojim zemljištem, a kojima je dodijeljen građevinski materijal		
		Smanjenje stope depopulacije		
		Smanjen udio nezaposlenih mladih osoba		

C3 – P2 – M2	Poboljšanje društvenog aktivizma i djelovanja mladih	Uspješno implementiran projekt „Mreža mladih u zajednici“		
		Broj sastanaka na kojima sudjeluju udruge i partneri projekta		
		Broj sajмова na kojima sudionici projekta sudjeluju u svrhu isticanja važnosti aktiviranja mladih na djelovanje u lokalnim zajednicama		
		Broj provedenih programa cjeloživotnog obrazovanja		
		Broj provedenih radionica o važnosti volontiranja i uključivanja u društvena zbivanja na području Općine, a i Županije		
		Broj radionica na temu pisanja projektnih prijedloga		
		Broj organiziranih studijskih putovanja sa svrhom razvoja i proširenja suradnje među mladima i poticanja umrežavanja		
		Broj kreiranih i distribuiranih promocijskih materijala		

Praćenje provedbe Strategije razvoja Općine Borovo obuhvaća stalan monitoring, mjerenje učinaka provedbe programa, kriterije ocjenjivanja te indikatore za ucjenu uspješnosti i učinkovitosti mjera, odnosno aktivnosti i projekata kojima se provode. Praćenje i evaluacija (ocjenjivanje) sastavni je dio redovnih aktivnosti Općine.

7.USKLAĐENOST PROGRAMA S NACIONALNIM RAZVOJNIM PROGRAMIMA I POLITIKAMA

„Razvojni dokument pisani je materijal koji predstavlja cjelovit i usklađen skup ciljeva, prioriteta, mjera i aktivnosti usmjerenih na postizanje određenih stanja i/ili održavanje određenih procesa.“²⁶

Strategija razvoja je razvojni dokument koji je i podloga za korištenje fondova Europske unije. Strateški ciljevi Općine usklađeni su s prioritetima i ciljevima definiranim gospodarskom strategijom EU, pod nazivom „EUROPA 2020 – strategija za pametan, održiv i uključiv rast“²⁷. Ova je strategija, kao nasljednica Lisabonske strategije, usvojena slijedom potreba da se izađe iz krize i da se EU uvođenjem srednjoročnih i dugoročnih reformi transformira u ekonomiju koja će ostvarivati visoke stope zaposlenosti, produktivnosti i društvene povezanosti.

Strategija razvoja, kao provedbeni dokument lokalnog razvoja, mora biti usklađena sa ključnim regionalnim razvojnim strateškim dokumentima, odnosno njihovim strateškim ciljevima, a budući da realizacijom svojih mjera i aktivnosti, pridonosi i ostvarenju strateških ciljeva nadređenih strateških razina.

Strategija mora biti usklađena sa strateškim ciljevima/prioritetima nacionalne razine i to sa strateškim dokumentima/Strategijama razvoja Republike Hrvatske, jer je Strategija razvoja provedbeni dokument provođenja mjera ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja na lokalnom području.

²⁸Razvojni dokumenti koji obuhvaćaju čitavu RH trebaju poslužiti za upravljanje razvojem na nacionalnoj razini. Razvojna pitanja kojima se dokumenti bave, određena su sektorski. Neki od naziva korištenih prilikom imenovanja razvojnih dokumenata su strategija, nacionalni plan, nacionalni program ili nacionalna politika. Iako se drugačije nazivaju, struktura razvojnih dokumenata je slična.

Neki od važećih/aktualnih strateških dokumenata/Strategija razvoja Republike Hrvatske su:

- Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.-2020.;
- Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012.-2020.;

²⁶ Analiza razvojnih dokumenata RH, Zagreb, prosinac 2012.

²⁷http://ec.Europa.eu/europa2020/index_en.htm

²⁸ Analiza razvojnih dokumenata RH, Zagreb, prosinac 2012.

- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012.-2016. godine;
- Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. (nacrt programa);
- Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2020. godine;
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (RH; do 2025. godine);
- Strategija očuvanja, zaštite i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.-2015.;
- Strategija poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020.;
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2030. godine;
- Strategija razvoja klastera u Republici Hrvatskoj 2011.-2020.;
- Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.;
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine;
- Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj od 2012.-2015. godine;
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (do 2025. godine);
- Strategija upravljanja vodama 2008.-2038.

Tablica 83. Usklađenost Strategije razvoja Općine Borovo sa ciljevima i prioritetima Strategija razvoja RH do 2020. godine

Programski ciljevi i prioriteti		Vrsta/naziv Strategije razvoja RH	Opći ciljevi	Strateški ciljevi / Prioriteti / Operativne aktivnosti / Mjere	
C1 Razvoj i jačanje gospodarstva	C1 – P2	Razvoj poljoprivredne proizvodnje	Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020. (nacrt programa)	Konkurentnost poljoprivrede, održivo gospodarenje resursima i uravnotežen razvoj ruralnih područja	<p style="text-align: center;">PRIORITET</p> <ol style="list-style-type: none"> Poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima Poboljšanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama
	C1 – P1	Jačanje malog i srednjeg poduzetništva	Strategija razvoja poduzetništva u RH 2013.-2020.	Povećanje konkurentnosti maloga gospodarstva u Hrvatskoj	<p style="text-align: center;">STRATEŠKI CILJ</p> <ol style="list-style-type: none"> Poboljšanje ekonomske uspješnosti
	C1 – P3	Oснаživanje turističkih potencijala	Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine	Povećanje atraktivnosti i konkurentnosti hrvatskog turizma što će rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti	<p style="text-align: center;">OPERATIVNA AKTIVNOST</p> <ol style="list-style-type: none"> Marketing Razvoj turističke ponude
			Strategija očuvanja, zaštite i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine RH za razdoblje 2011.-2015.	Postići učinkovitije i uspješnije upravljanje zaštitom i očuvanjem kulturne baštine, i istodobno potaknuti i osnažiti gospodarsko korištenje razvojnih potencijala te baštine	<p style="text-align: center;">STRATEŠKI CILJ</p> <ol style="list-style-type: none"> Povećati efikasnost i uspješnost politike zaštite i očuvanja kulturne baštine radi njezina održivog korištenja

C2 <i>Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>	C2 – P1	Provođenje mjera gospodarenja otpadom	Strategija gospodarenja otpadom RH (do 2025. godine)	Ostvarivanje i održavanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će biti usmjeren prema suvremenim europskim standardima i zahtjevima	<p style="text-align: center;">STARTEŠKI CILJ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetska oporabu otpada 2. Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO (stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava)
	C2 – P2	Poboljšanje kvalitete komunalne infrastrukture	Strategija upravljanja vodama 2008.-2038.	Postizanje cjelovitog i usklađenog vodnog režima na državnom teritoriju	<p style="text-align: center;">STRATEŠKE ODREDNICE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upravljanje vodama
			Strategija prometnog razvoja RH za razdoblje od 2014. do 2030. godine	Postizanje učinkovitog i održivog prometnog sustava na teritoriju RH, uzimajući u obzir novu ulogu nakon njezina pristupanja EU	<p style="text-align: center;">CILJ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unaprjeđenje prometne povezanosti i koordinacija sa susjednim zemljama
	C2 – P3	Ulaganja u obnovljive izvore energije	Strategija energetskog razvoja RH do 2020. godine	Izgradnja sustava uravnoteženog razvoja odnosa između sigurnosti opskrbe energijom, konkurentnosti i očuvanja okoliša, koji će hrvatskim građanima i hrvatskom gospodarstvu omogućiti kvalitetnu, sigurnu, dostupnu i dostatnu opskrbu energijom	<p style="text-align: center;">CILJ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biomasa 4. Energija vjetra 7. Sunčeva energija

C3 <i>Poboljšanje kvalitete stanovanja kroz povećanje životnog standarda stanovništva</i>	C3 – P1	Unaprjeđenje odgojno- obrazovne strukture	Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (RH; do 2025. godine)	Težiti cjelovitom, fleksibilnom i učinkovitom sustavu odgoja i obrazovanja koji povezuje sve razine i vrste obrazovanja i istraživanja u harmoničnu i transparentnu cjelinu temeljenu na zajedničkim pozitivnim vrijednostima, načelima i ciljevima	CILJ <i>(rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje)</i>
	C3 – P2	Provođenje mjera socijalno- društvene politike	Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine	Stvoriti uvjete za razvoj zajednice u kojoj građani i organizacije civilnoga društva u sinergiji s drugim sektorima, aktivno, ravnopravno i odgovorno, u skladu s načelima održivog razvoja i djelovanja za opće dobro, sudjeluju u ostvarivanju društva blagostanja i jednakih mogućnosti za sve	MJERA

Izvor: Općina Borovo, <http://europski-fondovi.eu/strateski-dokumenti-republike-hrvatske-2014-2020>

8. ZAKLJUČAK

Strategija razvoja Općine Borovo vlasništvo je svih mještana Općine Borovo. Strategija je rezultat rada temeljenog na partnerstvu između ključnih dionika razvojnih sektora Općine te predstavlja njihov konsenzus oko razvojnog smjera i budućnosti Općine Borovo.

Tijekom izrade Strategije postignuto je dublje razumijevanje uloge i značenja ovog dokumenta te je podignuta razina svijesti o razvojnim potrebama i ograničenjima s kojima je Općina suočena. Strategija je detektirala ključne razvojne pravce Općine te je uspostavila komunikaciju između svih bitnih ljudi s područja Općine što treba poslužiti u budućnosti kao „infrastruktura“ za provedbu definirane razvojne politike Općine.

Krajnja svrha cijelog procesa strateškog planiranja i izrade Strategije razvoja je osigurati višu kvalitetu života za sve mještane Općine Borovo, a to znači unaprijediti prostor i infrastrukturu Općine, podići razinu gospodarske konkurentnosti Općine, unaprijediti društveni život Općine i čuvati okoliš. Da bi se to ostvarilo potrebno je kontinuirano i fokusirano raditi na stvaranju pozitivnog okruženja koje će rezultirati poboljšanjem kvalitete okruženja za život u Općini, smanjenjem nezaposlenosti i stvaranjem pozitivne razvojne perspektive područja.

Pred općinskim vodstvom sada je izazov da sve zacrtane ciljeve razvoja zajednički ostvare te da u dugom roku vizija razvoja Općine postane realnost. Vizija razvoja mora biti konstantno na umu svih onih koji sudjeluju u razvoju i izgradnji budućnosti Općine Borovo.

S vizijom na umu, daje se zaključna misao ovog dokumenta uz nadu da će se ambicije ove Strategije ostvariti u željenoj mjeri i na korist svih mještana Općine Borovo.

Popis članova Radne skupine, tematskih skupina i partnerskog odbora za izradu Strategije razvoja 2015.-2022.*Dodatak 1. Članovi Partnerskog odbora*

Redni broj	Ime i prezime	Naziv organizacije
1.	Zoran Baćanović, mag.iur	Općina Borovo
2.	Branko Perišić, dipl.agronom	Poljoprivredna zadruga Brestove Međe
3.	Rajko Lukić, ing.mašinstva	Zlatarski obrt Rim
4.	Srđan Jeremić, mag.oec.	Borovo d.d.
5.	Mladen Mitrović	UNIQA osiguranje d.d.

Dodatak 2. Članovi radnih i tematskih skupina

Redni broj	Ime i prezime	Naziv organizacije
1.	Slobodanka Stevanović, dipl. pravica	Općina Borovo
2.	Duško Drobić	Općina Borovo
3.	Čedomir Bosić	Općina Borovo
4.	Miloš Maksimović	Projekt centar Borovo
5.	Ljubica Kosić	Općina Borovo

Dodatak 3. Odluka o osnivanju tijela za izradu Strategije razvoja Općine Borovo

KLASA:302-02/15-01/01
URBROJ:2196-04-15-01-5
Borovo, 22.05.2015. god.

Temeljem članka 54. Statuta Općine Borovo („Službeni vjesnik Vukovarsko-srijemske županije” br. 11/12.), načelnik Općine Borovo dana 22.05.2015. donosi sljedeću:

ODLUKU

o osnivanju tijela za izradu Strategije razvoja Općine Borovo
za razdoblje 2015.-2022.

Članak 1.

Ovom Odlukom propisuje se osnivanje, djelokrug, način rada i sastav tijela za izradu Strategije razvoja Općine Borovo za razdoblje 2015.-2022. (u daljnjem tekstu: Strategija razvoja).

Tijela za izradu Strategije razvoja Općine Borovo su:

- ✓ Partnerski odbor
- ✓ Radne skupine
- ✓ Radni tim

Članak 2.

Partnerski odbor

Partnerski odbor se osniva kao savjetodavno tijelo s ciljem definiranja strateških ciljeva i prioriteta održivog društveno gospodarskog razvoja Općine Borovo.

Članak 3.

Partnerski odbor sudjeluje u svim fazama izrade i provedbe Strategije razvoja Općine Borovo, od analize postojećeg stanja do utvrđivanja vizije, preko strateških ciljeva, prioriteta i mjera te do odabira razvojnih projekata i praćenja provedbe Strategije razvoja.

Članak 4.

Partnerski odbor se u svome radu rukovodi načelima konsenzusa, jednakosti i transparentnosti.

Članak 5.

Partnerskom odboru predsjedava načelnik.

Članak 6.

Članovima partnerskog odbora se imenuju predstavnici sljedećih institucija i organizacija iz redova javnog, privatnog i civilnog sektora, vodeći računa o adekvatnoj zastupljenosti svakog od navedenih sektora:

1. Zoran Baćanović, mag.iur
2. Branko Perišić, dipl.agronom
3. Rajko Lukić, ing.mašinstva
4. Srđan Jeremić, mag.oec.
5. Mladen Mitrović

Članak 7.

Radne skupine

Radne skupine za izradu Strategije razvoja osnivaju se za rad na konkretnim poslovnim zadacima koji se tiču savjetovanja, predlaganja i usmjeravanja procesa izrade Strategije razvoja kroz za to namijenjene radne sastanke.

Svaki član Partnerskog odbora može biti i član radnih skupina, a osim njih u rad radnih skupina mogu se uključiti i stručne osobe koje nisu u Partnerskom odboru.

ČLANOVI RADNE SKUPINE SU SLJEDEĆI:

1. Slobodanka Stevanović, dipl. pravica
2. Duško Drobić
3. Čedomir Bosić

Članak 8.

Radni tim

Administrativne i stručne poslove za potrebe rada Partnerskog odbora obavljat će Radni tim za izradu Strategije razvoja sastavljen od sljedećih djelatnika:

1. Miloš Maksimović
2. Ljubica Kosić
3. Čedomir Bosić

Članak 9.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Općinski načelnik:
Zoran Baćanović, mag. iur.

9. POPIS TABLICA

<i>Tablica 1. Pregled ciljeva i indikatora strategije Europa 2020.....</i>	<i>7</i>
<i>Tablica 2. Geografsko-prostorna obilježja Općine Borovo.....</i>	<i>9</i>
<i>Tablica 3. Swot analiza smještaja, klime i prirodnih resursa područja Općine Borovo</i>	<i>11</i>
<i>Tablica 4. Razvojni problemi i potrebe smještaja, klime i prirodnih resursa područja Općine Borovo.....</i>	<i>12</i>
<i>Tablica 5. Ukupan broj stanovnika u Republici Hrvatskoj.....</i>	<i>13</i>
<i>Tablica 6. Ukupan broj stanovnika u Vukovarsko-srijemskoj županiji.....</i>	<i>14</i>
<i>Tablica 7. Ukupan broj stanovnika u Općini Borovo</i>	<i>15</i>
<i>Tablica 8. Prirodno kretanje stanovništva u 2013. godini</i>	<i>19</i>
<i>Tablica 9. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu.....</i>	<i>19</i>
<i>Tablica 10. Stanovništvo Općine Borovo prema vjeri</i>	<i>20</i>
<i>Tablica 11. Stanovništvo Općine Borovo prema narodnosti.....</i>	<i>21</i>
<i>Tablica 12. Ukupan broj stanovnika prema dobi i spolu u Općini Borovo.....</i>	<i>22</i>
<i>Tablica 13. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu.....</i>	<i>23</i>
<i>Tablica 14. Privatna kućanstva prema broju članova</i>	<i>24</i>
<i>Tablica 15. Swot analiza stanovništva Općine Borovo</i>	<i>25</i>
<i>Tablica 16. Razvojni problemi i potrebe stanovništva Općine Borovo</i>	<i>25</i>
<i>Tablica 17. Duljina cesta prema skupinama razvrstanih cesta</i>	<i>26</i>
<i>Tablica 18. Udio pojedinih vrsta ceste</i>	<i>27</i>
<i>Tablica 19. Cestovna gustoća</i>	<i>27</i>
<i>Tablica 20. Duljina distributivnog plinovoda u Općini Borovo</i>	<i>30</i>
<i>Tablica 21. Srednje mjesečne fizikalno-kemijske vrijednosti analiza pitke vode za 2014. godinu Vodovoda Grada Vukovara.....</i>	<i>34</i>
<i>Tablica 22. Popis divljih odlagališta na području Vukovarsko-srijemske županije</i>	<i>39</i>
<i>Tablica 23. Swot analiza infrastrukturne opremljenosti područja Općine Borovo</i>	<i>41</i>
<i>Tablica 24. Razvojni problemi i potrebe razvoja infrastrukture na području Općine Borovo.....</i>	<i>43</i>
<i>Tablica 25. Ekološka mreža na području Općine Borovo</i>	<i>44</i>
<i>Tablica 26. Popis kulturno-povijesnih dobara na području Općine Borovo.....</i>	<i>46</i>
<i>Tablica 27. Popis obnovljenih i ugroženih zaštićenih (registriranih) kulturnih dobara na području Općine Borovo</i>	<i>47</i>
<i>Tablica 28. Swot analiza kulturno-povijesne baštine područja Općine Borovo.....</i>	<i>48</i>
<i>Tablica 29. Razvojni problemi i potrebe kulturno-povijesne baštine Općine Borovo.</i>	<i>48</i>
<i>Tablica 30. Pokazatelji razvijenosti Općine Borovo</i>	<i>50</i>
<i>Tablica 31. Popis poduzeća na području Općine Borovo</i>	<i>51</i>
<i>Tablica 32. Popis obrta koji djeluju na području Općine Borovo (obrti u radu)</i>	<i>52</i>
<i>Tablica 33. Ostvareni izvoz u VSŽ i Općini Borovo (u tisućama kuna).....</i>	<i>54</i>
<i>Tablica 34. Ostvareni uvoz u VSŽ i Općini Borovo (u tisućama kuna).....</i>	<i>54</i>

<i>Tablica 35. Bilanca vanjskotrgovinske razmjene (u tisućama kuna).....</i>	<i>55</i>
<i>Tablica 36. Prosječna nezaposlenost u Vukovarsko-srijemskoj županiji i Općini Borovo u razdoblju od 2004.-2015. godine.....</i>	<i>55</i>
<i>Tablica 37. Nezaposlenost u RH, Vukovarsko-srijemskoj županiji i Općini Borovo u razdoblju od siječnja – prosinca 2014. godine i siječnja – travnja 2015. godine (stanje krajem mjeseca).....</i>	<i>56</i>
<i>Tablica 38. Pregled broja nezaposlenih VSŽ i Općine Borovo po razini obrazovanja, ožujak 2015. godine (stanje krajem mjeseca).....</i>	<i>59</i>
<i>Tablica 39. Swot analiza gospodarskih obilježja područja Općine Borovo</i>	<i>60</i>
<i>Tablica 40. Razvojni problemi i potrebe razvoja gospodarstva na području Općine Borovo.....</i>	<i>61</i>
<i>Tablica 41. Klasifikacija pravnih oblika prema veličini na području Općine Borovo ..</i>	<i>61</i>
<i>Tablica 42. Klasifikacija aktivnih pravnih oblika prema djelatnosti na području Općine Borovo.....</i>	<i>62</i>
<i>Tablica 43. Swot analiza poduzetništva na području Općine Borovo</i>	<i>65</i>
<i>Tablica 44. Razvojni problemi i potrebe razvoja poduzetništva na području Općine Borovo.....</i>	<i>66</i>
<i>Tablica 45. Ostvareni dolasci turista (razdoblje 2013. i 2014. godine).....</i>	<i>67</i>
<i>Tablica 46. Ostvarena noćenja turista (razdoblje 2013. i 2014. godine).....</i>	<i>67</i>
<i>Tablica 47. Dolasci i noćenja stranih turista prema zemlji prebivališta u 2013. godini u VSŽ</i>	<i>68</i>
<i>Tablica 48. Ponuda smještajnih kapaciteta u gradu Vukovaru</i>	<i>69</i>
<i>Tablica 49. Smještajni kapaciteti u Vukovarsko-srijemskoj županiji 2013. godine.....</i>	<i>70</i>
<i>Tablica 50. Dionici turističkog razvoja Općine Borovo.....</i>	<i>71</i>
<i>Tablica 51. Swot analiza turizma na području Općine Borovo.....</i>	<i>71</i>
<i>Tablica 52. Razvojni problemi i potrebe turističkog razvoja Općine Borovo</i>	<i>72</i>
<i>Tablica 53. Ukupan broj poljoprivrednih kućanstava, poslovnih subjekata i korištenog poljoprivrednog zemljišta u Vukovarsko-srijemskoj županiji</i>	<i>74</i>
<i>Tablica 54. Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu, površini ukupno raspoloživoga zemljišta, korištenoga poljoprivrednog zemljišta, ostalog zemljišta i broja parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta</i>	<i>75</i>
<i>Tablica 55. Površina korištenoga poljoprivrednog i ostalog zemljišta po kategorijama</i>	<i>75</i>
<i>Tablica 56. Prosječna količina i broj parcela zemljišta po kućanstvu te prosječna veličina parcele u Vukovarsko-srijemskoj županiji i Općini Borovo.....</i>	<i>76</i>
<i>Tablica 57. Stanje grla stoke na području Općine Borovo.....</i>	<i>77</i>
<i>Tablica 58. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupnom broju goveda.....</i>	<i>77</i>
<i>Tablica 59. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupnom broju svinja</i>	<i>77</i>
<i>Tablica 60. Stanje voćaka na području Općine Borovo</i>	<i>78</i>
<i>Tablica 61. Broj poljoprivrednih kućanstava prema vrstama voćnih stabala.....</i>	<i>79</i>
<i>Tablica 62. Broj kućanstava koji je ostvario prihod od prodaje u Općini Borovo.....</i>	<i>79</i>
<i>Tablica 63. Swot analiza poljoprivrede na području Općine Borovo.....</i>	<i>81</i>

<i>Tablica 64. Razvojni problemi i potrebe razvoja poljoprivrede na području Općine Borovo.....</i>	<i>82</i>
<i>Tablica 65. Mreža potrebnih timova na razini primarne zdravstvene djelatnosti na području Vukovarsko-srijemske županije i Općine Borovo.....</i>	<i>89</i>
<i>Tablica 66. Zdravstvena infrastruktura na području Općine Borovo.....</i>	<i>90</i>
<i>Tablica 67. Popis sportskih udruga i klubova na području Općine Borovo.....</i>	<i>91</i>
<i>Tablica 68. Popis kulturoloških udruga na području Općine Borovo.....</i>	<i>91</i>
<i>Tablica 69. Popis građanskih i drugih udruga na području Općine Borovo.....</i>	<i>92</i>
<i>Tablica 70. Swot analiza društvenih djelatnosti Općine Borovo.....</i>	<i>92</i>
<i>Tablica 71. Razvojni problemi i potrebe društvenih djelatnosti Općine Borovo.....</i>	<i>94</i>
<i>Tablica 72. Popis općinskih poduzeća i ustanova.....</i>	<i>95</i>
<i>Tablica 73. Ostvareni prihodi/primici Općine Borovo za razdoblje 2011.-2014. godine.....</i>	<i>98</i>
<i>Tablica 74. Ostvareni rashodi/izdaci Općine Borovo za razdoblje 2011.-2014. godine.....</i>	<i>100</i>
<i>Tablica 75. Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora – usporedba 2013. i 2014. godine.....</i>	<i>102</i>
<i>Tablica 76. Swot analiza institucionalnog okvira i financijskih izvora za upravljanje razvojem Općine Borovo.....</i>	<i>103</i>
<i>Tablica 77. Razvojni problemi i potrebe instituconalnog okvira i financijskih izvora za upravljanje razvojem Općine Borovo.....</i>	<i>104</i>
<i>Tablica 78. Popis aktualnih projekata Općine Borovo.....</i>	<i>156</i>
<i>Tablica 79. Popis institucija javnog sektora prema ciljevima Strategije.....</i>	<i>163</i>
<i>Tablica 80. Financijski okvir izvora financiranja Strategije.....</i>	<i>166</i>
<i>Tablica 81. Okvirni godišnji operativni plan provedbe prioriternih mjera (aktivnosti).....</i>	<i>167</i>
<i>Tablica 82. Praćenje provedbe programa.....</i>	<i>168</i>
<i>Tablica 83. Usklađenost Strategije razvoja Općine Borovo sa ciljevima i prioritetima Strategija razvoja RH do 2020. godine.....</i>	<i>180</i>

10. POPIS SLIKA

<i>Slika 1. Hijerarhijski prikaz metodologije izrade Strategije razvoja.....</i>	<i>5</i>
<i>Slika 2. Geografski smještaj Općine Borovo.....</i>	<i>9</i>
<i>Slika 3. Tehnološki proces pripreme pitke vode.....</i>	<i>32</i>
<i>Slika 4. Biciklističke rute na području VSŽ.....</i>	<i>122</i>
<i>Slika 5. Identifikacija i odabir projektnih ideja.....</i>	<i>154</i>

11. POPIS GRAFIKONA

<i>Grafikon 1. Usporedba broja stanovnika RH 2001. i 2011. godine.....</i>	<i>13</i>
<i>Grafikon 2. Usporedba broja stanovnika VSŽ 2001. i 2011. godine.....</i>	<i>15</i>
<i>Grafikon 3. Usporedba broja stanovnika Općine Borovo 2001. i 2011. godine.....</i>	<i>16</i>
<i>Grafikon 4. Kretanje broja stanovnika u Općini Borovo kroz povijest.....</i>	<i>16</i>
<i>Grafikon 5. Indeksi kretanja stanovnika Općine Borovo.....</i>	<i>17</i>
<i>Grafikon 6. Prikaz vitalnih indeksa (živorođeni/10 umrlih) po pojedinim područjima.</i>	<i>18</i>
<i>Grafikon 7. Doseljene osobe prema spolu u ukupnom broju stanovništva Općine Borovo.....</i>	<i>20</i>
<i>Grafikon 8. Dobna struktura stanovništva Općine Borovo.....</i>	<i>22</i>
<i>Grafikon 9. Prosječna nezaposlenost u Vukovarsko-srijemskoj županiji u razdoblju od 2004.-2015. godine.....</i>	<i>55</i>
<i>Grafikon 10. Prosječna nezaposlenost u Općini Borovo u razdoblju od 2004.-2015. godine.....</i>	<i>56</i>
<i>Grafikon 11. Kretanje broja nezaposlenih osoba Vukovarsko-srijemske županije po mjesecima u 2014. i 2015. godini.....</i>	<i>57</i>
<i>Grafikon 12. Kretanje broja nezaposlenih osoba Općine Borovo po mjesecima u 2014. i 2015. godini.....</i>	<i>57</i>
<i>Grafikon 13. Nezaposlene osobe Općine Borovo prema razini obrazovanja u ožujku 2015. godine (stanje krajem mjeseca).....</i>	<i>59</i>
<i>Grafikon 14. Struktura dolazaka i noćenja turista u Gradu Vukovaru tijekom 2014. godine.....</i>	<i>67</i>
<i>Grafikon 15. Kretanje glavnih izvora prihoda/primitaka u proračunu Općine Borovo 2011.-2014. godine, u kunama.....</i>	<i>99</i>
<i>Grafikon 16. Prikaz ukupno ostvarenih prihoda/primitaka i rashoda/izdataka u razdoblju od 2011.-2014.....</i>	<i>101</i>
<i>Grafikon 17. Financijska alokacija po prioritetima izražena u kunama.....</i>	<i>166</i>